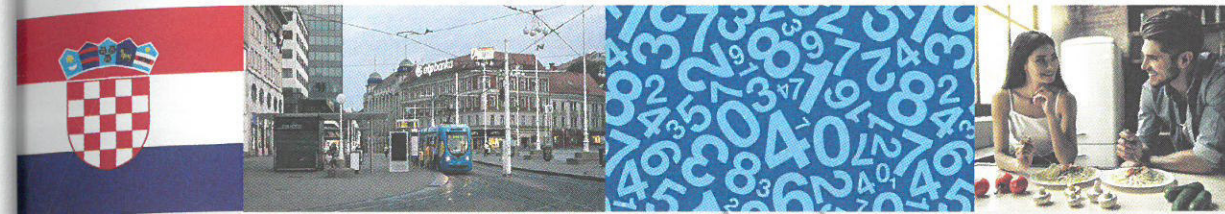

CJELINE	KOMUNIKACIJSKA KOMPETENCIJA	GRAMATIČKA I PRAVOPIŠNA KOMPETENCIJA	KULTURNA KOMPETENCIJA	KOMUNIKACIJSKE SITUACIJE
12. cjelina S KIM IDEŠ NA MORE?	<ul style="list-style-type: none"> putovanja i prijevozna sredstva javni prijevoz što radimo kojim danom (ponedjeljkom, utorkom...) 	GRAMATIKA <ul style="list-style-type: none"> instrumental imenica instrumental sredstva, društva, dodatka, vremena, mjesta, prostora po kojem se netko kreće instrumental ličnih i upitnih zamjenica instrumental s prijedlozima instrumental s pridjevima 	<ul style="list-style-type: none"> Zagrebačka uspinjača Slavoljub Penkala izumitelji i izumi 	<ul style="list-style-type: none"> izražavanje nevjerice naručivanje taksija kupovina karte za javni prijevoz dogovaranje i pozivanje
13. cjelina GDJE JE VAŠA ZEMLJA?	<ul style="list-style-type: none"> stanovanje, namještaj, ukrasi od čega je što napravljeno 	GRAMATIKA <ul style="list-style-type: none"> genitiv imenica prostorni genitiv, materijalni genitiv, bez + genitiv, vremenski genitiv genitiv ličnih i upitnih zamjenica 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Croaticum</i> – Centar za hrvatski kao drugi i strani jezik 	<ul style="list-style-type: none"> izražavanje dobrodošlice izražavanje količine (<i>malo, puno...</i>)
14. cjelina PET DO DVANAEST	<ul style="list-style-type: none"> količina i poredak frazemi s brojevima datumi 	GRAMATIKA <ul style="list-style-type: none"> imenice uz brojeve nepostojano a u genitivu množine genitiv množine imenica ljudi, mjeseci i sati ima, nema + G redni brojevi genitiv u datumima PRAVOPIŠ <ul style="list-style-type: none"> pisanje rednih brojeva pisanje godina i datuma 	<ul style="list-style-type: none"> hrvatski sportaši hrvatski praznici i blagdani 	<ul style="list-style-type: none"> izražavanje količine i poretka (brojevi) raspitivanje za cijenu i kupovanje dogovaranje za izlazak
15. cjelina OPET BISMO POSJETILI HRVATSKU	<ul style="list-style-type: none"> dijelovi grada, ulice, trgovine, uslužne djelatnosti i ustanove 	GRAMATIKA <ul style="list-style-type: none"> posvojni pridjevi i posvojni genitiv objasnidbeni genitiv kondicional 	<ul style="list-style-type: none"> kipari i njihove skulpture u Zagrebu glagoljica 	<ul style="list-style-type: none"> raspitivanje za put, traženje i davanje uputa izražavanje želje izražavanje realne i nerealne mogućnosti izražavanje u vrlo formalnim odnosima

1. cjelina

DOBAR DAN, DOBRO DOŠLI!

KOMUNIKACIJA I VOKABULAR

- ◆ *Odakle si? Odakle ste?*
- ◆ osobni podaci
- ◆ upoznavanje, pozdravljanje, raspitivanje kako je tko, zahvaljivanje, ispričavanje
- ◆ brojevi od 0 do 10

KULTURA

- ◆ poznate hrvatske skulpture

GRAMATIKA

- ◆ lične zamjenice
- ◆ prezent glagola *biti*: jesni, niječni, upitni
- ◆ upitne zamjenice *tko* i *što*
- ◆ imenice: muški, ženski, srednji rod
- ◆ pokazne zamjenice: *ovo, to, ono*

PRAVOPIŠ

- ◆ veliko početno slovo na početku rečenice
- ◆ velika slova (osobna imena i prezimena, imena država, gradova, ulica, trgova i nacionalnosti)

HRVATSKA ABECEDA

Hrvatska abeceda sastoji se od 30 grafema. Svakome glasu odgovara jedan grafem.

The Croatian alphabet consists of 30 graphemes. Each voice corresponds to one grapheme.

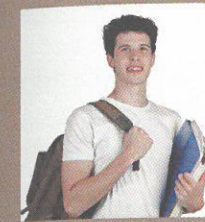
El alfabeto de croata consiste en 30 grafemas. Cada voz corresponde a un grafema.

SLUŠANJE I PONAVLJANJE

Slušajte i ponavljajte za lektorom. Vježbajte više puta.

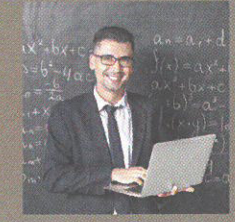
A a	 automobil	Dž dž	 džep	I i	 internet	N n	 naranča	Š š	 šalica
B b	 banana	Đ đ	 đumbir	J j	 jabuka	Nj nj	 njoki	T t	 torba
C c	 cipela	Ee	 euro	K k	 knjiga	O o	 olovka	U u	 ulica
Č č	 čaša	F f	 fontana	L l	 lubenica	P p	 prozor	V v	 vlak
Ć ć	 ćevapi	G g	 gitara	Lj lj	 ljuljačka	R r	 riba	Z z	 zastava
D d	 djevojka	H h	 haljina	M m	 mačka	S s	 stol	Ž ž	 žaba

student

studentica

profesor

profesorica

Zagreb

Hrvatska

adresa

e-mail adresa

mobitel

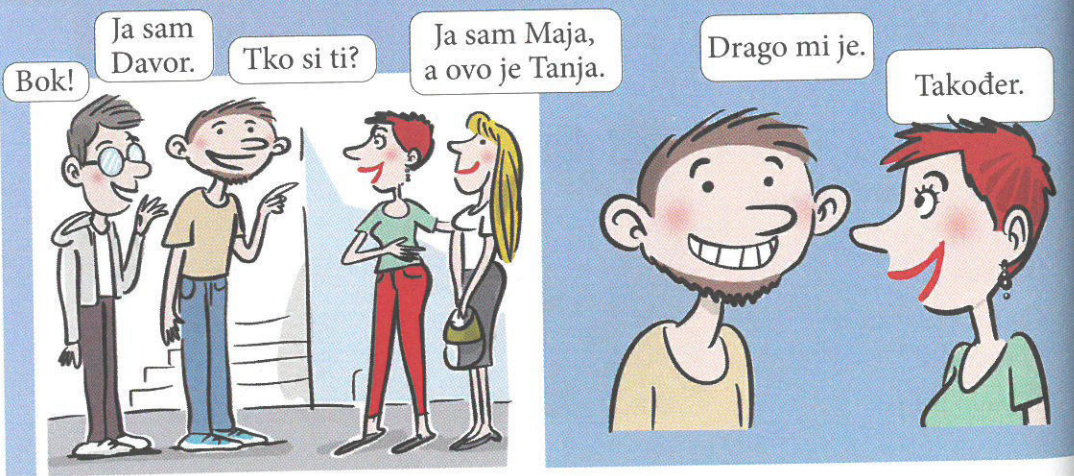
BROJEVI OD 0 DO 10

0	nula	6	šest
1	jedan	7	sedam
2	dva	8	osam
3	tri	9	devet
4	četiri	10	deset
5	pet		

UPOZNAVANJE

LIČNE ZAMJENICE

PRIMJERI: *Ja sam lektorica. Ti si student.*
On je student. Ona je studentica.

	jednina	množina
1.	ja	mi
2.	ti	vi/Vi
3.	on ona ono	oni one ona

Lične zamjenice u hrvatskom jeziku imaju jedninu i množinu. Govorna (*ja, mi*) i sugovorna lica (*ti, vi*) nemaju rod. Lica o kojima se govori imaju muški (*on, oni*), ženski (*ona, one*) i srednji rod (*ono, ona*).

Personal pronouns in the Croatian language have a singular and a plural. First person pronouns – the speakers (*ja, mi*) and second person pronouns – the audience (*ti, vi*) do not have grammatical gender. The third person pronouns have masculine (*on, oni*), feminine (*ona, one*) and neuter (*ono, ona*) forms.

Los pronombres personales en la lengua croata tienen singular y plural. Los pronombres en primera persona (*ja, mi*) y los pronombres en segunda persona (*ti, vi*) no tienen un género gramatical. Los pronombres en tercera persona tienen género masculino (*on, oni*), femenino (*ona, one*) y neutro (*ono, ona*).

PAZITE! **vi** – dvije ili više osoba
Vi – jedna osoba, formalno

PREZENT GLAGOLA BITI – jesni kratki oblik

PRIMJERI: *Ja sam lektorica. Ti si student.*

	jednina	množina
1.	ja sam	mi smo
2.	ti si	vi/Vi ste
3.	on, ona, ono je	oni, one, ona su

Glagoli se u hrvatskom jeziku konjugiraju, tj. mijenjaju po licima i vremenima. U prezentu svako lice ima svoj oblik. Glagol *biti*, kao i u mnogim drugim jezicima, netipičan je glagol.

Verbs in the Croatian language are conjugated, i.e. they change according to person and tense. In the present tense, each person has a different form. The verb *biti*, as in many other languages, is not a typical verb.

Los verbos en la lengua croata se conjugan, es decir, cambian según la persona y el tiempo verbal. En el tiempo presente, cada persona tiene una forma diferente. El verbo *biti*, como en muchos otros idiomas, no es un verbo típico.

ODAKLE SI?

Alvaro:	Bok, Veronika! Kako si?
Veronika:	Odlično sam, hvala. Kako si ti?
Alvaro:	Također odlično. Veronika, odakle si ti?
Veronika:	Ja sam iz Bugarske, iz Plovidia, a ti?
Alvaro:	Ja sam iz Čilea, iz Santiaga. A Erwan?
Erwan:	Ja sam iz Francuske, iz Pariza.

GRAMATIKA

DEKLINIRANJE IMENICA

Hrvatska → iz Hrvatske	Osijek → iz Osijeka	Brno → iz Brna
Austrija → iz Austrije	Beč → iz Beča	Santiago → iz Santiaga
Moskva → iz Moskve	Seoul → iz Seoula	Oslo → iz Osla

T Imenice se u hrvatskom jeziku dekliniraju, to jest mijenjaju se po padežima. To znači da se, ovisno o jezičnim okolnostima, mijenja završetak imenice (dodaju se različiti nastavci).	Nouns in the Croatian language are declined, i.e. they change according to case. This means that, depending on the linguistic circumstances, the ending of a noun is changed (by adding different suffixes).	Los sustantivos en el idioma croata tienen declinación, es decir, cambian según el caso. Esto significa que, dependiendo de las circunstancias lingüísticas, la terminación del sustantivo cambia (se añaden diferentes sufijos).
--	--	---

VJEŽBA

2. Napišite rečenice.

PRIMJER: Darko, Hrvatska, Osijek → Darko je iz Hrvatske, iz Osijeka.

Ana, Hrvatska, Varaždin → _____

Rashmi, Indija, Kalkuta → _____

Svetlana i Elena, Rusija, Moskva → _____

Eva, Austrija, Beč → _____

Seung Ho, Južna Koreja, Seoul → _____

NACIONALNOSTI	
♂	♀
Hrvat	Hrvatica
Čileanac	Čileanka
Francuz	Francuskinja
Bugarin	Bugarka
Rus	Ruskinja

3. Odakle su studenti iz vaše grupe?
Upišite nacionalnosti studenata iz grupe.

VJEŽBA

♂	♀
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

VELIKO SLOVO

PRAVOPIS

PRIMJERI: *Hrvat, Hrvatica, Čileanac, Čileanka...*

Imena pripadnika nekog naroda pišu se velikim početnim slovom.	The names of the members of an ethnic group are written with capital letters.	Los nombres de los ciudadanos de diferentes países (gentilicios) se escriben con mayúscula.
--	---	---

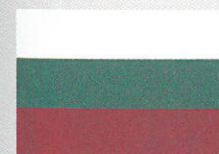
Ivana je Hrvatica.

Alvaro je Čileanac.

Erwan je Francuz.

Veronika je Bugarka.

Svetlana je Ruskinja.

Clara je Argentinka.

Ja sam...

SLUŠANJE

JE LI VERONIKA IZ BUGARSKE?

Ivana:	Je li Veronika iz Bugarske?
Alvaro:	Da, jest. Veronika je iz Bugarske.
Ivana:	Jesu li Erwan i Jean-Paul iz Francuske?
Alvaro:	Da, jesu. Oni su iz Francuske.
Ivana:	Jesi li ti iz Čilea?
Alvaro:	Jesam. Ja sam iz Čilea.

PRIMJERI: *Je li Veronika iz Bugarske?**Jesu li Erwan i Jean-Paul iz Francuske?*

		jednina		množina	
1.	Jesam li ja...?	Jesam.	Jesmo li	mi...?	Jesmo.
2.	Jesi li ti...?	Jesi.	Jeste li	vi...? Vi...?	Jeste.
3.	Je li	on...? ona...?	Jest. / Je.	Jesu li	oni...? one...?

U pitanjima se upotrebljava dugi (naglašeni) oblik, osim u 3. licu jednine, koji je složen od „predmetka“ *je* i kratkog oblika prezenta glagola *biti* (*je-sam, je-si, je, je-smo, je-ste, je-su*). Dugi (naglašeni) oblik koristi se i u kratkim afirmativnim odgovorima na pitanje.

When making questions the long (stressed) form is used, with the exception of the third person singular. The long form consists of the prefix *je-* and the short present tense form of the verb *biti* (*je-sam, je-si, je, je-smo, je-ste, je-su*). The long (stressed) form is also used in short affirmative answers to questions.

Quando se formulan preguntas, se utiliza una forma larga (acentuada), con la excepción de la tercera persona singular. La forma larga está compuesta por el prefijo *je* y la forma corta del verbo *biti* en el tiempo presente (*je-sam, je-si, je, je-smo, je-ste, je-su*). Esta forma acentuada también se utiliza en respuestas afirmativas y cortas.

PRIMJERI: *Jesi li ti Ana? – Jesam.**Jesi li ti Ana? – Da, jesam.*
PAZITE! *Je li on Petar? Da, je/jest.*

JE LI VERONIKA IZ MAĐARSKE?

SLUŠANJE

Ivana:	Je li Veronika iz Mađarske?
Alvaro:	Ne, nije. Veronika je iz Bugarske.
Ivana:	Jesu li Erwan i Jean-Paul iz Portugala?
Alvaro:	Ne, nisu. Oni su iz Francuske.
Ivana:	Tko je iz Čilea?
Alvaro:	Ja sam iz Čilea!

PRIMJERI: Veronika *nije* iz Mađarske.
Erwan i Jean-Paul *nisu* iz Portugala.

	jednina		množina	
1.	ja	nisam	mi	nismo
2.	ti	nisi	vi Vi	niste
3.	on ona	nije	oni one	nisu

T Niječni oblik prezenta glagola *biti* složen je od prefiksa *ni* i kratkog (nenaglašenog) oblika prezenta glagola *biti* (*ni-sam, ni-si, ni-je, ni-smo, ni-ste, ni-su*).

The negative present tense form of the verb *biti* consists of the prefix *ni* and the short (unstressed) present tense form of the verb *biti* (*ni-sam, ni-si, ni-je, ni-smo, ni-ste, ni-su*).

La forma negativa del verbo *biti* en el tiempo presente está compuesta por el prefijo *ni* y la forma corta (átona) del verbo *biti* en el tiempo presente (*ni-sam, ni-si, ni-je, ni-smo, ni-ste, ni-su*).

VJEŽBA

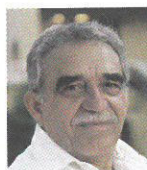
5. Napišite odakle su.

PRIMJER: *Češka*

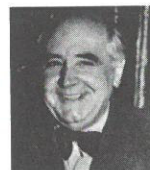
Hrvatska

Je li Luka Modrić iz Češke?

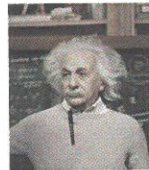
Ne, on nije iz Češke. On je iz Hrvatske.

Gabriel Garcia Marquez
Španjolska
Kolumbija

Miroslav Krleža
Rusija
Hrvatska

Albert Einstein
Švedska
Njemačka

Marie Skłodowska Curie
Ukrajina
Poljska

Nikola Tesla
Švicarska
Hrvatska

Cristiano Ronaldo
Brazil
Portugal

Sandra Perković
Poljska
Hrvatska

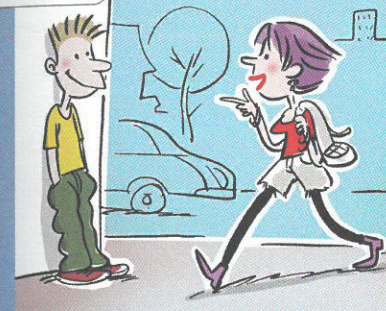

Novak Đoković
Makedonija
Srbija

Ivana:	Dobar dan! Kako ste, dragi studenti?
Alvaro:	Dobro sam, hvala.
Erwan:	Ja sam odlično!
Ivana:	Kako ste Vi, Veronika?
Veronika:	Tako-tako. Kako ste Vi, Ivana?
Ivana:	Hvala na pitanju, dobro sam.

Kako si? (jedna osoba, neformalno)

(dvije ili više osoba)

Kako ste?

KAKO SI? KAKO STE?

Kako ste Vi?

(jedna osoba, formalno)

Dobro, hvala!

Jako dobro!

Odlično!

Izvršno!

Dobro, hvala na pitanju!

Nije loše!

Tako-tako!

Loše!

S *Vi* se obraćamo nepoznatim i starijim osobama i u formalnim situacijama (u uredima, trgovinama, banci, na fakultetu...).

We use *Vi* when addressing someone we do not know, when speaking to an older person or in formal situations (in offices, in stores, at the bank, in college etc.).

Vi se usa cuando nos dirigimos a personas desconocidas o mayores y en situaciones formales (en oficinas, en tiendas, en el banco, en la facultad...).

SLUŠANJE

IZVOLITE?

Konobar:	Dobar dan! Izvolite!
Alvaro:	Molim Vas džus i tost.
Erwan:	Molim Vas pivo.
Konobar:	Izvolite džus, tost i pivo!
Alvaro:	Hvala!
Erwan:	Hvala!
Konobar:	Molim! Dobar tek!
Alvaro:	Hvala!
Alvaro:	Konobar! Oprostite, tost je hladan!
Konobar:	Oprostite!
Alvaro:	Nema problema.
Konobar:	Evo, izvolite tost! Je li sve u redu?
Alvaro:	Sve je u redu! Hvala.
Alvaro:	Doviđenja!
Erwan:	Doviđenja!
Konobar:	Doviđenja! Ugodan dan!

PRUŽANJE I ZAHVALJIVANJE

(jedna osoba, neformalno)

(jedna osoba, formalno)

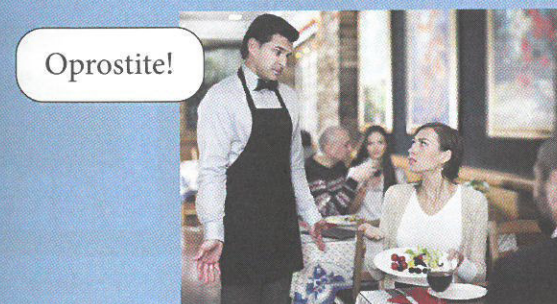
(dvije ili više osoba)

JELO I PIĆE

ISPRIČAVANJE (jedna osoba, formalno)

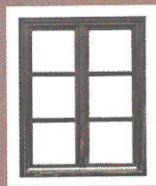

(dvije ili više osoba)

ŠTO JE OVO?

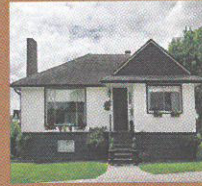
avion

prozor

mobitel

kuća

knjiga

bilježnica

olovka

računalo

poklon

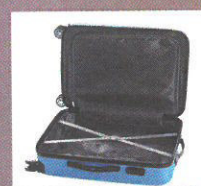
sunce

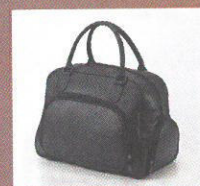
stablo

sladoled

kofer

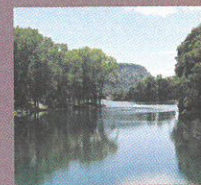
torba

autobus

hotel

jezero

papir

stolica

ploča

muški rod

mobitel**o**

ženski rod

knjiga

srednji rod

sunce

stablo

Imenice u hrvatskom jeziku imaju tri roda: muški, ženski i srednji rod. Gramatički rod i prirodni spol ne podudaraju se uvijek. Rod najčešće možemo prepoznati po završetku imenice. Većina imenica koje završavaju konsonantom muškoga su roda. Većina imenica koje završavaju vokalom **-a** ženskoga su roda. Većina imenica koje završavaju vokalima **-o** i **-e** srednjega su roda.

Nouns in the Croatian language have three grammatical genders: masculine, feminine and neuter. Grammatical gender and biological sex do not always coincide. Gender can be identified by the ending of the noun. Most nouns which end in a consonant are masculine. Most nouns ending in the vowel **-a** are feminine. Most nouns which end in the vowels **-o** or **-e** are neuter.

Los sustantivos en el idioma croata tienen tres géneros gramaticales: masculino, femenino y neutro. El género gramatical y el género de la persona no siempre coinciden. El género puede ser reconocido por el sufijo del sustantivo. La mayoría de los sustantivos que terminan en consonante son de género masculino. La mayoría de los sustantivos que terminan en la vocal **-a** son de género femenino. La mayoría de los sustantivos que terminan en las vocales **-o** o **-e** son de género neutro.

- PAZITE!** muški rod: mobitel, hotel, fakultet...
ali i: auto, Marko, Hrvoje...
srednji rod: stablo, računalo, pismo...;
polje, sunce, more...
č, ć, dž, đ, j, lj, nj, š, ž, št (r, c) + e

6. Odredite rod imenicama s prethodne stranice.

	muški rod		_____		_____		_____
	_____		_____		_____		_____
	_____		_____		_____		_____
	_____		_____		_____		_____
	_____		_____		_____		_____

PRIMJERI:

Ovo je knjiga.

To je knjiga.

Ono je knjiga.

T Pokazna zamjenica *ovo* koristi se za pokazivanje onoga što je blizu osobe koja govori. Pokazna zamjenica *to* koristi se za pokazivanje onoga što je blizu osobe koja je sugovornik. Pokazna zamjenica *ono* koristi se za pokazivanje onoga što je udaljeno i od govornika i od sugovornika.

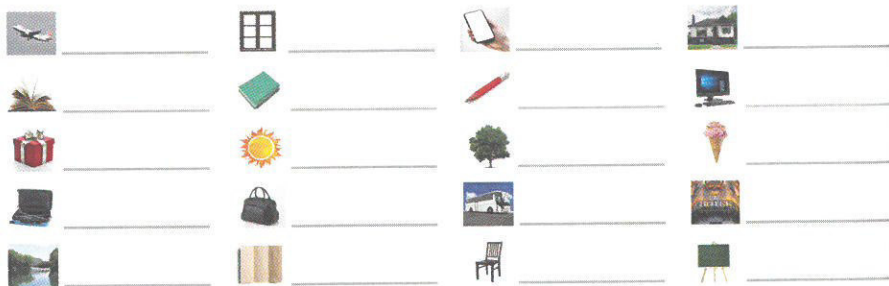
The demonstrative pronoun *ovo* is used when referring to something that is close to the person who is speaking. The demonstrative pronoun *to* is used when referring to something that is close to the interlocutor. The demonstrative pronoun *ono* is used when referring to something that is remote to both the person who is speaking and the interlocutor.

El pronombre demostrativo *ovo* se utiliza para referirse a algo que está cerca de la persona que está hablando (locutor). El pronombre demostrativo *to* se utiliza para referirse a algo que está cerca de la persona con/a la que se está hablando (interlocutor). El pronombre demostrativo *ono* se utiliza para referirse a algo que está alejado tanto del locutor como del interlocutor.

VJEŽBA

7. Ponovite i napišite riječi s prethodne stranice.

PRIMJER: Što je ovo?

 Ovo je knjiga.

PRIMJERI:

Ovo je mobitel.

Ovo su mobiteli.

Ovo je knjiga.

Ovo su knjige.

Ovo je računalo.

Ovo su računala.

	muški rod	ženski rod	srednji rod
jednina	-Ø / -o mobitel / auto	-a knjiga	-o/-e računalo, sunce
množina	-i mobiteli, auti	-e knjige	-a računala, sunca

PAZITE! Ovo je auto.
Ovo su auti. (muški rod)

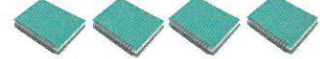

Imenice u hrvatskom jeziku imaju jedninu i množinu. Želimo li izraziti imenicu u množini, dodajemo vokal ili joj mijenjamo zadnji vokal. Taj vokal ovisi o rodu imenice. Tako imenice muškog roda u množini dobivaju vokal *-i*, imenice ženskoga roda mijenjaju vokal *-a* u vokal *-e* i imenice srednjega roda mijenjaju vokal *-o/-e* u vokal *-a*. Neke imenice imaju nepravilnu množinu.

Nouns in the Croatian language have both a singular and plural form. If we want to form the plural of a noun, we add a vowel or change the last vowel in the word. The vowel depends on the gender of the noun. Masculine nouns form the plural by adding the vowel *-i*, feminine nouns form the plural by changing the vowel *-a* into the vowel *-e* and neuter nouns end with the vowel *-a* in the plural. Some nouns have irregular plural forms.

Los sustantivos en el idioma croata tienen singular y plural. Si queremos formar el plural, añadimos una vocal al sustantivo o le cambiamos la última vocal. Dicha vocal depende del género del sustantivo; de esta manera, los sustantivos masculinos forman el plural con la vocal *-i*, los femeninos lo hacen cambiando la vocal *-a* por la vocal *-e* y los neutros forman su plural con la vocal *-a*. Algunos sustantivos tienen formas de plural irregulares.

PAZITE! čovjek (jednina) → ljudi (množina)

8. Dovršite rečenice.

Ovo je... _____		Ovo su... _____	
Ovo je... _____		Ovo su... _____	
Ovo je... _____		Ovo su... _____	
Ovo je... _____		Ovo su... _____	
Ovo je... _____		Ovo su... _____	
Ovo je... _____		Ovo su... _____	
Ovo je... _____		Ovo su... _____	
Ovo je... _____		Ovo su... _____	
Ovo je... _____		Ovo su... _____	
Ovo je... _____		Ovo su... _____	
Ovo je... _____		Ovo su... _____	

PRIMJERI: On je Čileanac. → Oni su Čileanci.
On je policajac. → Oni su policajci.

Većina imenica muškoga roda koje završavaju na **-ac** ima nepostojano **-a-**.

The majority of masculine nouns ending in **-ac** have a fleeting **-a-** (a sound change known in Croatian as **nepostojano -a-**).

La mayoría de los sustantivos masculinos que terminan en **-ac** pierden una **-a-**; este cambio se llama **nepostojano -a-**.

7

On je Španjolac.

Oni su _____.

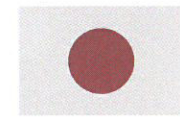
On je Australac.

Oni su _____.

On je Nijemac.

Oni su _____.

On je Japanac.

Oni su _____.

On je Austrijanac.

Oni su _____.

On je Marokanac.

Oni su _____.

On je Portugalac.

Oni su _____.

On je Kazahstanac.

Oni su _____.

On je Argentinac.

Oni su _____.

On je Indijac.

Oni su _____.

Ja sam Marko Marulić iz Splita.

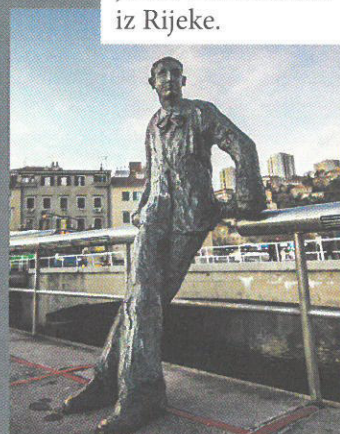
Ja sam Josip Jelačić iz Zagreba.

A ja sam konj.

Ja sam Janko Polić Kamov iz Rijeke.

Ja sam Sakuntala iz Osijeka.

Ja sam Marija Jurić Zagorka iz Zagreba.

Ja sam Orlando iz Dubrovnika.

Ja sam Apoksiomen iz Lošinja.

Ja sam Grgur iz Nina.

Ja sam kumica s Dolca.

2. cjelina MOJA OBITELJ

KOMUNIKACIJA I VOKABULAR

- ♦ članovi obitelji
- ♦ zanimanja
- ♦ brojevi od 11 do 1 000 000
- ♦ *Koliko godina imate?*
- ♦ *Što ste po zanimanju?*
- ♦ *Čije je ovo?*

KULTURA

- ♦ Hrvatska i brojevi

GRAMATIKA

- ♦ upitna zamjenica *Čiji?*
- ♦ prezent glagola *zvati se*
- ♦ posvojne zamjenice:
moj, tvoj, njegov, njezin, naš, vaš, njihov...
- ♦ prezent glagola *imati*
- ♦ *rođak* – *rođaci* (nominativ množine s promjenom *k* → *c* i *h* → *s*)

PRAVOPIS

- ♦ pisanje zamjenica *Vi* i *Vaš* velikim slovom iz poštovanja

ODAKLE JE TVOJA OBITELJ?

- Veronika:** Alvaro, odakle je tvoja obitelj?
Alvaro: Iz Čilea, ali djed Ivan i baka Ana su iz Hrvatske. Djed je iz Senja, a baka iz Rijeke.
Veronika: Zanimljivo!
Alvaro: Da. Ja sam Čileanac i Hrvat.
Veronika: Kako se zove tvoj brat?
Alvaro: On se zove Danilo, a moja sestra – Maria. Naše prezime je Potočnjak.

PAZITE! obitelj – ženski rod
moja obitelj

RAZUMIJEVANJE **Odgovorite na pitanja.**

1. Odakle je Alvaro?
2. Odakle je njegov djed Ivan?
3. Odakle je njegova baka Ana?
4. Je li Alvaro Argentinac?

GRAMATIKA

PREZENT GLAGOLA ZVATI SE

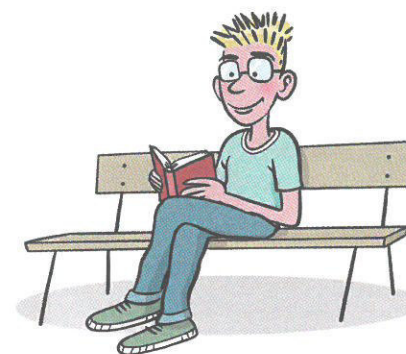
PRIMJERI: *Zovem se Alvaro. Moj brat se zove Danilo.*

	jednina		množina	
1.	ja	se zovem / zovem se	mi	se zovemo / zovemo se
2.	ti	se zoveš / zoveš se	vi/Vi	se zovete / zovete se
3.	on	se zove / zove se	oni	se zovu / zovu se
	ona		one	
	ono		ona	

- NEGACIJA:** Ja se ne zovem... / Ne zovem se...
PITANJE: Zoveš li se (ti)...? Kako se (ti) zoveš?

PAZITE! On se zove Danilo.
Zove se Danilo.
~~Se zove Danilo.~~
Riječ **se** ne može stajati na početku rečenice.

Kako se oni zovu? (Alvaro, Danilo, Erwan, Veronika)
Napravite rečenice.

OVO JE MOJA OBITELJ

Zovem se Veronika Paraskova. Ja sam iz Bugarske. Imam 20 (dvadeset) godina. Ovo je moja obitelj. Moja sestra zove se Elena. Naš brat zove se Georgi. Naša mama zove se Rumjana, a naš tata zove se Milen. Njegov brat, naš stric, zove se Vasil. Naš djed zove se Boiko, a baka se zove kao ja, Veronika. Drugi djed i druga baka zovu se Dimo i Stanka. Mi smo svi Bugari.

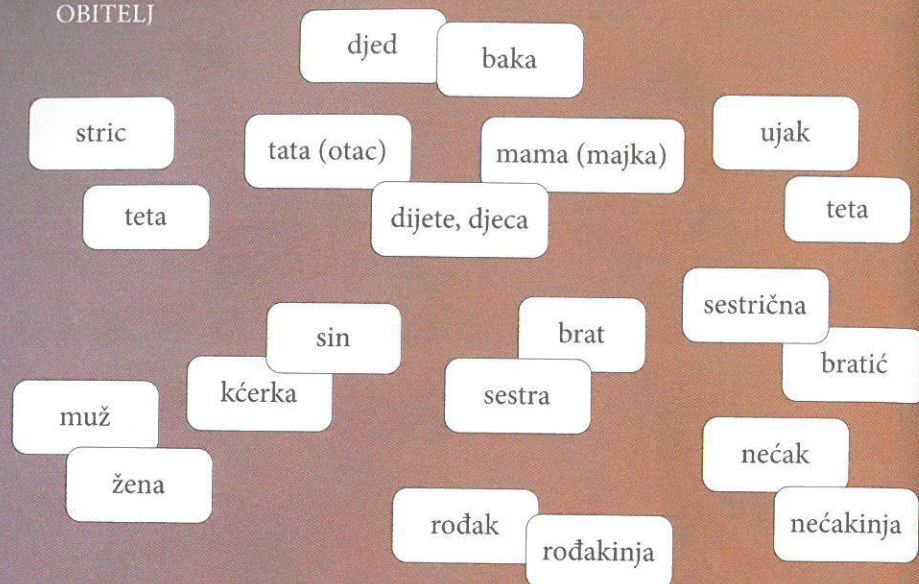
Odaberite **T** (točno) ili **N** (netočno).

1. Veronika je Čileanka.	T – N
2. Elena je njezina sestra.	T – N
3. Njihov brat je Georgi.	T – N
4. Njihov tata je Vasil.	T – N
5. Njihove bake su Veronika i Stanka.	T – N

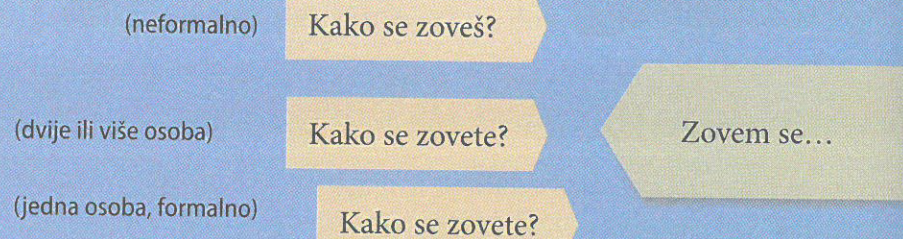
RAZUMIJEVANJE

OBITELJ

UPOZNAVANJE

VJEŽBA

1. Odgovorite na pitanja.

- Kako se zove njegov brat?

- Kako se zove njegova sestra?

- Kako se zove njegov djed?

- Kako se zove njegova baka?

2. Odgovorite na pitanja.

1. Kako se zoveš/zovete?	Ja se zovem... / Zovem se...
2. Kako se zove tvoj/Vaš brat?	Moj brat se zove...
3. Kako se zove tvoja/Vaša sestra?	Moja sestra se zove...
4. Kako se zove tvoja/Vaša mama?	Moja mama se zove...
5. Kako se zove tvoj/Vaš tata?	Moj tata se zove...
6. Kako se zove tvoja/Vaša baka?	Moja baka se zove...
7. Kako se zove tvoj/Vaš djed?	Moj djed se zove...
8. Kako se zove tvoja/Vaša teta?	Moja teta se zove...
9. Kako se zove tvoj/Vaš ujak?	Moj ujak se zove...
10. Kako se zove tvoj/Vaš stric?	Moj stric se zove...

POSVOJNE ZAMJENICE

PRIMJERI: *Moj brat se zove Danilo. Moja sestra se zove Maria. Naša mama se zove Lara.*

ja	→	moj prijatelj, moja prijateljica, moje računalo moji prijatelji, moje prijateljice, moja računala
ti	→	tvoj prijatelj, tvoja prijateljica, tvoje računalo tvoji prijatelji, tvoje prijateljice, tvoja računala
on	→	njegov prijatelj, njegova prijateljica, njegovo računalo njegovi prijatelji, njegove prijateljice, njegova računala
ona	→	njezin prijatelj, njezina prijateljica, njezino računalo njezini prijatelji, njezine prijateljice, njezina računala
mi	→	naš prijatelj, naša prijateljica, naše računalo naši prijatelji, naše prijateljice, naša računala
vi/Vi	→	vaš/Vaš prijatelj, vaša/Vaša prijateljica, vaše/Vaše računalo vaši/Vaši prijatelji, vaše/Vaše prijateljice, vaša/Vaša računala
oni one	→	njihov prijatelj, njihova prijateljica, njihovo računalo njihovi prijatelji, njihove prijateljice, njihova računala

T Posvojne zamjenice imaju različite oblike za muški, ženski i srednji rod. Imaju različite oblike za jedninu i množinu. Oblik posvojne zamjenice ovisi o imenici na koju se odnosi. Ako je imenica muškog roda u jednini (npr. *prijatelj*), posvojna zamjenica mora također biti u jednini muškog roda (npr. *moj prijatelj*). Ako je imenica ženskoga roda u jednini (npr. *knjiga*), posvojna zamjenica mora također biti u jednini ženskoga roda (npr. *moja knjiga*) itd.

Possessive pronouns have different forms for the masculine, feminine and neuter genders. They also have different forms for the singular and plural. The form of the possessive pronoun depends on the noun to which it refers. If a masculine noun is in the singular (e.g. *prijatelj*), the possessive pronoun must also be in the masculine singular (e.g. *moj prijatelj*). If a feminine noun is in the singular (e.g. *knjiga*), the possessive pronoun must also be in the feminine singular (e.g. *moja knjiga*) etc.

Los pronombres posesivos tienen diferentes formas para los géneros masculino, femenino y neutro. También tienen diferentes formas para singular y plural. La forma del pronombre posesivo depende del sustantivo al que se refiere. Si el sustantivo masculino está en singular (por ejemplo, *prijatelj*), el pronombre posesivo también debe estar en singular masculino (por ejemplo, *moj prijatelj*). Si el sustantivo femenino está en singular (por ejemplo, *knjiga*), el pronombre posesivo también debe estar en singular femenino (por ejemplo, *moja knjiga*), etc.

	muški rod	ženski rod	srednji rod
<i>jednina</i>	-o moj prijatelj moj auto	-a moja prijateljica	-o/-e moje selo njegov ^o selo
<i>množina</i>	-i moji prijatelji	-e moje prijateljice	-a moja kazališta

PAZITE! srednji rod u jednini: **moje**, **tvoje**, **njegovo**, **njezino**, **naše**, **vaše**, **njihovo** (j, š + e; n, v + o)

PAZITE! **moja** obitelj (obitelj – ženski rod)
moj tata (tata – muški rod)

PRAVOPIS

ZAMJENICE Vi i Vaš

PRIMJERI: Nikola je **Vaš** brat. Tko ste **Vi**?

T Zamjenice *Vi* i *Vaš*, *Vaša*, *Vaše*, *Vaši*, *Vaše*, *Vaša* u formalnome obraćanju pišu se velikim početnim slovom.

The pronouns *Vi* and *Vaš*, *Vaša*, *Vaše*, *Vaši*, *Vaše*, *Vaša* are capitalised when addressing someone in formal situations.

Los pronombres *Vi* y *Vaš*, *Vaša*, *Vaše*, *Vaši*, *Vaše*, *Vaša* se escriben con mayúscula cuando nos dirigimos a alguien en situaciones.

3. Dopunite sljedeće rečenice.

On se zove Alvaro. Ovo je _____ obitelj. _____
brat se zove Danilo. _____ sestra se zove Maria.
_____ mama zove se Lara. _____ tata se zove
Alberto. _____ stric se zove Eduardo. _____
djed se zove Ivan, a _____ baka se zove Ana.

UPITNA ZAMJENICA Čiji?

GRAMATIKA

PRIMJER: Alvaro je naš prijatelj. Čiji je Alvaro prijatelj?

	muški rod	ženski rod	srednji rod
<i>jednina</i>	Čiji?	Čija?	Čije?
<i>množina</i>	Čiji?	Čije?	Čija?

Pitanja za posvojnost tvore se pomoću zamjenice *čiji*. Ta zamjenica mora biti u istom rodu i broju kao i predmet o kojem se pita. U jednini ta zamjenica ima oblike: *čiji* (muški rod), *čija* (ženski rod), *čije* (srednji rod), a u množini ima ove oblike: *čiji* (muški rod), *čije* (ženski rod), *čija* (srednji rod).

The pronoun *čiji* is used when asking about possession. This pronoun must have the same gender and number as the object it refers to. The singular forms of that pronoun are: *čiji* (masculine), *čija* (feminine) and *čije* (neuter). In the plural they are: *čiji* (masculine), *čije* (feminine), *čija* (neuter).

El pronombre *čiji* se usa cuando se pregunta sobre la posesión de algo. El género y número de dicho pronombre debe coincidir con el género y número del objeto al que nos referimos. Las formas singulares del pronombre *čiji* son: *čiji* (masculino), *čija* (femenino), *čije* (neutro), y las plurales: *čiji* (masculino), *čije* (femenino), *čija* (neutro).

PAZITE!

Posvojna zamjenica u jednini i množini muškog roda imaju jednak oblik: *čiji*.

The masculine form of the possessive pronoun in both the singular and plural is the same: *čiji*.

La forma singular y plural del pronombre posesivo en género masculino es la misma: *čiji*.

VJEŽBA

4. a) Postavite pitanja sa zamjenicama **Čiji...? Čija...? Čije...?** (jednina)

			
mobitel	knjiga	torba	beba
			
kuća	pivo	jabuka	računalo
			
kava	cipela	automobil	pecivo

b) Napišite rečenice.

PRIMJERI *mobitel, ja*

Mobitel je moj.

- knjiga, ti _____
- torba, mi _____
- beba, on _____
- kuća, oni _____
- pivo, Vi _____
- jabuka, ona _____
- računalo, vi _____
- kava, one _____
- cipela, ona _____
- automobil, ti _____
- pecivo, ja _____
- mobitel, on _____

c) Postavite pitanja sa zamjenicama **Čiji...? Čije...? Čija...?** (množina)

			
mobiteli	knjige	torbe	bebe
			
kuće	piva	jabuke	računala
			
kave	cipele	automobili	peciva

d) Napišite rečenice.

PRIMJER: *mobiteli, on*

Mobiteli su njegovi.

- knjige, ja _____
- torbe, one _____
- bebe, ona _____
- kuće, Vi _____
- piva, vi _____
- jabuke, on _____
- računala, oni _____
- kave, mi _____
- cipele, ona _____
- automobili, mi _____
- peciva, ja _____
- mobiteli, oni _____

Ovo je Vesna. Ona je studentica. Ona je iz Hrvatske, iz Varaždina. Njezini roditelji su također iz Varaždina. Njezina mama se zove Marija. Ona je frizerka. Njezin tata se zove Matej. On je policajac. Njezina sestra se zove Katarina. Ona je informatičarka. Vesna ima 22 (dvadeset i dvije) godine, a njezina sestra ima 27 (dvadeset i sedam) godina.

RAZUMIJEVANJE

1. Odakle je Vesna?
2. Kako se zove njezina mama?
3. Što je njezina mama po zanimanju?
4. Kako se zove njezin tata?
5. Što je on po zanimanju?
6. Kako se zove njezina sestra?
7. Što je njezina sestra po zanimanju?
8. Koliko godina ima Vesna?
9. Koliko godina ima Katarina?

1	jedan, jedna, jedno	40	četrdeset
2	dva, dvije	50	pedeset
3	tri	60	šezdeset
4	četiri	70	sedamdeset
5	pet	80	osamdeset
6	šest	90	devedeset
7	sedam	100	sto
8	osam	200	dvjesto
9	devet	300	tristo
10	deset	400	četiristo
11	jedanaest	500	petsto
12	dvanaest	600	šesto
13	trinaest	700	sedamsto
14	četрнаest	800	osamsto
15	petnaest	900	devetsto
16	šesnaest	1000	tisuću
17	sedamnaest	1123	tisuću sto dvadeset (i) tri
18	osamnaest	2000	dvije tisuće
19	devetnaest	3000	tri tisuće
20	dvadeset	4000	četiri tisuće
21	dvadeset (i) jedan	5000	pet tisuća
22	dvadeset (i) dva	6000	šest tisuća
23	dvadeset (i) tri	7000	sedam tisuća
24	dvadeset (i) četiri	8000	osam tisuća
25	dvadeset (i) pet	9000	devet tisuća
26	dvadeset (i) šest...	10 000	deset tisuća
30	trideset	1 000 000	milijun

PAZITE! 1 jedan, jedna, jedno
2 dva, dvije

PRIMJER: *Ja imam dvadeset godina.*

	jednina		množina	
1.	ja	imam	mi imamo	
2.	ti	imaš	vi/Vi imate	
3.	on	ima	oni	imaju
	ona		one	

Ja imam:

1	jednu godinu, dvadeset (i) jednu godinu, trideset (i) jednu godinu, sto (i) jednu godinu...
2, 3, 4	dvije godine, tri godine, četiri godine..., dvadeset (i) dvije godine, dvadeset (i) tri godine, dvadeset (i) četiri godine..., sto (i) dvije godine, sto (i) tri godine, sto (i) četiri godine...
5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20	pet godina, devet godina, jedanaest godina, šezdeset (i) sedam godina, devedeset (i) osam godina, sto pet godina...

PAZITE! Ja imam trideset (i) jednu godinu.
Ja imam 32 / 33 / 34 godine.
Ja imam 35 / 36 / 37 / 38 / 39 godina.

PAZITE! trideset jedna = trideset i jedna
pedeset šest = pedeset i šest

KOMUNIKACIJSKA SITUACIJA

GODINE

(neformalno)

Koliko imaš godina?

Imam 21 godinu.

(dvije ili više osoba)

Koliko imate godina?

Imamo 43 godine.

(jedna osoba, formalno)

Koliko imate godina?

Imam 56 godina.

5. Koliko oni imaju godina? Postavite pitanje i odgovorite na njih.

VJEŽBA

101

5

44

Koliko _____? Koliko _____? Koliko _____?

Ona _____ . On _____ . Ona _____ .

28

17

50

Koliko _____? Koliko _____? Koliko _____?

Oni _____ . Oni _____ . On _____ .

6. Što mislite, koliko godina imaju ljudi na fotografijama?

PRIMJER: *Ona ima dvadeset i dvije godine.*

Ona ima...

Oni imaju...

On ima...

Ona ima...

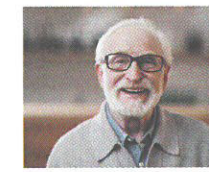
One imaju...

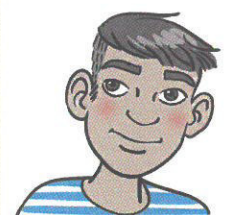
On ima...

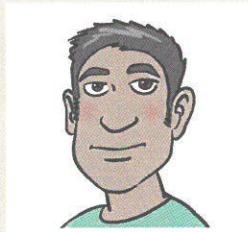
Oni imaju...

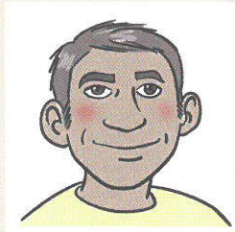
On ima...

Alvaro

Antonio

Pedro

Ovo je Alvaro. Antonio je njegov rođak. I Pedro je njegov rođak. Alvaro, Antonio i Pedro su rođaci. Alvaro ima 24 godine. Antonio ima 28 godina, a Pedro ima 32 godine. Alvaro je umjetnik. I Pedro je umjetnik. Antonio nije umjetnik, on je liječnik. I njegov tata Eduardo je liječnik. Antonio i njegov tata su liječnici.

RAZUMIJEVANJE

Odaberite T (točno) ili N (netočno).

1. Alvaro i Antonio su prijatelji.	T – N
2. Alvaro i Pedro su rođaci.	T – N
3. Alvaro ima 28 godina.	T – N
4. Pedro ima 32 godine.	T – N
5. Antonio i njegov tata su umjetnici.	T – N

GRAMATIKA

NOMINATIV MNOŽINE *k* → *c*, *h* → *s*

PRIMJER: *Oni su rođaci.*

rođak – rođaci, liječnik – liječnici, umjetnik – umjetnici, vojnik, vojnici... **k + i → ci**

Kada se tvori množina imenica muškoga roda koje završavaju na konsonant *k*, dodaje se nastavak *-i*, a *k* se mijenja u *c*. To se naziva sibilizacija.

When forming the plural of masculine nouns that end in the consonant *k*, we add the suffix *-i*, and *k* changes to *c*. This process is called assibilation (in Croatian: *sibilarizacija*).

Al formar el plural de los sustantivos de género masculino que terminan en la consonante *k*, se agrega el sufijo *-i*, por lo que la consonante *k* se transforma en *c*. El proceso se llama sibilización.

PRIMJER: *Oni su Česi.*

Čeh – Česi, tepih – tepisi **h + i → si**

Kada se tvori množina imenica muškoga roda koje završavaju na konsonant *h*, dodaje se nastavak *-i*, a *h* se mijenja u *s*. To se naziva sibilizacija.

When forming the plural of masculine nouns that end in the consonant *h*, we add the suffix *-i*, and *h* changes to *s*. This process is called assibilation (in Croatian: *sibilarizacija*).

Al formar el plural de los sustantivos de género masculino que terminan en la consonante *h*, se agrega el sufijo *-i*, por lo que la consonante *h* se transforma en *s*. El proceso se llama sibilización.

7. Pročitajte rečenicu, a zatim je napišite u množini.

VJEŽBA

PRIMJER: *On je umjetnik. Oni su umjetnici.*

1. On je vojnik. _____
2. On nije liječnik. _____
3. On je moj rođak. _____
4. On je dječak. _____
5. On je učenik. _____
6. On je tvoj poznanik. _____
7. Jaroslav je Čeh. Jaroslav i Martin _____
8. Dimitrios je Grk. Dimitrios i Helios _____
9. On je svećenik. _____
10. To je orah. To _____
11. To je tepih. To _____
12. To je jastuk. To _____
13. On je čovjek. _____

PAZITE!

ŠTO SU ONI PO ZANIMANJU?

Alvaro je umjetnik.

Veronika je studentica.

Erwan je student.

liječnik

liječnica

frizer

frizerka

policajac

policajka

informatičar

informatičarka

menadžer

menadžerica

pjevač

pjevačica

učitelj

učiteljica

glumac

glumica

sportaš

sportašica

slikar

slikarica

novinar

novinarka

političar

političarka

kuhar

kuharica

radnik

radnica

inženjer

inženjerka

prodavač

prodavačica

službenik

službenica

majstor

domaćica

PAZITE! muški rod + **-ica**: liječnica, menadžerica, pjevačica, učiteljica, glumica, sportašica, slikarica...
muški rod + **-ka**: frizerka, policajka, informatičarka, novinarka, političarka...

VJEŽBA

8. Dovršite rečenice.

1. Je li Sanja arhitektica? Da, _____
2. Je li Branko kuhar? Ne, _____
3. Je li Ivan vozač? Da, _____
4. Je li Martina prodavačica? Ne, _____
5. Je li Vladimir mehaničar? Ne, _____
6. Jesu li Branko i Klara kuhari? Ne, _____
7. Jesu li Ivan i Branimir političari? Ne, _____
8. Je li Petar prodavač? Da, _____
9. Jesu li Katarina i Vanja domaćice? Ne, _____
10. Jesu li Ozren i Ivana pjevači? Da, _____

LESIK

ZANIMANJA

♂	♀ -ica	♂	♀ -ka
arhitekt	arhitektica	inženjer	inženjerka
glumac	glumica	novinar	novinarka
pjevač	pjevačica	mehaničar	mehaničarka
profesor	profesorica	političar	političarka
student	studentica	informatičar	informatičarka
kuhar	kuharica	programer	programerka
sportaš	sportašica	frizer	frizerka
učitelj	učiteljica	kozmetičar	kozmetičarka
liječnik	liječnica		
prodavač	prodavačica		
vozač	vozačica		
menadžer	menadžerica		
trener	trenerica		
bloger	blogerica		

ZANIMANJA

Što si po zanimanju?

Ja sam kozmetičarka
(po zanimanju).

9. Odgovorite na pitanja.

RAD U PARU

1. Što si ti po zanimanju? / Što ste Vi po zanimanju?
2. Što je tvoj/Vaš brat, tata, djed, prijatelj... po zanimanju?
Što je tvoja/Vaša sestra, mama, baka, prijateljica... po zanimanju?

10. Kako se oni zovu? Što su oni po zanimanju?

VJEŽBA

Potražite informacije na internetu i povežite imena i fotografije.

Martin i Valent Sinković, Ivica i Ante Kostelić, Ksenija Marinković, Sandra Perković, Leon Lučev, Dana Budisavljević

Ona se zove

Oni se zovu

On se zove

Ona je glumica.

On se zove

On je sportaš.

Oni su sportaši.

Ona se zove

Ona je sportašica.

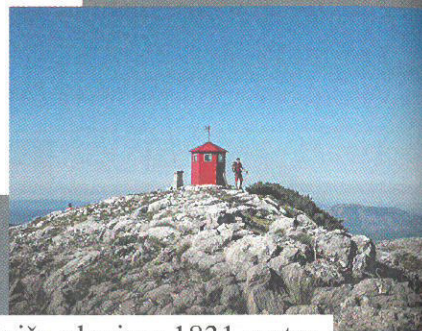
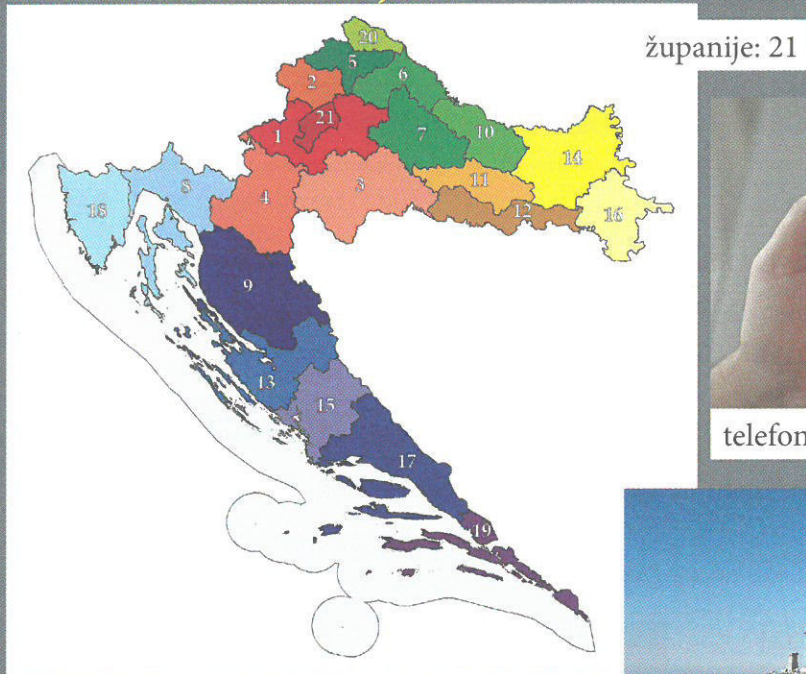
On je glumac.

Ona se zove

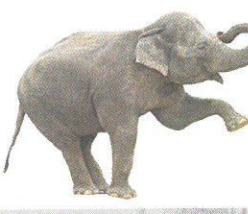
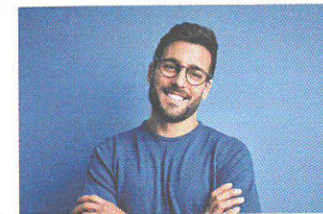
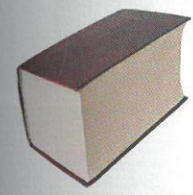
Ona je redateljica.

KULTURA HRVATSKA I BROJEVI

3. cjelina

KAKVO JE ŠTO? KAKAV JE TKO?

KOMUNIKACIJA I VOKABULAR

- ◆ *Kakav je tko? Kakvo je što?*
 - izgled i osobine ljudi i predmeta
- ◆ *Čije je što? Čiji je tko?*
 - pripadnost ljudi i predmeta
- ◆ boje
- ◆ moja zemlja i moj grad

KULTURA

- ◆ *Kakva zemlja je Hrvatska?*
- ◆ *Kakav grad je Zagreb?*
- ◆ Meštrovićeve skulpture
- ◆ Hrvatske ulice i šetališta

GRAMATIKA

- ◆ upitna zamjenica *Kakav?*
- ◆ opisni pridjevi
- ◆ posvojni pridjevi (-*ov/-ev, -in*)
- ◆ odnosni pridjevi (-*ski, -ški, -čki*)

PRAVOPIS

- ◆ veliko početno slovo (posvojni pridjevi izvedeni od imena ljudi)
- ◆ malo početno slovo (odnosni pridjevi)

KAKVI SU TVOJI NOVI PRIJATELJI?

- Alvaro:** Bok, mama!
- Mama:** Bok, Alvaro! Kako si? Što je novo? Kakav je tečaj? Je li hrvatski jezik težak?
- Alvaro:** Izvrsno sam. Tečaj je dobar. Hrvatski jezik je težak, ali zanimljiv.
- Mama:** A zagrebački noćni život? Prijatelji?
- Alvaro:** Sve je super. Noćni život je OK, prijatelji su jako dobri.
- Mama:** Odakle su?
- Alvaro:** Veronika je iz Bugarske. Ona je vrlo zanimljiva, simpatična i pametna. I draga je.
- Mama:** Koliko godina ima?
- Alvaro:** Mlada je. Ima možda dvadeset godina.
- Mama:** Kako se zovu drugi prijatelji?
- Alvaro:** Jedan se zove Erwan. On je iz Francuske. Otvoren je i komunikativan.
- Mama:** Vidim, sve je super i sretan si.
- Alvaro:** Jesam! Čujemo se uskoro?
- Mama:** Da, čujemo se sljedeći tjedan!
- Alvaro:** Bok!

RAZUMIJEVANJE

Odgovorite na pitanja.

1. Kako je Alvaro?
2. Kakav je tečaj?
3. Kakav je hrvatski jezik?
4. Kakav je noćni život?
5. Kakva je Veronika?
6. Kakav je Erwan?

kako ≠ kakav

Kako si? – Dobro sam. / Izvrsno sam. / Loše sam. (dobro, izvrsno, loše... → PRILOG)

Kakav je tečaj? – Tečaj je dobar. Kava je dobra. (dobar/dobra/dobro; izvrstan/izvrsna/izvrsno... → PRIDJEV)

UPITNA ZAMJENICA Kakav?

	muški rod	ženski rod	srednji rod
jednina	Kakav?	Kakva?	Kakvo?
množina	Kakvi?	Kakve?	Kakva?

PRIMJER: Veronika je zanimljiva, simpatična i komunikativna.
Kakva je Veronika?

Kada u hrvatskom jeziku pitamo za karakteristiku, koristimo zamjenicu **kakav**. Ta zamjenica mora biti u istom rodu i broju kao i imenica o kojoj se pita. U jednini ta zamjenica ima oblike **kakav** (muški rod), **kakva** (ženski rod) i **kakvo** (srednji rod), a u množini ima ove oblike: **kakvi** (muški rod), **kakve** (ženski rod) i **kakva** (srednji rod).

When asking about a characteristic of someone or something, we use the pronoun **kakav**. The pronoun must be in the same gender and number as the noun we are referring to. The singular forms of the pronoun are: **kakav** (masculine), **kakva** (feminine) and **kakvo** (neuter), and the plural forms are: **kakvi** (masculine), **kakve** (feminine) and **kakva** (neuter).

En el idioma croata, al preguntar sobre alguna característica de alguien o algo, utilizamos el pronombre **kakav**. Dicho pronombre debe estar en el mismo género y número que el sustantivo al que nos referimos. Las formas singulares de este pronombre son: **kakav** (masculino), **kakva** (femenino) y **kakvo** (neutro), y las formas plurales son: **kakvi** (masculino), **kakve** (femenino) y **kakva** (neutro).

T

1. Napišite: **kakav, kakva, kakvo, kakvi, kakve** ili **kakva**.

PRIMJER: Moja mama je dobra. **Kakva** je tvoja mama?

1. Dijete je maleno. _____ je dijete?
2. Prodavačica je ljubazna. _____ je prodavačica?
3. Profesori su odgovorni. _____ su profesori?
4. Ivan je simpatičan. _____ je Ivan?
5. Računala su nova. _____ su računala?
6. Moje prijateljice su marljive. _____ su tvoje prijateljice?

KAKVI SU NAŠI PRIJATELJI?

- Veronika:** Moja prijateljica iz Bugarske zove se Emilija. Ona je mlada, visoka i vitka. Ona je simpatična, otvorena i marljiva.
- Erwan:** Moj prijatelj iz Francuske zove se Jean-Paul. On je arhitekt. Ima 30 godina. Visok je, jak i uvijek veseo. Zabavan je i pametan.
- Alvaro:** Moj prijatelj iz Čilea zove se Jorge. Jorge ima 35 godina. On je novinar. Jako je znatiželjan i komunikativan.

GRAMATIKA

OPISNI PRIDJEVI

PRIMJER: *Veronika je zanimljiva, simpatična i komunikativna.*

	muški rod	ženski rod	srednji rod
<i>jednina</i>	nov o (mobitel)	nov a (knjiga)	nov o (računalo) sme đe , vru će ...
<i>množina</i>	nov i (mobiteli)	nov e (knjige)	nov a (računala)

PAZITE! srednji rod u jednini: smeđe, vruće... (ć, đ + e)

T Pridjevi u hrvatskome jeziku imaju različite oblike za rodove. Pridjev mora biti u istom rodu kao imenica. U jednini muškog roda pridjev ima nastavak -o, u množini -i. U jednini ženskog roda ima nastavak -a, u množini -e. U jednini srednjeg roda ima nastavak -o ili -e, a u množini -a.

Adjectives in the Croatian language have different forms for different genders. The gender of the adjective must coincide with the gender of the noun. In masculine Singular, the adjective has a suffix -o, and in Plural -i, whereas in feminine Singular, the adjective has a suffix -a, and in Plural -e. In neuter Singular, the adjective has a suffix -o or -e, and in Plural -a.

Los adjetivos en el idioma croata tienen diferentes formas para diferentes géneros. El género del adjetivo debe coincidir con el género del sustantivo. En singular masculino, el adjetivo tiene un sufijo -o, y en plural -i, mientras que en singular femenino, el adjetivo tiene un sufijo -a, y en plural -e. En el género neutro singular, el adjetivo tiene un sufijo -o o -e, y en plural -a.

PAZITE!

Pridjev ima nastavak -e u jednini srednjeg roda iza palatala (naprimjer ć, đ), neovisno o nastavku imenice. Ponekad nema podudaranja u nastavku pridjeva i imenice srednjeg roda: imenica može imati nastavak -o (npr. vruće mlijeko) ili -e (tuđe dijete).

An adjective has the suffix -e in the singular neuter if it comes after a palatal letter (for example ć or đ), regardless of the suffix of the noun. Sometimes the suffix of the adjective and the noun in the neuter do not match; a noun can have the suffix -o (e.g. vruće mlijeko) or -e (tuđe dijete).

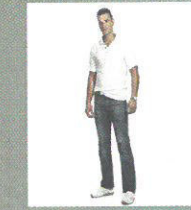
Los adjetivos en género neutro singular que aparecen después de una consonante palatal (por ejemplo, ć, đ), llevan el sufijo -e, independientemente del sufijo del sustantivo. En el género neutro, a veces el sufijo del adjetivo y el del sustantivo no coinciden; un sustantivo puede tener un sufijo -o (por ejemplo, vruće mlijeko) o -e (tuđe dijete).

T

KAKVI SU LJUDI?

IZGLED

LEKSIK

mlada

stara

nizak

visok

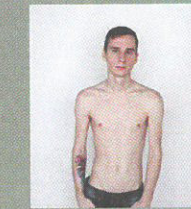

vitka, mršava

debeo

sretan

tužan

lijep, zgodan

ružan

jak

slab

LEKSIK

LJUDSKE KARAKTERISTIKE

dobar	loš	simpatičan	antipatičan
tužan	veseo	jednostavan	komplíciran
sretan	nesretan	odgovoran	neodgovoran
odličan, izvrstan	grozan	komunikativan	nekomunikativan
ljubazan	neljubazan	zadovoljan	nezadovoljan
pametan	glup	uredan	neuredan
topao	hladan	zauzet	slobodan
blag	strog	otvoren	zatvoren
marljiv	lijen	zabavan	dosadan

GRAMATIKA

OPISNI PRIDJEVI

dobar (nepostojano **a**)

	muški rod	ženski rod	srednji rod
<i>jednina</i>	dobar	dobra	dobro
<i>množina</i>	dobri	dobre	dobra

vitak, tužan, simpatičan, odličan, jednostavan, zabavan, dosadan, hladan, pametan...

veseo (**o - l**)

	muški rod	ženski rod	srednji rod
<i>jednina</i>	veseo	vesela	veselo
<i>množina</i>	veseli	vesele	vesela

debeo...

topao (nepostojano **a, o - l**)

	muški rod	ženski rod	srednji rod
<i>jednina</i>	topao	topla	toplo
<i>množina</i>	topli	tope	topla

zao, svijetao...

nizak (nepostojano **a; z - s, ž - š, d - t...**)

	muški rod	ženski rod	srednji rod
<i>jednina</i>	nizak	niska	nisko
<i>množina</i>	niski	niske	niska

težak, sladak...

izvrstan (nepostojano **a, st - s**)

	muški rod	ženski rod	srednji rod
<i>jednina</i>	izvrstan	izvrsna	izvrsno
<i>množina</i>	izvrsni	izvrsne	izvrsna

bolestan...

IZRAŽAVANJE OSOBINA

Kakav je on?

Ivan je visok, pametan i dobar.

Kakva je ona?

Maja je lijepa, pametna i marljiva.

Kakav je on?

Marko je ljut.

2. Odgovorite na pitanja. Upotrijebite pridjeve *veseo, ljut, visok, nizak, simpatičan...* RAZGOVOR

1. Kakvi ste Vi? Kakav/kakva si ti?
2. Kakva je Vaša/tvoja sestra?
3. Kakav je Vaš/tvoj brat?
4. Kakva je Vaša/tvoja prijateljica?
5. Kakav je Vaš/tvoj prijatelj?

VJEŽBA

3. Opišite ljude. Kakvi su?

PRIMJERI: *On je visok. Nije debeo.*

SLUŠANJE

KAKAV JE TVOJ STAN?

Erwan:	Kakav je tvoj stan, Veronika?
Veronika:	Nemam stan. Imam samo sobu.
Erwan:	Kakva je tvoja soba?
Veronika:	Moja soba je velika, svijetla, udobna i topla. Ti imaš stan?
Erwan:	Da, imam stan.
Veronika:	Kakav je tvoj stan?
Erwan:	Malen, udoban i topao, kao tvoja soba. Ali je star i nije baš svijetao.
Veronika:	Šteta što nije svijetao.
Erwan:	Ne, u redu je. Stan je dobar. Zadovoljan sam.

RAZUMIJEVANJE

Odaberite **T** (točno) ili **N** (netočno).

1. Veronika ima stan.	T – N
2. Njezina soba je malena.	T – N
3. Erwan ima stan.	T – N
4. Erwan ima svijetao stan.	T – N

KAKVI SU PREDMETI?

LEKSIK

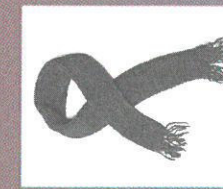
brz vlak

spor vlak

dug šal

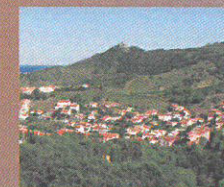
kratak šal

staro računalo

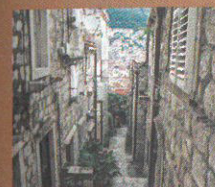
ново računalo

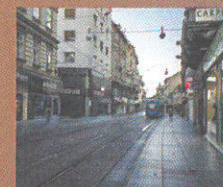
veliko selo

maleno/malo selo

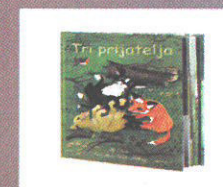
uska ulica

široka ulica

debela knjiga

tanka knjiga

KARAKTERISTIKE STVARI

LEKSIK

nov	star	velik	malen/mali
jeftin	skup	kratak	dug/dugačak
hladan	topao	ugodan	neugodan
svijetao	taman	uzak	širok
tanak	debeo	kratak	dugačak
dobar	loš	odličan, izvrstan	grozan
jednostavan	komPLICIRAN	težak	lagan/lak

Kakav je stan?

Stan je velik.

Kakva je soba?

Soba je udobna i svijetla.

RAZGOVOR Odgovorite na pitanja.

1. Kakav je Vaš/tvoj stan?
2. Kakvo je Vaše/tvoje računalo?
3. Kakva je Vaša/tvoja torba?
4. Kakve su Vaše/tvoje knjige?

ČITANJE**ČIJI JE STAN UDOBAN?**Erwanov
stan

Erwanov stan je malen, udoban i topao. Nije svijetao.
Njegov stan je star.

Veronikina
soba

Veronikina soba je velika, udobna, topla i svijetla.

Odgovorite na pitanja.

Čiji je stan?

Čija je soba?

POSVOJNI PRIDJEVI ZA OSOBE**GRAMATIKA**PRIMJER: *Erwanov stan je malen.*

muška osoba	ženska osoba
-ov/-ev	-in

jednina	Alvar ov prijatelj	Veronik in prijatelj
	Alvar ova prijateljica	Veronik ina prijateljica
	Alvar ovo računalo	Veronik ino računalo
množina	Alvar ovi prijatelji	Veronik ini prijatelji
	Alvar ove prijateljice	Veronik ine prijateljice
	Alvar ova računala	Veronik ina računala

PAZITE! č, ć, dž, đ, j, lj, nj, š, ž, št (r, c) + **-ev**

Perićev, Marićev, Josićev...

PAZITE!	tata	→	tatin
	kolega	→	kolegin
	Luka	→	Lukin
	Nikola	→	Nikolin
	Saša	→	Sašin
	Tesla	→	Teslin...

Posvojni pridjevi izvedeni od imenica i imena za muške osobe koje završavaju na **-a** dobivaju nastavak **-in**.

Possessive adjectives derived from masculine nouns and personal names ending in **-a** take the suffix **-in**.

Los adjetivos posesivos derivados de sustantivos y nombres propios referidos a personas de género masculino que terminan en **-a** llevan el sufijo **-in**.

T

VJEŽBA

4. Upišite posvojni pridjev. Pazite na rod (muški, ženski, srednji) i broj (jednina, množina).

1. Reks je _____ pas. (brat)
2. Ivana nije _____ kolegica. (sestra)
3. Ovo je _____ dijete. (Ivan)
4. Gdje je _____ računalno? (Martina)
5. Ovo su _____ susjede. (Katarina)
6. Ovo nije _____ vrt. (Barić)
7. To su _____ poznanici. (tata)
8. Je li ovo _____ pivo? (Goran)
9. Ovo su _____ knjige. (Dora)
10. Ovo je _____ olovka. (učitelj)
11. Ovo je _____ ulica. (Drašković)
12. Ovo nije _____ trg. (Preradović)

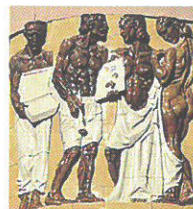
5. Meštrović je poznati hrvatski umjetnik. Upišite posvojni pridjev: **Meštrovićeva, Meštrovićevi, Meštrovićev, Meštrovićev.**

Udovica

Job

Seljaci

Zdenac života

PRAVOPIS

T Posvojni pridjevi izvedeni od osobnih imena i prezimena pišu se velikim početnim slovom: **Ivanov, Sandrin, Teslin, Krležin, Meštrovićev...**

Possessive adjectives derived from personal names and surnames are written with a capital letter: **Ivanov, Sandrin, Teslin, Krležin, Meštrovićev...**

Los adjetivos posesivos derivados de nombres y apellidos personales se escriben con mayúscula: **Ivanov, Sandrin, Teslin, Krležin, Meštrovićev...**

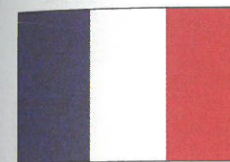
VELIKO POČETNO SLOVO

KAKVE JE BOJE ZASTAVA?

SLUŠANJE

Alvaro:	Kakva je francuska zastava?
Erwan:	Slična kao hrvatska zastava – ima iste boje.
Alvaro:	Crvena, bijela i plava?
Erwan:	Da. Ali nema grb kao hrvatska zastava. A koje je boje čileanska zastava?
Alvaro:	Čileanska zastava je isto crvena, bijela i plava. Ima bijelu zvijezdu. Plava boja simbolizira nebo, a bijela snijeg i Ande.
Erwan:	Lijepo! To je jako zanimljivo!

francuska zastava

čileanska zastava

hrvatska zastava

1. Kakva je francuska zastava?
2. Kakva je čileanska zastava?
3. Čija zastava ima grb?
4. Čija zastava ima zvijezdu?
5. Što simbolizira snijeg?
6. Što simbolizira nebo?

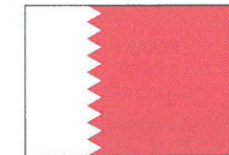
RAZUMIJEVANJE

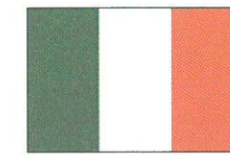
BOJE

brazilska zastava: zelena, žuta i plava

katarska zastava: bijela i ružičasta

irska zastava: zelena, bijela i narančasta

iračka zastava: crvena, bijela, zelena i crna

1. Kakva je vaša zastava?
2. Ima li grb? Kakav je grb?

RAZGOVOR

LEKSIK

BOJE

bijela crna siva plava narandžasta crvena zlatna
 ljubičasta ružičasta žuta smeđa zelena srebrna

VJEŽBA

6. Spojite lijevi i desni stupac. Napišite sintagme.

1. crvene	a) sunce	<u>crvene jabuke</u>
2. plavo	b) jabuke	_____
3. bijelo	c) more	_____
4. žuto	d) mlijeko	_____
5. zeleno	e) cvijet	_____
6. ružičast	f) stablo	_____

7. Napišite kakve je boje što.

PRIMJER: nebo Nebo je plavo.

1. snijeg _____	6. limun _____
2. naranča _____	7. more _____
3. kava _____	8. banana _____
4. ruža _____	9. tramvaj _____
5. lubenica _____	10. pivo _____

GRAMATIKA

ODNOSNI PRIDJEVI (-ski, -ški, -čki)

PRIMJER: Čija je ovo zastava? To je **japanska** zastava.

	muški rod	ženski rod	srednji rod
jednina	japanski (vulkan)	japanska (planina)	japansko (računalo)
množina	japanski (vulkani)	japanske (planine)	japanska (računala)

- ski:** hrvatski, turski, belgijski, talijanski, švedski, australski, argentinski, egipatski, rumunjski...
-ški: češki, norveški, honduraški, luksemburški...
-čki: grčki, njemački, američki, slovački...

VJEŽBA

8. Odgovorite na pitanja.

PRIMJER: Čiji je sushi? Sushi je japanski.

1. Čije su kastanjete?

španjolski, španjolska, španjolsko; španjolski, španjolske, španjolska

2. Čija je čokolada?

švicarski, švicarska, švicarsko; švicarski, švicarske, švicarska

3. Čiji je automobil Hyundai?

korejski, korejska, korejsko; korejski, korejske, korejska

4. Čija je pizza?

talijanski, talijanska, talijansko; talijanski, talijanske, talijanska

5. Čiji su vafli?

belgijski, belgijska, belgijsko; belgijski, belgijske, belgijska

6. Čije su plaže?

hrvatski, hrvatska, hrvatsko; hrvatski, hrvatske, hrvatska

7. Čija su kazališta?

američki, američka, američko; američki, američke, američka

8. Čije je more?

norveški, norveška, norveško; norveški, norveške, norveška

VELIKO I MALO SLOVO

PRAVOPIS

Pridjevi izvedeni od imena zemalja, gradova, regija i sl. pišu se malim početnim slovom: **belgijski, hrvatski, američki, zagrebački, karlovački, njemački...**

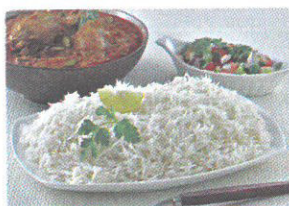
Adjectives derived from the names of countries, cities, regions etc. are written with a lowercase letter: **belgijski, hrvatski, američki, zagrebački, karlovački, njemački...**

Los adjetivos derivados de nombres de países, ciudades, regiones, etc., se escriben con minúscula: **belgijski, hrvatski, američki, zagrebački, karlovački, njemački...**

9. Odgovorite na pitanja.

Čiji je...? Kakav je...?

- PRIMJER:** kava a) Čija je kava? Kava je turska.
b) Kakva je kava? Kava je dobra.

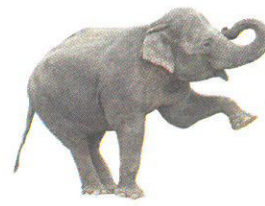
riža

Vijetnam
ukusan

gejziri

Island
velik

slon

Indija
siv

kravata

Hrvatska
elegantan

klokan

Australija
brz

kobasica

Njemačka
slan

gulaš

Mađarska
ljut

more

Grčka
topao

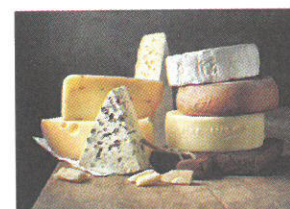
planine

Slovenija
visok

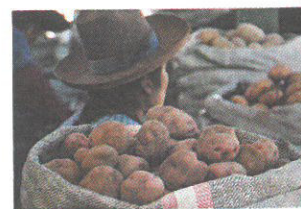
klompe

Nizozemska
lijep

sir

Francuska
žut

krumpir

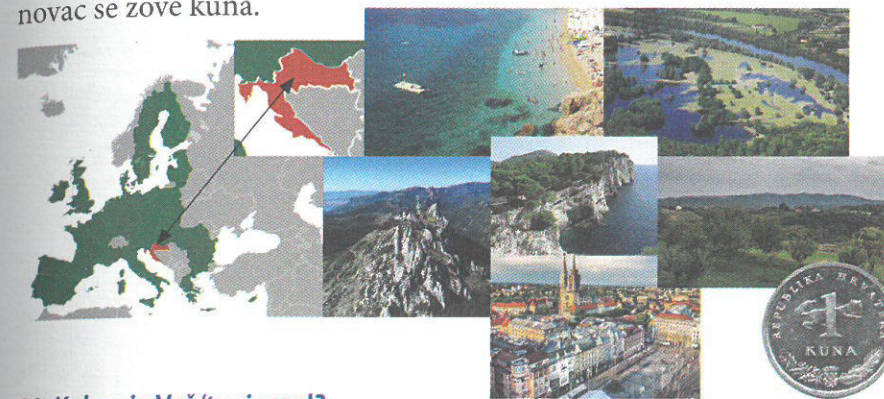
Peru
izvrstan

10. Kakva je Vaša/tvoja zemlja?

Ispričajte studentima iz svoje grupe kakva je vaša zemlja. Upotrijebite pridjeve. Napravite kratku prezentaciju i pokažite im fotografije na internetu.

MOJA ZEMLJA: HRVATSKA

Moja zemlja je Hrvatska. Hrvatska je mala zemlja. Jadransko more je lijepo i toplo. Planine nisu jako visoke. Klima je ugodna. Nacionalni parkovi su lijepi, ali nisu jako veliki. Hrvatski glavni grad je Zagreb, a novac se zove kuna.

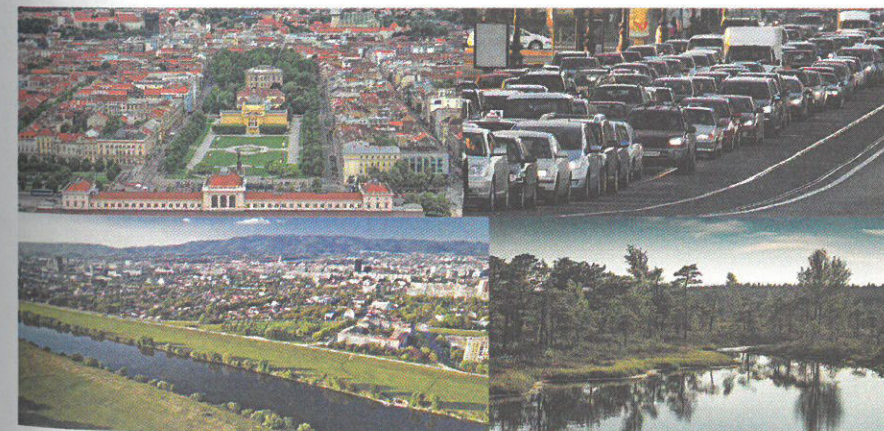

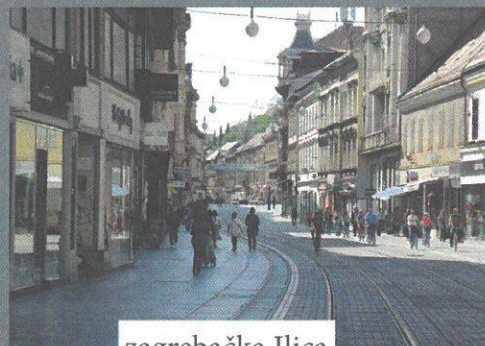
11. Kakav je Vaš/tvoj grad?

Ispričajte studentima iz svoje grupe kakav je Vaš grad. Upotrijebite pridjeve. Napravite kratku prezentaciju i pokažite im fotografije na internetu.

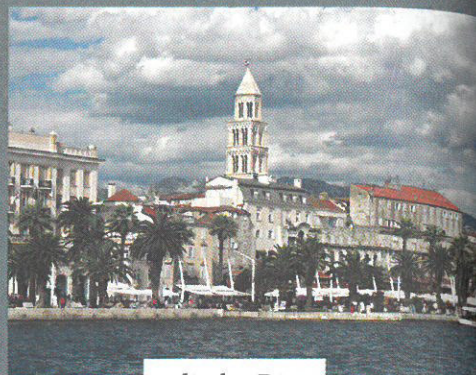
MOJ GRAD: ZAGREB

Moj grad je Zagreb. Zagreb je glavni hrvatski grad. Nije jako velik, ali nije ni malen. Zagreb je zelen – ima parkove, jezera i rijeku. Centar je malen, a zgrade su lijepe i stare. Klima je ugodna. Zagrebački promet je gust, posebno ujutro od 7 do 9 sati i poslijepodne od 3 do 5 sati. Zagreb je siguran grad – kriminal nije čest.

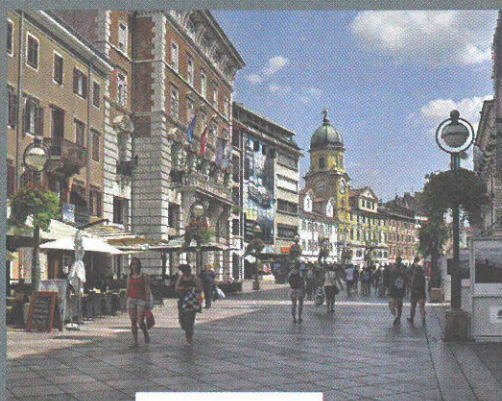

zagrebačka Ilica

splitska Riva

riječki Korzo

osječka Promenada

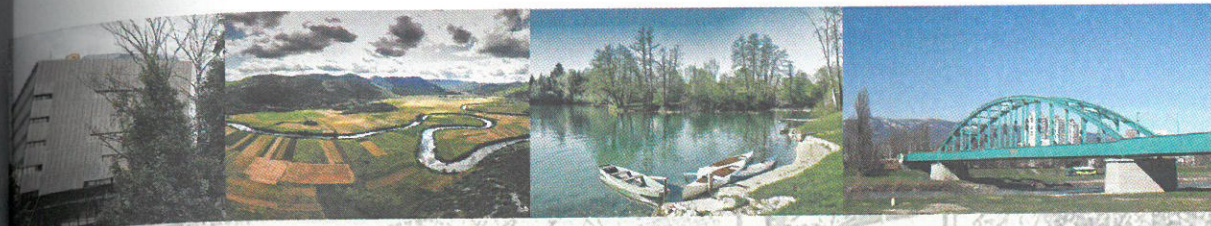
dubrovački Stradun

zadarska Kalelarga

4. cjelina

ŠTO IMAMO? KOGA IMAMO?

KOMUNIKACIJA I VOKABULAR

- ◆ glagoli: *imati, nemati, čitati, pjevati, vježbati...*
- ◆ Što/Koga ima Hrvatska? Što/Koga ima Vaša/tvoja zemlja?
- ◆ pozivanje na događaj

KULTURA

- ◆ hrvatski mostovi
- ◆ Što ima Hrvatska? Koga ima Hrvatska?

GRAMATIKA

- ◆ prezent glagola *-ati > -am*
- ◆ akuzativ imenica
- ◆ akuzativ upitnih zamjenica *tko* i *što* (*koga, što*)
- ◆ akuzativ ličnih zamjenica (dugi i kratki oblici)
- ◆ prijedlozi *za* i *na* + akuzativ
- ◆ duga množina (*-ovi/-evi*)

PRAVOPIS

- ◆ pisanje početka i završetka rečenice

SLUŠANJE

IZLOŽBA

- Alvaro:** Bok, Veronika!
- Veronika:** Bok, Alvaro! Kako si?
- Alvaro:** Odlično, a ti?
- Veronika:** Dobro sam, hvala. Što to imaš?
- Alvaro:** Imam slike. Uskoro imam izložbu.
- Veronika:** Stvarno?! Izvrsno! Čestitam!
- Alvaro:** Evo, imam pozivnicu za tebe. Izložba je u petak. Čekam te.
- Veronika:** Puno hvala! Vidimo se! Imaš li pozivnicu za Ivonu?
- Alvaro:** Da, naravno. Evo, izvoli pozivnicu za nju.

RAZUMIJEVANJE Dopunite tekst prema smislu.

Alvaro je slikar. On ima _____, a uskoro ima
_____. Alvaro ima _____ za Veroniku i
_____.

GRAMATIKA

PREZENT GLAGOLA *imati* (-ati > -am)

PRIMJERI: *Imaš li pozivnicu? Imam pozivnicu.*

	jedinina		množina	
1.	ja	im am	mi	im amo
2.	ti	im aš	vi/Vi	im ate
3.	on	im a	oni	im aju
	ona		one	
	ono		ona	

PITANJE: Imaš li ti?

PAZITE! **NEGACIJA:** ja nemam; ti nemaš; on, ona nema;
mi nemamo; vi nemate; oni, one nemaju

VJEŽBA

1. a) Dopunite rečenice.

PRIMJER: *Oni imaju mobitel.*

1. Marija _____ mobitel. 5. Ja _____ mobitel.
2. Ti _____ mobitel. 6. On _____ mobitel.
3. One _____ mobitel. 7. Ona _____ mobitel.
4. Vi _____ mobitel. 8. Mi _____ mobitel.

b) Negirajte rečenice iz zadatka a).

PRIMJER: *Oni nemaju mobitel.*

c) Od rečenica iz zadatka a) napravite upitne rečenice.

PRIMJER: *Imaju li oni mobitel?*

Alvaro je umjetnik, slikar. Slikar ima slike i izložbe. Slikar ponekad ima inspiraciju, a ponekad nema inspiraciju.

Erwan i Veronika su studenti. Studenti imaju knjige, bilježnice i olovke. Studenti imaju ispite i domaću zadaću.

Alvarov rođak Antonio je liječnik. Antonio ima ordinaciju i pacijente.

RAZUMIJEVANJE Izaberite T (točno) ili N (netočno).

1. Slikar ima knjige, bilježnice i olovke. T – N
2. Student ima ispite i domaću zadaću. T – N
3. Student ima slike i izložbe. T – N
4. Liječnik ima pacijente i ordinaciju. T – N

VJEŽBA

2. Spojite riječi iz lijevog i desnog stupca. Napravite rečenice. Što oni imaju?

1. frizer	a) računalo	Frizer ima češalj.
2. policajac	b) mobitel	_____
3. informatičarka	c) češalj	_____
4. menadžerica	d) mikrofonski	_____
5. pjevač	e) lonac	_____
6. kuharica	f) pištolj	_____

GRAMATIKA

AKUZATIV – DIREKTNI OBJEKT

PRIMJER: *Studenti imaju knjige i ispite.*

	muški rod	ženski rod	srednji rod
jednina	-Ø (neživo) mobitel -a (živo) prijatelja	-u prijateljicu	-o/-e* selo, more
množina	-e mobitele, prijatelje	-e prijateljice	-a sela, mora

* č, ć, dž, đ, j, lj, nj, š, ž, št (r, c) + e

Neki glagoli u hrvatskom jeziku otvaraju mjesto direktnom (izravnom) objektu. Direktni objekt izražava se padežom koji se zove akuzativ. Akuzativ ima posebne nastavke za muški, ženski i srednji rod u jednini i množini. Za imenice muškog roda u jednini važna je kategorija živosti (živo i neživo).

Certain verbs in the Croatian language take a direct object. A direct object is expressed by a case called the accusative. The accusative case has different suffixes for the masculine, feminine and neuter genders in the singular and plural. For masculine singular nouns the category of animacy is important (animate and inanimate).

Ciertos verbos en la lengua croata requieren de un objeto directo. El objeto directo es expresado por un caso llamado acusativo. El acusativo tiene diferentes sufijos para los géneros masculino, femenino y neutro en singular y plural. Para los sustantivos masculinos singulares la categoría de animación es importante (animado e inanimado).

3. Odgovorite na pitanja.

VJEŽBA

PRIMJER: Što ima informatičar? (računalo mn)
Informatičar ima računala.

1. Što ima policajac? _____
(auto, pištolj, uniforma)
2. Što ima menadžer? _____
(sastanak, laptop, mobitel mn)
3. Što ima pjevač? _____
(pjesma mn, mikrofonski, koncert mn)
4. Što ima učiteljica? _____
(ploča, flomaster mn, učionica)
5. Što ima glumica? _____
(kazalište, kostim mn, šminka)
6. Što ima sportaš? _____
(trening, torba, tenisica mn)
7. Što ima prodavačica? _____
(novac, osmijeh)
8. Što ima studentica? _____
(ispit mn, domaća zadaća mn, knjiga mn, bilježnica mn)

PRIMJER: *Koga ima Veronika? Veronika ima brata i sestru.*

T U komunikaciji se upotrebljavaju pitanja koja, uz glagole, sugeriraju upotrebu padeža. Pitanja za akuzativ jesu *što* (za neživo) i *koga* (za živo).

When communicating, questions are formed using words that suggest the use of cases. The questions for the accusative are *što* (for inanimate things) and *koga* (for animate things).

Al conversar se formulan preguntas que, según el verbo que utilicen, han de requerir el uso de diferentes casos. Las preguntas para acusativo son *što* (para objetos inanimados) y *koga* (para objetos animados).

padež	osoba	nije osoba
NOMINATIV	Tko?	Što?
AKUZATIV	Koga?	Što?

ČITANJE

KOGA ONI IMAJU?

Erwan i Veronika su studenti. Studenti imaju profesore.
Alvarov rođak Antonio je liječnik. Antonio ima šefa i pacijente.
Alvaro je umjetnik, slikar. Slikar ima modele.

VJEŽBA

4. Odgovorite na pitanja.

PRIMJER: *Koga ima liječnik? (pacijent mn)*

*Liječnik ima **pacijente**.*

1. Koga ima policajac? _____ (šef)
2. Koga ima menadžer? _____ (klijent *mn*)
3. Koga ima pjevač? _____ (obožavatelj *mn*)
4. Koga ima učiteljica? _____ (učenik *mn*)
5. Koga ima glumica? _____ (publika)
6. Koga ima sportaš? _____ (trener)
7. Koga ima novinarka? _____ (čitatelj *mn*)
8. Koga ima slikar? _____ (model *mn*)

PAZITE! Imam **dijete**. Imam **djecu**.

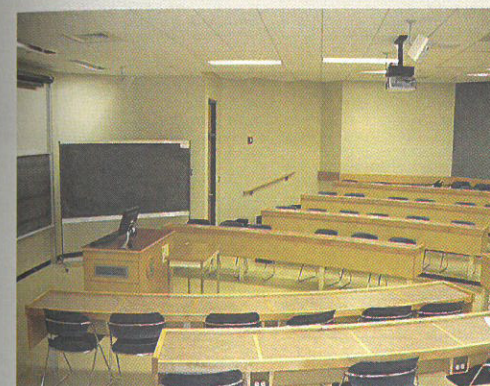
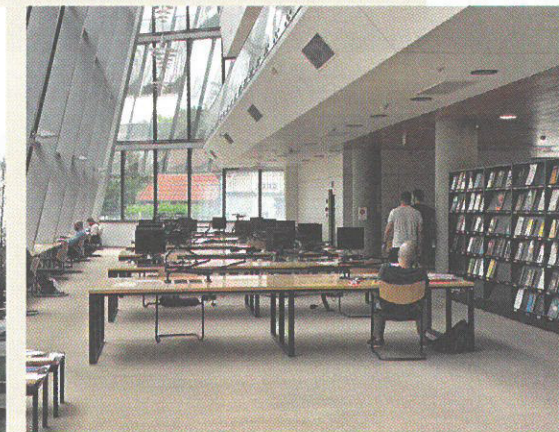
5. Odgovorite na pitanja.

Koga Vi imate / ti imaš? (brata, sestru...)

Što Vi imate / ti imaš? (stan, knjige...)

FILOZOFSKI FAKULTET

ČITANJE

Zagrebački Filozofski fakultet je velik fakultet. Ima studente, studentice, profesore, profesorice, dekana ili dekanicu. Ima knjižnicu. Ima učionice, studentski klub i kantu. Ima vrt, parkiralište i spomenik.

Odgovorite na pitanja.

RAZUMIJEVANJE

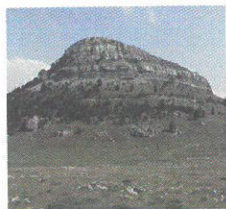

1. Koga ima Filozofski fakultet?
2. Što ima Filozofski fakultet?

VJEŽBA

6. a) Odgovorite na pitanja uz pomoć fotografija.

Što ima Hrvatska?

planina *mn*

more

zastava

grb

Što ima Zagreb? Koga ima Zagreb?

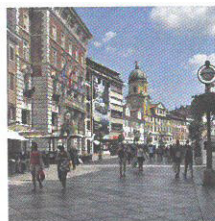

tramvaj *mn*

Antun Gustav Matoš

Što ima Rijeka? Koga ima Rijeka?

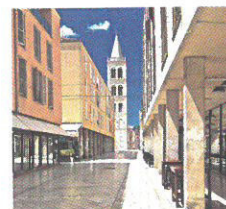

Korzo

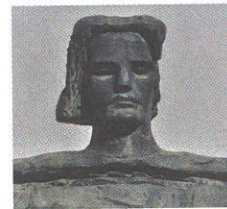

Janko Polić Kamov

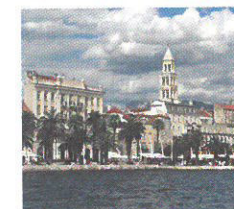
Što ima Zadar? Koga ima Zadar?

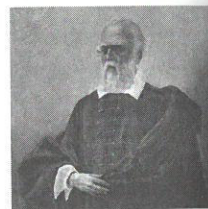
ulica Kalebarga

Petar Zoranić

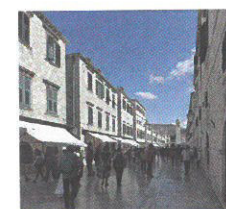
riva

Marko Marulić

Što ima Split? Koga ima Split?

Što ima Dubrovnik? Koga ima Dubrovnik? Što ima Osijek? Koga ima Osijek?

Stradun

Ivan Gundulić

Tvrđa

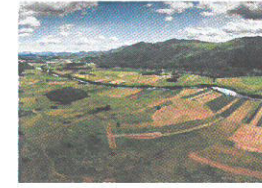
nobelovac *mn*

b) Odgovorite na pitanja.

Što još ima Hrvatska?

otok *mn*

polje *mn*

planina *mn*

rijeka *mn*

medvjed *mn*

kuna *mn*

c) Odgovorite na pitanja.

Što Hrvatska nema? (*Nema ocean, vulkane...*)

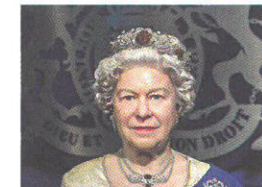
Koga Hrvatska nema? (*Nema kralja, kraljicu...*)

ocean

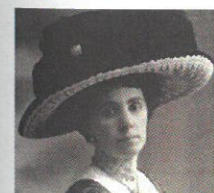

vulkan *mn*

kraljica

PAZITE! Ženska prezimena se ne dekliniraju.
Hrvatska ima književnicu Ivanu Brlić-Mažuranić.

Ivana Brlić-Mažuranić

Dora Pejačević

Marija Jurić Zagorka

Ima li Hrvatska predsjednika ili predsjednicu? Zna li kako se zove?

Ima li Hrvatska premijera ili premijerku? Zna li kako se zove?

VJEŽBA

7. a) Odgovorite na pitanja.

1. Što ima vaša zemlja? Koga ima vaša zemlja?
2. Što ima vaš grad / vaše selo? Koga ima vaš grad / vaše selo?

b) Pokažite na internetu studentima iz grupe što i koga ima vaša zemlja.

PRIMJER: *Grčka ima otoke, plaže...*
Maroko ima more, planine, palme...

c) Odgovorite na pitanja.

1. Što nema Vaša/tvoja zemlja?
2. Što nema Vaš/tvoj grad (Vaše/tvoje selo)?

ČITANJE

Darko slika.

Silvio svira.

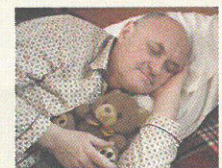
Tata kuha.

Mama vježba.

Sestra čita.

Stric Eduardo spava.

Djed i baka šetaju.

Baka čeka.

GRAMATIKA

PREZENT GLAGOLA -ati > -am

PRIMJERI: *Sestra čita. Djed i baka šetaju.*

	<i>jednina</i>	<i>množina</i>
1.	ja čitam	mi čitamo
2.	ti čitaš	vi/Vi čitate
3.	on, ona, ono čita	oni, one, ona čitaju

Ti čitaš. **PITANJE:** Čitaš li ti? **NEGACIJA:** Ti ne čitaš.

Kao **čitati > čitam:** imati, kuhati, čekati, gledati, vježbati, ručati, večerati, šetati, spavati, slikati, svirati, telefonirati, pjevati, plivati, razgovarati, pozivati, fotografirati, čestitati...

VJEŽBA

8. a) Napišite rečenice.

PRIMJER: *ti, čitati* Ti čitaš.

1. ja, plivati _____
2. mi, razgovarati _____
3. on, spavati _____
4. one, vježbati _____
5. Vi, kuhati _____
6. oni, čitati _____
7. ona, pjevati _____
8. ja, telefonirati _____
9. mi, svirati _____
10. ti, slikati _____
11. vi, šetati _____

b) Od zadanih riječi napišite niječne rečenice.

PRIMJER: *ti, čitati.* Ti ne čitaš.

1. ja, plivati _____
2. mi, razgovarati _____
3. on, spavati _____
4. one, vježbati _____
5. Vi, kuhati _____
6. oni, čitati _____
7. ona, pjevati _____
8. ja, telefonirati _____
9. mi, svirati _____
10. ti, slikati _____
11. vi, šetati _____

c) Od zadanih riječi napišite upitne rečenice.

PRIMJER: *ti, čitati Čitaš li ti?*

1. on, spavati _____
2. one, vježbati _____
3. Vi, kuhati _____
4. oni, čitati _____
5. ona, pjevati _____
6. ti, slikati _____

ČITANJE

Goran fotografira.

Koga Goran fotografira?

Goran fotografira djevojku.

Leon igra.

Što Leon igra?

Leon igra košarku.

Tata kuha.

Što tata kuha?

Tata kuha večeru.

Mama vježba.

Što mama vježba?

Mama vježba jogu.

Sestra čita.

Što sestra čita?

Sestra čita knjigu.

Baka čeka.

Koga baka čeka?

Baka čeka djeda.

GLAGOLI S AKUZATIVOM (DIREKTNI OBJEKT)

PRIMJERI: *Baka čeka djeda.*
Alvaro sliko brata.

glagol	slikati, kuhati, vježbati, imati, čitati, gledati, čekati, trenirati, svirati, slušati, igrati, ručati, večerati, studirati, znati	+	AKUZATIV
--------	--	---	----------

NEGACIJA: *Baka ne čeka djeda.*

PITANJE: *Čeka li baka djeda?* → glagol + **li** + subjekt (N) + objekt (A)

VJEŽBA

9. a) Napravite rečenice od ponuđenih riječi.

PRIMJER: *Josip – čitati – roman mn Josip čita romane.*

1. učenik *mn* – igrati – košarka _____
2. mama i tata – večerati – tjestenina _____
3. brat – kuhati – juha _____
4. mi – vježbati – gramatika _____
5. vi – čekati – prijatelj *mn* _____
6. ona – svirati – gitara i flauta _____
7. ti – slušati – glazba _____
8. one – ručati – meso i krumpir _____
9. Sanja – trenirati – boks _____
10. one – čitati – knjiga *mn* _____
11. Marin – imati – prijateljica *mn* _____
12. Ana – gledati – Ivan _____
13. ti – studirati – medicina _____
14. vi – studirati – filozofija _____
15. one – znati – kemija _____
16. ja – čekati – mama _____
17. Vi – svirati – klavir _____

b) Postavite pitanje pomoću riječi *Koga?* ili *Što?* o rečenicama iz zadatka a).

PRIMJER: *Josip čita romane.* Što Josip čita?

1. učenik *mn* – igrati – košarka _____
2. mama i tata – večerati – tjestenina _____
3. brat – kuhati – juha _____
4. mi – vježbati – gramatika _____
5. vi – čekati – prijatelj *mn* _____
6. ona – svirati – gitara i flauta _____
7. ti – slušati – glazba _____
8. one – ručati – meso i krumpir _____
9. Sanja – trenirati – boks _____
10. one – čitati – knjiga *mn* _____
11. Marin – imati – prijateljica *mn* _____
12. Ana – gledati – Ivan _____
13. ti – studirati – medicina _____
14. vi – studirati – filozofija _____
15. one – znati – kemija _____
16. ja – čekati – mama _____

c) Od zadanih riječi napišite niječne rečenice.

PRIMJER: *Josip – čitati – roman mn* Josip ne čita romane.

1. učenik *mn* – igrati – košarka _____
2. mama i tata – večerati – tjestenina _____
3. brat – kuhati – juha _____
4. mi – vježbati – gramatika _____
5. vi – čekati – prijatelj *mn* _____
6. ona – svirati – gitara i flauta _____
7. ti – slušati – glazba _____

8. one – ručati – meso i krumpir _____
9. Sanja – trenirati – boks _____
10. one – čitati – knjiga *mn* _____
11. Marin – imati – prijateljica *mn* _____
12. Ana – gledati – Ivan _____
13. ti – studirati – medicina _____
14. vi – studirati – filozofija _____
15. one – znati – kemija _____
16. ja – čekati – mama _____

d) Od zadanih riječi napišite upitne rečenice.

PRIMJER: *Josip – čitati – roman mn.* Čita li Josip romane?

1. učenik *mn* – igrati – košarka _____
2. mama i tata – večerati – tjestenina _____
3. brat – kuhati – juha _____
4. mi – vježbati – gramatika _____
5. vi – čekati – prijatelj *mn* _____
6. ona – svirati – gitara i flauta _____
7. ti – slušati – glazba _____
8. one – ručati – meso i krumpir _____
9. Sanja – trenirati – boks _____
10. one – čitati – knjiga *mn* _____
11. Marin – imati – prijateljica *mn* _____
12. Ana – gledati – Ivan _____
13. ti – studirati – medicina _____
14. vi – studirati – filozofija _____
15. one – znati – kemija _____
16. ja – čekati – mama _____

Alvaro:	Hej, bok! Što čitaš?
Erwan:	Bok, Alvaro! Čitam jedan zanimljiv roman. Kako si? Što je novo?
Alvaro:	Odlično sam. Uskoro imam izložbu.
Erwan:	Imaš izložbu? To je izvrsno! Čestitam!
Alvaro:	Pozivam te na izložbu. Izvoli, ovo je pozivnica za tebe. Izložba je tamo.
Erwan:	Puno hvala! Vidimo se!

RAZUMIJEVANJE **Dopunite rečenice.**

Erwan čita zanimljiv _____ . Alvaro uskoro ima
 _____ . Alvaro ima _____ za Erwana.
 Izložba je _____ .

GRAMATIKA

PRIJEDLOZI *za* i *na* + AKUZATIV

PRIMJERI: Pozivnica je *za tebe*.
 Pozivam te *na izložbu*.

prijedlog	za	+	AKUZATIV	→	NAMJENA
	na				DOGAĐAJ

POZIVANJE

Pozivam	te Vas/vas	na	izložbu, večeru, kavu, zabavu / tulum (razg.), rođendan, ručak...
Ovo je pozivnica	za	za	izložbu, rođendan...

Hvala! Hvala na pozivu!

AFIRMATIVAN STAV I ČESTITANJE

Izvrsno! Odlično! Sjajno! Fantastično! Bravo!
 Drago mi je! Čestitam! Čestitamo!

LIČNE ZAMJENICE U AKUZATIVU

PRIMJERI: Pozivam te na izložbu.
 Izvoli, ovo je pozivnica za tebe.

ja → mene, me	mi → nas
ti → tebe, te	vi/Vi → vas, Vas
on ono → njega, ga	oni ona → njih, ih
ona → nju, je/ju	one

1. KRATKI OBLIK LIČNE ZAMJENICE NA DRUGOM MJESTU

Ja te čekam.	ili	Čekam te .
Ti me čekaš.	ili	Čekaš me .
Ja ga čekam.	ili	Čekam ga .
Ja je/ju čekam	ili	Čekam je/ju .
Ti nas čekaš.	ili	Čekaš nas .
Ja vas/Vas čekam.	ili	Čekam vas/Vas .
Ja ih čekam.	ili	Čekam ih .

2. DUGI OBLIK LIČNE ZAMJENICE

Pozivnica je za **mene**. Pozivnica je za **tebe**.
 Pozivnica je za **njega**. Pozivnica je za **nju**. Pozivnica je za **nas**.
 Pozivnica je za **vas/Vas**. Pozivnica je za **njih**.

Dugi oblik zamjenice stoji iza prijedloga, na početku rečenice ili samostalno.

1. iza prijedloga	Pozivnica je za mene .
2. prvo mjesto u rečenici	Mene čekaju prijatelji.
3. samostalno	Koga čekaju prijatelji? – Mene .

PAZITE! Me čekaju prijatelji. → **Mene** čekaju prijatelji.
 Koga čekaju prijatelji? – ~~Me~~. → **Mene**.

VJEŽBA

10. Napišite ličnu zamjenicu u rečenicu s desne strane. Pročitajte naglas rečenicu tako da imenicu (subjekt) i zamjenicu (objekt) pročitate zajedno.

PRIMJER: *Alvaro slika prirodu.* → *Alvaro je slika.*

1. Alvaro ima **brata**. → Alvaro _____ ima.
2. Petar gleda **Klaru**. → Petar _____ gleda.
3. Klara gleda **Petra**. → Klara _____ gleda.
4. Baka čeka **djeda**. → Baka _____ čeka.
5. Djed čeka **baku**. → Djed _____ čeka.
6. Djed čeka **baku i mene**. → Djed _____ čeka.
7. Djed čeka **baku i tebe**. → Djed _____ čeka.
8. Sestra sluša **mamu i tatu**. → Sestra _____ sluša.
9. Mama sluša **sestru**. → Mama _____ sluša.
10. Mama sluša **brata**. → Mama _____ sluša.

VJEŽBA

11. Napišite ličnu zamjenicu u akuzativu.

PRIMJER: *Pozivnica je za _____.* (ona) → *Pozivnica je za nju.*

1. Knjiga je za _____ (ja)
2. Poklon je za _____ (vi)
3. Ručak je za _____ (mi)
4. Pozivnica je za _____ (ti)
5. Domaća zadaća je za _____ (oni)
6. Bilježnica je za _____ (on)
7. Olovka je za _____ (ona)
8. Gitara je za _____ (mi)
9. Večera je za _____ (one)
10. Juha je za _____ (ja)

GRAD KARLOVAC

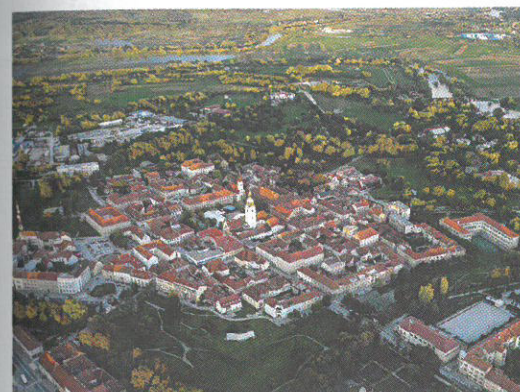
SLUŠANJE

Veronika i Ivona zajedno studiraju. One studiraju hrvatski jezik.

Veronika:	Ivona, odakle si ti?
Ivona:	Iz Karlovca. Znaš li gdje je Karlovac?
Veronika:	Da, znam, blizu Zagreba. Ali ne znam ništa više! Kakav je Karlovac?
Ivona:	Karlovac je lijep i zelen grad. Ima četiri rijeke.
Veronika:	Četiri rijeke!?
Ivona:	Da. Zovu se Kupa, Korana, Dobra i Mrežnica.
Veronika:	Prekrasno!
Ivona:	Karlovac ima i mostove. Također ima lijepe, zelene parkove. I ima poznato pivo!
Veronika:	Moram posjetiti Karlovac.
Ivona:	Da, apsolutno moraš! Pozivam te u Karlovac!

RAZUMIJEVANJE

1. Što su Veronika i Ivona?
2. Što Veronika i Ivona studiraju?
3. Odakle je Ivona?
4. Gdje je Karlovac?
5. Kakav je Karlovac?
6. Što Karlovac ima?

PRIMJERI: Ovo je most. → Ovo su **mostovi**. (N)
Karlovac ima velike **mostove**. (A)

T Imenice muškoga roda koje imaju jedan slog najčešće imaju dugu množinu: brod – brodovi, vlak – vlakovi, trg – trgovi, park – parkovi, grad – gradovi ...	Masculine monosyllabic nouns usually have a long plural: brod – brodovi, vlak – vlakovi, trg – trgovi, park – parkovi, grad – gradovi, etc.	Los sustantivos masculinos monosilábicos suelen tener un plural largo: brod – brodovi, vlak – vlakovi, trg – trgovi, park – parkovi, grad – gradovi...
--	--	---

➔ **PAZITE!** č, ć, dž, đ, j, lj, nj, š, ž, št (r, c) + e
nož – noževi, miš – miševi...

➔ **PAZITE!** konj – konji, pas – psi, dan – dani... (IZNIMKE)

VJEŽBA

12. Imenicu napišite u množini – najprije u nominativu pa u akuzativu.

- brod → Ovo su _____ . Gledam _____ .
- trg → Ovo su _____ . Gledam _____ .
- vlak → Ovo su _____ . Gledam _____ .
- nož → Ovo su _____ . Gledam _____ .
- park → Ovo su _____ . Gledam _____ .

GRAMATIKA

MNOŽINA IMENICA MUŠKOGA RODA

1. On je student.	Oni su studenti.	-ø → -i
2. Ovo je auto.	Ovo su auti.	-o → -i
3. On je Nijemac.	Oni su Nijemci.	-a → -Ø
4. On je moj rođak.	Oni su moji rođaci.	-k → -c
5. a) Ovo je most.	Ovo su mostovi.	-ø → -ovi
b) Ovo je miš.	Ovo su miševi.	-ø → -evi

➔ **PAZITE!** Ovo je brat. Ovo su braća. brat – braća
Ovo je čovjek. Ovo su ljudi. čovjek – ljudi
Ovo je konj. Ovo su konji. konj – konji
Ovo je pas. Ovo su psi. pas – psi

13. Napišite imenicu u nominativu i akuzativu množine.

- Oni su _____ . Ja čekam _____ . (slikar mn)
- One su _____ . Oni čekaju _____ . (studentica mn)
- Oni su _____ . Ja čekam _____ . (Španjolac mn)
- _____ su maleni. Oni imaju malene _____ . (stan mn)
- _____ su stara. Vi imate stara _____ . (računalo mn)
- _____ su novi. Oni imaju nove _____ . (brod mn)
- One su Martinove _____ . Martin ima _____ . (kćerka mn)
- Oni su tvoji _____ . Ti imaš _____ . (rođak mn)
- _____ su zelena. Mi gledamo _____ . (stablo mn)
- _____ su brzi. Putnici čekaju _____ . (vlak mn)
- Oni su naši _____ . Čekamo _____ . (poznaničnik mn)
- _____ su zanimljivi. Čekam _____ . (čovjek mn)

PISANJE POČETKA I ZAVRŠETKA REČENICE

PRAVOPIS

Prvu riječ u rečenici pišemo velikim početnim slovom: **Da, znam.**

Na kraju izjavne rečenice pišemo točku: **One studiraju hrvatski jezik.**

Na kraju upitne rečenice pišemo upitnik: **Ivona, odakle si ti?**

Na kraju usklikne rečenice pišemo uskliknik: **Da, moraš!**

Na kraju rečenice kojom se izražava čuđenje ili iznenađenje pišemo uskliknik s upitnikom: **Četiri rijeke!?**

The first word in a sentence is written with a capital letter: **Da, znam.**

A declarative sentence ends with a full stop: **One studiraju hrvatski jezik.**

An interrogative sentence ends with a question mark: **Ivona, odakle si ti?**

An exclamatory sentence ends with an exclamation point: **Da, moraš!**

A sentence expressing amazement or surprise ends with an exclamation point and a question mark: **Četiri rijeke!?**

La primera palabra en una oración se escribe con mayúscula: **Da, znam.**

Una oración declarativa termina con un punto: **One studiraju hrvatski jezik.**

Una oración interrogativa termina con un signo de interrogación: **Ivona, odakle si ti?**

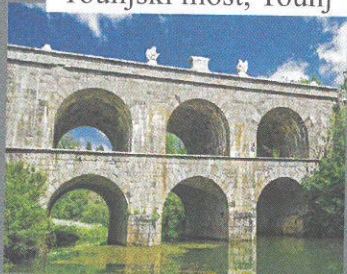
Una oración exclamativa termina con un signo de exclamación: **Da, moraš!**

Una oración que expresa asombro o sorpresa termina con un signo de exclamación y un signo de interrogación: **Četiri rijeke!?**

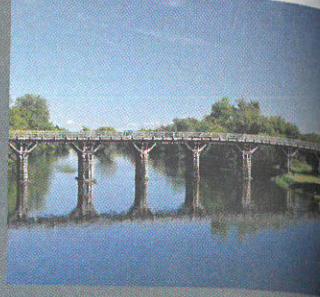
HRVATSKI MOSTOVI

Hrvatska ima lijepe mostove. Neki mostovi su stari, a neki moderni.

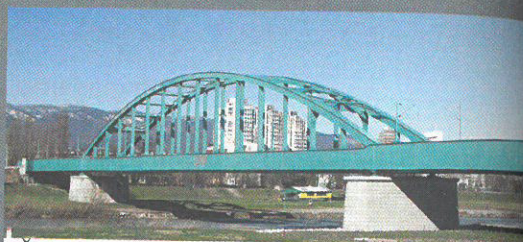
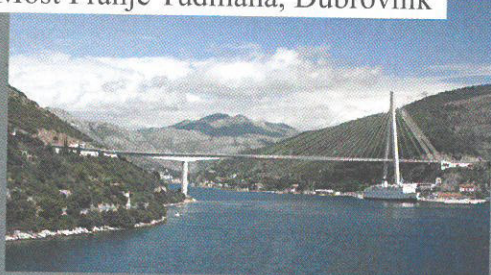
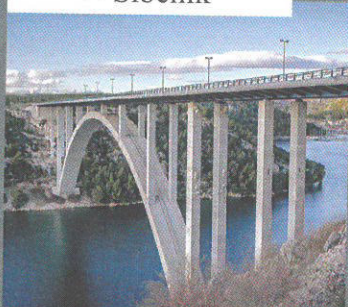
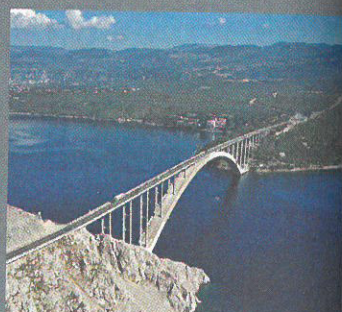
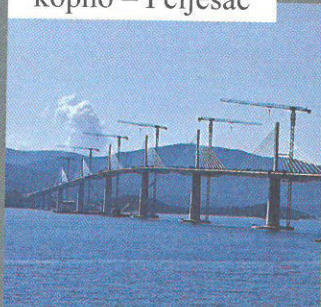
Tounjski most, Tounj

Novigradski most,
Novigrad na Dobri

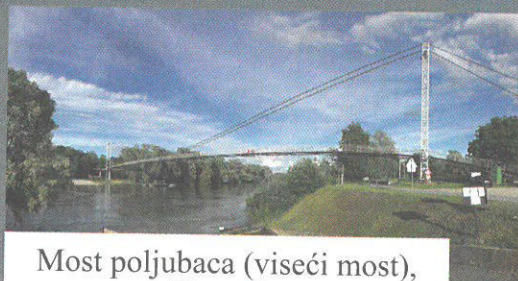
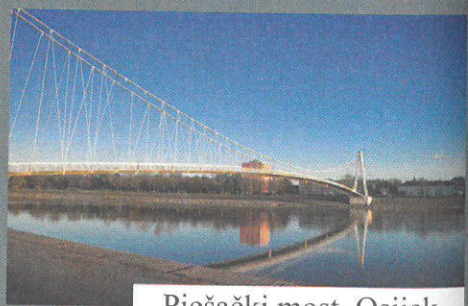
Drveni most, Karlovac

Most Franje Tuđmana, Dubrovnik

Željeznički most (Hendrixov most),
ZagrebMost Krka, Skradin
– ŠibenikPelješki most,
kopno – Pelješac

Krčki most, Krk – kopno

Most poljubaca (viseći most),
Pitomača

Pješački most, Osijek

5. cjelina

IDEMO NA IZLOŽBU

KOMUNIKACIJA I VOKABULAR

- ◆ *Kamo ideš? Idem u... Idem na...*
- ◆ izražavanje vremena (*danas, sutra...; ponedjeljak, utorak...*, sati i minute)
- ◆ izražavanje prostora (*blizu, daleko, gore, dolje, ovdje, tu, ondje...*)

KULTURA

- ◆ Trg bana Jelačića
- ◆ *Vidimo se kod sata!*

GRAMATIKA

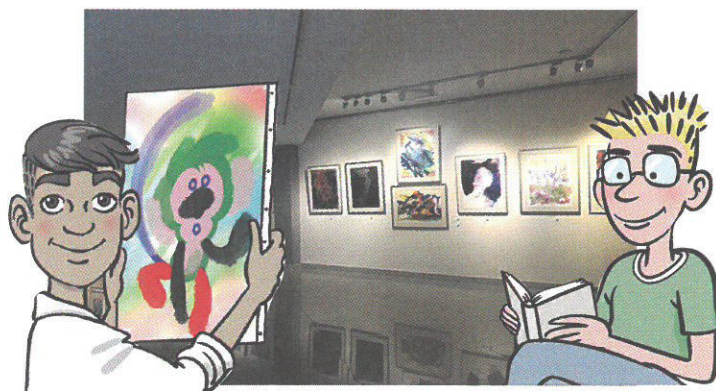
- ◆ prezent glagola *ići*
- ◆ *ići + u/na + akuzativ* (cilj kretanja)
- ◆ *ići po + akuzativ* (svrha kretanja)
- ◆ *dva, tri, četiri sata; pet, šest... sati*
- ◆ *dvije, tri, četiri minute; pet, šest... minuta*

PRAVOPIS

- ◆ pisanje dana u tjednu

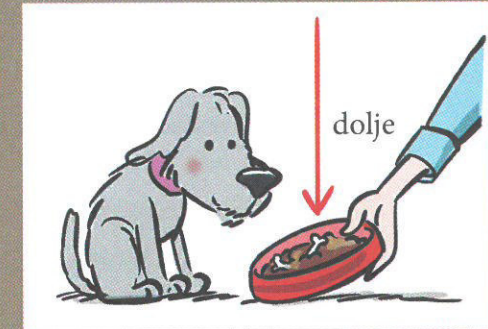
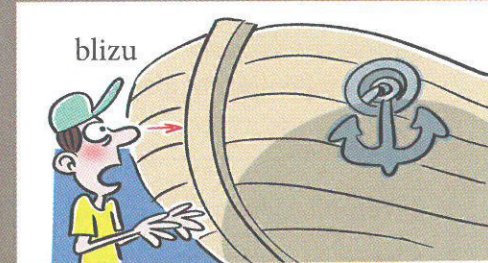
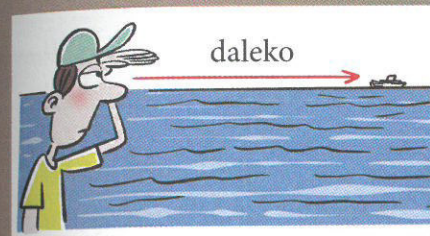
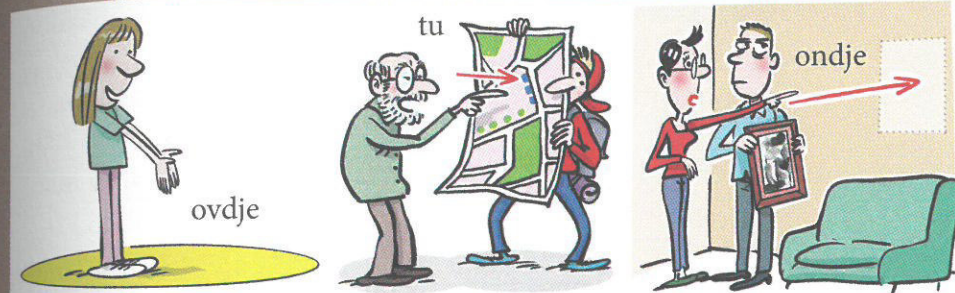
Ivona:	Kamo ideš, Veronika?
Veronika:	Idem na izložbu. A ti?
Ivona:	Idem u kafić na kavu. Tko ima izložbu?
Veronika:	Alvaro i njegov brat Danilo imaju izložbu. Izvoli pozivnicu!
Ivona:	Odlično! Ne idem na kavu, idem i ja na izložbu! Gdje je?
Veronika:	Ovdje blizu, idemo zajedno.
Ivona:	Kakva je izložba?
Veronika:	Izvrсна. Slike i skulpture... Evo, imam katalog.
Ivona:	(gleda katalog) Jako lijepo!
Veronika:	Čekaj, trebamo kupiti poklon za Alvara i Danila. Danas je njihov dan!
Ivona:	Dobra ideja! A poslije možemo svi zajedno ići u kafić na piće!

RAZUMIJEVANJE Odgovorite na pitanja.

1. Kamo ide Veronika?
2. Tko ima izložbu?
3. Kamo ide Ivona?
4. Kakva je izložba?
5. Zašto Veronika i Ivona trebaju kupiti poklon za Alvara i Danila?

RIJEČI ZA IZRAŽAVANJE PROSTORA

PRIMJERI: *Kamo ideš? Idem na izložbu.*

	jedinina		množina	
1.	ja	idem	mi idemo	
2.	ti	ideš	vi/Vi idete	
3.	on	ide	oni	idu
	ona		one	
	ono		ona	

PITANJE: Ideš li na izložbu? NEGACIJA: Ne idem na izložbu.

VJEŽBA

1. Umetnite prezent glagola *ići* i pročitajte rečenice.

- Veronika _____ na izložbu.
- Veronika i Ivona _____ na izložbu.
- Mi _____ na izložbu.
- Vi _____ na izložbu. (negacija)
- Ja _____ na izložbu.
- Ti _____ na izložbu. (negacija)

GRAMATIKA

CILJ KRETANJA: AKUZATIV S PRIJEDLOZIMA *u* i *na*

PRIMJERI: *Idem na izložbu.*
Ne idem na kavu, idem i ja na izložbu!

T Kretanje se u hrvatskom jeziku izražava glagolima *ići*, *putovati*, *trčati*, *letjeti* itd. Ako se netko/nešto kreće prema određenom mjestu, to mjesto zovemo **cilj kretanja**. Cilj kretanja izražava se prijedlogom *u/na* i akuzativom.

In the Croatian language, movement is expressed by verbs such as *ići*, *putovati*, *trčati*, *letjeti* etc. If someone/something is moving towards a certain place, that place is called **the target of movement**. The target of movement is expressed with the prepositions *u* or *na* and the accusative case.

En el idioma croata, el desplazamiento se expresa con verbos como *ići*, *putovati*, *trčati*, *letjeti*, etc. Si alguien / algo se está desplazando o moviendo hacia un lugar determinado, ese lugar se llama **el objetivo del movimiento**. El objetivo del movimiento se expresa con la preposición *u/na* y con el caso acusativo.

Kada upotrebljavamo prijedlog *u*, a kada *na*?

prijedlog <i>u</i> :	prijedlog <i>na</i> :	prijedlog <i>na</i> :
zatvoren prostor (stan, ured, trgovina...), grad, država, kontinent...	otvoren prostor, otok, planina...	dogadjaj, aktivnost, tehnologija
Idem u Zagreb.	Idem na (otok) Krk.	Idem na izložbu.
...u London.	...na (otok) Hvar.	... na koncert.
...u Toronto.	...na Siciliju.	...na predstavu.
...u Njemačku.	...na Korziku.	...na zabavu/tulum. (razg.)
...u Kinu.	...na Island.	...na izlet.
...u stan.	...na Novi Zeland.	...na posao.
...u školu.	...na Medvednicu.	...na sastanak.
...u ured.	...na Sljeme.	...na ručak.
...u kazalište.	...na Marjan.	...na kavu.
...u knjižnicu.	...na tržnicu.	...na pizzu.
...u trgovinu.	...na trg.	...na piće.
...u Aziju.	...na parkiralište.	...na internet.
...u Europu.	...na balkon.	...na Instagram.

PAZITE! Idem *u* park / *u* šumu / *u* vrt / *u* zoološki vrt / *u* botanički vrt / *u* centar.

(= otvoren prostor, ali prijedlog *u*)

Idem *na* fakultet. (= zatvoren prostor, ali prijedlog *na*)

Idem *u* posjet / *u* kupovinu / *u* šetnju.

(= aktivnost, ali prijedlog *u*)

PAZITE! Idem *u* more, jezero, rijeku, bazen...
≠ Idem *na* more, jezero, rijeku, bazen...

Idem *u* autobus, tramvaj, vlak...

≠ Idem *na* autobus, tramvaj, vlak...

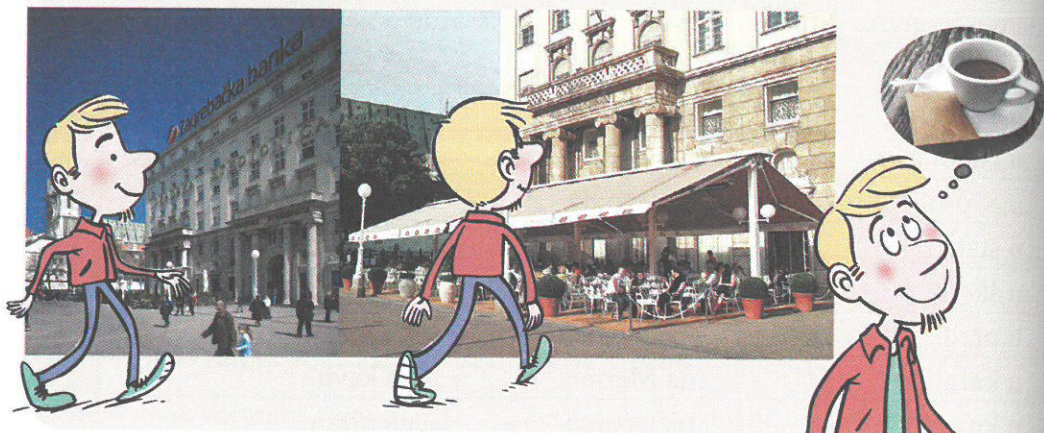
Ide u more.

Ide na more.

Kamo ideš?

1. Idem u kuću. → ići u zatvoren prostor
 2. Idem na ulicu. → ići na otvoren prostor
 3. Idem na trg u kafić na kavu. → ići u/na mjesto na događaj/aktivnost

CILJ KRETANJA

Kamo idete?

Kamo ideš?

Idem u kino na film.

Idemo u kavanu na kavu i kolač.

VJEŽBA

2. Napišite prijedlog *u* ili *na* i pročitajte rečenice.PRIMJER: Idem _____ kino _____ film. Idem u kino na film.

- Idem _____ izložbu.
- Vi idete _____ kolače _____ novu slastičarnicu.
- Ana ide _____ knjižaru.
- Ideš li _____ Opatiju?
- Oni idu _____ predstavu _____ Hrvatsko narodno kazalište.
- Idete li vi _____ Budimpeštu ili _____ Beč?
- Ona ide _____ Trg bana Jelačića.
- Idemo _____ grad Krk _____ otok Krk.

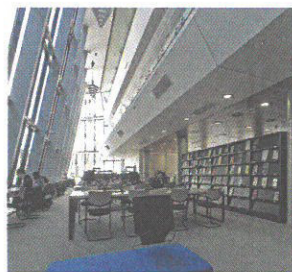
- Roditelji idu _____ posao.
- Dijete ide _____ školu.
- Oni idu _____ park Maksimir.
- Idemo _____ posjet.
- Idete _____ šumu.
- Idemo _____ vrt.
- Studenti idu _____ fakultet.

3. Napravite rečenice od ponuđenih riječi, prezenta glagola *ići*, prijedloga *u* ili *na* i imenica u akuzativu.

VJEŽBA

PRIMJER: ja / soba Ia idem u sobu.

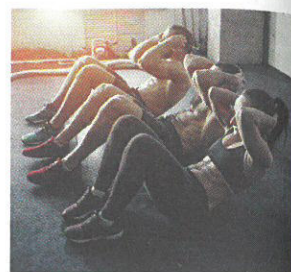
- ona – kupaonica _____
- mi – fakultet *mn* _____
- Vi – trgovina *mn* _____
- Ivana – vrt _____
- Marija i Zvonimir – pizza _____
- baka – stan _____
- ti – tržnica _____
- djeca – park *mn* _____
- mama i tata – posao _____
- prijatelj – koncert *mn* _____
- mladić i djevojka – kava _____
- Josip – ured _____
- Marin i Zara – kafić _____
- ti – trening _____

knjižnica

predavanje

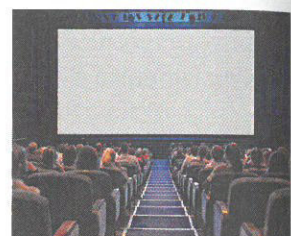
trening

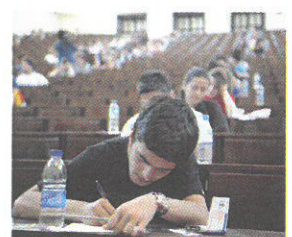
kantina

sladoled

kino

ispit *mn*kafić *mn*planina *mn*

ČITANJE

ALVAROVI PRIJATELJI DOLAZE NA IZLOŽBU

Alvaro i Danilo su uzbuđeni. Danas je njihov veliki dan! Danas imaju prvu zajedničku izložbu. Njihovi prijatelji dolaze na izložbu. Danilo i Alvaro žele počastiti prijatelje i goste. Trebaju kupiti piće, kolače i kekse za njih. Zato Alvaro ide u trgovinu po vino, pivo, sokove i čaše, a Danilo ide u slastičarnicu po kekse i kolače.

Odgovorite na pitanja.

1. Zašto su Alvaro i Danilo uzbuđeni?
2. Tko dolazi na njihovu izložbu?
3. Što žele Alvaro i Danilo?
4. Po što Alvaro ide u trgovinu?
5. Po što Danilo ide u slastičarnicu?

PAZITE! gost *jd* – gosti *mn*
keks *jd* – kekci *mn*

SVRHA KRETANJA: PRIJEDLOG *po* + AKUZATIV

GRAMATIKA

PRIMJER: Alvaro ide u trgovinu *po* vino, pivo i sokove.

Po što ide Alvaro u trgovinu?

Alvaro *ide* u trgovinu *po* vino, pivo i sokove.

Alvaro *ide* u trgovinu *kupiti* vino, pivo i sokove.

Svrha kretanja izražava se glagolom kretanja, prijedlogom *po* i akuzativom. Pitanja se postavljaju s *Po što?* (za neživo) i *Po koga?* (za živo).

The purpose of movement is expressed by a verb of movement, the preposition *po* and the accusative case. Questions are formed with *Po što?* (for inanimate things) and *Po koga?* (for animate things).

El propósito del movimiento se expresa mediante un verbo de movimiento, la preposición *po* y el caso acusativo. Las preguntas se forman con *Po što?* (objetos inanimados) y *Po koga?* (objetos animados).

T

VJEŽBA

4. Dovršite rečenice. Po što/koga oni idu?

PRIMJER: Alvaro ide u trgovinu po _____. (sok mn)
Alvaro ide u trgovinu **po sokove**.

1. Mama ide po _____ u vrtić. (dijete)
2. Ana ide po _____ u knjižnicu. (knjiga)
3. Marko ide po _____ na aerodrom. (djed)
4. Tata ide po _____ u garažu. (auto)
5. Dijete ide po _____ u trgovinu. (sladoled)
6. Baka ide po _____ u vrt. (salata)
7. Idem po _____ na tržnicu. (jabuka mn)
8. Slaven ide po _____ na aerodrom. (prijatelj mn)
9. Sin ide po _____ u bolnicu. (tata)
10. Kamo ideš? Idem po _____. (Marko)

ČITANJE

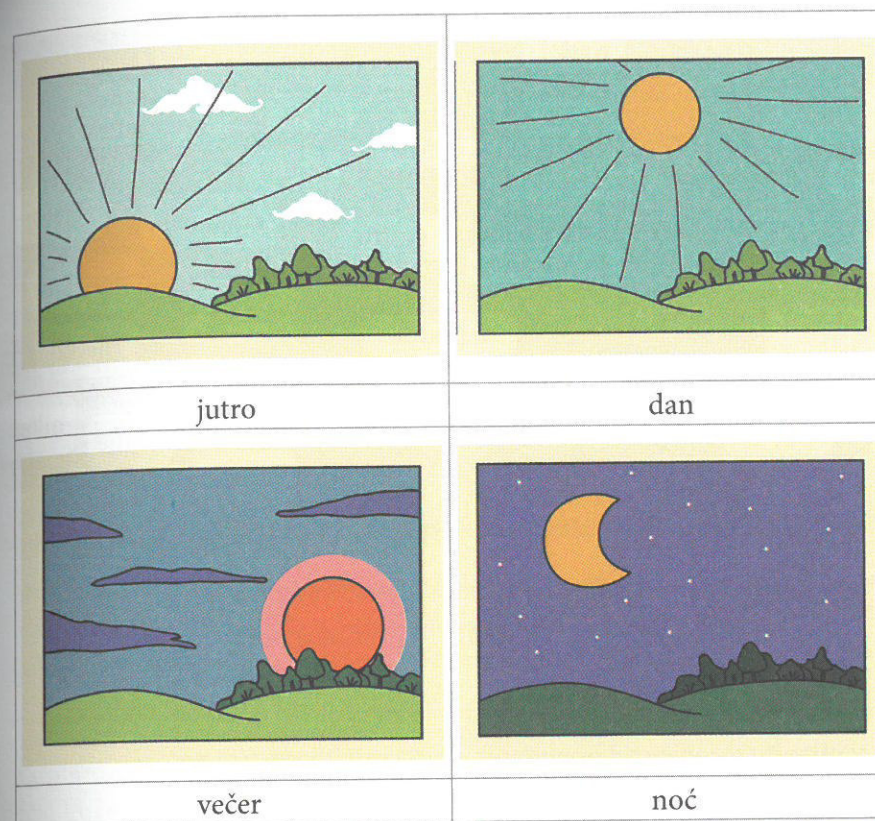
ALVARO: MOJ DAN

Svi moji dani su slični. Svaki dan ujutro idem u atelje i slikam cijelo prijepodne. U podne ručam. Poslijepodne opet slikam ili čitam. Navečer često gledam televiziju, a ponekad vježbam ili sviram gitaru. Ponekad moji prijatelji i ja idemo van. U ponoć idem spavati. Rijetko slikam i noću. Danas moj brat Danilo i ja imamo izložbu. Sve je spremno na vrijeme.

RAZUMIJEVANJE **Odgovorite na pitanja.**

1. Kakvi su Alvarovi dani?
2. Kada Alvaro slika?
3. Kada Alvaro ruča?
4. Kada Alvaro gleda televiziju ili vježba?
5. Kada Alvaro i prijatelji idu van?
6. Kada je Alvarova i Danilova izložba?
7. Je li sve spremno?

LESIK

LEKSIK

	Što?	Kada?	RIJEČI I IZRAZI ZA VRIJEME	
	jučer	jučer	sutra	preksutra / prekosutra
	jutro	prekjučer	danas	sad(a)
	prijepodne	prijepodne	ujutro	svaki dan
	podne	u podne	uvijek	često
	poslijepodne / popodne	poslijepodne / popodne	uskoro	ponekad
	večer	noć	ranije	rijetko
	ponoć	navečer	u ponoć	nikad
			na vrijeme	

PAZITE! večer – ženski rod (kao *obitelj*) **Dobra večer!**
noć – ženski rod (kao *obitelj*) **Laku noć!**

VJEŽBA

5. Napravite rečenice od ponuđenih riječi i prijedloga **u** ili **na**.

PRIMJER: on – često – ići – tržnica *On često ide na tržnicu.*

1. student *mn* – ujutro – ići – fakultet *mn*

2. one – popodne – ići – izlet

3. moj prijatelj *mn* i ja – često – ići – pizza

4. ti – ponekad – ići – kazalište

5. Vi – sada – ići – banka

6. ona – svaki dan – ići – sastanak

7. ja – sutra – ići – izložba

8. vi – danas – ići – more

9. prijatelj *mn* – ići – popodne – plaža

10. slikar – uvijek – ići – galerija *mn*

11. ja – rijetko – ići – kazalište

VERONIKA: MOJ TJEDAN

ČITANJE

Ovaj tjedan svaki dan idem na fakultet na predavanja i vježbe. U ponedjeljak i srijedu idem u knjižnicu, a u utorak i četvrtak idem na aerobik. U petak moji prijatelji i ja idemo u klub – to je naš plan za ovaj petak. Za vikend se moram odmoriti. Moj dečko i ja idemo na Sljeme u subotu. Vremenska prognoza je odlična, a Sljeme jako lijepo. Idemo na planinarenje i na ručak u planinarski dom. U nedjelju planiram biti kod kuće. Moram učiti i čitati knjige jer uskoro imam ispite.

svaki dan

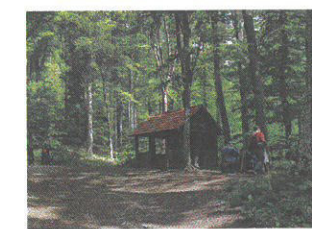
u ponedjeljak i srijedu

u utorak i četvrtak

u petak

u subotu

RAZUMIJEVANJE Odaberite T (točno) i N (netočno).

1. Ovaj tjedan Veronika ide na fakultet svaki dan. T – N
2. U ponedjeljak i srijedu ide na jogu. T – N
3. U utorak ide u knjižnicu. T – N
4. Veronika i njezini prijatelji u ovaj petak idu u klub. T – N
5. Veronika ima dečka. T – N
6. U nedjelju Veronika uči za ispit. T – N

LEKSIK

kalendar

DANI U TJEDNU I PRAZNICI

		tjedan		Kada?
radni dan	dani u tjednu	ponedjeljak	za vikend	U ponedjeljak.
		utorak		U utorak.
		srijeda		U srijedu.
		četvrtak		U četvrtak.
		petak		U petak.
vikend	subota		U subotu.	
	nedjelja		U nedjelju.	

NERADNI DANI

PRAZNICI

BLAGDANI

Nova godina

Božić

Uskrs

Dan neovisnosti

mjesec

godina

		Kada?		Kada?
na (točno taj dan)	za (u to vrijeme)	Božić		Božić
		Uskrs		Uskrs
		Novu godinu		Nova godina
		Valentinovo		Valentinovo
		rođendan		rođendan

MALO SLOVO

PRAVOPIS

PRIMJERI: U ponedjeljak idem na put. U nedjelju idem u kino.

Nazivi dana u tjednu u hrvatskom jeziku pišu se malim početnim slovom.

The names of the days of the week in Croatian are written with lowercase letters.

Los nombres de los días de la semana en el idioma croata se escriben con minúscula.

T

6. Napravite rečenice od ponuđenih riječi i prijedloga u ili na.

VJEŽBA

PRIMJER: subota – ja – ići – koncert U subotu ja idem na koncert.

1. ponedjeljak – Marina – ići – muzej _____
2. vikend – ja – ići – putovanje _____
3. petak – student *mn* – ići – knjižnica _____
4. utorak – Petar – ići – planina _____
5. subota – mama – ići – trgovina *mn* _____
6. srijeda – mi – ići – izlet _____
7. petak – Matija i Alma – ići – kazalište _____
8. vikend – vi – ići – more _____
9. sljedeći utorak – ja – ići – bazen _____
10. ovaj petak – oni – ići – klub *mn* _____
11. Božić – ja – ići – posjet _____
12. rođendan – mi – ići – restoran _____

IZOSTAVLJANJE LIČNE ZAMJENICE

GRAMATIKA

PRIMJERI: U ponedjeljak ja idem na putovanje.
→ U ponedjeljak idem na putovanje.

U hrvatskome jeziku nije uvijek potrebno upotrijebiti ličnu zamjenicu jer se iz oblika glagola vidi o kojoj je zamjenici riječ.

In Croatian it isn't always necessary to use a personal pronoun because the form of the verb indicates which pronoun we are referring to.

En el idioma croata no siempre es necesario usar un pronombre personal ya que la sola forma del verbo indica el pronombre al que nos referimos.

T

U osam sati ujutro idem na fakultet. Imam predavanja prijepodne i poslijepodne. U jedan sat imam pauzu pa idem na ručak u kantinu. U dva sata i petnaest minuta opet idem na predavanja. U četiri sata idem u knjižnicu. Tamo čitam do šest sati. Onda idem u studentski restoran. U pola sedam moji prijatelji i ja obično idemo u centar na piće ili sladoled. Oko deset sati vraćam se u studentski dom. U pola jedanaest idem u krevet. Čitam do jedan sat, a poslije spavam.

RAZUMIJEVANJE Dopunite sljedeće rečenice.

Erwan ide na predavanja u _____ sati. U _____ sat ide na ručak, a u _____ opet na predavanja. U _____ sata ide u knjižnicu, a u _____ sati u studentski restoran. U _____ prijatelji i Erwan idu u grad na piće. Oko _____ sati ide u dom. U _____ ide u krevet, a u _____ ide spavati.

GRAMATIKA

KOLIKO JE SATI?

PRIMJERI:

jedan sat	dva sata	tri sata	četiri sata
pet sati	šest sati	sedam sati	osam sati

devet sati	deset sati	jedanaest sati	dvanaest sati podne ponoć

PAZITE!

jedan	sat	dvadeset jedan	sat
dva, tri, četiri	sata	dvadeset dva, dvadeset tri, dvadeset četiri	sata
pet, šest, sedam, osam, devet, deset, jedanaest, dvanaest, trinaest, četrnaest, petnaest, šesnaest, sedamnaest, osamnaest, devetnaest, dvadeset...	sati	dvadeset pet, dvadeset šest...	sati

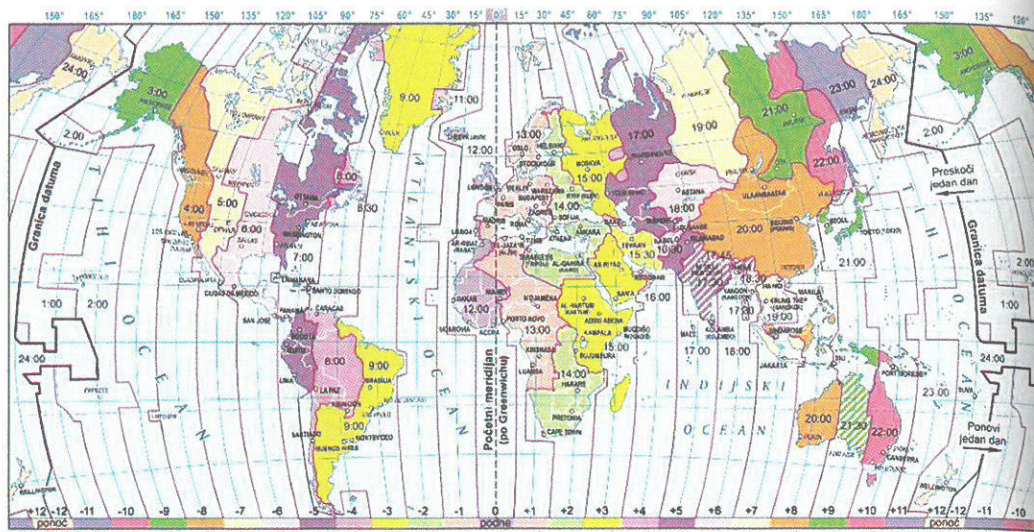
tri sata i trideset minuta = tri i trideset = tri i pol = pola četiri	dva sata i petnaest minuta = dva i petnaest	četiri sata i četrdeset pet minuta = petnaest minuta do pet sati = petnaest do pet

PAZITE!

jedna	minuta	dvadeset jedna	minuta
dvije, tri, četiri	minute	dvadeset dvije, dvadeset tri, dvadeset četiri	minute
pet, šest, sedam, osam, devet, deset, jedanaest, dvanaest, trinaest, četrnaest, petnaest, šesnaest, sedamnaest, osamnaest, devetnaest, dvadeset...	minuta	dvadeset pet, dvadeset šest...	minuta

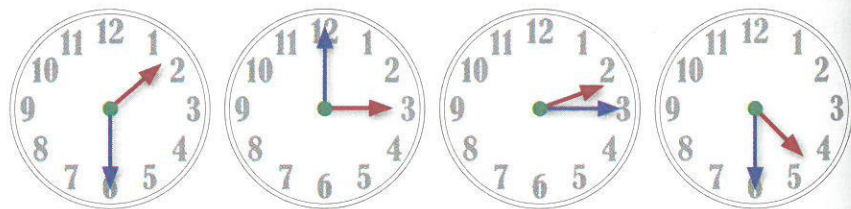
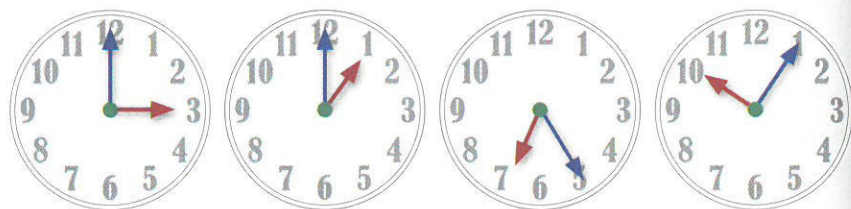
VJEŽBE

7. Pogledajte na sat – koliko je sada sati? A koliko je sada sati drugdje (Tokio, Peking, Varšava, Pariz, Moskva)?

VREMENSKI POJASI POJASNO VRIJEME DOGOVORENO VRIJEME

8. Koliko je sati?

PAZITE! Kada? / U koliko sati?
U 18 sati.

9. Odgovorite na pitanja.

- U koliko sati imate predavanje?
- U koliko sati ručate?
- U koliko sati idete u krevet?

10. Ispričajte kako izgleda Vaš dan uz pomoć *izraza za vrijeme* (sati), *glagola ići* i *prijedloga u* ili *na*.

PRIMJERI: Ujutro u 8 sati i 15 minuta idem na fakultet.
U podne idem na ručak u kantu. U 5.30 idem kući...

11. Opišite njihov dan. Kamo idu danas? Kamo idu u dva sata, u pet sati, u pola osam...?

Ksenija Marinković,
glumica

Martin i Valent Sinković,
sportaši

Denis Lukačić,
prodavač

Mirela Blažanović,
poduzetnica

Erick Velasco Farrera,
arhitekt

Valerija Delzoppo,
ekonomistica

AKUZATIV: ULOGE

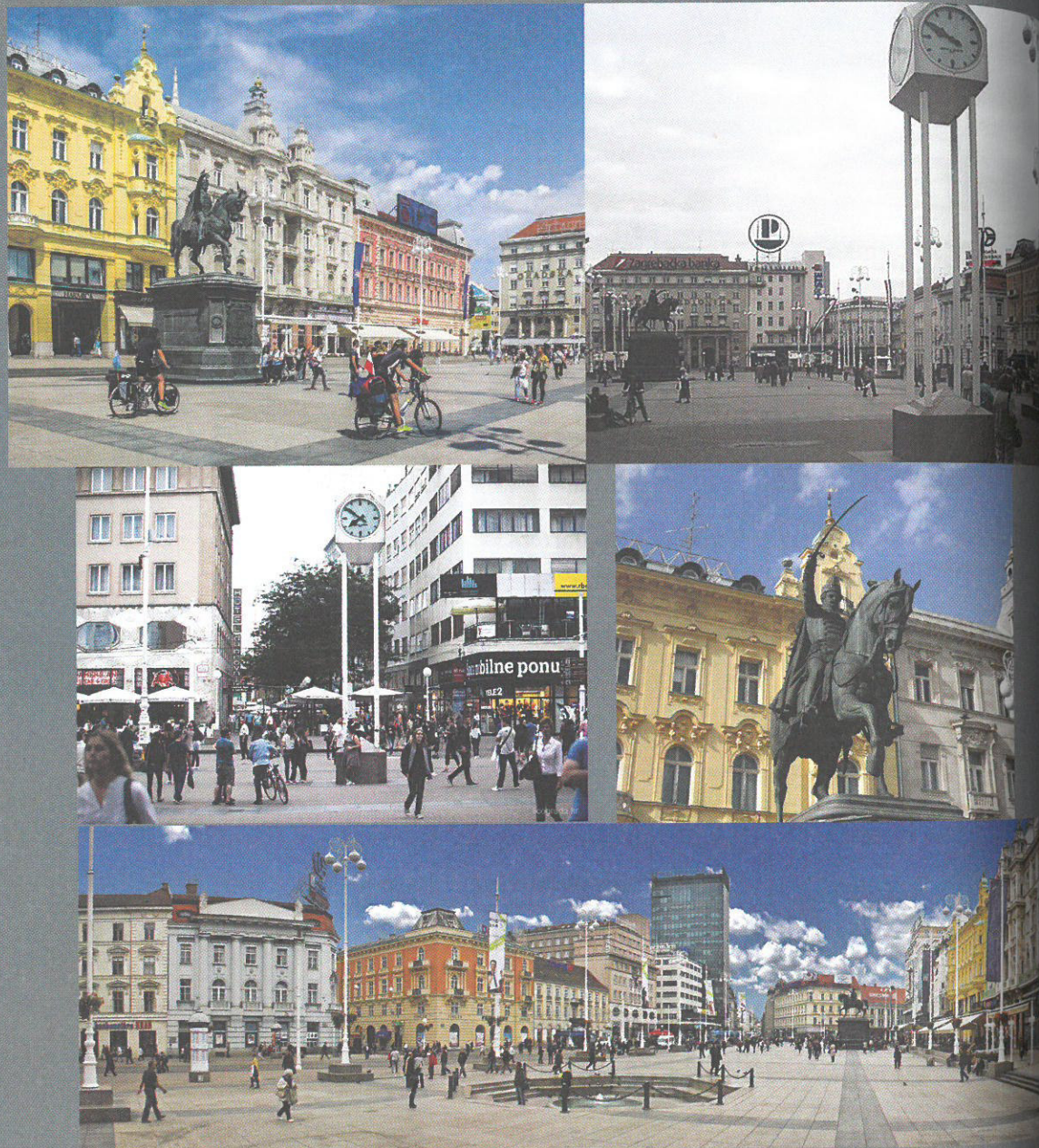
GRAMATIKA

direktni objekt:	Ivana čita knjigu.	Što?
	Mama čeka kćerku.	Koga?
cilj kretanja:	Djeca idu u školu.	Kamo?
	Idem na kiosk po novine.	Po što?
svrha kretanja:	Ona ide po dijete.	Po koga?
	U subotu spavam do 9.	Kada?
namjena:	Pozivnica je za tebe.	Za koga?
	Krema je za ruke.	Za što?

PRIJEDLOZI: u, na, za, po

KULTURA VIDIMO SE KOD SATA!

Trg bana Jelačića je glavni zagrebački trg. Tamo su lijepe stare zgrade, Meštrovićev reljef, poznate stare kavane, fontana, skulptura – ban Jelačić i njegov konj. Zagrepčani čekaju prijatelje kod sata. Za vikend je velika gužva. Vidimo se kod sata!

6. cjelina ODJEĆA I MODA

KOMUNIKACIJA I VOKABULAR

- ♦ odjeća, donje rublje, modni dodaci i ostalo, obuća, nakit
- ♦ *Zanima me...*
- ♦ izražavanje interesa, slaganja, nesigurnosti i isprike zbog kašnjenja
- ♦ prodavanje i kupovanje

KULTURA

- ♦ kravata

GRAMATIKA

- ♦ prezent glagola *-iti* > *-im*
- ♦ prezent glagola *-jeti* > *-im*
- ♦ glagol *zanimati* + akuzativ + nominativ

SLUŠANJE

ŠTO RADIŠ?

- Erwan:** Bok, Danilo, što radiš?
- Danilo:** Čekam brata. Ne znam gdje je. Moramo ići u trgovinu kupiti odijelo. Naš prijatelj ima vjenčanje. Znaš li ti gdje je Alvaro?
- Erwan:** Nažalost, ni ja ne znam gdje je on.
- Danilo:** A što ti radiš?
- Erwan:** Idem u knjižnicu. Učim za ispit. Želiš li da zajedno tražimo Alvara?
- Danilo:** Ne, hvala. Ti moraš učiti. Idem ga sam tražiti!
- Erwan:** Evo, dolazi!
- Alvaro:** Bok, dečki! Oprosti, Danilo, tramvaj uvijek kasni!
- Danilo:** Ne kasni tramvaj, Alvaro! Ti kasniš!
- Alvaro:** Ljutiš se?
- Danilo:** Ne ljutim se. Hajde, Alvaro, moramo se žuriti!
- Alvaro:** Vidimo se sutra!
- Erwan:** Bok, dečki! Vidimo se! Želim vam dobru kupovinu!

RAZUMIJEVANJE **Odgovorite na pitanja.**

- Što radi Danilo?
- Kamo ide Erwan?
- Tko kasni, a tko čeka?
- Zašto Alvaro kasni?
- Ljuti li se Danilo?
- Što Danilo i Alvaro trebaju kupiti?

KAŠNJENJE I ISPRIKA

Oprosti što kasnim!

Nema problema!

Oprostite što kasnim!

Sve je u redu!

Nema veze!

PREZENT GLAGOLA **-iti > -im**

GRAMATIKA

PRIMJERI: *Što radiš? Tražim brata.*

	jednina	množina
1.	ja radim	mi radimo
2.	ti radiš	vi/Vi radite
3.	on, ona, ono radi	oni, one, ona rade

Ti radiš.

NEGACIJA: Ti ne radiš.

PITANJE: Radiš li ti?

Kao **raditi > radim**: žuriti se, kasniti, misliti, dolaziti, odlaziti, učiti, tražiti, slaviti, praviti, pušiti, oblačiti, govoriti, nositi, čistiti...PREZENT GLAGOLA **-jeti > -im**

GRAMATIKA

PRIMJER: *Želiš li da zajedno tražimo Alvara?*

	jednina	množina
1.	ja želim	mi želimo
2.	ti želiš	vi/Vi želite
3.	on, ona, ono želi	oni, one, ona žele

Ti želiš odmor.

NEGACIJA: Ti ne želiš odmor.

PITANJE: Želiš li ti odmor?

Kao **željeti > želim**: voljeti, vidjeti, letjeti, štedjeti...

PAZITE! Ja želim kavu. (= sada)
Ja volim pizzu. (= uvijek)

VJEŽBA

1. Odgovorite na pitanja. Pazite na razliku u značenju.

Što želite? (= sada)

Što volite? (= uvijek)

2. U rečenice dodajte prezent glagola *-iti* > *-im* i *-jeti* > *-im*.

PRIMJER: *Ti _____ u školu. (kasniti) Ti kasniš u školu.*

1. Ja _____ u školu u 8 sati. (dolaziti)
2. Mi _____ stan. (čistiti)
3. On _____ svaki dan. (raditi)
4. One _____ u nedjelju. (dolaziti)
5. Vi _____ matematiku. (učiti)
6. Oni _____. (pušiti)
7. Ona _____ prijatelje. (tražiti)
8. Ja _____ rođendan u subotu. (slaviti)
9. Mi _____ samo vodu. (željeti)
10. Ti _____ hrvatske filmove. (voljeti)
11. Oni _____ u Argentinu. (letjeti)
12. Vi _____ za novu kuću. (štedjeti)

3. Napišite rečenice iz zadatka 2. tako da izostavite ličnu zamjenicu.

PRIMJER: *Ti kasniš u školu. Kasniš u školu.*

1. _____ 7. _____
2. _____ 8. _____
3. _____ 9. _____
4. _____ 10. _____
5. _____ 11. _____
6. _____ 12. _____

4. Negirajte rečenice iz 3. zadatka.

PRIMJER: *Kasniš u školu. Ne kasniš u školu.*

1. _____ 7. _____
2. _____ 8. _____
3. _____ 9. _____
4. _____ 10. _____
5. _____ 11. _____
6. _____ 12. _____

5. Rečenice iz 3. zadatka pretvorite u upitne rečenice.

PRIMJER: *Kasniš u školu. Kasniš li u školu?*

1. _____ on svaki dan? (raditi)
2. _____ one u nedjelju? (dolaziti)
3. _____ vi matematiku? (učiti)
4. _____ oni? (pušiti)
5. _____ ona prijatelje? (tražiti)
6. _____ ti hrvatske filmove? (voljeti)
7. _____ oni u Argentinu? (letjeti)
8. _____ Vi za novu kuću? (štedjeti)

s pozitivnom tvrdnjom

Volim kavu.

I ja. / I ja volim kavu.

s negativnom tvrdnjom

Ne volim čaj.

Ni ja. / Ni ja ga ne volim.

IZRAŽAVANJE SLAGANJA

KOMUNIKACIJSKA
S I T U A C I J A

Što volite, a što ne volite raditi? (čistiti, učiti, slaviti, letjeti, štedjeti...)
Vaš kolega neka izrazi slaganje s vašom pozitivnom ili negativnom tvrdnjom.

RAD U PARU

Danilo:	Alvaro, kakvo odijelo želiš?
Alvaro:	Nisam siguran. Mora biti lijepo, ali i praktično odijelo. Želim ga poslije ponekad nositi, naprimjer u kazalište ili na izložbe. A ti?
Danilo:	Želim tamno odijelo. Želim biti baš elegantan!
Prodavač:	Dobar dan! Izvolite! Kako mogu pomoći?
Danilo i Alvaro:	Dobar dan!
Danilo:	Tražimo odijela za vjenčanje.
Prodavač:	Dobro. Imamo krasna odijela.
Danilo:	Ja želim probati lijepo, tamno odijelo. Možda tamnosivo ili crno.
Prodavač:	Vi ste mladi. Tamno odijelo je preozbiljno. Imamo svjetlosivo odijelo baš za Vas! Uz njega možete nositi i tamnu i svijetlu košulju.
Danilo:	Može, hvala. Mogu probati. Trebam broj 48.
Prodavač:	Izvolite. Kabina je ravno pa desno. (Obraća se Alvaru.) A što Vi želite?
Alvaro:	Također odijelo, ali ne znam boju.
Prodavač:	Možda tamnoplavo. To je sada moderno.
Alvaro:	Može tamnoplavo. Volim plavu boju. Molim broj 50.
Prodavač:	Izvolite! Uz tamnoplavo odijelo možete kombinirati različite zanimljive košulje.
Danilo:	Odijelo je savršeno!
Alvaro:	I moje je dobro! Oprostite, koliko koštaju odijela? Ako je cijena dobra, uzimamo i jedno i drugo! Još trebamo košulje i kravate.
Danilo:	Ja ne želim kravatu. Želim samo lijepu košulju!
Alvaro:	Ali moraš imati kravatu! Idemo na vjenčanje!
Prodavač:	Trebate li možda i cipele? Imamo kvalitetne elegantne cipele, a cijena je vrlo povoljna. Izvolite!
Danilo:	Modeli su lijepi, a cijena stvarno nije loša. Što ti misliš?
Alvaro:	Mislim da su baš lijepe. Izvrsno! Možemo ih probati i kupiti. Ali samo ako su udobne.

Odaberite T (točno) ili N (netočno).

- Alvaro želi lijepo i praktično odijelo. T – N
- Danilo želi biti elegantan. T – N
- Alvaro i Danilo žele kupiti odijela za vjenčanje. T – N
- Danilo želi kupiti svijetlo odijelo. T – N
- Danilo treba odijelo broj 50. T – N
- Alvaro želi sivo odijelo. T – N
- Danilovo odijelo je veliko. T – N
- Alvaro i Danilo žele kupiti košulje. T – N
- Danilo želi kupiti kravatu. T – N

IZRAŽAVANJE NESIGURNOSTI

Ne znam. Nisam siguran. Nisam sigurna. Možda.

KUPOVANJE

LEKSIK

trgovina dućan (razg.) probati
 blagajna broj/veličina koštati
 cijena
 prodavač, prodavačica
 kupac trebati nositi
 kupiti željeti
 kabina

PRODAVANJE I KUPOVANJE

Prodavač:

Izvolite! Kako mogu pomoći?

Mogu li Vam pomoći?

Što trebate? Što tražite?

Što želite? Koji broj trebate?

Koju boju trebate? Želite li probati?

Kabina je tamo/ravno/desno/lijevo...

Blagajna je tamo/ravno/desno/lijevo...

Kupac:

Trebam odijelo, košulju, suknju, cipele...

Želim jaknu, sandale, hlače...

Trebam broj 40.

Trebam bijelu boju.

Gdje je kabina? Gdje je blagajna?

Koliko košta? Mogu li probati?

RAD U PARU Napravite dijalog u paru tako da je jedna osoba prodavač, a druga kupac. U dijalogu upotrijebite rečenice iz prethodne tablice.

LEKSIK

ODJEĆA

majica

hlače

traperice

kratke hlače

suknja

kratka suknja /
minica

haljina

tunika

džemper

dolčevita

vesta

kupaći kostim
i kupaće gaće

košulja

odijelo
(sako i hlače)

bluza

kostim

jakna

kaput

čarape

najlonke

tajice

šal

rukavice

kapa

trenirka

dres

prsluk

pidžama

DONJE RUBLJE

gaće/gaćice

bokserice

grudnjak

potkošulja

MODNI DODACI I OSTALO

marama

kravata

šešir

remen

sunčane naočale

šilterica

leptir-mašna

ručni sat

OBUĆA

cipele

čizme

sandale

japanke

štikle

balerinke

tenisice

papuče

TORBE

torba

ruksak

kofer

kolica
za kupovinu

NAKIT

ogrlica

naušnice

prsten

narukvica

lančić

VJEŽBA

6. a) Odgovorite na pitanja.

1. Koja je odjeća svakodnevna, a koja za posebne prilike?
2. Što nosite često, što nosite ponekad, a što ne nosite nikad?

b) Odgovorite na sljedeća pitanja koristeći se sljedećim riječima: *hlače, majica, jakna, kaput, šal, kapa, sako, odijelo, cipele, čizme, suknja, haljina, rukavice, kupaći kostim, japanke, štikle.*

c) Koju odjeću nosite kad idete u... Koju odjeću nosite kad idete na...

...kino?

...posao?

...park?

...trening?

...planine?

...plažu?

...klub?

...vjenčanje?

...restoran?

...poslovni
sastanak?

VJEŽBA

7. Što oni nose?

gospođa Ivić

Tanja, Sanja i Vanja

gospodin Perić

gospodin Jozić

mala Mirna

brat i sestra

gospodin Jakić

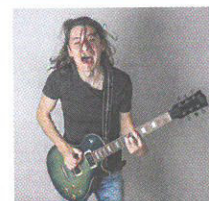
Andrej, Tonko i Vlado

Darko

gospodin Marić

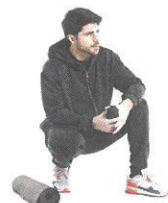
Filip

Valentin

Ana, Iva i Mia

Zlatko

Katarina

ZANIMA LI TE MODA?

SLUŠANJE

Veronika: Ivona, imam zanimljiv časopis. Želiš li ga? Možeš vidjeti odjeću, cipele i torbe. To je moda za novu sezonu.

Ivona: Može! Hvala ti! Naravno, želim ga pogledati. Znaš da me zanima moda!

Veronika: Pa da, i mene zanima moda. Sada me zanimaju torbe, cipele i elegantna odjeća. Trebam lijepu novu haljinu jer uskoro idem na vjenčanje.

Ivona: A mene više zanima sportska odjeća i odjeća za svaki dan. Volim traperice, tenisice i udobne majice i veste. Uvijek nosim takvu odjeću.

Veronika: I ja volim udobnu odjeću i obuću za svaki dan. Samo ponekad nosim haljine i štikle, na primjer na vjenčanje i tulumе.

Ivona: Ako želiš, za vikend možemo ići u trgovački centar. Možemo razgledavati odjeću za novu sezonu!

Veronika: Odlično!

8. Dopunite rečenice riječima koje odgovaraju po smislu: haljinu, elegantna, sportska, modu, časopis.

RAZUMIJEVANJE

Veronika ima zanimljiv _____ za Ivonu. Veronika i Ivona vole _____. Veroniku zanima _____ odjeća, a Ivonu _____ odjeća i odjeća za svaki dan. Veronika treba lijepu _____ jer ide na svadbu.

ZANIMA ME... ZANIMAJU ME...

GRAMATIKA

PRIMJERI: Što me zanima? Što te zanima? Što ga zanima? Što je zanima? Što nas zanima? Što vas zanima? Što Vas zanima? Što ih zanima? Zanima me matematika. Zanimaju ga filmovi.

jednina			množina		
Zanima	me	matematika.	Zanimaju	me	stare knjige.
3. l. jd	A	Njd	3. l. mn	A	Nmn

T Rečenice koje sadrže glagol **zanimati** specifične su jer predmet interesa zauzima aktivnu poziciju u rečenici pa postaje subjekt u nominativu (*Matematika me zanima.*), a osoba zauzima pasivnu poziciju pa postaje objekt u akuzativu (*Matematika me zanima.*). U tipičnim rečenicama osoba zauzima aktivnu poziciju i postaje subjekt u nominativu (*Ja učim matematiku.*), a predmet zauzima pasivnu poziciju i postaje objekt, naprimjer, u akuzativu (*Ja učim matematiku.*).

Sentences expressing interest (*to be interested in*) are particular because the object of one's interest has an active role in the sentence, i.e. it becomes a subject in the nominative (*Matematika me zanima.*), while the person assumes the passive role and becomes the object in the accusative (*Matematika me zanima.*). In ordinary sentences the person has an active role and is a subject in the nominative (*Ja učim matematiku.*), and the object of interest assumes the passive role and becomes the object, for example, in the accusative (*Ja učim matematiku.*).

Las oraciones que expresan interés en algo (por ejemplo: *Me interesa la matemática.*) son diferentes porque el objeto de interés de alguien tiene un papel activo en la oración, es decir, se convierte en el sujeto en nominativo (*Matematika me zanima.*), mientras que la persona tiene un papel pasivo y se convierte en el objeto en acusativo (*Matematika me zanima.*). En oraciones regulares, la persona tiene un papel activo y es el sujeto en nominativo (*Ja učim matematiku.*), y el objeto de interés tiene un papel pasivo y se convierte en el objeto, por ejemplo, en acusativo (*Ja učim matematiku.*).

ja	Mene zanima moda. Zanima me moda.	mi	Gorana i mene zanima sport. Nas zanima sport. Zanima nas sport.
ti	Tebe zanima košarka. Zanima te košarka.	vi	Tebe i Sandru zanima pjevanje. Vas zanima pjevanje. Zanima vas pjevanje.
on	Gorana zanima glazba. Njega zanima glazba. Zanima ga glazba.	oni	Marka, Tanju i Slavenu zanima taj koncert. Njih zanima taj koncert. Zanima ih taj koncert.
ona	Anu zanima moda. Nju zanima moda. Zanima je moda.	one	Anu i Katarinu ne zanima tenis. Njih ne zanima tenis. Ne zanima ih tenis.

T Lična zamjenica na prvom mjestu u rečenici uvijek mora biti u dugom obliku.

The personal pronoun must always be in the long form if located at the beginning of the sentence.

El pronombre personal siempre debe estar en la forma larga al comienzo de la oración.

IZRAŽAVANJE ZANIMANJA / INTERESA

Što te zanima?

Zanima me matematika, biologija, kemija, filozofija, košarka, priroda, more, moda...

Što vas zanima?

Zanimaju me sportovi, filmovi, tulum, knjige, životinje, planine, auti, mobiteli...

Što Vas zanima?

IZRAŽAVANJE SLAGANJA

Da!

Pa da!

Svakako!

Tako je!

Naravno!

9. Što ih zanima? Preoblikujte rečenice.

VJEŽBA

PRIMJER: *Ja gledam filmove. Zanimaju me filmovi.*

- Ana često čita knjige. _____
- Iva obožava kazališne predstave. _____
- Maja i Jakov svaki dan slušaju glazbu. _____
- Ti voliš nogomet. _____
- Martin obožava fiziku. _____
- Sara voli praviti kolače. _____
- Marko često čita stripove. _____
- Mi jako često gledamo filmove. _____
- Oni vole strane jezike. _____
- Vi volite kemiju. _____
- Ja ne volim politiku. _____
- One ne čitaju novine. _____

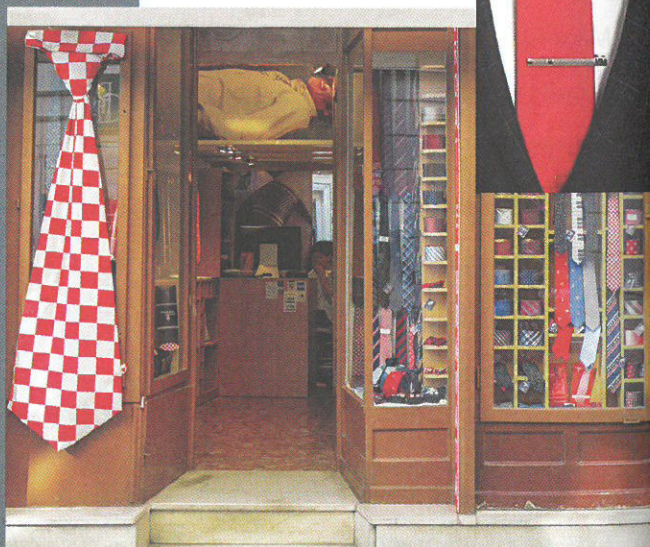
KULTURA KRAVATA

Znate li da je kravata iz Hrvatske? Riječ kravata dolazi od francuskog *à la croate*, što znači 'na hrvatski način' ili 'kao Hrvati'. Danas ljudi u cijelom svijetu nose kravatu. Najviše je nose muškarci, ali ponekad je nose i žene. Kravata simbolizira kulturu i eleganciju.

povijesne odore hrvatskih vojnika s kravatama

suvremene kravate

7. cjelina

ŠTO HRVATI JEDU I PIJU?

KOMUNIKACIJA I VOKABULAR

- ♦ hrana i piće
- ♦ tipična hrana i tipična pića u Hrvatskoj i u svijetu
- ♦ izražavanje veselja
- ♦ izražavanje zadovoljstva hranom
- ♦ nazdravljanje
- ♦ posuđe i pribor za jelo
- ♦ naručivanje i nudišenje hrane i pića

KULTURA

- ♦ hrana i hrvatske regije

GRAMATIKA

- ♦ prezent glagola *jesti*
- ♦ prezent glagola *piti*

SLUŠANJE

DOGOVOR ZA VIKEND

- Ivona:** Alvaro, što jedu Čileanci? Što je tipična čileanska hrana?
- Alvaro:** Zove se empanada. To je tijesto, a unutra su krumpir i mljeveno meso. Evo, vidi sliku! (*Alvaro i Ivona gledaju na mobitel.*)
- Ivona:** Mmmmmm... Izgleda odlično!
- Alvaro:** Mogu za vikend napraviti empanade za tebe i druge prijatelje iz Hrvatske.
- Ivona:** Sjajna ideja! Ja mogu donijeti tipičnu hrvatsku hranu: punjene paprike i krumpir. Znam napraviti izvrsne punjene paprike! Mogu donijeti i domaću malvaziju, to je poznato bijelo vino. Hrvati vole piti vino. Što piju Čileanci?
- Alvaro:** Čileanci piju *pisco*, to je rakija. Svi vole *pisco*. Također, kao Hrvati, Čileanci vole piti vino.
- Ivona:** Jedva čekam vikend!
- Alvaro:** I ja! Veselim se!

empanada

pisco

punjene paprike

vino

RAZUMIJEVANJE **Odgovorite na pitanja.**

- Što je empanada?
- Što Ivona kuha za vikend?
- Kakvo vino je malvazija?
- Što je *pisco*?
- Vole li i Čileanci piti vino?
- Tko je sretan jer je uskoro vikend?

RAD U GRUPI **Informirajte grupu o specijalitetima u svojoj zemlji.**

IZRAŽAVANJE VESELJA

Veselim se!

Sjajno!

Drago mi je!

Veselimo se!

Odlično!

Drago nam je!

Izvrsno!

Super! (razg.)

Jedva čekam!

PREZENT GLAGOLA *jesti*

GRAMATIKA

PRIMJER: Što **jedu** Čileanci?

	jednina	množina
1.	ja jedem	mi jedemo
2.	ti jedeš	vi/Vi jedete
3.	on, ona, ono jede	oni, one, ona jedu

Ti jedeš sendvič.

NEGACIJA: Ti ne jedeš sendvič.

PITANJE: Jedeš li ti sendvič?

PAZITE! glagol **jesti** + akuzativPREZENT GLAGOLA *piti*

GRAMATIKA

PRIMJER: Hrvati **piju** vino.

	jednina	množina
1.	ja pijem	mi pijemo
2.	ti piješ	vi/Vi pijete
3.	on, ona, ono pije	oni, one, ona piju

Ti piješ kavu.

NEGACIJA: Ti ne piješ kavu.

PITANJE: Piješ li ti kavu?

PAZITE! glagol **piti** + akuzativ

VJEŽBA**1. a) Napravite rečenice s ponuđenim riječima i prezentom glagola *jesti*.****PRIMJER:** *ona, juha* Ona jede juhu.

1. ja, meso _____
2. mi, tjestenina _____
3. on, pizza _____
4. one, riba _____
5. Vi, pecivo _____
6. oni, kruh i sir _____
7. ona, pršut _____
8. ja, jaje *mn* _____
9. mi, kolač *mn* _____
10. ti, voće _____

b) Negirajte rečenice iz zadatka a).**PRIMJER:** *Ona jede juhu.* Ona ne jede juhu.

1. _____	6. _____
2. _____	7. _____
3. _____	8. _____
4. _____	9. _____
5. _____	10. _____

c) Napravite pitanja s ponuđenim riječima i prezentom glagola *jesti*.**PRIMJER:** *ona, juha* Jede li ona juhu?

1. on, pizza _____
2. one, riba _____
3. Vi, pecivo _____
4. oni, kruh i sir _____
5. ona, pršut _____
6. ti, voće _____

2. a) Napravite rečenice s ponuđenim riječima i prezentom glagola *piti*.**PRIMJER:** *ona, voda* Ona pije vodu.

1. ja, kava _____
2. mi, pivo _____
3. on, sok *mn* _____
4. one, bijelo vino _____
5. Vi, džus _____
6. oni, rakija _____
7. ona, limunada _____
8. ja, čaj _____
9. mi, čaj *mn* _____
10. ti, mlijeko _____

b) Negirajte rečenice iz zadatka a).**PRIMJER:** *Ona pije vodu.* Ona ne pije vodu.

1. _____	6. _____
2. _____	7. _____
3. _____	8. _____
4. _____	9. _____
5. _____	10. _____

c) Napravite pitanja s ponuđenim riječima i prezentom glagola *piti*.**PRIMJER:** *ona, voda* Pije li ona vodu?

1. on, sok *mn* _____
2. one, bijelo vino _____
3. Vi, džus _____
4. oni, rakija _____
5. ona, limunada _____
6. ja, čaj _____
7. ti, mlijeko _____

HRANA

VOĆE

jabuka

kruška

limun

naranča

jagoda

šljiva

lubenica

banana

trešnja

višnja

marelica

breskva

grožđe

dinja

kivi

POVRĆE

krumpir

mrkva

rajčica

blitva

zelena salata

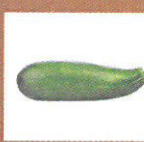
cvjetača

paprika

krastavac

tikvica

kupus

luk

češnjak

grašak

mahune

brokula

MESO I RIBA

piletina

puretina

teletina

govedina

janjetina

šunka

pršut

kobasica

odrezak

mljeveno meso

riba

plodovi mora

MLIJEKO I MLIJEČNI PROIZVODI

mlijeko

jogurt

vrhnje

maslac

sir

KRUH I ŽITARICE

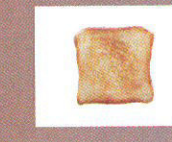
kruh

pecivo

krafna

dvopek

kukuruz

riža

zobene
pahuljice

ječam

ZAČINI

sol papar ulje ocat paprika

bosiljak lovor cimet peršin ružmarin

OSTALO

jaje med šećer ajvar

senf čokolada tjestenina džem

POSUDE I PRIBOR ZA JELO

vilica, nož, žlica, žličica duboki tanjur, plitki tanjur čaša šalica, tanjurić salveta

OKUSI

Šećer je sladak. Grejp je gorak. Papar je ljut. Sol je slana. Ocat je kiseo.

ZADOVOLJSTVO HRANOM I PIĆEM

NAZDRAVLJANJE

Ukusno je! Baš je ukusno! Dobar tek!

Odlično je! Jako je fino! Živio!

Fino je! Živjeli! Hvala, također!

Živjela!

Živjele!

Pitajte prijatelje u grupi o tome a) što vole, a što ne vole jesti i b) što vole, a što ne vole piti. Rezultate prezentirajte usmeno.

RAD U GRUPI

ŠTO ONI JEDU?

ČITANJE

Ja sam Tao Lin iz Kine. Za doručak obično jedem jaja i kruh, a pijem mlijeko. Za ručak i večeru jedem rižu, piletinu ili ribu i povrće. Ponekad jedem *mantou*. To je poznata kineska tjestenina.

Ja sam Carmen iz Španjolske. Mi Španjolci za doručak jedemo sendviče, sir ili kruh s maslacem i džemom, voće, a za ručak jedemo juhu, povrće, salatu. Za desert jedemo voće, sladoled ili kolač. Često jedemo *paellu*. To je riža, povrće, meso i školjke.

Ja sam Carl iz Švedske. Naravno, kao i svi, i mi Šveđani za doručak jedemo žitarice, peciva, sireve, šunku, kobasice, a pijemo kavu ili čaj, voćni sok, jogurt... Za ručak i večeru jedemo juhe, ribe, meso, salate.

Ja sam Orhan iz Turske. Za doručak pijem crni turski čaj i jedem tost s džemom i medom. Također često jedem masline, sudžuk (salamu od govedine) i jaja. Za ručak moja obitelj i ja jedemo burek, salatu, ribu, janjetinu, kebab i birjan (riža i meso), pijemo jogurt, a poslije jaku crnu kavu.

Ja sam Stefanie iz Austrije. Često za doručak jedem žitarice, kruh ili pecivo s džemom, jaje, šunku, sir. Drugi Austrijanci jedu i kobasice. Ja ne. Pijem kavu. Za ručak, kao i svi, jedem juhu, povrće, meso, ribu... Svašta. Za večeru često ne jedem ništa, ponekad voće.

RAZUMIJEVANJE **Odgovorite na pitanja.**

1. Što Tao Lin jede za ručak?
2. Što Carmen jede za doručak?
3. Što Orhan i njegova obitelj jedu i piju za ručak?
4. Što Stefanie jede za doručak?
5. Što Carl pije za doručak?

RAZGOVOR

Što vi jedete i pijete za doručak?

Što vi jedete i pijete za ručak?

Što vi jedete i pijete za večeru?

SLUŠANJE

ERWANOV ROĐENDAN

Prijatelji danas slave Erwanov rođendan. Svi zajedno idu u restoran.

Erwan:	Vi ste danas moji gosti. Što želite piti? Jeste li za vino?
Alvaro:	Može! Danas slavimo pa pijemo vino!
Konobar:	Dobar dan, dobro došli! Izvolite jelovnike. Što želite za piće?
Erwan:	Kakva vina imate?
Konobar:	Imamo kvalitetna domaća vina, crna i bijela.
Erwan:	Molim vas bijelo vino i mineralnu vodu.
Konobar:	Može. Što želite naručiti za jelo?
Ivona:	Za predjelo molim pršut i paški sir.
Erwan:	Može onda pršut i paški sir za sve. A za glavno jelo?
Veronika:	Želim probati puricu i mlince. To je poznati specijalitet.
Alvaro:	A ja želim ribu i blitvu. Je li riba svježa?
Konobar:	Naravno, to je svježa jadranska riba! Mogu preporučiti i lignje, također su jadranske. Jako su dobre.
Erwan:	Može za mene punjene lignje, pečeni krumpir i salatu. A za tebe, Ivona?
Ivona:	Želim pržene lignje i salatu.

Konobar:	Želite li odmah naručiti i desert?
Erwan:	Desert možemo naručiti poslije.
Konobar:	Izvršno. Imamo jako fine palačinke i kolače.
Konobar:	Izvolite vino!
Erwan:	Hvala! Živjeli! Za moje prijatelje!
Alvaro:	
Veronika:	Živjeli! Za Erwana i njegov rođendan!
Ivona:	

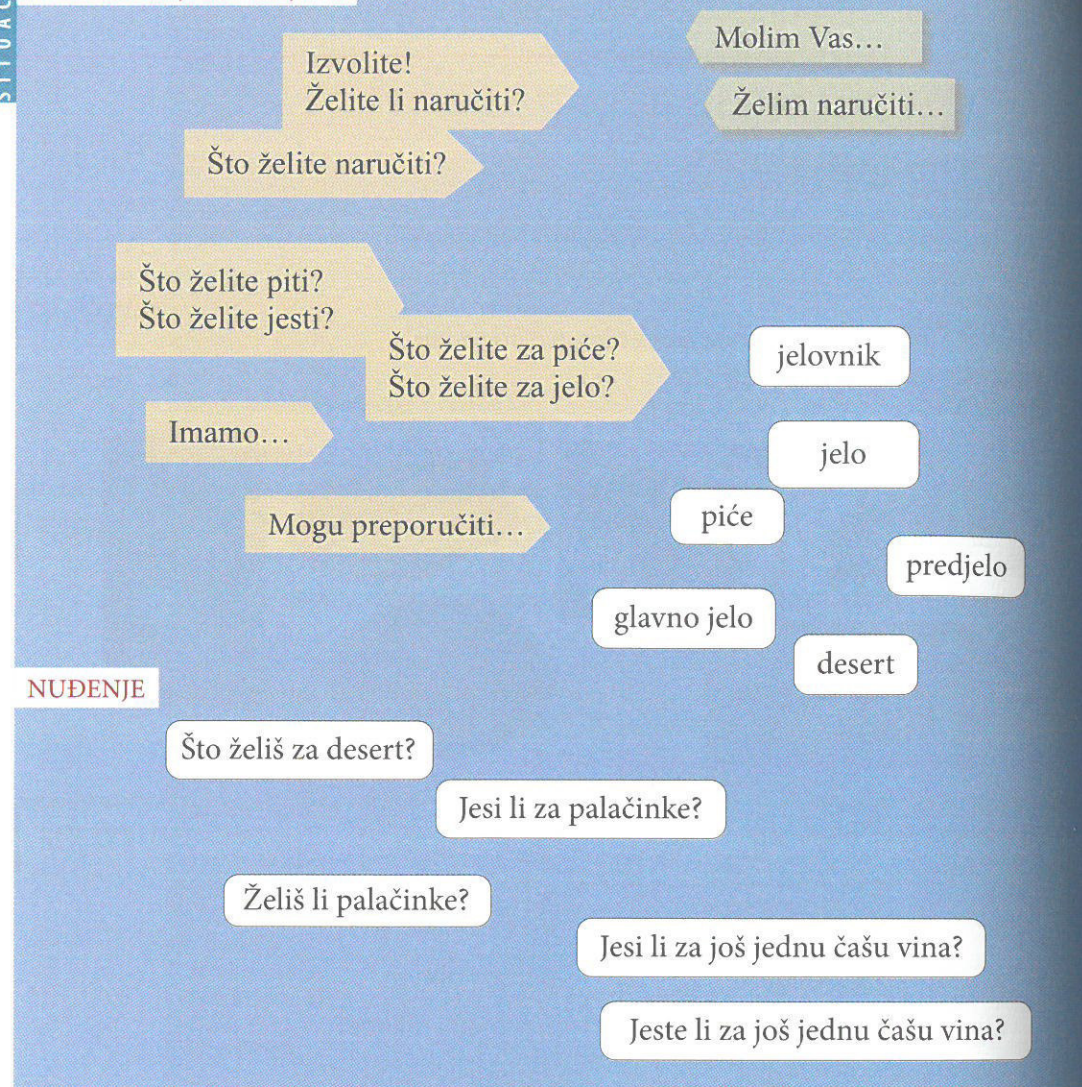

Odaberite točan odgovor.

RAZUMIJEVANJE

1. Što prijatelji slave?
 - a) Erwanov rođendan
 - b) Alvarov rođendan
 - c) Veronikin rođendan
2. Kamo prijatelji idu?
 - a) u kafić
 - b) u restoran
 - c) u kino
3. Što prijatelji piju?
 - a) pivo
 - b) sokove
 - c) vino
4. Što Veronika jede?
 - a) ribu i blitvu
 - b) puricu i mlince
 - c) punjene lignje
5. Što prijatelji jedu za predjelo?
 - a) pršut i paški sir
 - b) jadranske lignje
 - c) jadransku ribu
6. Što konobar nudi za desert?
 - a) sladoled i tortu
 - b) kolače i sladoled
 - c) kolače i palačinke

RAD U PARU Podijelite se u parove i napišite dijaloge u kojima sudjeluju konobar i gost. Možete se koristiti sljedećim riječima: *kava, sok, mineralna voda, pivo, vino, čaj, juha, salata, krumpir, riža, piletina, teletina, pizza, čevapčići, špageti, lignje.*

Molim Vas...
Želim naručiti...
Imate li...
Molim...

Potražite na internetu fotografije jela. Odaberite deset jela koja volite.

JELOVNIK

TOPLA PREDJELA

OMLET sa sirom	por.	20,00kn
OMLET sa šunkom	por.	20,00kn
OMLET šunka-sir	por.	20,00kn
OMLET s gljivama	por.	20,00kn
KAJGANJA	por.	10,00kn
HRENOVKE sa senfom	por.	16,00kn
POHANI SIR	por.	25,00kn
PIZZA miješana mala	por.	15,00kn
PIZZA miješana srednja	por.	35,00kn
PIZZA miješana jumbo	por.	55,00kn
CALZONE (sir;šunka;maj;kis.krast)	por.	18,00kn
PLJESKAVICA u lepini mala	por.	16,00kn
POVRĆE žar	por.	15,00kn
LEPINJE	por.	4,00kn
KRUH	feta.	0,50kn

JUHE

JUHA GOVEĐA	por.	8,00kn
JUHA RAJČICA	por.	8,00kn

HLADNA PREDJELA

DALMATINSKI PRŠUT	kg	300,00kn
SIR livanjski-paški	kg	200,00kn
SIR edamac	kg	100,00kn
HOBOTNICA (na salatu)	por.	40,00kn
PRŠUT sendvič	kom.	15,00kn
NAMAZI (marmelada,maslac,med)	kom.	4,00kn

GOTOVA JELA

GULAŠ (meso,juneće)	por.	25,00kn
ŠNICL u toču	por.	28,00kn
MESNE OKRUGLICE u toču	por.	25,00kn
TRIPICE juneće	por.	25,00kn
FAŽOL- suho meso	por.	25,00kn
FAŽOL - kobasica	por.	25,00kn
PAŠTA FAŽOL-suho meso	por.	25,00kn
PAŠTA FAŽOL- kobasica	por.	25,00kn
SARME	por.	25,00kn
PUNJENA PAPRIKA	por.	25,00kn
ŠPAGETI -Milaneze	por.	20,00kn
ŠPAGETI -Milaneze s pancetom	por.	25,00kn
ŠPAGETI-Bolognese	por.	25,00kn
PILEĆE PEČENJE	por.	25,00kn
TELEĆE PEČENJE	por.	38,00kn
SVINJSKO PEČENJE	por.	38,00kn
JUNETINA LEŠO	por.	25,00kn
BAKALAR	por.	55,00kn

JELA PO NARUĐBI

ZAGREBAČKI odrezak	por.	45,00kn
NARAVNI odrezak(teleći)	por.	40,00kn
NARAVNI Odrezak (svinjski)	por.	35,00kn
BEČKI odrezak	por.	40,00kn
PARIŠKI odrezak	por.	40,00kn
RAMSTEK	por.	50,00kn
SVINJSKI KOTLET	por.	30,00kn
TELEĆI KOTLET	por.	40,00kn
MIJEŠANO MESO	por.	45,00kn
PLATA «ANĐELA»	por.	60,00kn
RAŽNJICI	por.	30,00kn
ČEVAPČIĆI	por.	30,00kn
PLJESKAVICA	por.	30,00kn
PLJESKAVICA sa sirom	por.	35,00kn
POHANI PILEĆI FILE (ili žar)	por.	27,00kn
RIBA pržena (plava riba) PETKOM	por.	25,00kn
LIGNJE kolutići	por.	40,00kn
POHANI OSLIC	por.	25,00kn
TELETINA PEČENA	kg.	120,00kn

SALATE I PRILOZI

SALATE RAZNE (miješana,kupus,zelena,fažol)	por.	10,00kn
PRILOZI RAZNI (njoki,pomfrit,povrće-razno)	por.	10,00kn
DODATAK 0,05 (sir,šunka,kečap,majoneza)	por.	6,00kn
DODATAK PANCETA	por.	8,00kn
UMACI RAZNI (gljive,rajčice)	por.	10,00kn

SLASTICE

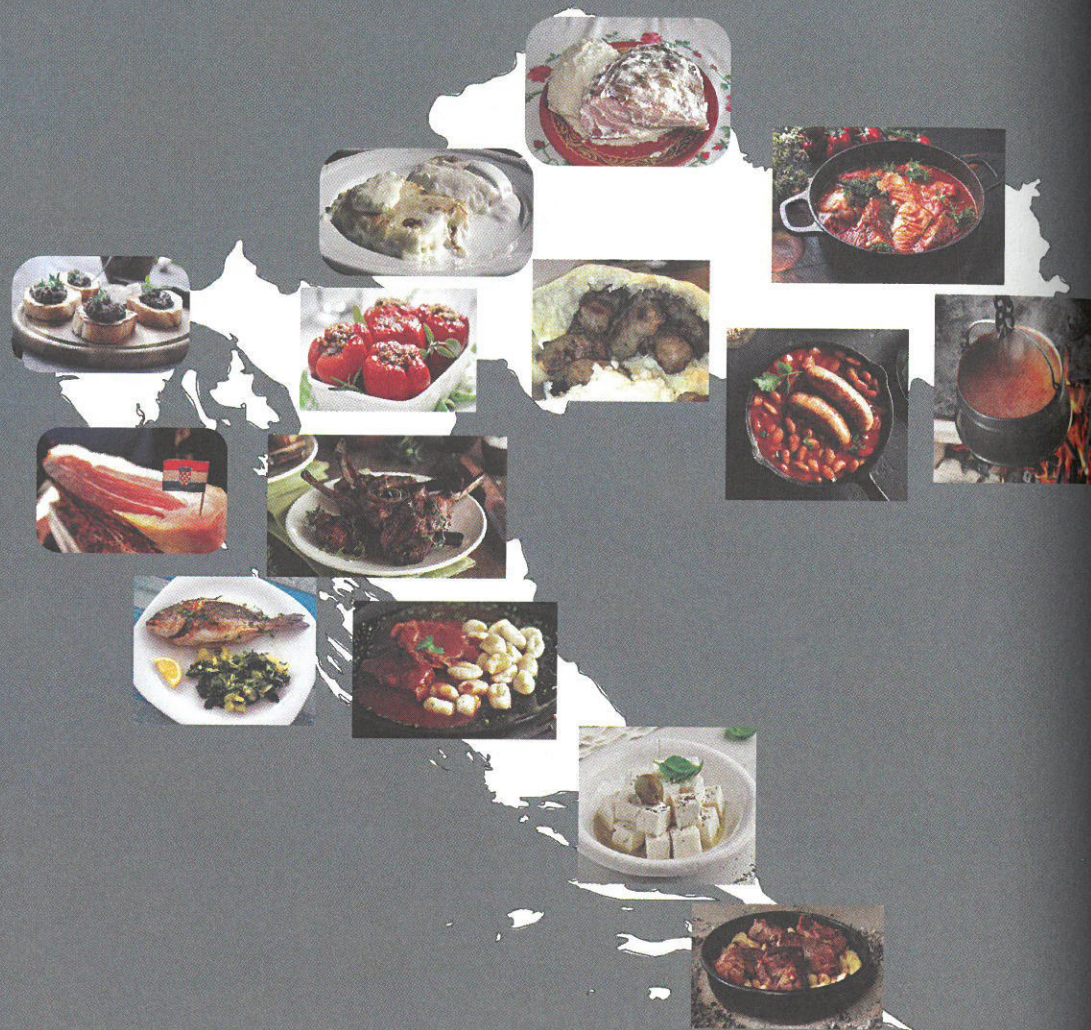
PALAČINKE (orasi,čokol,marmel,)	por.	10,00kn
---------------------------------	------	---------

FAST FOOD PONUDA

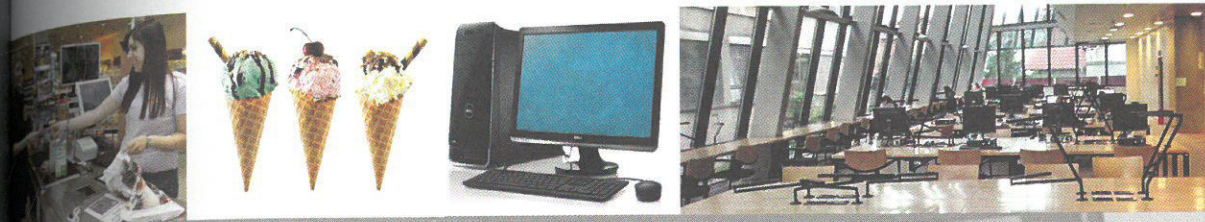
TOPLI SENDVIČ	13,00kn
POMFRIT	10,00kn
KOBASICA	13,00kn
ČEVAPI -mali	16,00kn
ČEVAPI veliki	28,00kn
HAMBURGER	16,00kn
CHESBURGER	18,00kn
PILETINA GRILL	19,00kn
PILETINA POHANA	22,00kn
HOT-DOG	11,00kn

KULTURA HRANA I HRVATSKE REGIJE

Hrvatska je mediteranska i srednjoeuropska zemlja. Različite regije imaju različite specijalitete. Ljudi iz Slavonije često jedu svinjetinu, kulen, gulaš i sarmu. Slavonska hrana je začinjena. Ljudi iz Zagorja i Podravine jedu piletinu, puricu s mlincima i svinjetinu. Ljudi iz Like jedu krumpir, kiseli kupus, govedinu, teletinu i janjetinu. Ljudi iz Istre, Dalmacije i Primorja jedu zdravu, laganu hranu: povrće, ribu, kuhano meso. Svaki hrvatski grad ima tržnice. Ondje možete kupiti kvalitetno svježe voće i povrće. Također, svaki grad ima ribarnice. Tu možete kupiti svježnu morsku i riječnu ribu.

8. cjelina ŠTO SE MORA, NIJE TEŠKO

KOMUNIKACIJA I VOKABULAR

- ◆ izražavanje vjerojatnosti, potrebe i nužnosti, sposobnosti, dopuštanja, želje i namjere, pristojnog odbijanja
- ◆ izražavanje direktivnog (*morati...*) i manje direktivnog (*trebati...*) načina

KULTURA

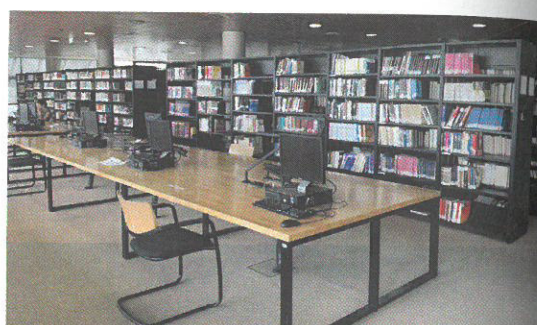
- ◆ zagrebački nažigači i kumice

GRAMATIKA

- ◆ modalni glagoli: *morati*, *trebati*, *smjeti*, *moći* i *htjeti*

- Alvaro:** Kako si? Što radiš danas?
- Erwan:** Dobro sam, ali imam puno posla. Moram odmah ići na fakultet.
- Alvaro:** Ja danas ne moram ići na predavanja, ali moram ići u knjižnicu.
- Erwan:** Zašto trebaš ići u knjižnicu? Vjerojatno moraš učiti?
- Alvaro:** Moram učiti i posuditi knjigu za ispit. Trebam i jedan časopis.
- Erwan:** Vidimo se oko 7? Idemo li zajedno na večeru?
- Alvaro:** Nadam se! Želim ići na večeru, ali moram još puno učiti. Znaš hrvatsku poslovicu: „Što se mora, nije teško!“

Knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu

RAZUMIJEVANJE Odaberite T (točna) ili N (netočno).

- Erwan ide na fakultet. T – N
- Alvaro mora ići na predavanja. T – N
- Alvaro treba knjigu i časopis. T – N
- Alvaro i Erwan žele ići zajedno na večeru. T – N

IZRAŽAVANJE VJEROJATNOSTI

Vjerojatno!

Nadam se!

Možda!

PREZENT GLAGOLA *morati* (-ati > -am)PRIMJER: *Moram odmah ići na fakultet.*

	jednina	množina
1.	ja mor am	mi mor amo
2.	ti mora š	vi/Vi mora te
3.	on, ona, ono mora	oni, one, ona mor aju

Ti moraš jesti.

NEGACIJA: Ti ne moraš jesti.

PITANJE: Moraš li ti jesti?

⚠ PAZITE! **morati** + infinitiv → **morati** je modalni glagol

Moram učiti hrvatski.

Moraju odmah ići u studentski dom.

Petar mora kuhati svaki dan.

PREZENT GLAGOLA *trebati* (-ati > -am)PRIMJERI: *Trebam posuditi knjigu za ispit.*
Trebam i jedan časopis.

	jednina	množina
1.	ja treb am	mi treb amo
2.	ti treba š	vi/Vi treb ate
3.	on, ona, ono treba	oni, one, ona treb aju

Ti trebaš jesti večeru.

NEGACIJA: Ti ne trebaš jesti večeru.

PITANJE: Trebaš li ti jesti večeru?

⚠ PAZITE! **trebati** + infinitiv → **trebati** je modalni glagol
trebati + direktni objekt (AKUZATIV)

Trebaš se odmoriti. Trebaš odmor.

Studenti trebaju ručati. Studenti trebaju ručak.

VJEŽBA

1. Dopunite sljedeće rečenice prezentom glagola *morati*.

PRIMJER: *Kad voze, vozači _____ biti pažljivi.*
*Kad voze, vozači **moraju** biti pažljivi.*

1. Kad idu na posao, ljudi _____ raditi.
2. Kad imaju ispite, studenti _____ čitati i učiti.
3. Kad idemo u restoran, mi _____ platiti.
4. Kad imaš goste, ti _____ kuhati.
5. Vi _____ biti točni kad idete na posao.
6. Ja _____ imati kupaći kostim kad idem na more.
7. Turisti _____ planirati put kad idu na odmor.

2. Dopunite sljedeće rečenice niječnim prezentom glagola *morati*.

PRIMJER: *Sve je čisto, _____ više čistiti. (ti)*
*Sve je čisto, **ne moraš** više čistiti.*

1. Ako sve znaš, _____ više učiti.
2. Ako ne volite jabuke, _____ ih više jesti.
3. _____ čekati lvu ako ona uvijek kasni. (mi)
4. _____ više raditi ako je već 17 sati. (vi)
5. _____ ići na posao u subotu. (ti)
6. _____ danas napraviti zadaću, predavanje je tek u ponedjeljak. (oni)

3. Dopunite sljedeće rečenice upitnim prezentom glagola *morati*.

PRIMJER: _____ kupiti sendvič za ručak? (ja)
***Moram li** kupiti sendvič za ručak?*

1. _____ imati putovnicu kad idem u Njemačku? (ja)
2. _____ platiti gotovinom ili karticom? (ti)
3. _____ Maja i ja sada razgovarati?
4. _____ danas vratiti knjige u knjižnicu? (mi)

5. _____ sutra ići na fakultet? (vi)
6. _____ ići na koncert? Oni ne vole klasičnu glazbu. (oni)

4. Dopunite rečenice.

PRIMJER: *Za fakultet trebam napraviti... (prezentacija)*
*Za fakultet trebam napraviti **prezentaciju**.*

1. Za domaću zadaću trebam napisati _____. (esej)
2. Za ručak trebam kupiti _____, _____ i _____.
(meso, salata, krumpir)
3. Za kino trebam kupiti _____ i _____.
(ulaznica *mn*, kokica *mn*)
4. Za bazen trebam imati _____, _____ i _____.
(kupaći kostim, ručnik i japanka *mn*)
5. Za ispit trebam imati _____, _____ i _____.
(olovka, papir, kalkulator)
6. Za šetnju trebam imati _____ ili _____.
(prijatelj, pas)
7. Za komunikaciju trebam koristiti _____ i _____.
(računalo, mobitel)

5. Dovršite rečenice.

PRIMJER: *Za posao trebam _____.*
*Za posao trebam **računalo i tišinu**.*

1. Za ljetovanje trebam _____.
2. Za zimovanje trebam _____.
3. Za dobro zdravlje trebam _____.
4. Kad sam bolestan, trebam _____.
5. Kad pada kiša, trebam _____.
6. Za sretan život trebam _____.
7. Kad idem spavati, trebam _____.

morati + infinitiv glagola

morati → više direktivno

trebati + infinitiv glagola

trebati → manje direktivno

Moram učiti jer imam ispite.

Trebam jesti voće svaki dan.

VJEŽBA

Odgovorite na pitanja.

- Što studenti moraju, a što trebaju raditi?
- Što profesori moraju, a što trebaju raditi?

SLUŠANJE

SMIJEM LI SKENIRATI ČASOPIS?

Alvaro:

Dobar dan! Molim Vas, imate li ovu knjigu? Trebam je za ispit.

Knjižničarka:

Da, imamo. Želite li je posuditi?

Alvaro:

Da, hvala. I ovaj časopis.

Knjižničarka:

Nažalost, časopis ne smijemo posuditi. Časopis morate čitati ovdje ili ga trebate skenirati. Imamo skenere.

Alvaro:

Smijem li ga odmah skenirati?

Knjižničarka:

Da, naravno, ovdje! Samo izvolite! Ali ne smijete skenirati knjigu.

RAZUMIJEVANJE

Odgovorite na pitanja.

- Za što Alvaro treba knjigu?
- Smije li Alvaro posuditi knjige?
- Smije li Alvaro posuditi časopis?
- Smije li Alvaro skenirati časopis?
- Smije li Alvaro skenirati knjigu?

PREZENT GLAGOLA *smjeti*PRIMJER: *Smijem li ga skenirati?*

	jednina	množina
1.	ja smijem	mi smijemo
2.	ti smiješ	vi/Vi smijete
3.	on, ona, ono smije	oni, one, ona smiju

Ti smiješ kasniti pet minuta.

NEGACIJA: Ti ne smiješ kasniti pet minuta.
(= Zabranjeno je kasniti.)

PITANJE: Smiješ li ti kasniti pet minuta?

PAZITE! **smjeti** + infinitiv → **smjeti** je modalni glagol

Smijete piti vino.

Ana ne smije voziti auto.

Kao **smjeti** > **smijem**: razumjeti...

	jednina	množina
1.	ja razum ijem	mi razum ijemo
2.	ti razum iješ	vi/Vi razum ijete
3.	on, ona, ono razum ije	oni, one, ona razum iju

On razumije matematiku

NEGACIJA: On ne razumije matematiku.

PITANJE: Razumije li on matematiku?

6. Upišite prezent glagola *smjeti*.

VJEŽBA

- Maja _____ ići navečer van.
- Tinejdžeri _____ biti vani do 11 sati.
- Oni _____ kupiti ono što vole.
- Vi _____ raditi što želite.
- Ljudi _____ piti alkohol ako imaju 18 godina.
- Male bebe _____ piti samo mlijeko.

7. Upišite niječni prezent glagola *smjeti*.

1. Oni _____ raditi kasno navečer.
2. Ti _____ biti dugo vani.
3. Ja _____ govoriti što želim.
4. Vi _____ raditi sve što želite.
5. Tinejdžeri _____ piti alkohol.
6. Male bebe _____ jesti slatku i slanu hranu.
7. Ovdje vi _____ pušiti.

8. Upišite upitni prezent glagola *smjeti*.

1. _____ ovdje pušiti? (ja)
2. _____ tinejdžeri kupiti pivo i vino?
3. _____ pas ući u trgovinu?
4. _____ student kasniti na predavanje?
5. _____ ljudi u kinu telefonirati?
6. _____ mi ovdje parkirati auto?
7. _____ Vi piti alkohol?

9. Dovršite rečenice: što smijem, a što ne smijem.

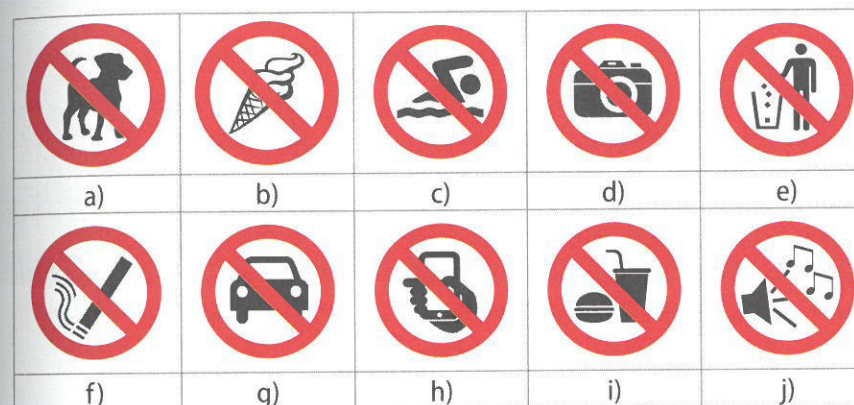
PRIMJER: Kad radim, ne smijem... Kad radim, ne smijem pušiti.

1. Kad radim, smijem _____
2. Kad radim, ne smijem _____
3. Kad vozim auto, smijem _____
4. Kad vozim auto, ne smijem _____
5. Kad učim, smijem _____
6. Kad učim, ne smijem _____
7. Kad vozim bicikl, smijem _____
8. Kad vozim bicikl, ne smijem _____

10. Što ne smijemo? Povežite rečenice sa slikama.

PRIMJER: Ne smijemo biti bučni. → j)

1. Ne smijemo plivati. _____
2. Ne smijemo zaustaviti auto. _____
3. Ne smijemo jesti i piti. _____
4. Ne smijemo ovamo voditi psa. _____
5. Ne smijemo bacati smeće. _____
6. Ne smijemo jesti sladoled. _____
7. Ne smijemo telefonirati. _____
8. Ne smijemo fotografirati. _____
9. Ne smijemo pušiti. _____

MOŽEŠ LI SUTRA IĆI NA IZLET?

SLUŠANJE

- Ivona:** Veronika, što radiš sutra? Ako si slobodna, možemo ići na izlet.
- Veronika:** Nažalost, ne mogu, nemam slobodan dan. Ujutro moram učiti, ispiti su uskoro. A poslijepodne moram raditi, trebam novac. Kamo želiš ići na izlet?
- Ivona:** Šteta! Želim te voditi na izlet u Karlovac. To je moj grad! Karlovac ima dobar akvarij. Jako je zanimljiv, a studenti imaju popust na ulaznice.
- Veronika:** Žao mi je što sutra ne mogu ići! Zanimaju me ribe. Ali mogu ići u sljedeću subotu.
- Ivona:** U redu! U sljedeću subotu idemo u Karlovac. Idemo prvo u akvarij, a poslije u restoran na izvrsnu pizzu!

RAZUMIJEVANJE Zaokružite T (tačno) ili N (netočno).

1. Ivona želi ići na izlet u Karlovac. T – N
2. Veronika mora učiti cijeli dan. T – N
3. Ivona treba novac. T – N
4. Ivona je iz Karlovca. T – N
5. Ivona i Veronika sutra idu na pizzu. T – N

GRAMATIKA**PREZENT GLAGOLA moći**

PRIMJERI: *Možemo li ići na izlet?*
Nažalost, ne mogu.

	jednina	množina
1.	ja mogu	mi možemo
2.	ti možeš	vi/Vi možete
3.	on, ona, ono može	oni, one, ona mogu

NEGACIJA: Ana može puno vježbati.
 Ana ne može puno vježbati.
PITANJE: Može li Ana puno vježbati?

PAZITE! **moći** + infinitiv → **moći** je modalni glagol
 Može li ona ići u trgovinu?
 Ja uvijek mogu jesti pizzu.

PAZITE! ja mogu oni, one, ona mogu
 1. lice *jd* = 3. lice *mn*

ZNAČENJA GLAGOLA moći**SPOSOBNOST**

Ana može dugo plivati.

Ptice mogu letjeti.

DOPUŠTANJE

Mogu li posuditi olovku?

Možemo li otvoriti prozor?

11. Koja rečenica odgovara kojoj slici?

1. Mogu li platiti? 2. Mogu li razmisliti? 3. Mogu li dobiti sladoled?
4. Mogu li dobiti sok? 5. Mogu li ući? 6. Mogu li pogledati?

12. Napišite prezent glagola moći.

1. On _____ ići u kazalište večeras.
2. Ne _____ trčati brzo.
3. _____ li ti kupiti sok za goste?
4. Ja _____ lijepo pjevati.
5. _____ li doći malo kasnije? (vi)
6. _____ li pojesti taj kolač? (ja)
7. Maja _____ ići u kino.
8. Mi ne _____ ići u kino.

VJEŽBA

14. Upišite prezent glagola htjeti.

1. Profesor _____ pripremiti ispit.
2. Djeca _____ kupiti sladoled.
3. Vozači _____ voziti auto.
4. Kuhari i kuharice _____ kuhati ručak.
5. Marko _____ ići u kazalište.
6. Mi _____ ići na večeru.
7. Baka i djed _____ vidjeti unuke.

15. Upišite niječni prezent glagola htjeti.

1. Marko _____ ići na koncert, ali hoće ići na predstavu.
2. Mi _____ više razgovarati, hoćemo raditi.
3. Ana, Petra i Ivan _____ raditi ovaj posao jer je težak.
4. Ti i Maja _____ slobodan vikend.
5. _____ kuhati. (ja)
6. Ti _____ sladoled.
7. Psi _____ ribu.

16. Upišite upitni prezent glagola htjeti.

1. _____ li kavu? (ti)
2. _____ li Matija sendvič?
3. _____ Sara i Višnja trenirati?
4. _____ li kavu ili čaj? (vi)
5. _____ Marinu pozvati na kavu? (vi)
6. _____ učiti? (ti)
7. _____ gledati film? (vi)

17. Dopršite rečenice.

PRIMJER: *Studenti hoće _____ . Studenti hoće ići na izlet.*

1. Studenti neće _____
2. Ja hoću _____
3. Ja neću _____
4. Političari hoće _____
5. Političari neće _____
6. Sportaši hoće _____
7. Sportaši neće _____

Hoćeš li (piti) čaj? = Jesi li za čaj?
Želiš li (piti) čaj?

Hoćeš li plesati? = Jesi li za ples?
Želiš li plesati?

htjeti + infinitiv glagola
željeti + infinitiv glagola

Podijelite se u parove i jedni drugima nudite hranu i piće sa slika.
Upotrijebite glagole **htjeti** i **željeti**.

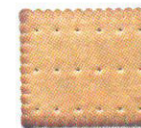
RAD U PARU

čaj

sladoled

keks

sok

kokice

čips

pivo

bomboni

PAZITE!

modalni glagol	infinitiv	direktni objekt (akuzativ)	primjer
morati	+	-	Moram učiti.
trebati	+	+	Trebam se odmoriti. Trebam odmor.
smjeti	+	-	Smijem voziti auto.
moći	+	-	Mogu brzo trčati.
htjeti	+	+	Hoću jesti sladoled. Hoću sladoled.

PRISTOJNO ODBIJANJE

Želiš li još jedan kolač?

Ne, hvala.
Ne mogu, hvala.
Nažalost, ne mogu.

Želite li sutra ići u kazalište?

Ne možemo, hvala.
Hvala, ne!
Hvala, ne možemo.

Trebaš li još jednu kartu?

Ne trebam, hvala.
Hvala, ne trebam.

RAD U PARU Napišite rečenice u kojima ćete nešto pristojno odbiti.

- A: Hoćeš li još jedan sok? B: _____
- A: Trebaš li kartu za kino? B: _____
- A: Smijem li ići u klub? B: _____
- A: Mogu li posuditi knjigu? B: _____
- A: Smijem li biti budan do 23 sata? B: _____
- A: Mogu li voziti tvoj auto? B: _____

18. a) Napravite rečenice s ponuđenim riječima.

PRIMJER: on, morati, jesti, juha On mora jesti juhu.

- ja, trebati, piti, vitamin *mn* _____
- dijete, smjeti, ići, u park _____
- oni, moći, dugo, vježbati _____
- mi, htjeti, slušati, glazba _____
- ti, htjeti, bijela kava _____
- ona, morati, čekati, roditelj *mn* _____
- vi, smjeti, voziti, auto _____
- on, morati, svirati, gitara _____
- Vi, moći, skenirati, časopis _____
- one, smjeti, ići, u klub _____

b) Negirajte rečenice iz zadatka a).

PRIMJER: On mora jesti juhu. On ne mora jesti juhu.

- _____ 6. _____
- _____ 7. _____
- _____ 8. _____
- _____ 9. _____
- _____ 10. _____

c) Napišite upitne rečenice.

PRIMJER: on, morati, jesti, juha Mora li on jesti juhu?

- dijete, smjeti, ići, u park _____
- oni, moći, dugo, vježbati _____
- ti, htjeti, bijela kava _____
- ona, morati, čekati, roditelj *mn* _____
- vi, smjeti, voziti, auto _____
- on, morati, svirati, gitara _____
- Vi, moći, skenirati, časopis _____
- one, smjeti, ići, u klub _____

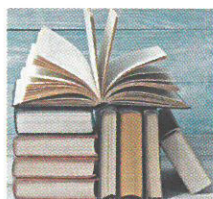
19. Odaberite ispravan modalni glagol (*morati, smjeti, trebati, moći, htjeti*) i stavite ga u prezent. Pazite, ponekad je moguće odabrati više glagola.

PRIMJER: *Dijete _____ voziti auto.*
Dijete ne smije voziti auto.

- Hladnjak je prazan. Tata _____ ići u trgovinu.
- _____ vodu, žedna sam.
- Petra ima deset godina i _____ sama ići u školu.
- Svi ljudi _____ prijatelje.
- _____ li mi pomoći, molim te?
- Cijeli dan učim. Sada idem u kino, _____ više učiti.
- A: _____ li djeca biti vani nakon 23 sata?
 B: Ne, _____.
- Ana _____ puno raditi.
- A: Mirjana, _____ li sendvič?
 B: Ne, hvala, _____.
- Djeca _____ puno učiti.

20. Odgovorite na pitanja.

Što vi trebate ili ne trebate imati? Što morate ili ne morate imati?
 Što smijete ili ne smijete imati? Što možete ili ne možete imati?

knjige

bojice

računalo

tablet

bicikl

automobil

mobitel

novac

MODALNI GLAGOLI – ZNAČENJE

	JAKO DIREKTIVNO ZNAČENJE		MANJE DIREKTIVNO ZNAČENJE
morati	Alvaro mora učiti.	trebati	Alvaro treba učiti.
smjeti	Smiješ ići u kino.	moći	Mogu ići u kino.
htjeti	Veronika hoće sladoled.	željeti	Veronika želi sladoled.

21. Preoblikujte sljedeće rečenice tako da budu manje direktivne. Upotrijebite glagole *trebati, moći i željeti*.

PRIMJER: *Marina, moraš ići u trgovinu po kruh.*
Marina, trebaš ići u trgovinu po kruh.

- Zdravko i Sanja, **morate** napraviti zadaću.
 Zdravko i Sanja, _____.
- Sada **moram** ići spavati.
 _____.
- Smije li Ana ići u kazalište?
 _____?
- Smijemo naručiti pivo.
 _____.
- Ne **smijete** ovdje pušiti.
 _____.
- Mama, **hoću** sladoled!
 Mama, _____!
- Darko **hoće** novi auto.
 Darko _____.
- Hoćeš li još jedan kolač?
 _____?
- Moramo** više raditi.
 _____.

KULTURA NAŽIGAČI

Samo dva europska grada imaju plinske svjetiljke. Jedan grad je Zagreb. Ljudi koji pale svjetiljke zovu se *nažigači*. Nažigači moraju paliti svjetiljke svaki dan navečer. Oni ne smiju kasniti i moraju nositi posebne uniforme. Plinske svjetiljke imaju 150 godina i jako su lijepe. One su turistička atrakcija. Turisti mogu fotografirati nažigače i plinske svjetiljke.

plinska svjetiljka

KUMICE

Tržnica Dolac je popularna zagrebačka tržnica i turistička atrakcija. Prodavačice na tržnici Dolac zovu se kumice. One nude domaće voće i povrće, domaći sir, vrhnje, mlijeko i jaja. Kumice ponekad nose tradicionalnu odjeću. One ne mogu dugo spavati jer moraju rano ustati i puno raditi. One su jake i moraju nositi voće i povrće te stajati 7 ili 8 sati. Ne smiju kasniti. One su simpatične i uvijek hoće razgovarati. Kupac uvijek smije probati sir, vrhnje i drugo.

kumica

9. cjelina MOJA KUĆICA, MOJA SLOBODICA

KOMUNIKACIJA I VOKABULAR

- ◆ stanovanje
- ◆ zemlje, putovanja, ljetovanja, zimovanja
- ◆ izražavanje vremena (mjeseci u godini)
- ◆ poznat/poznata po...

KULTURA

- ◆ hrvatski nazivi mjeseci
- ◆ kuće u Hrvatskoj
- ◆ vikend u Hrvatskoj

GRAMATIKA

- ◆ prezent glagola *-ovati/-ivati* > *-ujem*
- ◆ lokativ imenica
- ◆ lokativ ličnih zamjenica
- ◆ lokativ upitnih zamjenica *tko* i *što* (*o komu, o čemu*)
- ◆ prijedlozi s lokativom

ALVARO STANUJE U DOMU

Alvaro i Krešimir su kolege. Oni studiraju slikarstvo na Akademiji. Akademija je u Ilici, a Ilica je glavna ulica u Zagrebu.

- Krešimir:** Alvaro, voziš li se dugo svaki dan na Akademiju?
- Alvaro:** Dvadeset minuta ili pola sata kad je gužva u prometu. To nije dugo. Kad sam u Santiagu, putujem na fakultet sat i pol. Santiago je velik.
- Krešimir:** Gdje stanuješ u Zagrebu?
- Alvaro:** U sobi u domu. Znaš li Studentski dom „Stjepan Rađić“? Blizu je jezero Jarun.
- Krešimir:** Da, naravno, znam. Je li zanimljivo stanovati u domu?
- Alvaro:** Da, imam cimera i nikad nije dosadno. Ali ponekad je jako bučno. Studenti često imaju tulum u sobama. A ti? Gdje ti stanuješ? Isto u domu?
- Krešimir:** Ne, ja stanujem sam. Imam mali stan: sobu, kuhinju, WC i kupaonicu. Sretan sam jer uvijek imam mir za učenje i slikanje, ali nije baš zanimljivo stanovati sam!
- Alvaro:** Uvijek možeš doći u dom na tulum! Ili možeš napraviti tulum u stanu!

RAZUMIJEVANJE **Odgovorite na pitanja.**

- Koliko dugo se Alvaro vozi na Akademiju?
- Koliko dugo Alvaro putuje na fakultet u Santiagu?
- Gdje stanuje Alvaro?
- Je li zanimljivo stanovati u domu? Zašto?
- Gdje stanuje Krešimir?
- Zašto je dobro živjeti sam u stanu?

LEKSIK

STANOVANJE

stan

soba

kuhinja

cimer

cimerica

kuća

kupaonica

WC

studentski dom

PREZENT GLAGOLA *stanovati*

PRIMJER: Alvaro *stanuje* u domu.

	jednina	množina
1.	ja stanujem	mi stanujemo
2.	ti stanuješ	vi/Vi stanujete
3.	on, ona, ono stanuje	oni, one, ona stanuju

Krešimir stanuje u stanu.

NEGACIJA: Krešimir ne stanuje u domu.

PITANJE: Stanuje li Krešimir u domu?

VJEŽBA

1. Upišite točan oblik glagola *stanovati*.

- Maja _____ u gradu.
- Moji roditelji _____ u kući.
- On sada _____ u Splitu.
- Vi _____ u centru.
- Matija, Maja i Marko _____ u centru.
- Moj muž i ja _____ na otoku.

2. Negirajte rečenice iz 1. zadatka.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

3. Napišite pitanja s glagolom *stanovati*.

- _____ Maja u gradu?
- _____ moji roditelji u kući?
- _____ on sada u Splitu?
- _____ Vi u centru?
- _____ Matija, Maja i Marko u centru?

RAD U PARU Podijelite se u parove i jedni drugima odgovorite na pitanja.

1. Gdje Vi stanujete? U domu, u stanu, u kući? U gradu, na selu?
2. Što ima vaša kuća / Vaš stan?
3. Gdje stanuju Vaši roditelji?
4. Gdje stanuje Vaš brat / Vaša sestra?
5. Gdje stanuju Vaši prijatelji?

GRAMATIKA

LOKATIV – mjesto

PRIMJERI: *Alvaro stanuje u domu. On ne stanuje u stanu.
On ne stanuje u kući.*

	muški rod	srednji rod	ženski rod
<i>jednina</i>	-u (u) gradu	-u (u) selu	-i (u) kući
<i>množina</i>	-ima (u) gradovima	-ima (u) selima	-ama (u) kućama

T Neki glagoli u hrvatskom jeziku otvaraju mjesto lokativu. Lokativom se izražava mjesto u kojem netko stanuje, živi, nešto radi itd. Lokativom se izražava mjesto u kojem se osoba ili predmet već nalazi, za razliku od akuzativa kojim se izražava mjesto kao cilj kretanja. Dok je akuzativu svojstvena dinamičnost (usmjereno kretanje), lokativu je svojstvena statičnost (smještenost ili kretanje unutar određenog područja). U komunikaciji pitanje za akuzativ počinje prilogom *kamo* (*Kamo Alvaro ide?*), a pitanje za lokativ počinje prilogom *gdje* (*Gdje Alvaro stanuje?*).

Certain verbs in the Croatian language require the use of the locative case. The locative expresses location; the place where one lives, works, etc... The locative is used to express the exact location of a person or object whereas the accusative expresses location as the goal of motion. The accusative has a dynamic quality (directed movement) while the locative is static (expressing location or movement within a certain area). When communicating, a question whose answer takes the accusative begins with the adverb *kamo* (*Kamo Alvaro ide?*), and a question whose answer takes the locative begins with the adverb *gdje* (*Gdje Alvaro stanuje?*).

Ciertos verbos en el idioma croata requieren el uso del caso locativo. Con el locativo se expresa ubicación (el lugar donde alguien vive, trabaja, etc). El locativo se usa para expresar la ubicación en la cual se encuentra una persona u objeto, a diferencia del acusativo que expresa un lugar como objetivo del movimiento. Así, el acusativo es de naturaleza dinámica (movimiento dirigido), mientras que el locativo es estático (expresa ubicación o movimiento en un área determinada). Cuando conversamos, la pregunta para acusativo se forma con el adverbio *kamo* (*Kamo Alvaro ide?*), y la pregunta para locativo se forma con el adverbio *gdje* (*Gdje Alvaro stanuje?*).

Lokativ mjesta ima prijedloge *u* i *na* te vrijede ista pravila o upotrebi tih prijedloga kao s akuzativom. (*Ja sam na planini. Ja sam u restoranu na ručku.*)
→ U/NA + LOKATIV
→ MJESTO

The locative, when indicating location, employs the prepositions *u* and *na*, and both prepositions are used in the same way as in accusative. (*Ja sam na planini. Ja sam u restoranu na ručku.*)
→ U/NA + LOCATIVE
→ LOCATION

El locativo que expresa ubicación se utiliza con las preposiciones *u* y *na*, y ambas preposiciones se usan de la misma manera que en acusativo. (*Ja sam na planini. Ja sam u restoranu na ručku.*)
→ U/NA + LOCATIVO
→ UBICACIÓN

4. Gdje stanuju/žive/večeraju...?

1. Krešimir stanuje u (stan)
2. Martina živi u (Slovenija)
3. Ribe žive u (jezero)
4. Naši prijatelji večeraju u (restoran mn)
5. Turisti su na (plaža mn)
7. Studenti su na (tulum mn)
8. Mi smo na u (večera, restoran)

VJEŽBA

SIBILARIZACIJA

GRAMATIKA

PAZITE!

ŽENSKI ROD <i>jednina</i>		
<i>N jd</i>		LOKATIV
rijeka / Rijeka	k + i → ci	(u) rijeci / Rijeci
ruka		(u) ruci
Lika		(u) Lici
Amerika		(u) Americi
Afrika		(u) Africi
knjiga	g + i → zi	(u) knjizi
noga		(na) nozi

MUŠKI ROD <i>množina</i>			
<i>N jd</i>		<i>N mn</i>	LOKATIV
otok	k + i → ci	otoci	(na) otocima
praznik		praznici	(na) praznicima

5. Napravite rečenice od ponuđenih riječi.

PRIMJER: Vi, stanovati, u, centar Vi stanujete u centru.

1. obitelj, stanovati, u, stan _____
2. Maja, živjeti, u, selo _____
3. Josip i Ana, živjeti, u, grad _____
4. mi, živjeti, na, otok _____
5. Marin, živjeti, u, Amerika _____
6. on i moja sestra, živjeti, u, Lika _____
7. Igor i Sara, živjeti, u, Afrika _____
8. mi, biti, na, praznik *mn* _____
9. neki ljudi, živjeti, na, otok *mn* _____

STANOVANJE

Ljudi u Hrvatskoj žive u kućama ili stanovima, u zgradama ili neboderima. Kuće mogu imati samo prizemlje ili mogu imati prizemlje i katove. Kuće često imaju podrum i tavan. Zgrade imaju katove i široke su. Neboderi su visoki. Neki ljudi imaju i kuću za odmor – vikendicu – na selu ili na moru. U selima na sjeveru Hrvatske možete vidjeti stare drvene kuće. Na obali, i u selima i u gradovima, možete vidjeti tradicionalne kamene kuće.

tradicionalna drvena kuća

tradicionalna kamena kuća

obiteljska kuća

zgrada

neboder

vikendica

Odgovorite na pitanja.

1. Gdje stanuju ljudi u Hrvatskoj?
2. Što kuće mogu imati?
3. Kakve su zgrade, a kakvi su neboderi?
4. Što je to vikendica?
5. Gdje možemo vidjeti tradicionalne drvene kuće?
6. Gdje možemo vidjeti tradicionalne kamene kuće?

KUĆE

- kuća
- moderna
- tradicionalna
- kamena
- drvena
- zgrada
- stan
- neboder
- tavan
- kat
- prizemlje
- podrum
- vikendica

6. Opišite tradicionalne kuće na slici. Napišite kakve su kuće i što imaju.

tradicionalna austrijska kuća

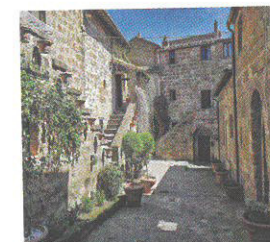
tradicionalna švedska kuća

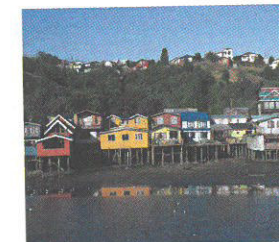
tradicionalna japanska kuća

tradicionalna kanadska kuća

tradicionalna talijanska kuća

tradicionalne čileanske kuće

ALVARO: DANILOV I MOJ ATELJE

Naš atelje je velik i svijetao. Lijevo su police i ormar, a desno su stol i stolica. U ormaru su naše slike. Na ormaru su kutije. U kutijama su isto slike. Na policama su boje i kistovi. Na stolu su crteži, olovke i papiri. Na stolu su knjige i bilježnice jer ovdje učimo hrvatski jezik i radimo domaću zadaću.

Ja nisam baš uredan – kad radim, pravim kreativni nered. Kistovi i boje su svugdje! Moj brat Danilo je jako uredan. On uvijek sve posprema i ljuti se na mene: „Alvaro, gdje su moje boje? Nisu na policama, nisu ni u ladicama! Tražim ih već pola sata!“

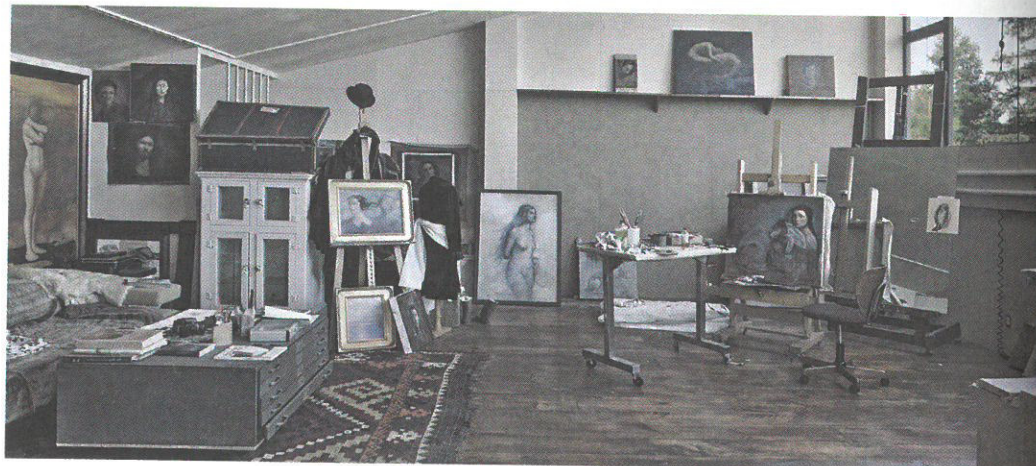
RAZUMIJEVANJE Odaberite T (točno) ili N (netočno).

- 1. Alvaro i Danilo imaju velik atelje. T – N
- 2. Alvarove i Danilove slike su na ormaru. T – N
- 3. Alvaro i Danilo imaju olovke, boje i kistove. T – N
- 4. Alvaro i Danilo uče hrvatski jezik u ateljeu. T – N
- 5. Alvaro i Danilo su uredni. T – N
- 6. Alvaro traži boje na policama i u ladicama. T – N
- 7. Alvaro se ljuti jer je Danilo neuredan. T – N

VJEŽBA

Pogledajte sliku i odgovorite na pitanja.

- 1. Gdje su slike?
- 2. Gdje su boje?
- 3. Gdje su knjige?

GDJE LJETUJEMO?

Mnogi ljudi vole putovati. Neki ljudi više vole putovati ljeti, a neki jednako vole putovati ljeti i zimi. Mnogi Hrvati ljetuju na moru u Hrvatskoj. I Danilo i Alvaro ljetuju na moru u Hrvatskoj, u Jelsi na otoku Hvaru. Jelsa je lijep gradić. U Jelsi žive njihovi rođaci. Veronika obično ljetuje u Bugarskoj, a ponekad ljetuje u Hrvatskoj, u Zadru. Erwan ljetuje u Grčkoj, u Turskoj ili u Hrvatskoj, a zimuje u Francuskoj. On voli skijati, a u Francuskoj je skijanje odlično. Ivona i ljetuje i zimuje u planinama, u Španjolskoj ili u Italiji. I ona voli skijati, ali još više voli planinariti.

Odgovorite na pitanja. Tko gdje ljetuje? Tko gdje zimuje? Tko gdje skija? Tko gdje planinari? Napravite rečenice.

RAZUMIJEVANJE

Alvaro, Danilo,	ljetovati	Bugarska, Jelsa na Hvaru, Zadar,
Veronika, Erwan,	zimovati	Grčka, Turska, Hrvatska,
Ivona	skijati	Francuska, Španjolska, Italija
	planinariti	

Provedite istraživanje u grupi: koja su tipična mjesta za ljetovanje i zimovanje u različitim zemljama? Gdje ljetuju Japanci, Amerikanci, Nijemci... Rezultate prezentirajte usmeno.

RAD U GRUPI

PREZENT GLAGOLA -ovati, -ivati > -ujem

GRAMATIKA

PRIMJERI: Danilo i Alvaro ljetuju u Hrvatskoj.
Erwan očekuje goste.

a)	jednina	množina
1.	ja ljet <u>ujem</u>	mi ljet <u>ujemo</u>
2.	ti ljet <u>uješ</u>	vi/Vi ljet <u>ujete</u>
3.	on, ona, ono ljet <u>uje</u>	oni, one, ona ljet <u>uju</u>

Kao ljetovati > ljetujem: doručkovati, kupovati, putovati, stanovati...

b)	jednina	množina
1.	ja oček <u>ujem</u>	mi oček <u>ujemo</u>
2.	ti oček <u>uješ</u>	vi/Vi oček <u>ujete</u>
3.	on, ona, ono oček <u>uje</u>	oni, one, ona oček <u>uju</u>

Kao očekivati > očekujem: potpisivati, poštivati, prepisivati...

zimovati
(Gdje?)

putovati
(Kamo?)

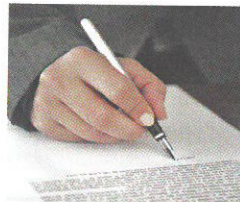
kupovati
(Što? Gdje?)

doručkovati
(Što? Gdje?)

očekivati
(Koga? Što?)

potpisivati
(Što?)

prepisivati
(Što?)

poštivati
(Koga?)

VJEŽBA

8. Napravite rečenice s ponuđenim glagolima.

PRIMJER: *on, ljetovati, na, otok mn* *On ljetuje na otocima.*

1. on, ljetovati, u, planina *mn* _____
2. ona, zimovati (neg.), na, more _____
3. prijatelji, putovati, u, Južna Amerika _____
4. ja, putovati, na, Novi Zeland _____
5. mi, kupovati, mlijeko, kruh i meso _____
6. Vi, doručkovati, jaje *mn* _____
7. one, očekivati, prijatelj *mn* _____
8. mi, potpisivati, ugovor _____
9. ti, prepisivati (neg.), domaća zadaća _____
10. dijete, poštivati, baka i djed _____
11. ja, kupovati, sok *mn* _____

IMENICE NA -ska, -čka, -ška

PRIMJERI:

Danilo i Alvaro ljetuju u **Hrvatskoj**.

Erwan ljetuje u **Grčkoj**, u **Turskoj** ili u **Hrvatskoj**,
a zimuje u **Francuskoj**.

Hrvatska → u Hrvatskoj Turska → u Turskoj
Francuska → u Francuskoj Grčka → u Grčkoj
Bugarska → u Bugarskoj Češka → u Češkoj

9. Odgovorite na pitanja.

VJEŽBA

1. Gdje je Pariz?	Pariz je u _____
2. Gdje je Rim?	Rim je u _____
3. Gdje je Cape Town?	Cape Town je u _____
4. Gdje je Tokio?	Tokio je u _____
5. Gdje je Prag?	Prag je u _____
6. Gdje je Buenos Aires?	Buenos Aires je u _____
7. Gdje je Istanbul?	Istanbul je u _____
8. Gdje je Bagdad?	Bagdad je u _____
9. Gdje je Beč?	Beč je u _____
10. Gdje je Canberra?	Canberra je u _____
11. Gdje je Varšava?	Varšava je u _____

PO ČEMU SU POZNATE ZEMLJE?

ČITANJE

Svaka zemlja u svijetu je posebna. Australija je poznata po koalama, klokanima i Operi, a Brazil po karnevalu, nogometu i sambi. Italija je poznata po spomenicima, glazbi i pizzi, a Francuska po revoluciji, siru i vinu. Rusija je poznata po babuškama i piscima, a Island po vulkanima i gejzirima. Egipat je poznat po piramidama, a Kanada po planinama i šumama. Norveška je poznata po fjordovima, Češka po pivu i humoru, a Tajland po plažama.

Znate li po čemu je poznata Hrvatska? Hrvatska je poznata po moru, po otocima i gradu Dubrovniku. Poznata je po kravati i po amfiteatru u Puli.

RAZUMIJEVANJE Upišite čije je što: *koale, fjordovi, vulkani, piramide, sir, karneval, pivo, kravata, šume, pizza.*

1. norveški _____	2. islandski _____
3. australske _____	4. talijanska _____
5. kanadske _____	6. češko _____
7. hrvatska _____	8. brazilski _____
9. francuski _____	10. egipatske _____

VJEŽBA

10. Odgovorite na pitanja.

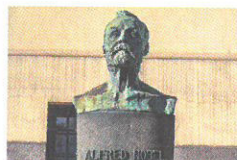
- Po čemu je poznata Hrvatska?
- Po čemu je poznata Vaša zemlja?
- Po čemu je poznat Vaš grad?

11. Po komu su poznate ove zemlje?

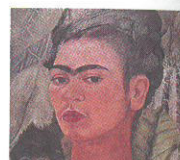
Hrvatska je poznata po nogometašima.

Hrvatska,
nogometaši

Švedska,
Alfred Nobel

Meksiko,
Frida Khalo

Amerika,
Rosa Parks

Velika Britanija,
Stephen Hawking

Južna Afrika,
Nelson Mandela

Južna Koreja,
pjevači

Kenija,
atletičari

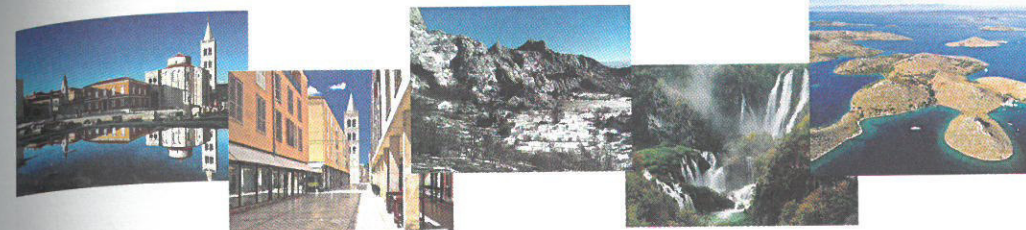

Rusija,
klizačice

PAZITE! Ženska prezimena se ne mijenjaju. Ovo je Frida Khalo. Meksiko je poznat po Fridi Khalo. Ja obožavam Fridu Khalo.

VERONIKIN PUTOPIS

SLUŠANJE

Ivona: Što radiš, Veronika? Kako zarađuješ džeparac?

Veronika: Radim za bugarske novine. Sada trebam pisati putopis o Zadru i okolici.

Ivona: O Zadru? Jako lijepo! O čemu konkretno?

Veronika: Zadar je poznat po Kalelargi. To je glavna ulica. Također, poznat je po Forumu. To je glavni trg, a na njemu su antički spomenici i Sveti Donat. Sveti Donat je jako poznata i lijepa stara crkva. U njoj se održavaju koncerti. Zadar je poznato turističko mjesto i ima jako lijepu okolicu. Blizu su nacionalni parkovi Paklenica, Krka i Kornati. Turisti putuju po okolici, planinare po Paklenici i šetaju se po Krki.

Ivona: Istina, Zadar je lijep i zanimljiv. Poznat je i po sportašima, a najviše po Luki Modriću.

Veronika: Tako je. Putopis govori i o njemu.

Ivona: Koliko dugo radiš kao novinarka?

Veronika: Novinarka sam već dugo. Kad sam u Hrvatskoj, volim pisati putopise o njoj. Bugari obožavaju čitati putopise. Zato sada puno radim.

Dopunite sljedeći tekst riječima koje odgovaraju po smislu.

RAZUMIJEVANJE

Veronika je novinarka i treba pisati _____ o Zadru za bugarske novine. Zadar je lijep i zanimljiv turistički _____. Poznati zadarski trg zove se _____, a poznata zadarska crkva zove se _____. U njoj se održavaju _____. Zadar ima lijepu _____. U blizini su nacionalni _____ Krka, Kornati i Paklenica.

T Lokativom se izražava tema razgovora, pisanja, čitanja, razmišljanja, diskutiranja...
Veronika piše o Forumu i o Kalelargi.
→ O + LOKATIV → TEMA

The locative is used to express topic in conversation, writing, reading, thinking, discussion, etc.
Veronika piše o Forumu i Kalelargi.
→ O + LOCATIVE → TOPIC

El locativo se utiliza para expresar un tema de conversación, escritura, lectura, pensamiento, discusión...
Veronika piše o Forumu i Kalelargi.
→ O + LOCATIVO → TEMA

T U komunikaciji se upotrebljavaju pitanja koja, uz glagole, sugeriraju upotrebu padeža. Pitanja za lokativ teme jesu *O kome?* (za živo) i *O čemu?* (za neživo).

When communicating, certain questions are used which suggest the use of cases. The questions which refer to the locative case are *O kome?* (for animate things) and *O čemu?* (for inanimate things).

Al conversar, se utilizan preguntas que, junto a los verbos, sugieren el uso de determinados casos. Las preguntas que se refieren al caso locativo son *O kome?* (para cosas animadas) i *O čemu?* (para cosas inanimadas).

padež	osoba	nije osoba
NOMINATIV	Tko?	Što?
LOKATIV	O kome?	O čemu?

12. O čemu govori Veronikin putopis? O kome govori Veronikin putopis? Odgovorite na ta pitanja služeći se lokativom sljedećih imenica: grad Zadar, park mn, crkva, trg, Luka Modrić, Kalelarga.

Veronikin putopis govori o _____

13. Dopunite pitanja oblicima O komu? ili O čemu?

- Veronikin putopis govori o Zadru. _____ govori Veronikin putopis?
- Veronikin putopis govori o Luki Modriću. _____ govori Veronikin putopis?
- Veronikin putopis govori o Forumu. _____ govori Veronikin putopis?
- Veronikin putopis govori o Kornatima. _____ govori Veronikin putopis?
- Veronikin putopis govori o crkvi Sveti Donat. _____ govori Veronikin putopis?

PRIMJERI: *Turisti putuju po okolici, planinare po Paklenici i šetaju se po Krki.*

Lokativom s prijedlogom *po* izražava se kretanje u okvirima nekog prostora.
→ PO + LOKATIV
→ KRETANJE PO NEKOM PROSTORU

The locative is used with the preposition *po* to express movement within a certain area.
→ PO + LOCATIVE
→ MOVEMENT IN A CERTAIN AREA

El locativo con la preposición *po* se usa para expresar movimiento dentro de un área determinada.
→ PO + LOCATIVO
→ MOVIMIENTO DENTRO DE UN ÁREA

14. Dopunite rečenice imenicama u lokativu.

- Zadrani se šetaju po _____. (Kalelarga)
- Turisti planinare po _____. (Paklenica)
- Brodovi plove po _____. (more)
- Studenti hodaju po _____. (fakultet)
- Turisti se voze po _____. (obala)
- Mi šetamo po _____. (centar)

PRIMJERI: *Veronika piše o Zadru. Veronika piše o njemu. Veronika piše o Kalelargi. Veronika piše o njoj.*

ja	→ o meni	mi	→ o nama
ti	→ o tebi	vi, Vi	→ o vama, o Vama
on, ono	→ o njemu	oni, one, ona	→ o njima
ona	→ o njoj		

Lične zamjenice u lokativu imaju samo dugi oblik (za razliku od, na primjer, ličnih zamjenica u akuzativu). To je tako zato što lokativ uvijek dolazi s prijedlozima.

Personal pronouns in the locative have only a long form (unlike, for example, personal pronouns in the accusative). The reason for this is that the locative always comes with prepositions.

Los pronombres personales en locativo solo tienen forma larga (a diferencia de, por ejemplo, los pronombres personales en acusativo). Esto ocurre porque el locativo siempre está acompañado de preposiciones.

VJEŽBA

15. Dovršite sljedeće rečenice.

PRIMJER: Branko govori o *Maji*. Branko govori o *njoj*.

1. Baka govori o bratu i sestri .	Baka govori o _____.
2. Mama i tata razgovaraju o ljetovanju .	Mama i tata razgovaraju o _____.
3. Susjedi razgovaraju o susjedima .	Susjedi razgovaraju o _____.
4. Djeca razgovaraju o psima .	Djeca razgovaraju o _____.
5. Reportaža govori o selima i gradovima .	Reportaža govori o _____.
6. Profesor govori o gramatici .	Profesor govori o _____.
7. Studenti razgovaraju o ispitima .	Studenti razgovaraju o _____.

GRAMATIKA

LOKATIV I PRIJEDLOZI

PRIMJERI: Veronika piše o *Zadru*.
Veronika ljetuje u *Zadru*.
Veronika je na *Forumu*.
Zadar je poznat po *Forumu*.
Šetamo po *Zadru*.

→ prijedlozi **u, na, o, po** + LOKATIV

VJEŽBA

16. Dopunite sljedeće rečenice prijedlozima u, na, po i o.

Veronika je _____ Zadru _____ glavnom trgu. Ona je novinarka i treba pisati putopis _____ Zadru. _____ Zadru je trg Forum, a _____ njemu su antički spomenici i crkva Sveti Donat. Koncerti se održavaju _____ crkvi. _____ Zadru je poznata ulica Kalebarga. Zadar je poznat i _____ sportašima, na primjer _____ Luki Modriću. I on ima mjesto _____ putopisu!

Luka Modrić

U KOJEM MJESECU PUTOVATI?

ČITANJE

Hrvatska ima četiri godišnja doba: proljeće, ljeto, jesen i zimu. Turisti u Hrvatsku dolaze uvijek, a na obalu dolaze najviše ljeti: u lipnju, srpnju, kolovozu i rujnu. U Zagreb također dolaze uvijek, ali najviše u prosincu. Tada se održava popularna manifestacija Advent u Zagrebu.

MJESECI

Kada?

siječanj	→ u siječnju
veljača	→ u veljači
ožujak	→ u ožujku

Kada?

travanj	→ u travnju
svibanj	→ u svibnju
lipanj	→ u lipnju

Kada?

srpanj	→ u srpnju
kolovoz	→ u kolovozu
rujan	→ u rujnu

Kada?

listopad	u listopadu
studeni	u studenom
prosinač	u prosincu

PAZITE! studeni → u studenom

7 Imenica *veljača* je ženskoga roda pa zbog toga ima nastavak *-i* u lokativu. Imenica *studen* je pridjevskog podrijetla i zbog toga ima nastavak *-om* u lokativu. Imenice *siječanj, ožujak, travanj, svibanj, lipanj, srpanj, rujan* i *prosinac* imaju nepostojano *a*.

The noun *veljača* is feminine, therefore the suffix for that noun is *-i* in the locative. The noun *studen* derives from an adjective and the suffix in the locative is *-om*. The nouns *siječanj, ožujak, travanj, svibanj, lipanj, srpanj, rujan* and *prosinac* have a fleeting *a* (*nepostojano a*).

El sustantivo *veljača* es de género femenino, por lo tanto, lleva el sufijo *-i* en locativo. El sustantivo *studen* deriva de un adjetivo, por lo cual su sufijo en locativo es *-om*. Los sustantivos *siječanj, ožujak, travanj, svibanj, lipanj, srpanj, rujan* y *prosinac* pierden una *a* (*nepostojano a*).

RAZGOVOR Odgovorite na pitanja.

- Koji je Vaš omiljeni mjesec?
- U kojem mjesecu ste rođeni?
- Što radite u siječnju, u veljači, u ožujku, u travnju, u svibnju, u lipnju, u srpnju, u kolovozu, u rujnu, u listopadu, u studenom, u prosincu? Odgovorite usmeno, a zatim to napišite u bilježnicu.
- Što obično rade ljudi u Vašoj zemlji u siječnju, u veljači...?

VJEŽBA

17. Postavite pitanja: Tko? Što? Gdje? Kada? Kamo? O čemu? O kome? Po čemu? Po kome? Kuda?

PRIMJER: *Ana stanuje u Zadru.*
Tko stanuje u Zadru? Gdje Ana stanuje?

- Beč je u Austriji. _____
- Hrvatska je poznata po kravati. _____
- Austrija je poznata po Mozartu. _____
- U srpnju idemo na more. _____
- Razgovaramo o tebi. _____
- Anin rođendan je u kolovozu. _____
- Argentina je poznata po planinama. _____
- Prijateljice razgovaraju o politici. _____
- Plitvička jezera su u Lici. _____

- Njemačka je poznata po Thomasu Mannu. _____
- Putujemo po Italiji. _____
- Šetam po šumi. _____

LOKATIV: ULOGE

GRAMATIKA

Mjesto:	Anita stanuje u neboderu.		Gdje?
Tema:	Razgovaraju o politici.		O kome?
	Ona piše o Zadru.		O čemu?
Vrijeme:	U siječnju idemo na skijanje.		Kada? U kojem mjesecu?
Mjesto po kojem se krećemo:	Šetamo po Zadru.		Kuda/gdje šetamo?
Poznat po...	Hrvatska je poznata po vinu.		Po čemu?
	Hrvatska je poznata po Nikoli Tesli.		Po kome?

PAZITE! u Hrvatskoj, u Španjolskoj, u Turskoj...
u Lici, u Americi, u Africi...

PRIJEDLOZI: na, o, po i u

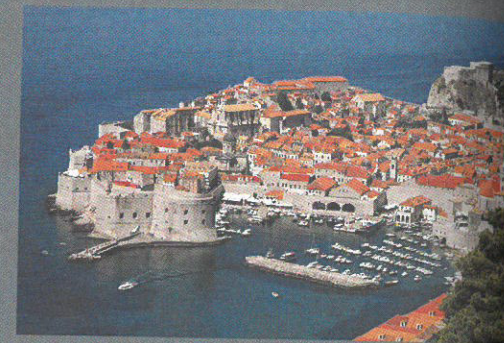
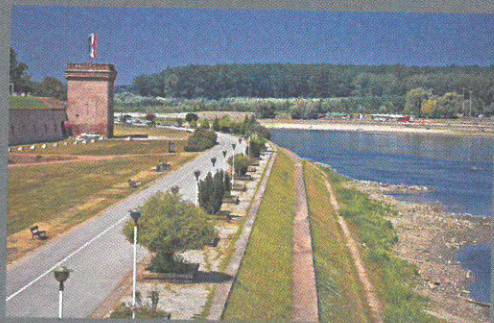
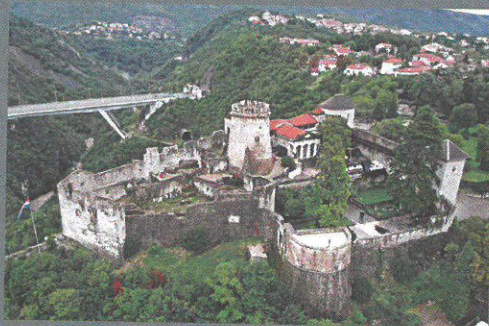
Subota je. Jesen je. Što rade ljudi u Hrvatskoj?

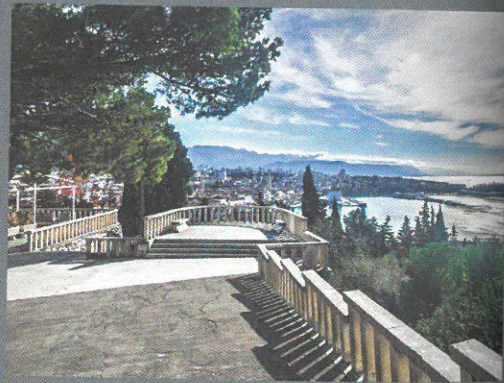
Zagrepčani su na Medvednici, u šumi. Šetaju se i traže gljive i kestene. Također, Zagrepčani su u centru – u trgovinama, na tržnici, u kafićima. Piju kavu i razgovaraju. Idu i u Samobor. Jedu kremšnite, šetaju se i planinare.

U Dubrovniku je još toplo. Dubrovčani su na plažama i u moru. Idu i na otok Lokrum. Uživaju. Također, Dubrovčani se šetaju po Stradunu ili idu na koncert.

Riječani su na Korzu ili na Trsatu. Pogled na more je prekrasan. Idu i u Opatiju. Šetaju se po šetalištu, jedu u restoranu ili piju kavu i jedu sladoled u slastičarnici.

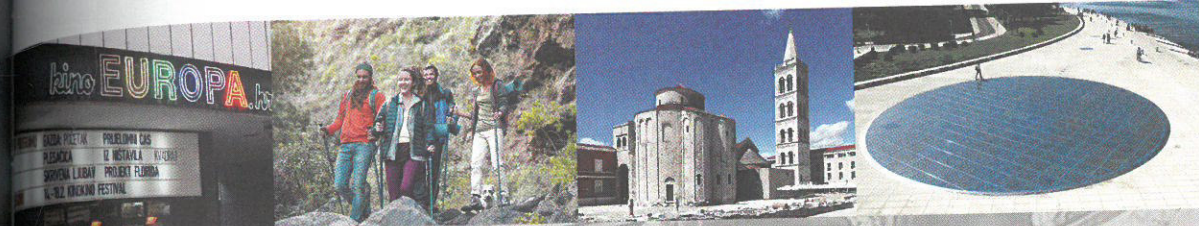

Splićani su na Marjanu. Šetaju se, uživaju i razgovaraju. Idu i na stadion Poljud, gledaju utakmicu. Šetaju po rivi i piju kavu.

Osječani voze bicikle uz rijeku Dravu ili piju kavu u kafićima u Tvrđi. Idu i na izlete – u Bizovac na bazene ili u Baranju na fiš-paprikaš.

10. cjelina SLOBODNO VRIJEME

KOMUNIKACIJA I VOKABULAR

- ♦ raspitivanje o iskustvu (*Kako je bilo?*)
- ♦ slobodno vrijeme
- ♦ filmovi
- ♦ izražavanje iznenađenja, svidanja, ironije i negodovanja

KULTURA

- ♦ Morske orgulje i Pozdrav Suncu
- ♦ Kino *Europa*
- ♦ Faust Vrančić

GRAMATIKA

- ♦ perfekt glagola *biti*
- ♦ perfekt glagola *-ati, -iti, -ovati, -ivati*
- ♦ perfekt povratnih glagola
- ♦ perfekt glagola *jesti, pojesti, sresti, sjesti, moći, pomoći*
- ♦ perfekt glagola *-jeti*
- ♦ perfekt glagola tipa *ići*
- ♦ perfekt glagola tipa *reći*

GDJE STE BILI ZA VIKEND?

Napokon vikend! Mnogi ljudi puno rade i jedva čekaju vikend. Moraju se odmoriti. Žele se zabaviti i družiti. Gdje su oni bili prošli vikend? Kako je bilo?

Danilo: Ja sam bio na izletu u subotu. U nedjelju sam bio na utakmici u Maksimiru. Bilo je izvrsno!

Ivona: U subotu sam bila na Medvednici. U nedjelju smo Veronika i ja bile u restoranu na ručku. Bilo je ukusno!

Dijete je bilo na igralištu. Bilo je u parku. Bilo je jako zabavno!

Alvaro i Andrea: Bili smo u Amsterdamu. Bilo je ludo i nezaboravno!

RAZUMIJEVANJE Odgovorite na pitanja.

1. Gdje je Danilo bio u subotu? A u nedjelju? Kako je bilo?
2. Gdje Ivona je bila u subotu? Kako je bilo?
3. Gdje su Ivona i njezina prijateljica bile u nedjelju? Kako je bilo?
4. Gdje je bilo dijete? Kako je bilo?
5. Gdje su bili Alvaro i Andrea? Kako je bilo?

Kako je bilo?

Bilo je dobro.

Nije bilo loše.

OK (razg.)

jako dobro

izvrsno

sjajno

fantastično

Odgovorite na pitanja.

RAZGOVOR

1. Gdje ste Vi bili prošli vikend?
2. Gdje ste bili jučer?
3. Gdje ste bili jutros?
4. Gdje ste bili danas?
5. Gdje ste bili prošli tjedan?
6. Gdje ste bili lani?

SLOBODNO VRIJEME

LEKSIK

vikend, slobodan dan, odmarati se, ići na izlet, ići na putovanje, ići na put, godišnji odmor, spavati, šetnja, utakmica, park, aerobik, trčanje, nogomet, igralište, centar, planinarenje, kino, kazalište, koncert, klub, tulum, gledati, kupovina, restoran, kolači, televiziju, kafić, piće, ručak, sladoled, filmove, kava, pivo, večera, serije...

Podijelite se u parove i napravite mali intervju s temom što radite kad imate slobodno vrijeme. Ispričajte što Vaš kolega radi u slobodno vrijeme. **RAD U PARU**

PRIMJERI: *Ja sam bio na izletu. Ja sam bila na izletu.*
Dijete je bilo u parku.
Alvaro i Andrea su bili u Amsterdamu.

jednina			množina		
s ličnom zamjenicom		u inverziji (bez lične zamjenice)	s ličnom zamjenicom		u inverziji (bez lične zamjenice)
1.	ja sam	bio bila	mi smo	bili bile	bili bile smo
2.	ti si	bio bila	vi ste	bili bile	bili bile ste
3.	on je ona je ono je	bio bila bila je bilo	oni su one su ona su	bili bile bile bila	bili bile su

sam, si, je, smo, ste, su	+	bi(ti) + -o, -la, -lo, -li, -le, -la
prezent glagola biti		glagolski pridjev radni

PAZITE! Ana, Petar, Josipa i Martin su bili u knjižnici. (muški i ženski spol – muški rod, množina)
 Sandra, Vi ste bili u Dubrovniku? (jedna osoba, formalno – muški rod, množina)

T Kad želimo izraziti poštovanje nekoj osobi, muškoj ili ženskoj, na hrvatskom jeziku obraćamo se s *Vi*. Uz zamjenicu *Vi* uvijek dolazi glagol u množini (prezent: *Kako se Vi zovete?*). Ako je riječ o perfektu, glagolski pridjev radni je u muškom rodu (*Sandra, Vi ste bili u Dubrovniku?*).

When we wish to express respect towards a person (male or female) in the Croatian language, we use the pronoun *Vi*. When using the pronoun *Vi*, a verb in the plural must be used (present tense: *Kako se Vi zovete?*). If we are using the past tense, the participle will be in the masculine (*Sandra, Vi ste bili u Dubrovniku?*).

Cuando deseamos expresar respeto hacia una persona (hombre o mujer), en idioma croata usamos el pronombre *Vi*. Cuando se usa el pronombre *Vi*, se debe usar un verbo en plural (tiempo presente: *Kako se Vi zovete?*). Si estamos usando el tiempo pasado, el participio está en género masculino (*Sandra, Vi ste bili u Dubrovniku?*).

1. Napravite rečenice uz pomoć perfekta glagola *biti*.

PRIMJER: *Ti _____ u kazalištu. → Ti si bio u kazalištu.*

- Ja _____ u Varaždinu. (mr)
- Mi _____ u centru. (žr)
- Ja _____ na fakultetu. (žr)
- One _____ na treningu.
- Vi _____ u Puli. (žr)
- Vi _____ na otoku Rabu. (mr)
- On _____ u kupovini.
- Mi _____ na plaži. (žr)
- Dijete _____ u šetnji.
- Ti _____ na terasi. (žr)
- Ona _____ u bolnici. (žr)
- Ti _____ u šumi. (mr)
- Mi _____ u teretani. (mr i žr)
- Oni _____ na ručku.
- Dijete _____ u parku.
- Djeca _____ u školi.
- Vi _____ u parku. (mr)
- Ja _____ u kinu. (žr)

2. Rečenice iz 1. zadatka preoblikujte tako da izostavite zamjenicu ili imenicu.

PRIMJER: *Ti si bio u kazalištu. → Bio si u kazalištu.*

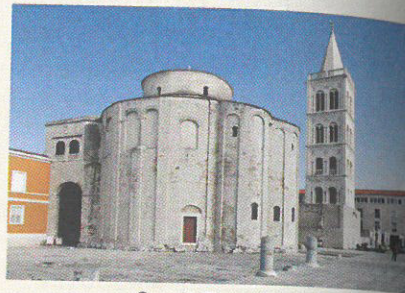
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

GDJE SU BILI? GDJE NISU BILI?

Alvaro za vikend nije bio u Zagrebu, bio je u Zadru. On i njegova djevojka Andrea bili su na izložbi „Hrvatska iz zraka“. To je odlična izložba fotografija. Fotograf je Davor Rostuhar. Bili su na ručku u restoranu na Kalelargi. Kalelarga je poznata zadarska ulica. Poslijepodne su bili na plaži. Poslije nisu bili na večeri, nego na koncertu u crkvi Sveti Donat.

Kalelarga

Sveti Donat

RAZUMIJEVANJE Odaberite T (točno) ili N (netočno).

1. Andrea je Alvarova rođakinja. T – N
2. Andrea i Alvaro bili su na izložbi „Hrvatska iz zraka“. T – N
3. Bili su na ručku. T – N
4. Bili su na večeri. T – N
5. Bili su na koncertu u kazalištu. T – N

GRAMATIKA

PERFEKT GLAGOLA *biti* – niječni oblik

PRIMJERI: Alvaro za vikend *nije bio* u Zagrebu.
Alvaro i Andrea *nisu bili* na večeri.

	jedinina		množina	
1.	(ja) nisam	bio bila	(mi) nismo	bili bile
2.	(ti) nisi	bio bila	(vi) niste	bili bile
			(Vi) niste	bili
3.	(on) nije	bio	(oni) nisu	bili
	(ona) nije	bila	(one) nisu	bile
	(ono) nije	bilo	(ona) nisu	bila

Andrea i Alvaro **nisu bili** na večeri.
(muški i ženski spol – muški rod, množina)
Sandra, Vi **niste bili** u Dubrovniku?
(jedna osoba, formalno – muški rod, množina)

VJEŽBA

3. Napravite niječne rečenice uz pomoć perfekta glagola *biti*.

PRIMJER: *Ti* _____ u kazalištu. → *Ti nisi bio* u kazalištu.

1. Ja _____ u Varaždinu. (mr)
2. Mi _____ u centru. (žr)
3. Ja _____ na fakultetu. (žr)
4. One _____ na treningu.
5. Vi _____ u Puli. (Vi)
6. Vi _____ na otoku Rabu. (mr)
7. On _____ u kupovini.
8. Mi _____ na plaži. (žr)
9. Ti _____ na terasi. (žr)
10. Ona _____ u bolnici. (žr)
11. Ti _____ u šumi. (mr)
12. Mi _____ u teretani. (mr, žr)
13. Oni _____ na ručku.
14. Dijete _____ u parku.
15. Djeca _____ u školi.
16. Vi _____ u trgovini. (žr)

PERFEKT GLAGOLA *biti* – upitni oblik

GRAMATIKA

PRIMJER: *Je li Alvaro bio* u Zadru?

	jedinina			množina	
1.	Jesam li (ja)	bio bila		Jesmo li (mi)	bili bile
2.	Jesi li (ti)	bio bila		Jeste li (vi)	bili bile
3.	Je li	(on)	bio	(oni)	bili
		(ona)	bila	(one)	bile
		(ono)	bilo	(ona)	bila

Jesu li Alvaro i Andrea **bili** na večeri?
(muški i ženski spol → muški rod, množina)

VJEŽBA

4. Napravite upitne rečenice uz pomoć perfekta glagola *biti*.

ti, u kazalištu → *Jesi li ti bio u kazalištu?*

1. ti, u Varaždinu (mr) _____
2. Vi, u centru _____
3. ona, na fakultetu _____
4. one, na treningu _____
5. Vi, u Puli _____
6. vi, na otoku Rabu (mr) _____
7. Vi, na ručku _____
8. on, u kupovini _____
9. Vi, na plaži _____
10. ti, na terasi (žr) _____
11. ona, u laboratoriju _____
12. ti, u šumi (mr) _____
13. oni, na ručku _____
14. dijete, u parku _____
15. djeca, u školi _____
16. mama i tata, u trgovini _____

RAD U PARU U paru vježbajte pitanja i odgovore. Upotrijebite riječi: *kava, fakultet, banka, restoran, centar, park, sladoled, tramvaj...*

PRIMJERI: a) *Jesi li danas bio/bila u trgovini?*
b) *Ne, nisam bio/bila u trgovini.*

RAZGOVOR Odgovorite na pitanja.

1. Gdje još u Hrvatskoj niste bili, a želite ići? (Npr. u Osijeku, Splitu...)
2. Gdje još u Zagrebu niste bili, a želite ići? (Npr. u kinu, kazalištu...)
3. Gdje još u svijetu niste bili, a želite ići? (Npr. u Kanadi, Austriji...)

GDJE SU BILI?

VJEŽBA

na poslu

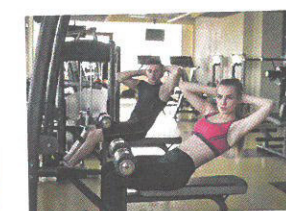
u učionici

u restoranu

u kafiću

u teretani

na izletu

u trgovini

na plaži

u kazalištu

na koncertu

u parku

u bolnici

na kolodvoru

u muzeju

u tramvaju

VERONIKIN VIKEND

Veronika: „Sretna sam kad je vikend jer napokon mogu dugo spavati. U subotu sam se probudila u 9 sati, doručkovala sam tost i čaj i poslije sam dugo pila kavu i čitala portale. Malo sam pospremala stan i bila sam u trgovini. Napravila sam brzi ručak, pojela sam ga i malo sam se odmarala. Poslije smo moja prijateljica i ja bile u centru. Šetale smo i razgovarale. Kupile smo krafne u pekarnici. Onda smo bile u kinu, gledale smo odličnu komediju. Dobro smo se zabavile! U nedjelju smo moji prijatelji i ja bili na izletu u Samoboru. Planinarili smo cijeli dan i na kraju smo jeli kremšnite. Navečer sam čitala dobru knjigu. Cijeli vikend ništa nisam radila! To je bio odličan vikend!“

RAZUMIJEVANJE Dopunite tekst riječima koje nedostaju.

Veronika je sretna kad je _____ i kad može dugo spavati. U subotu ujutro Veronika je doručkovala, pila _____ i čitala portale. Pospremala je _____ i bila u trgovini. Napravila je brzi _____, pojela i odmarala se. Ona i njezina prijateljica bile su u _____. Kupile su krafne i bile su u _____. Gledale su komediju. U nedjelju je Veronika bila na _____ u Samoboru. Njezini prijatelji i ona su planinarili i jeli kremšnite. Navečer je čitala dobru _____. Bio je to izvrstan vikend!

VJEŽBA

5. Što je Veronika radila?

spavati

pospremati

kupovati

planinariti

gledati

čitati

PERFEKT GLAGOLA NA -ati, -iti, -ovati, -ivati

PRIMJERI: Navečer **sam** čitala dobru knjigu.
Cijeli vikend **nisam** ništa radila.
Doručkovala **sam** tost.
Očekivala **sam** goste.

sam, si, je, smo, ste, su	+	čita(ti) + -o, -la, -lo, -li, -le, -la
prezent glagola biti		glagolski pridjev radni

Ti si čitala knjigu. / Čitala si knjigu.
NEGACIJA: (Ti) nisi čitala knjigu.
PITANJE: Jesi li (ti) čitala knjigu?

VJEŽBA

6. Napišite perfekt.

- Veronika _____ dugo _____ u subotu. (spavati)
- Ujutro _____ dugo _____ kavu i čaj. (piti, ona)
- Popodne _____ Veronika i njezina prijateljica _____ u gradu.
- _____ krafne u pekarnici. (kupiti, one)
- U nedjelju _____ Veronika i prijatelji _____ u Samoboru. (biti)
- _____ u Samoboru. (planinariti, oni)
- U nedjelju navečer Veronika _____ odličnu knjigu. (čitati)

7. Od ponuđenih riječi napravite rečenice s perfektom.

PRIMJER: on, slušati, glazba → On je slušao glazbu.

- ja, čitati, knjiga _____
- mi, razgovarati _____
- one, stanovati, u, Zagreb _____
- Vi, čekati, na, trg _____
- ti, nositi, torba _____
- ona, voziti, bicikl, u, subota _____
- on, kupiti, pas i mačka _____
- dijete, vježbati, matematika _____
- djeca, ljetovati, u, Split _____

8. Rečenice iz 7. zadatka preoblikujte u niječne rečenice.

PRIMJER: *On je slušao glazbu.* → *On nije slušao glazbu.*

1. _____ 6. _____
2. _____ 7. _____
3. _____ 8. _____
4. _____ 9. _____
5. _____

9. Napišite pitanja.

PRIMJER: *on, slušati, glazba* → *Je li on slušao glazbu?*

1. one, stanovati, u, Zagreb _____
2. Vi, čekati, na, trg _____
3. ti, nositi, torba _____
4. ona, voziti, bicikl, u, subota _____
5. oni, šetati _____
6. on, kupiti, pas i mačka _____
7. dijete, vježbati, matematika _____
8. djeca, ljetovati, u, Split _____

GRAMATIKA

PERFEKT POVRATNIH GLAGOLA

PRIMJERI: *U subotu sam se probudila u 9 sati.*
Veronika se odmarala cijeli vikend.

		jednina	
		s ličnom zamjenicom	u inverziji (bez lične zamjenice)
1.	ja sam se	probudio probudila	probudio probudila sam se
2.	ti si se	probudio probudila	probudio probudila si se
3.	on se ona se ono se	probudio probudila probudilo	probudio probudila se probudilo

PAZITE! Ona se **je** probudila u 9 sati.
(povratni glagoli, 3. lice *jd*, bez „je“)

		množina	
		s ličnom zamjenicom	u inverziji (bez lične zamjenice)
mi smo se	probudili probudile	probudili probudile smo se	
vi ste se	probudili probudile	probudili probudile ste se	
oni su se one su se ona su se	probudili probudile probudila	probudili probudile su se probudila	

Povratni glagoli u rečenici

Ja sam **se** probudila u subotu u 9 sati.
Probudila sam **se** u subotu u 9 sati.
U subotu sam **se** (ja) probudila u 9 sati.

NEGACIJA: Ti se nisi probudio u 9 sati. Nisi se probudio u 9 sati.

PITANJE: Jesi li se (ti) probudio u 9 sati?

U perfektu u izjavnim rečenicama refleksivna čestica *se* uvijek dolazi iza glagola *biti*. U 3. licu jednine glagola *biti* nema.

In declarative sentences in the past tense, the reflexive particle *se* always comes after the verb *biti*. In the 3rd person singular there is no verb *biti*.

En oraciones declarativas en tiempo pasado, la partícula reflexiva *se* siempre viene después del verbo *biti*. En la tercera persona singular se omite el verbo *biti*.

T

10. Upišite perfekt.

VJEŽBA

1. Veronika _____ u subotu u 9 sati. (probuditi se)
2. Veronika i njezini prijatelji _____ na izletu. (zabavljati se)
3. Veronika i prijatelji _____ u Samobor. (voziti se)
4. Veronika i njezine prijateljice _____ u subotu. (odmarati se)
5. Veronika _____ u bazenu. (kupati se)

PERFEKT GLAGOLA *jesti, pojesti, sresti, sjesti, moći, pomoći*

jesti	– on je jeo, ona je jela...
pojesti	– on je pojeo, ona je pojela...
sresti	– on je sreo, ona je srela...
sjesti	– on je sjeo, ona je sjela...
moći	– on je mogao, ona je mogla...
pomoći	– on je pomogao, ona je pomogla...

Glagoli koji u infinitivu završavaju na *-sti* ili *-ći* imaju posebne oblike glagolskog pridjeva radnog. Zato se trebaju posebno učiti.

Verbs ending in *-sti* or *-ći* in the infinitive have different participle forms. For this reason they need to be studied separately.

Los verbos que en infinitivo terminan en *-sti* o *-ći* tienen formas de participio diferentes, razón por la cual deben ser estudiados por separado.

VJEŽBA

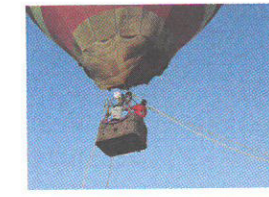
11. Upišite perfekt.

- Veronika i njezini prijatelji _____ kremšnite u Samoboru. (jesti)
- Veronika _____ prijatelje u Samoboru. (sresti)
- Mi _____ veliku kremšnitu! (pojesti)
- Mama _____ puno _____. (pomoći)
- Stari djed _____ u tramvaju. (sjesti)
- Stari djed _____ ići na tramvaj. (moći)

12. Opišite jučerašnji dan. Gdje ste bili? Što ste radili?

PRIMJER: *Jučer ujutro bila sam u trgovini. Kupila sam kruh, mlijeko i voće. Poslije sam bila na poslu. Radila sam do 5 sati... itd.*

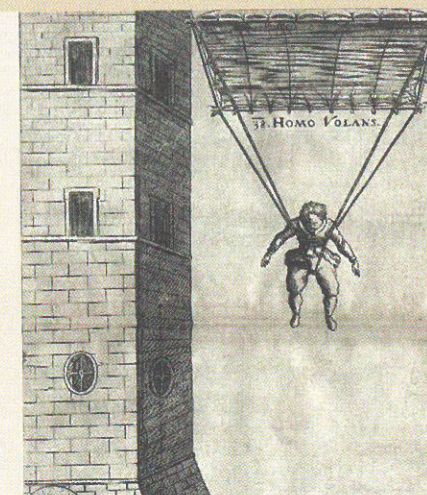
13. Što još možemo raditi za vikend? Napišite glagole u infinitivu.

HOMO VOLANS – ČOVJEK KOJI JE ŽELIO LETJETI

ČITANJE

Faust Vrančić (1551.–1617. = od tisuću petsto pedeset prve do tisuću šesto sedamnaeste). Bio je svećenik, diplomat, inženjer, izumitelj i lingvist. Rodio se u Hrvatskoj, u Šibeniku, a živio je u Hrvatskoj, Mađarskoj i Italiji. Napisao je prvi hrvatski rječnik. Kao i mnogi drugi ljudi želio je letjeti. Zato je konstruirao padobran. Želio je testirati padobran pa je skočio i letio s katedrale u Veneciji.

Odaberite T (točno) ili N (netočno).

- Faust Vrančić je bio iz Hrvatske.
- On je napisao prvi hrvatski rječnik.
- Konstruirao je padobran.
- Faust Vrančić je letio u Zadru.

T – N
T – N
T – N
T – N

RAZUMIJEVANJE

PRIMJERI: Faust Vrančić je želio letjeti.
Živio je u Hrvatskoj, Mađarskoj i Italiji.

		jednina			
		s ličnom zamjenicom		u inverziji (bez lične zamjenice)	
1.	ja sam	živio živjela		živio živjela	sam
2.	ti si	živio živjela		živio živjela	si
3.	on je ona je ono je	živio živjela živjelo		živio živjela živjelo	je

		množina			
		s ličnom zamjenicom		u inverziji (bez lične zamjenice)	
1.	mi smo	živjeli živjele		živjeli živjele	smo
2.	vi ste	živjeli živjele		živjeli živjele	ste
3.	oni su one su ona su	živjeli živjele živjela		živjeli živjele živjela	su

Živio sam u Zadru. Živjela sam u Zadru.

NEGACIJA: Nisam živio u Zadru. Nisam živjela u Zadru.

PITANJE: Jesi li (ti) živio u Zadru? Jesi li (ti) živjela u Zadru?

PAZITE! Ona je željela..., Ona je letjela..., Ona je živjela...,
Ona je htjela...
On je želio..., On je letio..., On je živio...,
On je htio...

PAZITE! Vi ste, Sandra, živjeli u Zagrebu? (jedna osoba, formalno, mr *mn*)

Kao **živjeti** perfekt tvore glagoli: letjeti, razumjeti, smjeti, htjeti, voljeti, štedjeti...

14. Od ponuđenih riječi napravite rečenice u perfektu.

PRIMJER: ja (žr), letjeti, u, Split → Ja sam letjela u Split.

- ja, razumjeti (mr), lektorica _____
- ona, živjeti, u, Osijek _____
- mi, smjeti (mr), ići, u, klub _____
- dijete, razumjeti, učiteljica _____
- on, htjeti, ići, u, kazalište _____
- Vi, letjeti, u, Australija _____
- on, letjeti, u, Bukurešt _____
- vi, živjeti (žr), u, Dubrovnik _____
- ti, željeti (žr), kava _____
- oni, željeti, večera _____
- on, voljeti, film *mn* _____
- ona, voljeti, koncert *mn* _____

15. Rečenice iz 14. zadatka preoblikujte u niječne rečenice.

PRIMJER: Ja sam letjela u Split. → Ja nisam letjela u Split.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

16. Napišite pitanja.

PRIMJER: *Ona je letjela u Split.* → *Je li (ona) letjela u Split?*

1. ona, živjeti, u, Osijek _____
2. dijete, razumjeti, učiteljica _____
3. on, htjeti, ići, u, kazalište _____
4. Vi, letjeti, u, Australija _____
5. on, letjeti, u, Bukurešt _____
6. vi (žr), živjeti, u, Dubrovnik _____
7. ti (žr), željeti, kava _____
8. oni, željeti, večera _____
9. on, voljeti, film *mn* _____
10. ona, voljeti, koncert *mn* _____

RAZGOVOR Odgovorite na pitanja.

1. Gdje ste do sada živjeli?
2. Kamo ste do sada letjeli?
3. Što ste prije voljeli, a sada više ne volite?
4. Što ste željeli kad ste bili dijete?
5. Koga ste jučer vidjeli?

SLUŠANJE

KAKVA SAM JA BUDALA!

- Veronika:** Jesi li bila jučer u kinu? Kakav je bio film?
- Ivona:** Da, bila sam. Bio je bez veze! Moja prijateljica Andrea i ja smo htjele gledati triler. Ali kad smo ušle... Jao!
- Veronika:** Što je bilo? To nije bio taj triler?
- Ivona:** Ne, to je bila romantična komedija *Ljubav na prvi pogled*. Bila je bez veze.
- Veronika:** A što Andrea misli o filmu?

- Ivona:** Andrea kaže da je film bio prva liga. Možeš misliti!
- Veronika:** Što je bilo poslije?
- Ivona:** Otišle smo u kafić. Što misliš koga smo tamo srele? Igora! Sjećaš se? Igor, moj bivši dečko.
- Veronika:** Vidim da ti još uvijek misliš na Igora, zar ne!? Kako je on?
- Ivona:** On je našao odličan novi posao. I ima novu curu! To je nešto ozbiljno!
- Veronika:** Ma daj! Kako znaš da je ozbiljno?
- Ivona:** Našli su zajedno stan!
- Veronika:** Katastrofa!
- Ivona:** A ja sam ostavila Igora! Kakva sam ja budala!!!

Odgovorite na pitanja.

RAZUMIJEVANJE

1. Tko je išao u kino?
2. Kakav su film željele gledati?
3. Kakav su film gledale?
4. Što su radile poslije filma?
5. Tko je Igor?
6. Što ima Igor?
7. Koga ima Igor?
8. Žive li Igor i njegova nova djevojka zajedno?

IZRAŽAVANJE IZNENAĐENJA

IZRAŽAVANJE IRONIJE

Ma daj!

Ma dajte!

Kako da ne!

Ma nemoj!

Ma nemojte!

Možeš misliti! (razg.)

Ozbiljno?

Stvarno?

IZRAŽAVANJE SVIĐANJA

IZRAŽAVANJE NEGODOVANJA

Sviđa mi se!

Sjajno!

Prva liga!
Zakon!
Sve pet!
(razg.)

Ne sviđa mi se.

Super!

Genijalno!

Bez veze!
(razg.)

Odlično!

Izvršno!

VJEŽBA

17. Pogledajte crteže i napišite izraze koji ih opisuju: *Bez veze!, Prva liga!, Ma daj!*

18. Dopunite sljedeće rečenice izrazima: *bez veze, ma daj, prva liga.*

- A: Tulum je bio super!
B: Da, bio je _____!
- Tulum je bio glup. Bio je _____.
- A: Sutra ne mogu ići u kino. Moram učiti.
B: _____!

ČITANJE

KINO EUROPA

Kino Europa je kultno zagrebačko kino. Otvoreno je 1925. (tisuću devetsto dvadeset i pete) godine. U kinu Europa održava se poznati *Zagreb film festival*. Kino je vrlo lijepo i ima izvrstan program. Dobilo je nagradu za najbolje europsko kino 2016. godine. Publika je uvijek rado išla u kino Europa.

Izvor: kinomreza.hr

RAZUMIJEVANJE

Dopunite tekst riječima koje nedostaju.

Kino Europa je kultno zagrebačko _____ je 1925. (tisuću devetsto dvadeset i pete) godine. U kinu Europa održava se poznati *Zagreb film festival*. Kino je vrlo lijepo i ima izvrstan _____. Dobilo je nagradu za najbolje europsko kino 2016. godine. Publika je uvijek rado išla u kino Europa.

LESIK

- igrani film
- komedija
- akcijski film
- horor
- drama
- triler
- crtani film
- dokumentarni film
- dokumentarac (razg.)
- crtić (razg.)

Odgovorite na pitanja.

RAZGOVOR

- Volite li ići u kino?
- Kakve filmove volite?
- Imate li omiljeno kino? Ako da, gdje je i kako se zove?
- Koje glumce i glumice volite?

PERFEKT GLAGOLA ići

GRAMATIKA

PRIMJERI: *Publika je uvijek rado išla u kino Europa. Veronika i Ivona su ušle u kino. Igor i njegova djevojka su našli zajedno stan.*

	jednina		množina	
1.	ja sam	išao išla	mi smo	išli išle
2.	ti si	išao išla	vi ste	išli išle
3.	on je ona je ono je	išao išla išlo	oni su one su ona su	išli išle išla

Išao/išla sam na posao.

NEGACIJA: Nisam išao/išla na posao.

PITANJE: Jesi li išao/išla na posao?

PAZITE! Vi ste, Sandra, išli u Dubrovnik? (jedna osoba, formalno, mr mn)

Kao *ići* perfekt tvore glagoli: doći, otići, ući, izići, naći...

VJEŽBA**19. Od ponuđenih riječi napravite rečenice s perfektom.****PRIMJER:** *ti, ići, u, galerija* Ti si išao u galeriju.

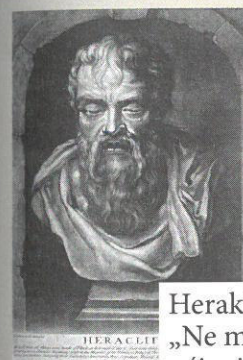
1. ja (žr), ići, u, kazalište, na, predstava _____
2. Vi, ići, u, Pula _____
3. mi (mr), doći, na fakultet _____
4. Ivana, doći, u, studentski restoran _____
5. ti (mr), doći, u, posjet _____
6. ti (žr), otići, u, trgovina _____
7. on, izići, u, šetnja _____
8. ona, ući, u, soba _____
9. oni, naći, ključ *mn* _____
10. one, naći, prijatelj *mn* _____
11. ja, naći, ključ _____

20. Rečenice iz 19. zadatka preoblikujte u niječne rečenice.**PRIMJER:** *Ti si išao u galeriju.* Ti nisi išao u galeriju.

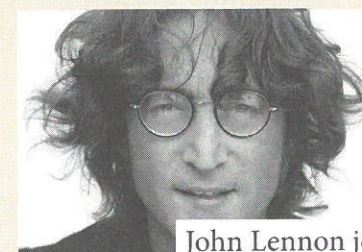
1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____

21. Napišite pitanja.**PRIMJER:** *Ti si išao u galeriju.* Jesi li ti išao u galeriju?

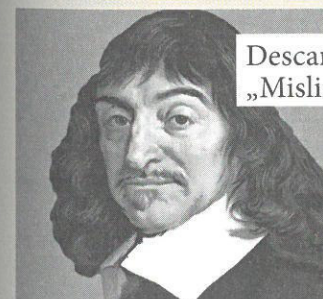
1. Vi (jedna osoba, formalno), ići, u, Pula _____
2. Ivana, doći, u, studentski restoran _____
3. ti (*mr*), doći, u, posjet _____
4. ti (žr), otići, u, trgovina _____
5. on, izići, u, šetnja _____
6. ona, ući, u, soba _____
7. oni, naći, ključ *mn* _____
8. one, naći, prijatelj *mn* _____
9. ja, ući, u, soba _____
10. vi, doći, u, Hrvatska _____

ŠTO SU REKLI POZNATI LJUDI?**ČITANJE**

Heraklit je rekao:
„Ne možeš dvaput
ući u istu rijeku.“

John Lennon je rekao:
„Sve što trebate je ljubav.“

Descartes je rekao:
„Mislim, dakle jesam.“

Katharine Hepburn je rekla:
„Ako poštuješ pravila,
propuštaš zabavu.“

PRIMJER: *Descartes je rekao...*

	jednina		množina	
1.	ja sam	rekao rekla	mi smo	rekli rekle
2.	ti si	rekao rekla	vi ste	rekli rekle
3.	on je ona je ono je	rekao rekla reklo	oni su one su ona su	rekli rekle rekla

NEGACIJA: Nisam to rekao. Nisam to rekla.

PITANJE: Jesi li to rekao? Jesi li to rekla?

PAZITE! Vi ste, Sandra, to rekli? (jedna osoba, formalno *mr mn*)

Kao **reći** perfekt tvore glagoli: peći, vući...

VJEŽBA

22. Od ponuđenih riječi napravite rečenice s perfektom.

PRIMJER: *on, reći, „Dobar dan“ On je rekao: „Dobar dan.“*

- ona, reći, istina _____
- domaćica, peći, kolač *mn* i torta _____
- prijatelj, peći, pizza, za, prijatelj *mn* _____
- Ivan, reći, to _____
- turist, vući, kofer *mn* _____

23. Rečenice iz 22. zadatka preoblikujte u niječne rečenice.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

24. Rečenice iz 22. zadatka preoblikujte u upitne rečenice.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

24. Odgovorite na pitanje tko je to rekao.

PRIMJER: „Mislim, dakle jesam.“ (Descartes)
To je rekao Descartes.

1. „Imam san!“ (Martin Luther King)

2. „Nisu loša vremena, nego su loši ljudi.“ (Charles Darwin)

3. „Ako nemaju kruh, mogu jesti kolače.“ (Marija Antoaneta)

4. „Znam da ništa ne znam.“ (Sokrat)

5. „Sreća je za hrabre.“ (Erazmo Roterdamski)

6. „Sve u svoje vrijeme.“ (Sofoklo)

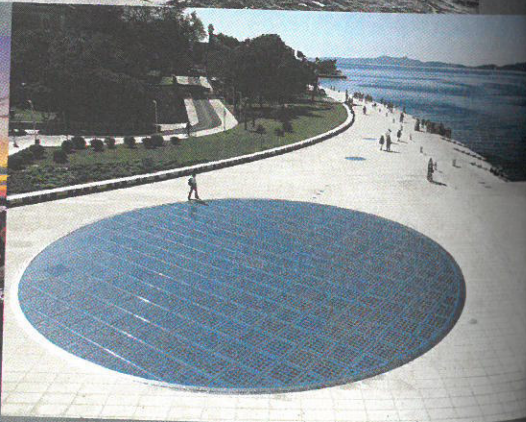
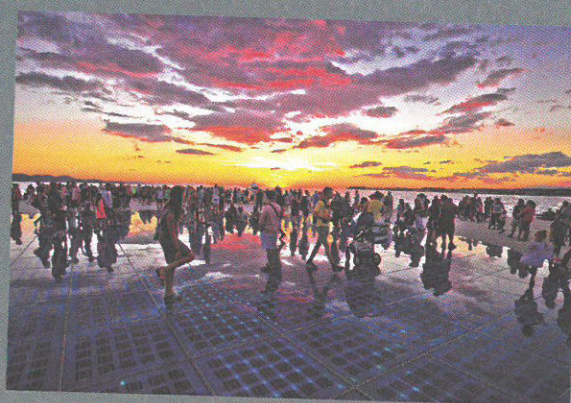
7. „Sloboda je šansa biti bolji.“ (Albert Camus)

8. „Država, to sam ja!“ (Luj Četrnaesti)

MORSKE ORGULJE I POZDRAV SUNCU

U Zadru se nalaze *Morske orgulje* i *Pozdrav Suncu*. To su glavne zadarske turističke atrakcije. *Morske orgulje* nalaze se na rivi uz more. Izgledaju kao stepenice. Morski valovi dolaze do stepenica, ulaze u njih i stvaraju zvuk, morsku glazbu. Ljudi sjede na stepenicama, slušaju morsku glazbu i uživaju. *Pozdrav Suncu* nalazi se također na rivi. Ta instalacija prikazuje Sunce i planete. Ona koristi solarnu energiju pa Sunce i planete svijetle u mraku. *Morske orgulje* i *Pozdrav Suncu* projektirao je arhitekt Nikola Bašić.

Izvor: zadarportal.com

11. cjelina

PLANOVI I POKLONI

KOMUNIKACIJA I VOKABULAR

- ◆ pokloni, poklanjanje i primanje poklona
- ◆ pisanje *e-mailova* i poruka...
- ◆ izražavanje predlaganja i neodlučnosti, svidanja i žaljenja
- ◆ planovi i dogovaranje

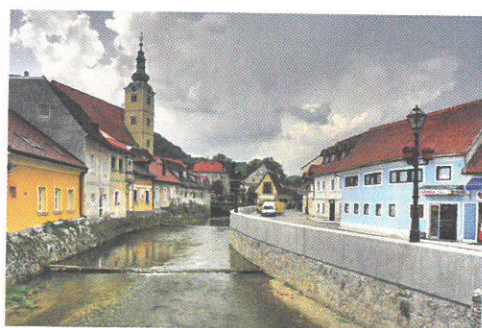
KULTURA

- ◆ Samobor i njegove znamenitosti

GRAMATIKA

- ◆ prezent glagola **kazati**
- ◆ futur
- ◆ dativ – indirektni objekt
- ◆ dativ i akuzativ
(*dati* komu što, *pisati* komu što, *kazati* komu što...)
- ◆ prezent glagola **pisati**
- ◆ dativ ličnih i upitnih zamjenica
- ◆ dativ nositelja stanja (*Sviđa mi se. Drago mi je.*)
- ◆ dativ – smjer i cilj kretanja (*prema, k*)
- ◆ dativ s prijedlozima *nasuprot* i *unatoč/usprkos*
- ◆ dativ s glagolima
veseliti se, približavati se, radovati se, vjerovati

- Danilo:** Što ćete raditi u subotu?
- Alvaro:** Ja ću učiti. Imam ispit sljedeći tjedan.
- Veronika:** Ja još ne znam. Možda ću biti u domu i peći palačinke. Možete doći u dom na palačinke!
- Erwan:** Ni ja još ne znam. Možda ću ići na izlet.
- Danilo:** Možda možemo svi ići na izlet?
- Alvaro:** Ja moram učiti. Ako idem na izlet, neću učiti i past ću ispit!
- Veronika:** Ne možeš učiti baš cijeli dan.
- Andrea:** Što kažete na izlet u Samobor? Samobor je blizu, ići ćemo tamo ujutro i vratiti se poslijepodne. Alvaro će moći učiti poslijepodne i navečer.
- Danilo:** Što ćemo raditi u Samoboru? Po čemu je Samobor poznat?
- Andrea:** Ići ćemo u muzej, šetat ćemo po šetalištu, razgledat ćemo dvorac Stari grad Samobor...
- Erwan:** Čuo sam da je Samobor poznat po kremšnitama. Hoćemo li ići na kremšnite?
- Andrea:** Naravno! Jest ćemo kremšnite i piti samoborsko vino! Samoborski kraj poznat je po vinu. U Samoboru živi i moja teta. Možemo je posjetiti. Ona je jako zabavna i simpatična.
- Alvaro:** Dogovoreno! Nagovorili ste me! Učit ću za ispit kad se vratimo iz Samobora.

Odgovorite na pitanja.

1. Tko želi znati kakvi su planovi za subotu?
2. Tko ima ispit sljedeći tjedan?
3. Što je Veronikin plan za subotu?
4. Što je Erwanov plan za subotu?
6. Kada će prijatelji ići u Samobor i kada će se vratiti?
7. Što će prijatelji raditi u Samoboru?
8. Po čemu je poznat samoborski kraj?

PREDLAGANJE I IZRAŽAVANJE NEODLUČNOSTI

- Možete doći u dom na palačinke! Možda.
- Možda možemo ići na izlet? Ne znam.
- Što kažeš na izlet? Vidjet ću.
Što kažete na izlet? Vidjet ćemo.
- Hoćemo li ići na kremšnite? Još ne znam.
Nisam siguran. Nisam sigurna.

Pogledajte slike i smislite razgovor među prijateljima. Što predlažu jedni drugima?

VJEŽBA

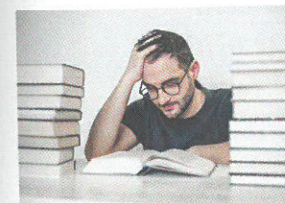
trening

roštilj

park

učiti

kampiranje

kafić, piće

PRIMJER: *Andrea kaže da idu na izlet.*

	jednina	množina
1.	ja kažem	mi kažemo
2.	ti kažeš	vi/Vi kažete
3.	on ona kaže ono	oni one kažu ona

PITANJE: Kaže li Andrea prijateljima da idu na izlet?

NEGACIJA: Andrea ne kaže prijateljima da idu na izlet.

PAZITE! Glagol *kazati* upotrebljava se najčešće u prezentu, a glagol *reći* u perfektu i futuru.

Andrea kaže da je Samobor lijep grad.
Andrea je rekla da je Samobor lijep grad.
Andrea će reći da je Samobor lijep grad.

VJEŽBA

1. Napišite prezent glagola *kazati*.

- Ja _____ da je danas lijep dan.
- Vi _____: „Laku noć.“
- On _____ istinu.
- Oni _____ informaciju.
- On _____: „Dobar dan.“

GRAMATIKA

FUTUR

PRIMJERI: *Prijatelji će ići na izlet.*

On će učiti.

	jednina	množina
1.	ja ću učiti	mi ćemo učiti
2.	ti ćeš učiti	vi/Vi ćete učiti
3.	on, ona, ono će učiti	oni, one, ona će učiti

kratki (nenaglašeni) oblik prezenta glagola **htjeti** + infinitiv

PAZITE! On će učiti. Oni će učiti.
futur 3. lice *jd* = futur 3. lice *mn*

FUTUR U INVERZIJI GLAGOLA NA *-ti*

PRIMJERI: *Učit će.*

Jest će kremšnite.

	jednina	množina
1.	učit ću	učit ćemo
2.	učit ćeš	učit ćete
3.	učit će	učit će

PAZITE! IZGOVOR: [učiću], [učićeš], [učiće],
[učićemo], [učićete], [učiće]

Učit će. (= on, ona, ono) Učit će. (= oni, one, ona)
futur 3. lice *jd* = futur 3. lice *mn*

U hrvatskome jeziku uobičajeno je ispuštanje ličnih zamjenica u nominativu (kad je lična zamjenica subjekt) jer se iz oblika glagola zna o kojem je gramatičkom licu riječ (*Učit ću poslijepodne.*). Ličnu zamjenicu u nominativu koristimo onda kada želimo naglasiti lice (*Ja ću učiti poslijepodne.*).

In the Croatian language it is common to omit personal pronouns in the nominative case (when the pronoun in the nominative is the subject of the sentence) because the form of the verb indicates grammatical person (*Učit ću poslijepodne.*). The personal pronoun in the nominative is used when emphasizing the person who is performing an action (*Ja ću učiti poslijepodne.*).

En el idioma croata es común omitir los pronombres personales en el caso nominativo (cuando el pronombre es el sujeto de la oración) ya que la sólo forma conjugada de los verbos indica la persona gramatical (*Učit ću poslijepodne.*). De esta manera, utilizamos el pronombre personal en nominativo cuando queremos dar énfasis a la persona que está haciendo algo (*Ja ću učiti poslijepodne.*).

T

2. a) Dopunite rečenice glagolom u futuru.

PRIMJER: *Ti _____ auto. (parkirati)*
Ti ćeš parkirati auto.

- Ja _____ poslijepodne. (učiti)
- Ti _____ čaj. (piti)
- Mi _____ kolače. (jesti)
- Ona _____ filmove. (gledati)

VJEŽBA

5. On _____ ispit. (imati)
6. Vi _____ kišobran. (nositi)
7. On _____ večeru za prijatelje. (pripremiti)
8. Ja _____ prijatelja. (čekati)
9. Oni _____ snijeg. (čistiti)
10. Mi _____ kavu. (platiti)

b) Rečenice iz zadatka a) preoblikujte tako da izostavite zamjenicu.

PRIMJER: *Ti ćeš parkirati auto. Parkirat ćeš auto.*

1. _____ 6. _____
2. _____ 7. _____
3. _____ 8. _____
4. _____ 9. _____
5. _____ 10. _____

PAZITE! Glagoli koji u infinitivu završavaju na **-ći** (reći, ići, doći, peći...) u futuru u inverziji ne gube završno **-i**: Reći ću., Doći ću., Ići ćemo., Peći ćemo...).

VJEŽBA

3. Dopunite rečenice glagolom u futuru.

PRIMJER: _____ kolače. (peći, mi) Peći ćemo kolače.

1. _____ u Budimpeštu u petak. (ići, mi)
2. _____ u kuću. (ući, ja)
3. _____ ti sve. (reći, oni)
4. _____ do 4 sata? (doći, ti)
5. _____ sutra? (doći, vi)
6. _____ posao. (naći, on)

FUTUR – negacija

PRIMJER: *Erwan neće učiti u subotu prijepodne.*

		jednina	množina	
1.	ja	neću učiti	mi	nećemo učiti
2.	ti	nećeš učiti	vi/Vi	nećete učiti
3.	on ona ono	neće učiti	oni one ona	neće učiti

PAZITE! Neće učiti. (on, ona, ono) = Neće učiti. (oni, one, ona)
futur 3. lice *jd* = futur 3. lice *mn*

4. Negirajte rečenice iz zadatka 2. a).

PRIMJER: *Ti ćeš parkirati auto.*
Ti nećeš parkirati auto. / Nećeš parkirati auto.

1. _____ 6. _____
2. _____ 7. _____
3. _____ 8. _____
4. _____ 9. _____
5. _____ 10. _____

5. Pročitajte dijalog *Planovi za subotu* i prepričajte što će prijatelji raditi u Samoboru. Koristite se sljedećim izrazima: *kremšnite, dvorac, Stari grad Samobor, vino, muzej, šetnja, izlet.*

VJEŽBA

PRIMJER: *Hoćemo li jesti kremšnite?*

	jednina	množina
1.	Hoću li (ja) učiti ?	Hoćemo li (mi) učiti ?
2.	Hoćeš li (ti) učiti ?	Hoćete li (vi) / (Vi) učiti ?
3.	Hoće li (on) učiti ?	Hoće li (oni) učiti ?
	(ona) učiti ?	(one) učiti ?
	(ono)	(ona)

PAZITE! Hoće li (on, ona, ono) učiti? futur 3. lice *jd*
=
Hoće li (oni, one, ona) učiti? futur 3. lice *mn*

VJEŽBA

6. Napišite upitni oblik futura.

PRIMJER: _____ li _____ auto? (*parkirati, ti*)
Hoćeš li parkirati auto?

- _____ li _____ čaj? (*piti, ti*)
- _____ li _____ filmove? (*gledati, ona*)
- _____ li _____ ispit? (*imati, on*)
- _____ li _____ kišobran? (*nositi, Vi*)
- _____ li _____ večeru za prijatelje? (*pripremiti, on*)
- _____ li _____ snijeg? (*čistiti, oni*)
- _____ li _____ francuski? (*učiti, vi*)
- _____ li _____ ? (*ručati, ti*)

RAD U PARU

Podijelite se u parove i pitajte kolegu/kolegicu što će raditi za vikend. Ispričajte svoje planove – što ćete raditi i što nećete raditi. Upotrijebite izjavni, upitni i niječni futur.

RAZGOVOR

- Volite li kupovati poklone?
- Kada kupujete poklone?
- Kakve poklone kupujete?

Alvaro je nedavno imao izložbu. Prodao je slike i dobro je zaradio pa sada želi djevojci, bratu i prijateljima kupiti poklone. Kupit će Andrei knjigu o putovanjima. Kupit će bratu Danilu bicikl. Danilov bicikl je star, on treba nov i brz bicikl. Što će Alvaro kupiti prijateljima? Kupit će Erwanu kravatu, a Veroniki veliku bombonijeru *Bajaderu*. To je poznata hrvatska čokolada. Alvaro će kupiti prijateljima iz Čilea magnetne za hladnjak. Na magnetima piše *Zagreb* i *Hrvatska*.

Odgovorite na pitanja.

RAZUMIJEVANJE

- Kada je Alvaro imao izložbu?
- Zašto će Alvaro kupiti poklone djevojci, bratu i prijateljima?
- Što će kupiti djevojci Andrei?
- Što će kupiti bratu Danilu? Zašto?
- Što će Alvaro kupiti Erwanu, a što Veroniki?
- Što je to *Bajadera*?
- Za koga su magneti?

7. Što će Alvaro pokloniti? (*bicikl, bombonijera, knjiga, kravata, magnet mn*)

VJEŽBA

Alvaro će djevojci pokloniti _____, bratu _____, Erwanu _____, prijateljici _____ i prijateljima iz Čilea _____.

DATIV

GRAMATIKA

Kupit će Andrei knjigu o putovanjima.

Kupit će Danilu bicikl.

Kupit će Erwanu kravatu.

Kupit će Veroniki bombonijeru *Bajaderu*.

Prijateljima iz Čilea kupit će magnetne.

Ivoni će pokloniti suvenir iz Čilea.

PRIMJER: On sada želi djevojci, bratu i prijateljima kupiti poklone.

T Neki glagoli u hrvatskom jeziku (*dati, pokloniti, reći, kupiti, pisati...*) otvaraju mjesto indirektnom objektu, primatelju. Indirektni se objekt izražava dativom.

Some verbs in the Croatian language (*dati, pokloniti, reći, kupiti, pisati...*) take an indirect object, the recipient of an action. The indirect object is expressed with the dative case.

Algunos verbos en el idioma croata (*dati, pokloniti, reći, kupiti, pisati...*) dan lugar al uso del objeto indirecto, el receptor. El objeto indirecto se expresa con el caso dativo.

	muški i srednji rod	ženski rod
jednina	-u prijatelju selu	-i prijateljici
množina	-ima prijateljima selima	-ama prijateljicama

PAZITE! Dativ i lokativ imaju jednake nastavke.

PAZITE! I u dativu se, kao i u lokativu, provodi sibilizacija:
ŽENSKI ROD, DATIV, JEDNINA

N *jd* djevojka → D *jd* djevojci k + i → ci

MUŠKI ROD, DATIV, MNOŽINA

N *jd* poznanik → N *mn* poznanici k + i → ci
L *mn* poznanicima

PAZITE! N dijete → D djetetu
N djeca, braća → D djeci, braći
N otac → D ocu

T Neke imenice ženskoga roda (osobna imena i hipokoristici) ne provode sibilizaciju:
baka → D *jd* *baki*
Jadranka → D *jd* *Jadranci*.

Certain feminine nouns (personal names, hypocorisms) do not exhibit sibilization:
baka → D *sg.* *baki*
Jadranka → D *sg.* *Jadranci*.

En algunos sustantivos de género femenino (nombres personales, hipocorísticos) no se produce sibilización:
baka → D *sg.* *baki*
Jadranka → D *sg.* *Jadranci*.

PRIMJER: Alvaro želi **djevojci, bratu i prijateljima** kupiti **poklone**.
INDIREKTNI OBJEKTI (DATIV) DIREKTNI OBJEKT (AKUZATIV)

poklanjati, pokloniti, dati, pisati, kupovati, kupiti, kazati... + D + A

8. Napišite dativ (indirektni objekt) i akuzativ (direktni objekt).

VJEŽBA

PRIMJER: Poklanjam _____ (djeca) _____ (igračka mn).
Poklanjam djeci igračke.

- Poklanjam _____ (mama) _____ (marama).
- Poklanjam _____ (kolega mn) _____ (sat mn).
- Poklanjam _____ (roditelj mn) _____ (čokolada).
- Poklanjam _____ (susjed) _____ (vino).
- Poklanjam _____ (tata) _____ (rakija).
- Poklanjam _____ (susjeda) _____ (bombonijera).
- Poklanjam _____ (brat) _____ (knjiga mn).
- Poklanjam _____ (sestra) _____ (računalo).
- Poklanjam _____ (brat) _____ (igračka mn).

POKLONI

LEKSIK

čokolada cvijeće vino
knjiga bombonijera rakija viski
slika igračka liker
poklon-bon majica kapa marama
suvenir magnet šal
poklanjati, kupovati za Božić mobitel
pokloniti, kupiti za rođendan tablet

POKLANJANJE I PRIMANJE POKLONA

Imam nešto za tebe.

Hvala! Kakva krasna šalica!

Imam nešto za Vas.
(jedna osoba, formalno)

Kakav krasan sat!

Izvoli, ovo je za tebe!

Hvala, nisi trebala!

Hvala, nisi trebao!

Izvolite, ovo je za Vas.
(jedna osoba, formalno)

Iznenadenje!

Molim.
Nema na čemu.
I drugi put.

Hvala, niste trebali!

RAZGOVOR

1. Što ćete kupiti mami za rođendan / imendan / Božić / Dan žena / Majčin dan?
2. Što ćete kupiti tati za rođendan / imendan / Božić / Dan očeva?
3. Što ćete kupiti sestri ili bratu?
4. Što ćete kupiti prijateljima za rođendan?

RAD U PARU

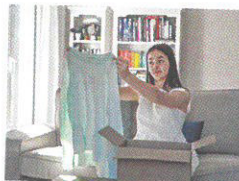
Podijelite se u parove i jedan drugoga pitajte što je za vas dobar, a što loš poklon. Prepričajte to drugim studentima u grupi.

IGRANJE ULOGA

Odglumite mali dijalog u kojem jedna osoba poklanja, a druga prima poklon.

VJEŽBA

Što su one dobile na poklon? Što su rekle?

bluza

pizze

tenisice

čarape

ANDREA I ALVARO

ČITANJE

Kada nisu zajedno, Andrea i Alvaro pišu jedno drugom *e-mailove* i poruke. Alvaro više voli pisati poruke. I Andrea više voli pisati poruke, ali Alvaru ponekad piše i duge *e-mailove* o tome što radi i o čemu razmišlja. Alvaro piše duge *e-mailove* roditeljima i prijateljima u Čileu. Ni Alvaro ni Andrea ne pišu razglednice ni čestitke. Pišu samo *e-mailove* i poruke na računalu i mobitelu, ali često i telefoniraju.

Odgovorite na pitanja.

1. Što pišu Andrea i Alvaro jedno drugom?
2. Što Alvaro više voli pisati – poruke ili *e-mailove*?
3. Kakve *e-mailove* Alvaro piše prijateljima u Čileu?
4. Što Andrea ponekad piše Alvaru?
5. Što Alvaro i Andrea ne pišu?

RAZUMIJEVANJE

PREZENT GLAGOLA pisati

GRAMATIKA

PRIMJER: Andrea **piše** Alvaru poruku.

	jednina	množina
1.	ja piš em	mi piš emo
2.	ti piš eš	vi/Vi piš ete
3.	on, ona, ono piš e	oni, one, ona piš u

Alvaro piše Andrei poruku.

NEGACIJA: Alvaro ne piše Andrei poruku.

PITANJE: Piše li Alvaro Andrei poruku?

9. Napravite rečenice od ponuđenih riječi.

PRIMJER: Marijana – pisati – brat – popis za trgovinu
Marijana piše bratu popis za trgovinu.

1. (ja) – pisati – brat – poruka _____
2. (Vi) – pisati – sestra *mn* – čestitka *mn* _____
3. (ti) – pisati – Katarina – *e-mail mn* _____
4. (oni) – pisati – Josip – razglednica *mn* _____

VJEŽBA

VJEŽBA

10. Što oni pišu? Odgovorite na pitanje koristeći se izrazima: *domaća zadaća, pismo, objava/post, poruka, e-mail, izvještaj...*

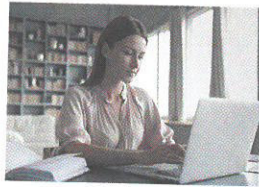
Učenik piše

Alma piše

Gospodin Perić piše

Nikolina piše

Maša piše

Ivan i Marija pišu

11. Što pišete, a što (više) ne pišete? Razvrstajte ponuđene riječi u tablicu: *e-mail, komentar mn, blog, razglednica mn, poruka mn, grafit mn, pjesma mn, čestitka mn, objava/post mn, reportaža mn.*

PIŠEM	NE PIŠEM

ČITANJE

VELIKA SESTRA IVONA

Ivona ima malu sestru Maju koja ima samo sedam godina. Kad roditelji rade, Ivona čuva sestru. Vodi je u školu, u knjižnicu i u park. Navečer joj Ivona čita slikovnice i priča priče. Često joj kupuje sladoled i druge sitnice, a za rođendan i Božić poklanja joj igračke, knjige i druge lijepe poklone. Ivona i Maja puno razgovaraju i igraju se. Maja često kaže da je lijepo imati sestru kakva je Ivona.

RAZUMIJEVANJE

Odaberite T (točno) ili N (netočno).

1. Maja je Ivonina sestra.	T - N
2. Maja je studentica.	T - N
3. Maja čuva Ivonu.	T - N
4. Ivona vodi Maju u školu.	T - N
5. Maja Ivoni čita priče.	T - N
6. Ivona Maji kupuje sitnice za rođendan.	T - N

12. Prepričajte tekst *Velika sestra Ivona* tako da napravite rečenice od sljedećih riječi.

VJEŽBA

PRIMJER: *Ivona, čuvati, Maja. Ivona čuva Maju.*

- Ivona, pričati, Maja, priča *mn* _____
- Ivona, čitati, Maja, slikovnica *mn* _____
- Ivona, poklanjati, sestra, lijep poklon *mn* _____
- Ivona, kupovati, sestra, sladoled _____

13. Rečenice iz 12. zadatka napišite u futuru.

PRIMJER: *Ivona će čuvati Maju.*

- _____
- _____
- _____
- _____

LIČNE ZAMJENICE U DATIVU

GRAMATIKA

PRIMJER: *Ivona kupuje Maji igračke. Ivona joj kupuje igračke.*

ja	→	meni, mi	mi	→	nama, nam
ti	→	tebi, ti	vi, Vi	→	vama/Vama vam/Vam
on, ono	→	njemu, mu	oni, one, ona	→	njima, im
ona	→	njoj, joj			

1. KRATKI OBLIK LIČNE ZAMJENICE U DATIVU NA DRUGOM MJESTU

- a) Ti mi pišeš.
Ja ti pišem.
Ja mu pišem.
Ja joj pišem.
Ti nam pišeš.
Ja vam/Vam pišem.
Ja im pišem.

↑ ↑
LIČNA KRATKI OBLIK
ZAMJENICA LIČNE ZAMJENICE
U NOMINATIVU U DATIVU

- b) Ivan mi piše.
Ivan ti piše.
Ivan mu piše.
Ivan joj piše.
Ivan nam piše.
Ivan vam/Vam piše.
Ivan im piše.

↑ ↑
IMENICA KRATKI OBLIK
U NOMINATIVU LIČNE ZAMJENICE
U DATIVU

- c) Pišeš mi.
Pišem ti.
Pišem mu.
Pišem joj.
Pišete nam.
Pišem vam/Vam.
Pišem im.

↑ ↑
GLAGOL KRATKI OBLIK
LIČNE ZAMJENICE
U DATIVU

2. DUGI OBLIK LIČNE ZAMJENICE U DATIVU

- a) Meni pišeš.
Tebi pišem.
Njemu pišem.
Njoj pišem.
Nama pišeš.
Vama pišem.
Njima pišem.

↑
DUGI OBLIK LIČNE ZAMJENICE
U DATIVU NA POČETKU REČENICE

- b) Komu pišeš? Njemu.

↑
DUGI OBLIK LIČNE ZAMJENICE
U DATIVU U KRATKOM ODGOVORU

14. Umjesto imenica napišite zamjenice u dativu.

VJEŽBA

PRIMJER: *Baka kuha Maji juhu.* Baka joj kuha juhu.

1. Ivona čita sestri priču.	Ona _____ čita priču.
2. Tata popravlja sinu bicikl.	On _____ popravlja bicikl.
3. Alma kupuje Branki knjigu.	Ona _____ kupuje knjigu.
4. Muž piše ženi pismo.	On _____ piše pismo.
5. Brat poklanja bratu bicikl.	On _____ poklanja bicikl.
6. Mi pišemo prijateljima poruke.	Mi _____ pišemo poruke.
7. Oni kupuju prijateljicama suvenir.	Oni _____ kupuju suvenir.
8. Ti i Marta čitate baki novine.	Vi _____ čitate novine.

15. Rečenice iz 14. zadatka napišite tako da počinju zamjenicom.

PRIMJER: *Baka joj kuha juhu.* Njoj baka kuha juhu.

1. _____	5. _____
2. _____	6. _____
3. _____	7. _____
4. _____	8. _____

KAKO SI?

 Gmail Pretraživanje pošte

Novo

Pristigla pošta

Sa zvjezdicom

Odgođeno

Poslano

Skice

Otpad

Još

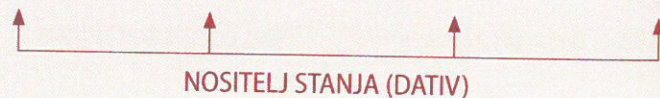
Draga Diljana,
 kako si? Dugo se nismo čule. Meni je u Zagrebu zanimljivo. Svaki dan učim nešto novo. Ponekad mi je malo teško, ali kolege su jako dragi. Ljudi su ovdje uglavnom ljubazni. Vrijeme je slično kao u Bugarskoj. Nije mi hladno. To mi se sviđa. Nadam se da ćemo se uskoro vidjeti.
 Puno pozdrava,
 Veronika

GRAMATIKA

DATIV – nositelj stanja

PRIMJER: *Drago mi je.*

Drago mi je.	Žao mi je.	Hladno mi je.	Sviđa mi se.
Drago ti je.	Žao ti je.	Hladno ti je.	Sviđa ti se.
Drago mu je.	Žao mu je.	Hladno mu je.	Sviđa mu se.
Drago joj je.	Žao joj je.	Hladno joj je.	Sviđa joj se.
Drago nam je.	Žao nam je.	Hladno nam je.	Sviđa nam se.
Drago vam je.	Žao vam je.	Hladno vam je.	Sviđa vam se.
Drago im je.	Žao im je.	Hladno im je.	Sviđa im se.

PAZITE! glagol u 3. licu *jd* Sviđa mi se nova kapa. (*jd*)
 glagol u 3. licu *mn* Sviđaju mi se nove kape. (*mn*)

16. Pogledajte slike i recite što Vam se sviđa, a što Vam se ne sviđa.

Sviđa mi se... Ne sviđa mi se...

popularna glazba

romantične komedije

zabavni parkovi

brzi motori

crveni lak za nokte

indijska hrana

čokoladni kolači

ta frizura

PREMA SAMOBORU

ČITANJE

U subotu je vrijeme bilo lijepo i sunčano, baš izvrsno za izlet. Prijatelji su rano ujutro krenuli prema Samoboru. Morali su se vratiti u Zagreb jer je Andrea zaboravila poklon za tetu. Njezina teta živi u Samoboru. Njezin stan je u centru nasuprot knjižnici. Kad su došli u Samobor, prvo su razgledali centar, glavni trg, šetalište uz potok, crkvu i muzej, a poslije su išli k teti u goste. Teta im je ponudila poznate samoborske kremšnite. Kremšnite su bile pravi šećer za kraj! Prijatelji su se vratili u Zagreb kasno navečer. Bio je to prekrasan izlet pa jedva čekaju ponovno ići u Samobor. Vesele se Samoboru i kremšnitama!

Odgovorite na pitanja.

1. Kakvo je bilo vrijeme u subotu?
2. Kada su prijatelji krenuli u Samobor?
3. Zašto su se morali vratiti?
4. Tko živi u Samoboru?
5. Kamo su Andrea i društvo išli u Samoboru?
6. Što su Andrea i društvo jeli u Samoboru?
7. Što je bilo šećer za kraj na izletu?
8. Čemu se prijatelji vesele?

RAZUMIJEVANJE

GRAMATIKA

DATIV – smjer kretanja

PRIMJER: Prijatelji su rano ujutro krenuli **prema** Samoboru.

VJEŽBA

17. Napišite dativ.

PRIMJER: Ako želiš ići iz Zagreba u Split, moraš ići **prema jugu**. (jug)

1. Ako želiš ići iz Zagreba u Samobor, moraš ići prema _____ (zapad)
2. Sada se vozimo prema _____. (more)
3. Pauk ide prema _____. (Sandra)
4. Studenti su krenuli prema _____. (fakultet)
5. Djeca su krenula prema _____. (igralište)
6. Na proljeće se ptice vraćaju prema _____. (sjever)
7. Ako želiš ići iz Zagreba u Slavoniju, trebaš ići prema _____. (istok)
8. Ako želiš ići iz Splita u Zagreb, trebaš ići prema _____. (sjever)
9. Najesen ptice lete prema _____. (jug)

GRAMATIKA

DATIV – smjer i cilj kretanja

PRIMJER: Andrea će ići **k** teti na kremšnite.

k – cilj i smjer (osobe)

prema – smjer (mjesto)

Brod plovi **prema** otoku.

Idem **k** liječniku.

Prijedlog **k** s dativom znači cilj i smjer te se češće odnosi na osobe, dok prijedlog **prema** s dativom znači smjer. Prijedlog **k** može se izostaviti.

The preposition **k** with the dative case indicates a goal and direction, and it more often refers to people, whereas the preposition **prema** with the dative case indicates direction. The preposition **k** can be excluded.

El uso de la preposición **k** con el caso dativo indica un objetivo y una dirección, refiriéndose generalmente a personas, mientras que el uso de la preposición **prema** con el caso dativo indica una dirección. La preposición **k** se puede descartar.

T

18. Napišite dativ.

PRIMJER: Martin i Sara putuju **k** _____ u posjet. (rođak mn)
Martin i Sara putuju k rođacima u posjet.

1. Unuka ide **k** _____. (baka)
2. Moram ići **k** _____. (zubar)
3. Idemo **k** _____ na večeru. (prijatelj mn)
4. Ona rijetko ide **k** _____. (sestra mn)
5. Djed ide **k** _____. (liječnik)
6. Djeca idu na vikend **k** _____ i _____. (djed, baka)
7. Studenti idu **k** _____ na konzultacije. (profesor)
8. Maja ide **k** _____ u Osijek. (sestra)
9. Vi idete **k** _____ i _____ u posjet. (mama, tata)

VJEŽBA

DATIV – pitanja

GRAMATIKA

PRIMJERI: **Komu** ćeš kupiti poklon? **Čemu** se prijatelji vesele?

padež	osoba	nije osoba
NOMINATIV	Tko?	Što?
DATIV	Komu?	Čemu?

U komunikaciji se upotrebljavaju pitanja koja, uz glagole, sugerišu upotrebu padeža. Pitanja za dativ jesu **Komu?** (za živo) i **Čemu?** (za neživo).

When communicating, interrogatives are used which, alongside certain verbs, indicate the use of certain cases. The interrogatives for the dative case are **Komu?** (for animate things) and **Čemu?** (for inanimate things).

Al comunicarse, se utilizan preguntas que, junto con ciertos verbos, sugieren el uso de determinados casos. Las preguntas para el caso dativo son **Komu?** (para cosas animadas) y **Čemu?** (para cosas inanimadas).

T

PRIMJER: Njezina teta živi *nasuprot* knjižnici.

T

Osim s prijedlozima *k* i *prema*, dativ dolazi uz prijedloge *nasuprot* i *unatoč/usprkos*.

Besides the prepositions *k* and *prema*, the dative case also accompanies the prepositions *nasuprot*, *unatoč/usprkos*.

Además de las preposiciones *k* y *prema*, el caso dativo también puede estar acompañado de las preposiciones *nasuprot*, *unatoč / usprkos*.

PAZITE! *usprkos = unatoč*

VJEŽBA

19. Napišite dativ.

PRIMJER: *Kafić je nasuprot* (trgovina)
Kafić je nasuprot trgovini.

1. Mi stanujemo *nasuprot* (pošta)
2. Čekam te *nasuprot* (ljekarna)
3. *Usprkos* idemo u školu. (glavobolja)
4. *Unatoč* idemo na izlet. (kiša)
5. *Usprkos* sretna sam! (problem *mn*)
6. *Unatoč* dolazimo na vrijeme. (gužva)
7. *Nasuprot* je kafić. (kino)

GRAMATIKA

DATIV I GLAGOLI

PRIMJER: *Prijatelji se vesele Samoboru i kremšnitama.*

S glagolima	<i>veseliti se</i>	upotrebljavamo imenske riječi u dativu.
	<i>radovati se</i>	
	<i>vjerovati</i>	
	<i>približavati se...</i>	

20. Napišite dativ.

PRIMJER: *Ja vjerujem* (prijatelj *mn*)
Ja vjerujem prijateljima.

1. Prijatelji se vesele u Samobor. (izlet)
2. Turisti se približavaju (Dubrovnik)
3. Mi se radujemo (odmor)
4. Roditelji vjeruju (djeca)
5. Ti se veseliš (sladoled)

21. Upišite upitne zamjenice u dativu (*komu, čemu*).

PRIMJER: *Učenici se približavaju školi.*
Čemu se približavaju?

1. Turisti se voze prema **gradu**. Prema se turisti voze?
2. Maja je rekla **mami** tajnu. je Maja rekla tajnu?
3. Mario je dao **bratu** knjigu. je Mario dao knjigu?
4. Teta stanuje **nasuprot pošti**. *Nasuprot* stanuje teta?
5. Studenti se vesele **ljetu**. se vesele studenti?
6. Studenti se ne vesele **ispitima**. se ne vesele studenti?
7. Mama i tata se vesele **bebi**. se vesele mama i tata?

DATIV: ULOGE

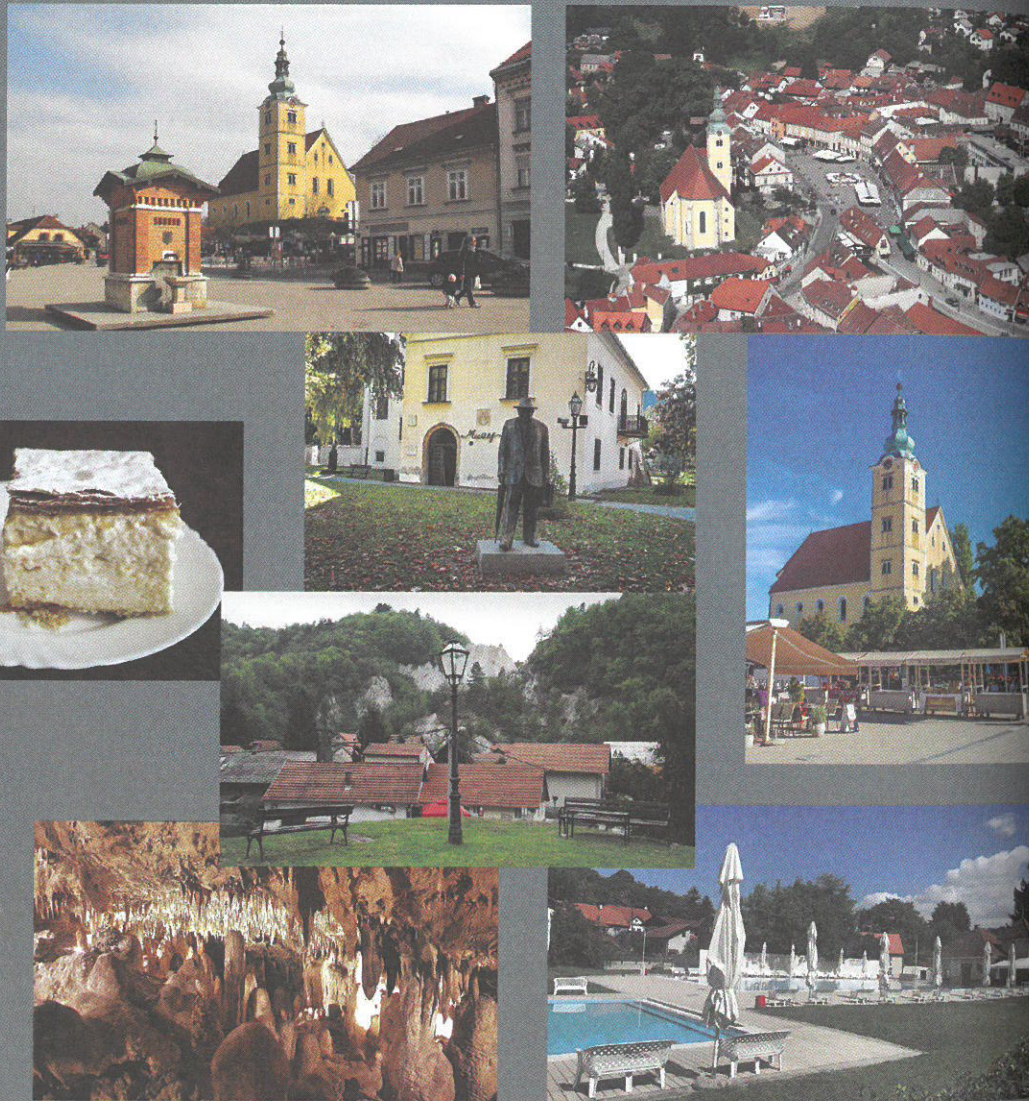
GRAMATIKA

primatelj:	Baka daje <i>djeci</i> poklone.	Komu?
smjer:	Brod plovi <i>prema otoku</i> .	Prema čemu?
cilj:	Idem <i>k liječniku</i> .	Komu?
nositelj stanja:	Sviđa <i>mi</i> se. Drago <i>mi</i> je.	Komu?
usmjerenost:	Približavamo se <i>Samoboru</i> .	Čemu?

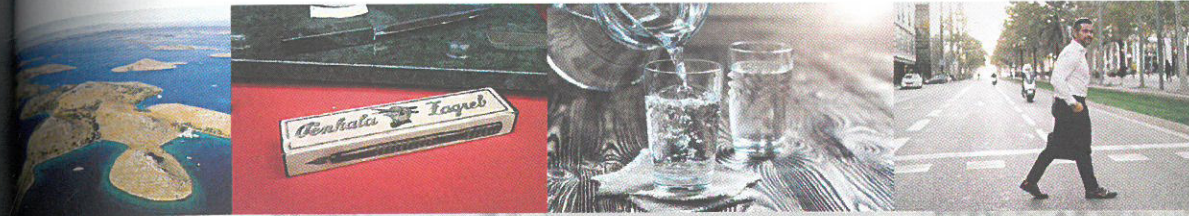
glagoli: *vjerovati, približavati se, veseliti se/radovati se...*
prijedlozi: *prema, k, nasuprot, unatoč/usprkos*

KULTURA SAMOBOR

Samobor je gradić blizu Zagreba. Jako je star, lijep i zanimljiv. Ima crkve, muzeje, lijepe zgrade i parkove. U centru je jako lijep trg. U Samoboru je potok Vugrinščak i lijepo šetalište uz njega. Samobor je poznat po slastičarnicama, a posebno je poznata samoborska kremšnita. Možemo je jesti hladnu ili toplu. Blizu Samobora je i stari dvorac te mala, ali jako lijepa špilja. Ljeti se možemo kupati na kupalištu. To je staro kupalište iz 1889. (tisuću osamsto osamdeset i devete) godine. Samoborski kraj poznat je i po vinu. Blizu je i Park prirode Žumberak. To je omiljena destinacija planinara iz Hrvatske i Slovenije.

12. cjelina S KIM IDEŠ NA MORE?

KOMUNIKACIJA I VOKABULAR

- ◆ putovanja i prijevozna sredstva
- ◆ javni prijevoz
- ◆ kupovina karte za javni prijevoz
- ◆ naručivanje taksija
- ◆ izražavanje nevjerice
- ◆ što radimo kojim danom (ponedjeljkom, utorkom, srijedom...)
- ◆ dogovaranje i pozivanje

KULTURA

- ◆ Zagrebačka uspinjača
- ◆ Slavoljub Penkala
- ◆ izumitelji i izumi

GRAMATIKA

- ◆ instrumental imenica; funkcije instrumentala: sredstvo, društvo, dodatak, vrijeme (dani u tjednu i veća količina vremena – *danima, satima...*), prostor s prijedlozima *pod, pred, nad, među*, prostor kao odgovor na pitanje *Kuda?* (*ulicom, plažom, obalom...*); pridjevi s instrumentalom
- ◆ instrumental ličnih i upitnih zamjenica

SLUŠANJE

PUTUJEMO, ALI ČIME?

Andrea, Alvaro, Erwan i Veronika idu na ljetovanje u Dubrovnik. Rezervirali su i platili sobe u hostelu za tjedan dana, ali se ne mogu dogovoriti čime putuju.

- Alvaro:** Izvrsno, imamo sobe! A čime putujemo?
- Andrea:** Kako misliš – čime? Pa avionom!
- Alvaro:** A novac za kartu? Sve sam potrošio na hostel. Zašto ne idemo autom?
- Erwan:** Veronikin auto je u kvaru.
- Veronika:** Točno! Još uvijek je u kvaru. Idemo onda autobusom.
- Alvaro:** Ili autostopom?
- Andrea:** Autobusom? Bolje ne. To je dugačak put, a ja u autobusu uvijek povraćam. Zato idem avionom!
- Erwan:** Idem i ja avionom!
- Alvaro:** A ja, izgleda, autostopom.
- Veronika:** Ne, ne možeš ići sam... Imam ideju – idemo svi brodom!

RAZUMIJEVANJE Odaberite T (točno) ili N (netočno).

- Andrea, Alvaro, Erwan i Veronika će biti tjedan dana u Dubrovniku. T – N
- Andrea želi putovati avionom. T – N
- Alvaro ima novac za avionsku kartu. T – N
- Andrein auto je u kvaru. T – N
- Andrea povraća kada se vozi autobusom. T – N
- Putovanje brodom je Veronikina ideja. T – N

VJEŽBA

1. Odgovorite na pitanja.

- Tko...
 ...je potrošio sav novac na hostel? _____
 ...povraća u autobusu? _____
 ...želi ići avionom? _____ i _____
 ...želi ići autostopom? _____

VJEŽBA

2. Zašto možemo putovati u Dubrovnik avionom, brodom, autobusom i automobilom? Spojite lijevi i desni stupac.

1. avionom	a) zato što je Dubrovnik na moru i ima luku. Luka se zove Gruž.
2. brodom	b) zato što Dubrovnik ima autobusni kolodvor. Nalazi se u luci Gruž.
3. autobusom	c) zato što Dubrovnik ima aerodrom. Mjesto se zove Čilipi i nalazi se 20 km od Dubrovnika.
4. automobilom	d) zato što autocesta vodi skoro do Dubrovnika.

INSTRUMENTAL – sredstvo

GRAMATIKA

PRIMJERI: Zašto ne idemo *autom*?
 Idemo *onda autobusom*.
 Ja idem *avionom*!

Neki glagoli u hrvatskom jeziku otvaraju mjesto instrumentalu. Instrumentalom se, među ostalim, izražava sredstvo uz pomoć kojega čovjek nešto radi ili postiže.

Certain verbs in the Croatian language take the instrumental case. The instrumental case expresses, among other things, the means by which a person does or accomplishes something.

Ciertos verbos en el idioma croata requieren el uso del caso instrumental. El caso instrumental se usa, entre otras cosas, para expresar los medios por los cuales una persona hace o logra algo.

T

	muški i srednji rod	ženski rod
jd	-om bratom; selom -em prijateljem; morem	-om prijateljicom
mn	-ima prijateljima; selima	-ama prijateljicama

Čime se vozim?

Vozim se **autom**.
 INSTRUMENTAL
 SREDSTVA

PAZITE! Instrumental, lokativ i dativ imaju jednake nastavke u množini.

PAZITE! Imenice muškog i srednjeg roda jednine na č, ć, dž, đ, j, lj, nj, š, ž, št (r, c) + **-em**

tramvaj > tramvaj**em** Vozim se tramvajem.
 taksi > taksij**em** Vozim se taksijem.

Instrumental ima jednake nastavke za muški, ženski i srednji rod u jednini (-om) ako u muškom i srednjem rodu imenica završava na nepalatal. Ako imenice muškog i srednjeg roda završavaju na palatal (č, ć, dž, đ, j, lj, nj, š, ž) + c, r, št, dobivaju nastavak -em. U množini imenice imaju nastavke jednake nastavcima u dativu i lokativu množine (-ima, -ama).

The instrumental case uses the same suffix for the masculine, feminine and neuter singular (-om) if the noun ends in a non-palatal consonant in the masculine or neuter. If masculine and neuter nouns end in a palatal (č, ć, dž, đ, j, lj, nj, š, ž) + c, r or št their suffix will be -em. The plural suffixes are the same as the suffixes used for the dative or locative case in the plural (-ima, -ama).

El caso instrumental en singular tiene los mismos sufijos para los géneros masculino, femenino y neutro (-om), siempre y cuando en los géneros masculino y neutro el sustantivo termine en una consonante no palatal. Si los sustantivos masculinos y neutros terminan en una consonante palatal (č, ć, dž, đ, j, lj, nj, š, ž) + c, r, št, su sufijo será -em. En el plural, los sufijos son iguales que los sufijos que tienen los sustantivos en el caso dativo o locativo en plural (-ima, -ama).

VJEŽBA

3. Pogledajte fotografije i odgovorite čime se vozite:
a) rijetko b) često i c) nikad.

PRIMJERI: Često se vozim taksijem.
Rijetko se vozim biciklom.
Nikad se nisam vozila helikopterom.

avion/
zrakoplov

automobil/
auto

autobus

vlak

tramvaj

brod

čamac

motor

helikopter

balon

bicikl

žičara

taksi

trajekt

romobil

Podijelite se u parove i pitajte kolegicu/kolegu.

1. Koje je tvoje omiljeno prijevozno sredstvo?
2. Koje prijevozno sredstvo ne voliš?
3. Čime se nikad nisi vozio?
4. Čime se želiš voziti?

Ispričajte grupi čime ste se vozili do sada.

GOVORENJE

ČIME SE VOZIMO U ZAGREBU?

ČITANJE

Juraj, službenik u banci: Svaki dan koristim javni prijevoz. Ne stanujem u centru pa se prvo vozim autobusom na Kvaternikov trg. Dalje u centar idem tramvajem broj 11 ili 12. Imam auto, ali u gradu su često gužve pa ga nemam gdje parkirati. Javni prijevoz je praktičan. Ne moram tražiti slobodno mjesto i plaćati parkiranje. Imam pokaz pa ne moram kupovati kartu svaki dan.

Snježana, ekonomistica: Vozim se samo automobilom. Ne koristim javni gradski prijevoz jer je u tramvajima i autobusi-ma često gužva. Imam mali auto pa mogu brzo doći na posao. Mogu se lako parkirati – to je jako važno.

Klara, umirovljenica: Stanujem u centru i idem pješice u trgovinu, na tržnicu ili na kavu. Kad je lijepo vrijeme, idem na Gornji grad. Tada se vozim uspinjačom jer sam stara i bole me noge.

Željko, profesor: Živim na Jarunu, a radim na Filozofskom fakultetu. Vozim se tramvajem, ali samo u siječnju i veljači ili kada pada kiša. Kada je lijepo vrijeme, vozim se biciklom. Ponekad na fakultet idem rolama. To je brzo, praktično, jeftino i – zdravo! Kad se žurim i kad imam važan sastanak, idem na posao taksijem.

Kristijan, student: Živim u Novom Zagrebu. Jako volim sport i prirodu pa svaki vikend idem na Sljeme. Kad je toplo i sunčano, idem pješice, a kada je hladno, vozim se autobusom. Ponekad na Sljeme idem žičarom. Zimi se po gradu vozim tramvajem, a ljeti biciklom.

RAZUMIJEVANJE **Odgovorite na pitanja.**

1. Čime se vozi Juraj?
2. Zašto Juraj koristi javni prijevoz?
3. Čime se vozi Snježana?
4. Kakav auto Snježana ima?
5. Gdje stanuje Klara?
6. Kako Klara ide na tržnicu?
7. Zašto se Klara vozi uspinjačom kada ide na Gornji grad?
8. Čime se vozi Željko?
9. Što voli Kristijan?
10. Kako Kristijan ide na Sljeme kad je lijepo vrijeme?
11. Čime Kristijan ide na Sljeme kada je hladno?
12. Čime se Kristijan vozi po gradu zimi, a čime ljeti?

RAZGOVOR **Odgovorite na pitanja.**

1. Čime se vi vozite u gradu?
2. Čime idete na fakultet ili na posao?
3. Čime idete na izlet za vikend?
4. Čime putujete na godišnji odmor?

VJEŽBA

4. Dopunite rečenice instrumentalom.

1. Turisti putuju _____ . (vlak *mn*)
2. Ivana se često vozi _____ . (taksi)
3. Vi idete na ljetovanje _____ . (auto)
4. Oni se voze _____ . (bicikl *mn*)
5. Mladići i djevojke se voze _____ . (motor *mn*)
6. Ja uvijek putujem _____ . (avion)
7. Nisam se nikad vozila _____ . (uspinjača)
8. Zimi se često vozimo _____ . (žičara)
9. On ide u centar _____ . (tramvaj)
10. Moji rođaci uvijek putuju _____ . (autobus)

NARUČIVANJE TAKSIJA

A: Molim Vas taksi za aerodrom.
Sutra u 7.30, Ulica Stjepana Bartolića 3.

B: Taksi je naručen.
Dobit ćete poruku s potvrdom.

KUPOVINA KARTE ZA JAVNI PRIJEVOZ

Molim Vas jednu tramvajsku / autobusnu kartu za 30 / 60 / 90 minuta.

Molim Vas jednu dnevnu kartu. Molim Vas mjesečnu kartu.

Molim Vas tjednu kartu. Molim Vas grupnu kartu.

5. Dopunite dijaloge sljedećim riječima i izrazima: *kuna, taksi, minuta, hvala, dolazi, autobus.*

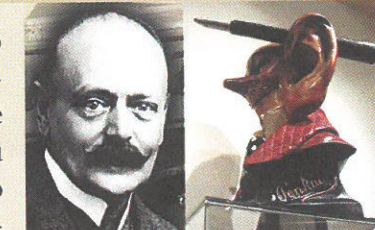
VJEŽBA

- a) A: Molim Vas jednu kartu za _____ .
B: Za 30 ili za 60 _____ ?
A: Za 60 minuta. Koliko košta?
B: 7 _____ . Izvolite kartu.
A: _____ . Izvolite novac.
- b) A: Dobar dan. Trebam _____ za autobusni kolodvor.
Kada može doći?
B: Gdje se nalazite?
A: U Ulici Marka Marulića 10.
B: Taksi _____ za 7 minuta. Dobit ćete poruku s potvrdom.

PRIČA O PENKALI

ČITANJE

Prvi čovjek koji je pisao penkalom bio je Slavoljub Eduard Penkala. Njegov otac je bio Poljak, a majka Nizozemka. Rodio se u Slovačkoj. Studirao je u Njemačkoj, u Dresdenu. Živio je u Hrvatskoj, u Zagrebu. Za njega je Hrvatska bila domovina. Uzeo je hrvatsko ime Slavoljub. Penkala (kemijska olovka) je njegov izum. Penkala je također prvi čovjek u Hrvatskoj koji je letio avionom. Konstruirao je prvi hrvatski zrakoplov i letio nad Zagrebom. Prva hrvatska zračna luka bila je na Črnomercu u Zagrebu. Penkala je imao oko 80 izuma i inovacija: to su naprimjer tlakomjer, deterđent za odjeću, termofor i drugo.

RAZUMIJEVANJE Odaberite T (točno) ili N (netočno).

1. Slavoljub Eduard Penkala rodio se u Poljskoj. T – N
2. Studirao je u Nizozemskoj. T – N
3. Stanovao je u Zagrebu. T – N
4. Napravio je prvi hrvatski avion. T – N
5. Izumio je tlakomjer. T – N

tlakomjer

penkala

termofor

ČITANJE

IZUMITELJI

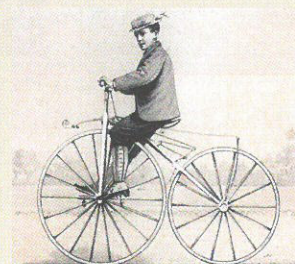
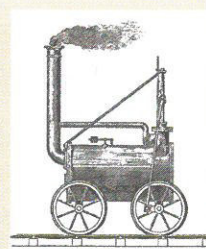
Faust Vrančić je izumio padobran. On je skočio padobranom.

Karl Benz je izumio automobil. On se vozio automobilom.

Braća Wright su izumila avion. Oni su prvi letjeli avionom.

Richard Trevithick je izumio veliku teretnu lokomotivu. On se vozio vlakom.

Pierre Lallementom i Ernest Michaux izumili su moderni bicikl. Oni su se vozili biciklom.

6. Kako se zovu izumitelji koje znate? Ispričajte nekoliko rečenica o jednom izumitelju.

7. a) Pročitajte i zapamtite.

četka

češalj

olovka

kist

stetoskop

igla

lopta

reket

b) Upišite instrumental.

PRIMJER: Liječnik pregledava pluća _____. (stetoskop)
Liječnik pregledava pluća stetoskopom.

1. Češljamo se _____. (češalj – nepostojano a)
2. Kosu četkamo _____. (četka)
3. Pišemo _____. (olovka mn)
4. Slikamo _____. (kist mn)
5. Medicinska sestra vadi krv _____. (igla)
6. Nogomet igramo _____ i _____.
(noga mn, lopta)
7. Tenis igramo _____. (reket)
8. Rukomet igramo _____ i _____. (ruka mn, lopta)
9. Juhu jedemo _____, a meso i krumpir
_____ i _____. (žlica, vilica, nož)
10. U trgovini kupujemo _____ ili _____.
(gotovina, kartica)

Dolazi ljeto i Andreina sestrična Tina razmišlja o ljetovanju i društvu. Ona želi zanimljivo i dinamično ljeto. Tko je dobro društvo za more? S kim ići na ljetovanje?

... S tatom i mamom? Ne. Oni su dosadni i stalno ponavljaju: ne smiješ ovo, trebaš ono, moraš to... Uostalom, oni ne vole da izlazim i da sam dugo u gradu. To je problem.

... S Andreom? Ne. Ona je odlučila ići s prijateljima: s Alvarom, Veronikom i Erwanom.

... S Irenom? Ne. Ona je štreberica i stalno uči. Uvijek nosi na more debele knjige i na plaži čita, umjesto da se kupa, sunča i zabavlja.

... S Jadrankom? Ne. Ah, Jadranka je takva ljepotica! Kad smo zajedno, svi je gledaju. Svi su uvijek oduševljeni Jadrankom!

... S bratom i Anđelom? Ne. Oni su zaljubljeni par i vole biti sami. Stalno se ljube. Parovi su uvijek dosadno društvo.

... Sa Sandrom? Da! Ona je tako zabavna i pravi je magnet za dobro društvo i zabavu. Baš sam zadovoljna tom idejom!

RAZUMIJEVANJE Odgovorite na pitanja.

1. Kakvo ljeto želi Tina?
2. Zašto Tina ne želi ići na more s mamom i tatom?
3. Zašto Tina ne ide na more s Andreom?
4. Zašto Irena nije dobro društvo za more?
5. Zašto svi uvijek gledaju Jadranku?
6. Zašto Tina ne želi ići na more s bratom i Anđelom?
7. Zašto je Sandra dobro društvo?

GRAMATIKA

INSTRUMENTAL – društvo

PRIMJER: Tina ide na more **sa Sandrom**.

S kim Tina ide na more? **sa Sandrom.**

INSTRUMENTAL
DRUŠTVA

PAZITE! Putujemo s Majom i s Antom.

ali: Ja idem u kazalište **sa** Silvijom, a Maja **sa** Zdravkom. Tko je razgovarao **sa** Šimićem i **sa** Živkovićem?

s → **sa** ispred **s, z, š, ž, ps, ks**
→ **sa** Silvijom, **sa** Zdravkom, **sa** Šimićem,
sa Živkovićem, **sa** psom, **sa** Ksenijom

PAZITE! Idem u kazalište s Amy, Ines i Kelly.

Strana ženska imena koja ne završavaju na **-a** (*Adel, Dolores, Kelly, Zeynep...*) ne dekliniraju se.

Foreign feminine names that do not end in **-a** (*Adel, Dolores, Kelly, Zeynep...*) do not have declension.

Los nombres femeninos extranjeros que no terminan en **-a** (*Adel, Dolores, Kelly, Zeynep...*) no tienen declinación.

PAZITE!

N	I
dijete	s djetetom
djeca	s djecom
braća	s braćom

PAZITE!

N	I
Ivana	s Ivanom <i>žr</i>
Ivan	s Ivanom <i>mr</i>

8. Upišite instrumental.

VJEŽBA

1. Ručam s _____ . (muž)
2. Svaki dan razgovaramo sa _____ . (susjed *mn*)
3. Pijem kavu s _____ . i _____ . (mama, tata)
4. Idem na službeni put s _____ . (kolegica)
5. Jesi li bio u kinu s _____ ? (Darko)
6. Igram se s _____ . (dijete)
7. Ideš u park s _____ . (djeca)
8. Idete li na more s _____ ? (prijatelj *mn*)
9. Goran ide u kazalište s _____ i _____ . (djevojka, prijatelj)
10. Idem u kino s _____ i _____ . (Marija, Nives)
11. Večeramo sa _____ i _____ . (sin *mn*, kćerka)
12. Krešimir igra nogomet s _____ . (braća)

PRIMJERI: *Zadovoljna sam idejom.*
Svi su oduševljeni Jadrankom.

Pridjevi **zadovoljan, nezadovoljan, oduševljen, šokiran** i neki drugi slažu se s INSTRUMENTALOM.

RAD U PARU

Podijelite se u parove i razgovarajte o tome čime ste zadovoljni, možda čak oduševljeni, a čime ste nezadovoljni u Hrvatskoj. Usporedite mišljenja i iskustva. **Prezentirajte ih pred grupom i lektorom!**

U Hrvatskoj sam zadovoljan/zadovoljna...

U Hrvatskoj sam oduševljen/oduševljena...

U Hrvatskoj sam nezadovoljan/nezadovoljna...

U Hrvatskoj sam iznenađen/iznenađena...

GRAMATIKA

PRIJEDLOZI S INSTRUMENTALOM

PRIMJER: *Penkala je letio nad Zagrebom.*

Prijedlozi **nad, pod, među i pred** dolaze s INSTRUMENTALOM. Takav instrumental zovemo **INSTRUMENTAL PROSTORA**.

PAZITE! među + mn Tina je uvijek među prijateljima.

VJEŽBA

9. Upišite instrumental.

- Mačka je pod _____ (stol)
- Auto je pred _____ (kuća)
- Avion leti nad _____ (grad)
- Među _____ je dobra atmosfera. (student mn)
- Torbe su u razredu pod _____ (klupa mn)
- Kolege su pred _____. Razgovaraju i smiju se. (fakultet)
- Duga je nad _____. (selo)

Mama: Tina, uskoro će doći ljeto, ideš li s nama na more?

Tina: Oprosti, mama. Idem na more, ali ne s vama...

Mama: Ma daj?! Ne ideš s nama? Stvarno? Šteta! S kim ideš? S bratom i Anđelom?

Tina: Hm... Ne, ne idem ni s njima. Znaš kakvi su oni – vole biti sami i stalno se ljube!

Mama: Pa s kim onda ideš?

Tina: Htjela sam ići s Irenom, ali ona stalno uči! Ne idem s njom. Ne idem ni s Jadrankom, idem sa Sandrom.

Mama: Drago mi je što ideš s njom, ona je simpatična i odgovorna. Ipak, žao mi je što ne ideš s nama!

Odgovorite na pitanja.

RAZUMIJEVANJE

- Što mama želi znati?
- Je li mami žao što Tina ne ide na more s njom i tatom?
- Zašto Tina ne želi ići na more s bratom i Anđelom?
- Zašto Tina ne ide na more s prijateljicama Jadrankom i Irenom?
- Što Tinina mama misli o Sandri?

Stvarno?

Šališ se?

IZRAŽAVANJE NEVJERICE

Ma daj?

Ti se šališ?

Šalite se?

Vi se šalite?

Nije moguće!

LIČNE ZAMJENICE U INSTRUMENTALU

GRAMATIKA

PRIMJERI: *Ideš li na more s nama?*
Ne idem s vama, idem s njom.

ja	→ sa mnom	mi	→ s nama
ti	→ s tobom	vi, Vi	→ s vama/Vama
on, ono	→ s njim	oni, one, ona	→ s njima
ona	→ s njom		

➔ PAZITE! nama	Oni putuju prema nama . (dativ)
vama/ Vama	D = L = I Oni razgovaraju o nama . (lokativ)
njima	Oni ne razgovaraju s nama . (instrumental)

➔ **PAZITE!** sa mnom → Ideš li sa mnom u kino?

VJEŽBA

10. Upišite zamjenicu u instrumentalu.

1. Tko ide sa _____ na koncert? (ja)
2. Ako želiš, možeš ići s _____ u kino. (on)
3. Danas ću vježbati u teretani s _____. (oni)
4. Radit ću prezentaciju s _____. (ona)
5. Želim razgovarati s _____. (ti)
6. Idu li one na izlet s _____? (mi)
7. Čekat ćemo Marijana s _____. (vi)

KOMUNIKACIJSKA SITUACIJA

DOGOVARANJE I POZIVANJE

Kad ćemo se vidjeti?

Hoćeš li ići s nama na koncert?

Hoćeš li ići sa mnom u kino?

Ideš li s nama na koncert?

Možeš li me čekati pred kinom?

Gdje ćemo se vidjeti?

Ideš li sa mnom u kino?

Može. Hvala na pozivu!

Vidimo se sutra u 10.30 u gradu.

Rado. Dolazim!

ŠTO PIJEMO LJETI

ČITANJE

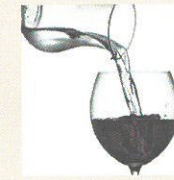
Ljeti je vruće i ljudi trebaju piti više nego inače. Piju običnu ili mineralnu vodu s ledom, sokove s ledom, bevandu (vino s vodom) i gemišt (bijelo vino s mineralnom vodom). Često piju i radler (pivo sa sokom) ili bambus (crno vino s Coca-Colom). Piju i ledenu kavu (kavu sa sladoledom i šlagom) ili koktele s ledom, voćem i, naravno, suncobranom!

mineralna voda s ledom

sok s ledom

vino s vodom (bevanda)

vino s mineralnom vodom

pivo sa sokom

crno vino s Coca-Colom

kava sa sladoledom i šlagom

koktel s ledom i suncobranom

INSTRUMENTAL – dodatak

GRAMATIKA

PRIMJERI: Želiš li kavu sa šlagom?

S čim želiš kavu? S mlijekom ili sa šlagom?

		S čim?
voda	s	ledom
vino		vodom
kava	sa	šlagom
INSTRUMENTAL DODATKA		

Podijelite se u parove i razgovarajte o tome što volite piti. Upotrijebite instrumental.

RAD U PARU

VJEŽBA

11. Stavite imenice u zagrada u instrumental.

1. Volim džus s _____. (led)
2. Pijem kavu s _____. (mlijeko)
3. Pije kavu sa _____. (šećer)
4. Kuham tjesteninu s _____. (umak)
5. Volim meso s _____. (krumpir)
6. Jedem jagode sa _____. (šlag)
7. Kuham gulaš s _____. (njok *mn*)
8. Imam kuću s _____. (vrt)
9. Imaš li stan s _____? (balkon)
10. Kupujem stol s _____. (ladica *mn*)
11. Pijem čaj s _____ i _____. (med, limun)
12. Obožavam sladoled sa _____. (šlag)
13. Kupila sam tortu s _____. (krema)

GRAMATIKA

SIBILARIZACIJA

PRIMJERI: *Razgovaramo s putnicima u vlaku.
Bio je u Grčkoj s arheolozima.
Volim kolač s orasima.*

k			ci
g	+	i →	zi
h			si

Njd	l mn
putnik, liječnik...	s putnicima, liječnicima...
kirurg, arheolog...	s kirurzima, arheolozima...
orah...	s orasima...

VJEŽBA

12. Stavite imenice u instrumental. Pazite na sibilizaciju!

1. Vozač je razgovarao s _____. (putnik *mn*)
2. Obožavam palačinke s _____. (orah *mn*)
3. Pacijent je razgovarao s _____. (liječnik *mn*)
4. Studenti su putovali s _____ na izlet. (arheolog *mn*)
5. Glumac je razgovarao sa _____ o zubima. (stomatolog *mn*)

INSTRUMENTAL – PITANJA

GRAMATIKA

PRIMJERI: *S kim ideš na more? Čime voliš putovati?*

padež	osoba	nije osoba
NOMINATIV	Tko?	Što?
INSTRUMENTAL	S kim(e)?	Čim(e)?

U komunikaciji se upotrebljavaju pitanja koja, uz glagole, sugeriraju upotrebu padeža. Pitanja za instrumental jesu *S kim(e)?* (za živo) i *Čim(e)?* (za neživo).

When communicating, interrogatives are used which, alongside certain verbs, indicate the use of certain cases. The interrogatives for the instrumental case are *S kim(e)?* (for animate things) i *Čim(e)?* (for inanimate things).

Al comunicarse se utilizan preguntas que, junto con ciertos verbos, requieren el uso de determinados casos. Las preguntas para el caso instrumental son *S kim(e)?* (para cosas animadas) i *Čim(e)?* (para cosas inanimadas).

T

13. Dopunite sljedeće rečenice zamjenicama kim ili čim.

VJEŽBA

1. Matija pije kavu s mlijekom. S _____ Matija pije kavu?
2. Matija pije kavu s prijateljicom. S _____ Matija pije kavu?
3. Mi jedemo pizzu sa sirom. S _____ mi jedemo pizzu?
4. Mi idemo na pizzu s mamom. S _____ mi idemo na pizzu?
5. Maja pije čaj s limunom i medom. S _____ Maja pije čaj?
6. Maja pije čaj s Kristinom. S _____ Maja pije čaj?
7. Mirna jede kruh s džemom. S _____ Mirna jede kruh?
8. Mirna doručkuje sa sestrama. S _____ doručkuje Mirna?

MARINOV TJEDAN

Ponedjeljkom i srijedom ide na tečaj. Uči engleski jezik.
 Utorkom i četvrtkom ide u teretanu. Vježba i rekreira se.
 Petkom izlazi s prijateljima. Zajedno idu u kino i klubove.
 Subotom i nedjeljom ide u prirodu sa psom. Satima šetaju šumom.

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA	NEDJELJA
						

GRAMATIKA

INSTRUMENTAL – vrijeme

a) Kada? / Kojim danom?	ponedjeljkom utorkom srijedom četvrtkom petkom subotom nedjeljom vikendom radnim danom	=	svaki ponedjeljak svaki utorak svaku srijedu svaki četvrtak svaki petak svaku subotu svaku nedjelju svaki vikend ponedjeljak–petak
----------------------------	---	---	--

VRIJEME (DANI U TJEDNU, PONAVLJANJE RADNJE ISTIM DANIMA)

b) Koliko dugo?	satima, danima, mjesecima, godinama
-----------------	--

DUGOTRAJNO ODVIJANJE RADNJE

RAZGOVOR Odgovorite na pitanja.

- Što radite ponedjeljkom?
- Što radite utorkom?
- Što radite srijedom?
- Što radite četvrtkom?
- Što radite petkom?
- Što radite subotom i nedjeljom (vikendom)?
- Što niste radili danima, a što mjesecima i godinama?

14. Ispričajte što Goran radi kojim danom. Pazite na gramatiku.

ponedjeljak, utorak, srijeda, četvrtak, petak	→ ići na posao
ponedjeljak, srijeda, petak	→ trenirati košarku
subota	→ ići na izlet ili ići na ručak s prijateljima
nedjelja	→ spavati dugo, kuhati ručak, gledati televiziju

INSTRUMENTAL – prostor po kojem se netko kreće

GRAMATIKA

	Kuda?	
Marin i njegov pas satima šetaju	šumom.	(= po šumi)

15. Upišite instrumental.

- Mama i beba šetaju _____ . (park *mn*)
- Brodovi plove _____ . (more)
- Ptice lete _____ . (nebo)
- Turisti hodaju _____ i razgledavaju. (grad)
- Turisti šetaju _____ . (ulica *mn*)
- Ljeti Zadrani šetaju _____ i razgovaraju. (riva)
- Svi želimo putovati _____ . (Europa)

INSTRUMENTAL: ULOGE

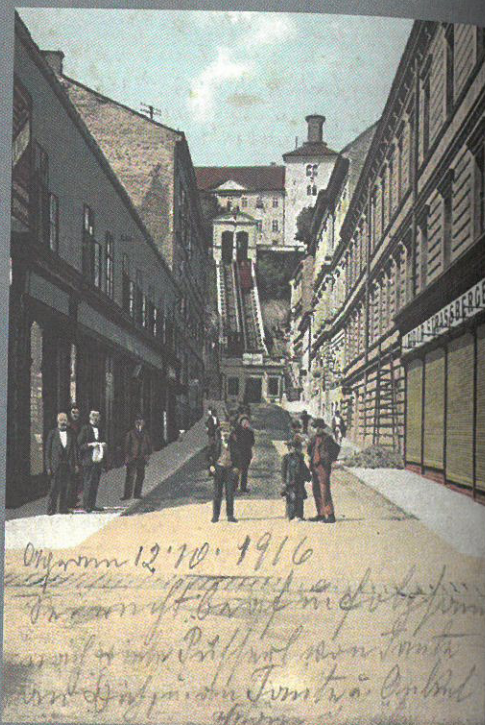
GRAMATIKA

sredstvo:	Vozim se tramvajem.	Čime?
društvo:	Idem na more sa Sandrom.	S kim?
dodatak:	Molim Vas kavu sa šlagom.	S čim?
vrijeme (dani u tjednu):	Subotom ne radim.	Kada? / Kojim danom?
vrijeme (dugo trajanje):	Mjesecima ne jedem slatko.	Koliko dugo?
prostor po kojem se netko kreće:	Oni šetaju šumom.	Kuda?
mjesto:	Oblaci su nad gradom.	Gdje?

pridjevi: Baka je oduševljena slikom. (Čime je baka oduševljena?)
 Baka je oduševljena unucima. (Kime je baka oduševljena?)

ZAGREBAČKA USPINJAČA

Uspinjača je staro prijevozno sredstvo, čak iz 1893. (tisuću osamsto devedeset i treće) godine. Ona je prvo javno prijevozno sredstvo u Zagrebu i važan zagrebački simbol. Zagrepčani i turisti vole se voziti uspinjačom. Ona povezuje Ilicu, glavnu zagrebačku ulicu, i Strossmayerovo šetalište. Vožnja je kratka – traje 64 sekunde. Karta nije skupa, košta samo nekoliko kuna. Putnici mogu naručiti i hitnu vožnju, ali ona košta više. Dok se putnici voze uspinjačom, imaju prekrasan pogled na lijepe zagrebačke krovove i zgrade. Uspinjača je zaštićeni spomenik i turistička atrakcija.

13. cjelina

GDJE JE VAŠA ZEMLJA?

KOMUNIKACIJA I VOKABULAR

- ◆ *Odakle si?*
- ◆ stanovanje, namještaj, ukrasi
- ◆ od čega je što napravljeno
- ◆ izražavanje količine
- ◆ izražavanje dobrodošlice

KULTURA

- ◆ *Croaticum* – Centar za hrvatski kao drugi i strani jezik

GRAMATIKA

- ◆ prostorni genitiv (*iz, od, do, kraj, kod, ispred, pokraj...*)
- ◆ materijalni genitiv (*od*)
- ◆ partitivni genitiv (*puno, malo, više, manje...*)
- ◆ *bez + G*
- ◆ vremenski genitiv (*prije, poslije, za vrijeme, od, do...*)
- ◆ genitiv ličnih zamjenica
- ◆ genitiv upitnih zamjenica

Alvaro i Danilo su na aerodromu. Njihova mama je došla iz Čilea. I Andrea je na aerodromu. Alvarova i Danilova mama želi je što prije upoznati. S Alvarom, Danilom i Andreom na aerodromu su i njihovi prijatelji Veronika i Erwan.

- Alvaro:** Bok, mama! Tako sam sretan što te vidim!
- Danilo:** Bok, mama! Konačno si došla!
- Mama:** Dragi moja djeco! Ne mogu vjerovati da vas opet vidim! Nisam vas vidjela skoro godinu dana! A ti si Andrea, zar ne? Drago mi je!
- Andrea:** Da, ja sam Andrea. Jako mi je drago što sam Vas upoznala!
- Alvaro:** Mama, ovo su naši prijatelji Erwan i Veronika.
- Mama:** Drago mi je! Erwane, ti si iz Francuske, iz Pariza, zar ne? A ti, Veronika, iz Bugarske. Alvaro mi je govorio i pisao o vama! Drago mi je što sam vas upoznala!
- Erwan:** I meni je drago!
- Veronika:** Drago mi je! Jeste li umorni? Sigurno ste gladni!
- Mama:** Hvala na pitanju, stvarno sam umorna! Putovala sam petnaest sati, Čile je jako daleko! Nisam gladna, jela sam u avionu.
- Alvaro:** Mama, idemo na taksi. U Zagrebu smo za dvadeset minuta. Poslije se možeš odmarati.

RAZUMIJEVANJE Odgovorite na pitanja.

1. Tko čeka Alvarovu i Danilovu mamu na aerodromu?
2. Koliko dugo mama nije vidjela sinove?
3. Je li mama na aerodromu prvi put srela Andreu?
4. Je li mama već znala tko su Erwan i Veronika?
5. Zašto mama nije gladna?
6. Čime mama, Alvaro, Danilo, Andrea, Veronika i Erwan idu u Zagreb?

Dobro došli u Hrvatsku!

rukovati se
ljubiti se
grliti se

Drago mi je što te vidim.
Drago mi je što Vas vidim!

Kako si putovao?
Kako ste putovali?
Želim ti ugodan boravak!
Želim Vam ugodan boravak!

Koliko dugo ostaješ?
Koliko dugo ostajete?
Ugodan boravak!
Sretno!

Podijelite se u parove i improvizirajte dijalog tako da jedna osoba dolazi s puta (iz Njemačke, iz Kine...), a druga je dočekuje. Glumite situaciju iz dijaloga!

RAD U PARU

GENITIV

GRAMATIKA

PRIMJER: Erwane, ti si iz **Francuske**, iz **Pariza**, zar ne?

	mr, sr	žr
<i>jednina</i>	-a grada sela	-e sobe
<i>množina</i>	-a gradova sela	-a soba

Genitiv je padež koji ima puno različitih značenja. To je padež uz koji dolazi najviše prijedloga. Zajedno s prijedlozima može imati različita prostorna, vremenska i druga značenja.

The genitive case has a lot of different meanings. It is the case which accompanies the greatest number of prepositions. In conjunction with prepositions, it can have different spatial, temporal and other meanings.

El caso genitivo tiene muchos significados diferentes. Es el caso que va acompañado de la mayoría de las preposiciones. Junto con diferentes preposiciones, puede tener diferentes significados: espaciales, temporales y otros.

GDJE JE HRVATSKA?

Hrvatska je između Slovenije, Mađarske, Srbije, Bosne i Hercegovine i Crne Gore. Hrvatska je nedaleko od Austrije i blizu Italije. Hrvatska je južno od Mađarske, sjeverno od Crne Gore, zapadno od Srbije te Bosne i Hercegovine. Hrvatska je istočno od Slovenije. Hrvatska je daleko od Australije, Amerike i Afrike.

GRAMATIKA

PROSTORNI GENITIV

PRIMJERI: Liridona je iz Albanije. Albanija je južno od Hrvatske.

prijedlozi: iz, između, pokraj, blizu, daleko od, sjeverno od, južno od, zapadno od, istočno od	+	GENITIV
---	---	---------

VJEŽBA

1. Gdje se nalazi Vaša zemlja?

između _____ i _____
 pokraj _____ blizu _____
 sjeverno od _____ južno od _____
 zapadno od _____ istočno od _____
 daleko od _____ nedaleko od _____

2. Pogledajte kartu svijeta i odgovorite na pitanja.

PRIMJER: Slovačka je južno od Poljske, a istočno od Austrije.

1. Gdje je Japan?	6. Gdje je Danska?
2. Gdje je Bolivija?	7. Gdje je Nigerija?
3. Gdje je Honduras?	8. Gdje je Libanon?
4. Gdje je Poljska?	9. Gdje je Turska?
5. Gdje je Indija?	10. Gdje je Island?

3. Pogledajte kartu Hrvatske i odgovorite na pitanja.

1. Gdje je Karlovac?	5. Gdje je Rijeka?
2. Gdje je Sisak?	6. Gdje je Zadar?
3. Gdje je Osijek?	7. Gdje je Split?
4. Gdje je Đakovo?	8. Gdje je poluotok Pelješac?

4. Dopunite rečenice imenicom u genitivu.

- Elena je iz _____, iz _____. (Moskva, Rusija)
- Antonio je iz _____, iz _____. (Córdoba, Argentina)
- Amy je iz _____, iz _____. (Dublin, Irska)
- Katarina je iz _____, iz _____. (Bratislava, Slovačka)
- Marianna je iz _____, iz _____. (Toronto, Kanada)
- Laura je iz _____, iz _____. (Beč, Austrija)
- Juan je iz _____, iz _____. (Bogota, Kolumbija)
- Hrvoje je iz _____, iz _____. (Krapina, Hrvatska)
- Reinhard je iz _____, iz _____. (Berlin, Njemačka)
- Lara je iz _____, iz _____. (Madrid, Španjolska)

PRIMJERI: *Idem u Peking. Idem na Brač. Idem na koncert.*

Idem	u na	+	akuzativ
------	-----------------------	---	----------

PRIMJERI: *Dolazim iz Pekinga. Dolazim s Brača.*
Vratio sam se s koncerta.

Dolazim	iz s/sa	+	genitiv
---------	--------------------------	---	---------

	prijedlozi		prijedlozi
zatvoren prostor grad država kontinent	u + A iz + G	otvoren prostor događaj aktivnost tehnologija	na + A s + G

VJEŽBA

5. Dopunite rečenice prijedlozima *iz* i *s(a)*.

1. Marko danas putuje u Zagreb. Vratit će se _____ Zagreba sutra popodne.
2. Ivan je sada u Londonu. Nazvat će me _____ Londona.
3. Prijatelji su danas na izletu. Oni će doći _____ izleta kasno navečer.
4. Mi idemo na otok Brač. Vratit ćemo se _____ Brača u četvrtak.
5. Maja je otišla na tržnicu. Vratila se s _____ tržnice u 11 sati.
6. Baka i djed idu na ručak. Vratili su se _____ ručka u 5 sati.
7. Oni putuju u Ameriku u rujnu. _____ Amerike će putovati u Japan.
8. Tata i ja sada idemo u kino. Doći ćemo _____ kina oko 7 sati.
9. Tanja i prijateljica idu na ljetovanje. Vratit će se _____ ljetovanja drugi tjedan.
10. Dečki su otišli na nogomet. Vratit će se _____ nogometa za 2 sata.
11. Kolega je išao na sastanak. Vratit će se _____ sastanka u 5 sati.

Andrea živi s roditeljima i bakom u Zagrebu, u Dubravi. Od centra do Dubrave tramvaj vozi pola sata. Andrea, njezini roditelji i baka žive u kući. Kuća ima prizemlje i jedan kat. U prizemlju je hodnik. Lijevo je kuhinja, a pokraj kuhinje su blagovaonica i dnevna soba. Kraj kuhinje je mala smočnica. Ravno je kupaonica i WC. Desno su stepenice za kat. Na katu su tri spavaće sobe i dvije kupaonice. Svaka soba ima balkon. Ispred i iza kuće je vrt. Vrt je velik i lijep. Kad je lijepo vrijeme, Andrea, roditelji i baka ručaju u vrtu ili piju kavu i razgovaraju. Blizu njihove kuće su pošta, knjižnica, trgovina, pekarnica i autopraonica. Njihova ulica je mala i tiha.

Odaberite T (točno) ili N (netočno).

VJEŽBA

1. Andrea živi sama. T – N
2. Njezina kuća ima prizemlje i dva kata. T – N
3. Stepenice za kat su desno. T – N
4. Spavaće sobe su u prizemlju. T – N
5. Pokraj kuće je malen vrt. T – N
6. Andreina ulica je mirna. T – N
7. Blizu Andreine kuće nalaze se pošta i trgovina. T – N

PROSTORNI GENITIV

GRAMATIKA

PRIMJERI: *Od centra do Dubrave tramvaj vozi pola sata.*
Pokraj kuhinje su blagovaonica i dnevna soba.

kraj/pokraj/pored, kod, blizu, iznad, ispod, ispred, iza, između, oko, od, do, iz, preko, preko puta, lijevo od, desno od...	+	GENITIV	Pokraj... čega? Pokraj... koga?
--	---	---------	--

VJEŽBA

6. Dopunite tekst imenicama u genitivu.

Lijevo od _____ (hodnik) nalazi se kuhinja, a pokraj _____ (kuhinja) je blagovaonica. Dnevna soba se nalazi pored _____ (blagovaonica). Desno od _____ i _____ (kuhinja, dnevna soba) nalaze se stepenice koje vode na kat. Na katu lijevo i desno od _____ (stepenica *mn*) nalaze se spavaće sobe, a blizu _____ (soba *mn*) su kupaonice i balkoni. Iza i pokraj _____ (kuća) je lijep vrt, a ispred _____ (kuća) parkiralište. Blizu _____ (kuća) nalaze se trgovina i autopraonica.

7. Upišite genitiv.

1. Bit ću kod _____ sutra navečer. (prijatelj *mn*)
2. Tata je bio kod _____ i dobio je lijek. (liječnik)
3. Maja je kod _____. One zajedno prave kolače. (sestra)
4. Šefica je kod _____ i _____ u uredu. (kolegica, kolega)
5. Ljiljana je kod _____ i _____. Večeras čuva njihovu djecu. (Davor i njegova supruga)
6. Vidimo se danas u 8 kod _____ na trgu! (spomenik)
7. Čekat ću vas u 7 kod _____ u Ulici Viktora Kovačića. (trgovina)
8. Bili smo u Berlinu kod _____. (rođak *mn*)

LEKSIK

STANOVANJE

kuća, stan, dnevna, spavaća, blagovaonica
 ulica, adresa, soba, kuhinja, kupaonica
 garaža, radna, dječja, hodnik, smočnica, WC
 vrata (*mn sr*), prozor, stepenice (*mn žr*), lift, balkon, terasa
 zid

NAMJEŠTAJ

trosjed, dvosjed, fotelja, kauč, polica
 stolić, ormar, radni stol, krevet, krevet na kat, stol, stolica, ormarić, noćni ormarić
 hladnjak, (mikrovalna) pećnica, štednjak, kada, slavina, tuš
 sudoper, televizor, WC školjka, ručnik
 UKRASI
 slika, sat, tepih, fotografija, umivaonik
 vaza, zavjesa, jastuk, lampa, ogledalo, cvijeće

8. Opišite prostorije na fotografijama (dnevnu sobu, kuhinju, spavaću sobu, dječju sobu, kupaonicu i WC) uz pomoć ponuđenih riječi.

GOVORENJE

Služite se genitivom i lokativom.

PRIMJERI: *Stol je kraj kauča. Vaza je blizu police. Cvijet je na hladnjaku. Igračke su na tepihu.*

kauč, stolić, tepih, ormar, polica (*mn*), lampe, vaza, zid

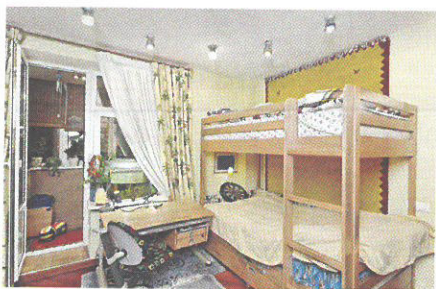
hladnjak, štednjak, ormarić (*mn*), sudoper, lampa (*mn*)

stol, stolica (*mn*), slike, lampa, tanjur (*mn*), čaša (*mn*)

krevet, slika, zid, ormarić, noćni ormarić (*mn*), lampa (*mn*), jastuk (*mn*)

krebet na kat, ladice, radni stol, stolica, tepih, igračka (mn), zid

kada, umivaonik, ogledalo, WC [ve-ce] školjka

GRAMATIKA

GENITIV – pitanja

PRIMJERI: *Andreina kuća je blizu trgovine i pošte.*

Blizu čega je Andreina kuća?

Andrea stanuje daleko od Alvara.

Daleko od koga stanuje Andrea?

padež	osoba	nije osoba
NOMINATIV	Tko?	Što?
GENITIV	Koga?	Čega?

T U komunikaciji se upotrebljavaju pitanja koja, uz glagole, sugeriraju upotrebu padeža. Pitanja za genitiv jesu *Koga?* (za živo) i *Čega?* (za neživo).

When communicating, interrogatives are used which, alongside certain verbs, indicate the use of certain cases. The interrogatives for the genitive case are *Koga?* (for animate things) and *Čega?* (for inanimate things).

Al comunicarse se utilizan preguntas que, junto con ciertos verbos, requieren el uso de determinados casos. Las preguntas para el caso genitivo son *Koga?* (para cosas animadas) y *Čega?* (para cosas inanimadas).

VJEŽBA

9. Upišite upitne zamjenice u genitivu.

PRIMJER: *Veronika sjedi pokraj Erwana. Pokraj koga sjedi Veronika?*

- Kuća je daleko od centra. Od _____ je daleko kuća?
- Blagovaonica je pokraj kuhinje. Pokraj _____ je blagovaonica?
- Smočnica je između kuhinje i balkona. Između _____ je smočnica?
- Spavaća soba je blizu dnevne sobe. Blizu _____ je spavaća soba?
- Alvaro je kod Andree. Kod _____ je Alvaro?
- Terasa je ispred dnevne sobe. Ispred _____ je terasa?

U GOSTIMA KOD ANDREE

Alvaro i njegova mama Lara su danas u gostima kod Alvarove djevojke Andree. Upoznat će njezine roditelje i baku. Andrea će im pokazati kuću i vrt.

Andrea:	Bok, Alvaro! Dobar dan, gospođo Potočnjak! Izvolite ući!
Alvaro:	
Alvarova mama:	Bok, Andrea!
Andrea:	Mama, tata, ovo je gospođa Potočnjak, a ovo je Alvaro, moj dečko.
Andreina mama:	Drago mi je! Ja sam Mirna.
Andrein tata:	Drago mi je! Andrein tata Kristijan.
Alvarova mama:	Drago mi je, ja sam Lara!
Andrea:	Gdje je baka?
Andreina mama:	U kuhinji je, priprema tortu od oraha, meda i mrkve! To je njezin specijalitet!
Baka:	Evo, dolazim! Alvaro, zlato, baš mi je drago što sam te upoznala. I tvoju mamu! Andrea stalno govori o tebi!
Alvaro:	I meni je drago! Izvolite! Ruže su za mamu i baku, a vino za sve.
Andreina mama:	Hvala, Alvaro! Ruže su prekrasne!
Baka:	Hvala ti, nisi trebao!
Andrein tata:	O, to je čileansko vino, sigurno je jako dobro! Baš ti hvala!
Andreina mama:	Hajdemo sjesti u vrt. Što želite piti? Kavu, sok...?
Alvarova mama:	Molim vas kavu i čašu vode.
Andreina mama:	Alvaro, može li kava i za tebe?

Alvaro:	Za mene samo malo soka. Danas sam već popio dosta kave.
Andreina mama:	Sok od naranče ili jabuke? Imamo i domaći sok od višnje. A imamo i kavu bez kofeina.
Alvaro:	Sok od višnje, hvala. Ali samo malo soka, molim Vas.
Baka:	Alvaro, odlično govoriš hrvatski!
Alvaro:	Hvala! Puno vježbam s Andreom!

RAZUMIJEVANJE Odaberite T (točno) ili N (netočno).

- Alvaro i njegova mama već dugo poznaju Andreinu obitelj. T – N
- Torta od oraha, meda i mrkve je Mirnin specijalitet. T – N
- Ruže su poklon za mamu i baku. T – N
- Vino je iz Čilea. T – N
- Alvaro želi sok od jabuke. T – N
- Alvaro želi malo kave. T – N
- Alvaro izvrsno govori hrvatski. T – N

GRAMATIKA
GENITIV – RAZLIČITE FUNKCIJE

PRIMJERI: *Baka priprema tortu od oraha, meda i mrkve.
Molim Vas sok od višnje.*

sok od naranče, torta od čokolade, sladoled od vanilije, mafini od bundeve...	Od čega je sok?
MATERIJALNI GENITIV	

PRIMJER: *Molim Vas samo malo soka.*

malo, premalo, puno, više, previše, dovoljno, još, dosta...	+	GENITIV	Koliko čega?
PARTITIVNI GENITIV			

PRIMJER: *Imamo i kavu bez kofeina.*

bez	+	GENITIV	Bez koga/čega?
-----	---	---------	----------------

10. Upišite genitiv (materijalni genitiv).

- Volim jesti kolače od (čokolada)
- Kremšnite imaju kremu od (jaje *mn*)
- Što voliš više, sok od ili?
(jabuka, naranča)
- Kupila sam sok od (ananas)
- Njezina baka pravi kolač od (sir)
- Marko želi pojesti gulaš od i
(meso, krumpir)
- Hoćete li sladoled od ili od?
(čokolada, vanilija)
- Tata je jučer napravio sok od (višnja)

11. Upišite genitiv (partitivni genitiv).

- Molim još malo! Jako je dobar! (čaj)
- Večera je bila odlična, pojeli smo previše i
....., i popili previše (meso, kolač *mn*, vino)
- Izvoli još (salata)
- Moram kupiti puno i
(jogurt, maslac)
- Nije dobro jesti previše (šećer)
- Hoćeš li imati dovoljno za kolače? (brašno)
- Trebate jesti više i
(povrće, voće)
- Čovjek ne može imati previše (sreća)
- Mislim da mama ima dosta (problem *mn*)
- Neka djeca jedu premalo (povrće)

12. Upišite genitiv.

1. Maja pije kavu bez _____ i _____.
(mlijeko, šećer)
2. Ne možeš napraviti ledenu kavu bez _____. (sladoled)
3. Sara je na dijeti pa jede hranu bez _____. (šećer)
4. Nudite li hranu bez _____? (gluten)
5. Bez _____ i _____ ljudi ne mogu biti zdravi.
(vitamin *mn*, mineral *mn*)
6. Vegetarijanci jedu jela bez _____. (meso)
7. Marijana ne može bez _____ na televiziji. (serija *mn*)
8. Oni ne mogu živjeti bez _____ i _____.
(sport, rekreacija)

VJEŽBA

Napišite, a zatim recite koja su Vaša omiljena jela i od čega su napravljena. Usporedite svoj popis s popisom drugih studenata u grupi.

PRIMJER: *Moje omiljeno jelo je sarma. To je jelo od kupusa i mesa.*

RAD U PARU

Podijelite se u parove i napišite dijalog *Kod mene u gostima*. U dijalogu nudite jedan drugom hranu i piće. Pritom se poslužite izrazima: *Što želiš popiti? Želiš li sok od... Želiš li kolač od... Želiš li malo... Želiš li još... Može li još malo... i tako dalje.*

ČITANJE

ANDREIN RADNI DAN

Andrea ide na fakultet rano ujutro. Kod kuće pije čaj. Prije predavanja u pekarnici kupuje pecivo. Poslije predavanja ide na ručak. Za vrijeme ručka razgovara s kolegama i kolegicama. Poslije ručka ide u knjižnicu. U knjižnici uči i priprema prezentacije. Poslije knjižnice ide u centar. U centru je čeka Alvaro. Šetaju ili jedu sendvič. Ponekad idu na večeru u studentski restoran. Poslije večere Andrea ide kući tramvajem. Za vrijeme vožnje čita novine na mobitelu, piše mejlove ili čita knjigu. Prije spavanja razgovara s mamom, tatom i bakom. Ponekad gleda televiziju.

Dopunite tekst imenicama u genitivu.

Prije _____ Andrea ide u pekarnicu, a poslije _____ ide na ručak. Prije _____ Andrea ima predavanja, a poslije _____ uči u knjižnici. Poslije _____ Andrea je s Alvarom u centru. Prije _____ ponekad gleda televiziju.

VREMENSKI GENITIV

PRIMJERI: *Andrea ide u pekarnicu prije predavanja.*
Poslije predavanja ide u grad.

prije, poslije/nakon, za vrijeme	+	GENITIV	Prije čega? Poslije/nakon čega? Za vrijeme čega?
----------------------------------	---	---------	--

13. Dopunite rečenice genitivom.

PRIMJER: *Poslije _____ sam umoran. (trening)*
Poslije treninga sam umoran.

1. Poslije _____ ići ćemo u knjižnicu. (predavanje)
2. Studenti za vrijeme _____ pišu poruke na mobitelu.
(pauza)
3. Idemo zajedno u kazalište. Hoćemo li se naći prije _____? (predstava)
4. Prijatelji su otišli na pivo poslije _____. (kino)
5. Za vrijeme _____ jedem sendvič i pijem kavu. (pauza)
6. Prije _____ moram skuhati kavu. (doručak)
7. Poslije _____ brat će oprati posuđe. (večera)
8. Djeca često pojedu nešto slatko poslije _____. (ručak)
9. Hoćemo li ići na kavu poslije _____? (predavanje *mn*)
10. Ljudi u kinu jedu kokice za vrijeme _____. (film)

GRAMATIKA

GLAGOLI S GENITIVOM

PRIMJERI: Andrea se boji **mraka**. Boji **ga** se.
Alvaro se sjeća **bake**. Sjeća **je** se.

T Neki glagoli otvaraju mjesto genitivu, na primjer glagol **bojati se** i **sjećati se**. (Bojim se psa. Sjećam se ljetovanja.)

Certain verbs indicate the use of the genitive case, for example the verbs **bojati se** and **sjećati se**. (Bojim se psa. Sjećam se ljetovanja.)

Ciertos verbos requieren el uso del caso genitivo, por ejemplo los verbos **bojati se** y **sjećati se**. (Bojim se psa. Sjećam se ljetovanja.)

GRAMATIKA

LIČNE ZAMJENICE U GENITIVU

PRIMJERI: Andrea se boji mraka pa kod nje u sobi često gori svjetlo.
Boji **ga** se.
Pored kreveta nalazi se veliki tepih,
a preko puta **njega** ormarić s televizorom.

ja	→	mene, me	mi	→	→ nas
ti	→	tebe, te	vi/Vi	→	→ vas/Vas
on, ono		njega, ga	oni, one, ona	→	→ njih, ih
ona	→	nje, je			

PAZITE! lične zamjenice u **G** = lične zamjenice u **A**
osim: nje, je (G) ≠ nju, ju/je (A)

PRIJEDLOG	+	DUGI OBLIK	Stanujemo blizu njega.
GLAGOL	+	KRATKI OBLIK	Bojim ga se.

VJEŽBA 15. Prepišite rečenice tako da imenice u genitivu zamijenite zamjenicama.

- Stanujemo blizu **prijatelja**. (mn) Stanujemo blizu _____.
- Moja obitelj ljetuje kraj tvoje **sestre**. Moja obitelj ljetuje kraj _____.
- Nećemo ići na izlet bez **Irene**. Nećemo ići na izlet bez _____.
- Od mene do **Ivana** ima 10 minuta. Od mene do _____ ima 10 minuta.

6. Iznad **kuće** je veliko drvo.

Iznad _____ je veliko drvo.

7. Gdje je mačka? Ispod **kreveta**?

Gdje je mačka? Ispod _____?

8. Maja sjedi između **Ane i Borisa**.

Bilježnice su između _____.

9. Maja sjedi kraj **Ane**.

Maja sjedi kraj _____.

16. Dopunite rečenice kratkim oblikom zamjenica u genitivu.

1. Bojim se **psa**.

Bojim _____ se.

2. Ante se boji **susjeda**. (jd)

Boji _____ se.

3. Mi se bojimo **terorista**. (mn)

Bojimo _____ se.

4. Bojiš li se **pauka**? (jd)

Bojiš li _____ se?

5. Mirna se boji **miševa**.

Boji _____ se.

6. Alenka i Branka se boje **zmije**.

Boje _____ se.

7. Mi se bojimo **insekata**.

Bojimo _____ se. (mn)

GENITIV: ULOGE

GRAMATIKA

podrijetlo:	Andrea je iz Zagreba.	Odakle?
prostor:	Blagovaonica je pokraj kuhinje.	Pokraj čega?
	Mirna sjedi iza Ane.	Iza koga?
materijalni G:	Torta je od meda, oraha i mrkve.	Od čega?
partitivni G:	Molim Vas samo malo soka.	Koliko?
bez + G:	Imamo kavu bez kofeina.	Bez čega?
	Ne idemo na izlet bez Alvara.	Bez koga?
vremenski G:	Poslije predavanja Andrea ide na ručak.	Prije čega? Poslije čega? Za vrijeme čega?
	Andrea je došla prije Alvara.	Prije koga?

Glagoli **bojati se**, **sjećati se**... + GENITIV

Andrea se boji **mraka**.
Čega se boji?

CROATICUM – CENTAR ZA HRVATSKI KAO DRUGI I STRANI JEZIK

Ako želite učiti hrvatski u Hrvatskoj, *Croaticum* je pravo mjesto za to! *Croaticum – Centar za hrvatski kao drugi i strani jezik* nalazi se na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Studenti imaju jezične i govorne vježbe, kao i predavanja iz hrvatske kulture na hrvatskom i engleskom jeziku. *Croaticum* nudi dugačke i kratke programe. Na *Croaticumu* studenti i drugi hrvatski jezik uče više od 60 godina. Oko 20 000 studenata naučilo je hrvatski jezik na *Croaticumu*!

14. cjelina

PET DO DVANAEST

KOMUNIKACIJA I VOKABULAR

- ◆ izražavanje količine
- ◆ raspitivanje za cijenu i kupovanje
- ◆ dogovaranje za izlazak
- ◆ izražavanje količine i poretka
- ◆ frazemi s brojevima
- ◆ redni brojevi
- ◆ hrvatsko kazalište

KULTURA

- ◆ hrvatski praznici i blagdani

GRAMATIKA

- ◆ imenice uz brojeve
- ◆ genitiv množine imenica *ljudi*, *mjeseci* i *sati*
- ◆ redni brojevi
- ◆ genitiv u datumima
- ◆ *ima*, *nema* + genitiv

PRAVOPIS

- ◆ pisanje rednih brojeva
- ◆ pisanje godina i datuma

- Alvaro:** U subotu želim ići u kazalište. A vi? Jeste li i vi za kazalište?
- Veronika:** Ja sam uvijek za kazalište! Što želiš gledati? Što igra?
- Alvaro:** (Gleda program na mobitelu.) U HNK-u igra „Nikola Šubić Zrinski“, hrvatska nacionalna opera, ali ja baš ne razumijem operu. U kazalištu *Komedija* igra poznati hrvatski mjuzikl „Jalta, Jalta“. On je popularan već 40 godina.
- Erwan:** OK, idemo na „Jaltu, Jaltu“. Ima li još ulaznica? Koliko koštaju? Nisam još dobio stipendiju za ovaj mjesec.
- Alvaro:** Ima još ulaznica. Cijena ovisi o mjestu. Neke ulaznice koštaju 120, a neke 100 kuna. Neke koštaju 70 kuna.
- Veronika:** Studenti imaju popust – ulaznice su 42 kune s popustom.
- Erwan:** Je li moguće? Samo toliko?
- Veronika:** Da, ulaznice za kazalište u Hrvatskoj su vrlo povoljne za studente. Znači idemo na „Jaltu, Jaltu“! Još nisam bila u *Komediji*.
- Alvaro:** Može, ali trebamo što prije kupiti ulaznice jer će se rasprodati. (Gleda u mobitel.) Čitam ovdje da je mjuzikl „Jalta, Jalta“ i dalje popularan i da je uvijek rasprodan.

RAZUMIJEVANJE **Odgovorite na pitanja.**

1. Tko želi ići u kazalište u subotu?
2. Tko nije siguran da može ići u kazalište?
3. Tko ima popust na ulaznice?
4. Kakve su cijene ulaznica za kazalište u Hrvatskoj?
5. Zašto Alvaro, Erwan i Veronika moraju brzo kupiti karte?

- glumac
glumica
- redatelj
redateljica
- kazalište
- Hrvatsko narodno kazalište (HNK)
u Zagrebu, u Varaždinu, u Rijeci, u Splitu, u Osijeku, u Zadru
- predstava
tragedija
komedija
- kazalište lutaka
drama
opera
balet
mjuzikl
- kazalište za djecu
rezervirati i kupiti ulaznicu (kartu razg.)
- blagajna
cijena ulaznice
popust

Odgovorite na pitanja.

RAZGOVOR

1. Volite li ići u kazalište?
2. Kakve predstave volite gledati?
3. Kakve su cijene ulaznica za kazalište u Vašoj zemlji?
4. Jeste li bili u kazalištu u Hrvatskoj? Kakav je Vaš dojam o njemu?

DOGOVARANJE ZA IZLAZAK

- Želiš li ići u kino sa mnom?
Želiš li ići u kazalište sa mnom?
- Žao mi je, ne mogu. Možda drugi put.
Nažalost, ne mogu.
- U koje kino idemo?
- Idemo u kino Europa.
- U koje kazalište idemo?
- Idemo u Hrvatsko narodno kazalište.
- Koji film igra?
- Igra hrvatski film „Mare“.
- Kakav je to film?
- To je drama, komedija, triler...
- Na koju predstavu idemo?
- Igra hrvatski mjuzikl „Jalta, Jalta“.
- Kakva je to predstava?
- To je opera, mjuzikl, drama, tragedija, komedija...
- Koliko košta ulaznica?
- Ulaznica košta 60 kuna.
- Kakva je cijena?
- Cijena je povoljna.
Ulaznice nisu skupe.

Podijelite se u parove. Pogledajte programe hrvatskih kazališta na slici. Razgovarajte o tome kakve predstave volite i u koje kazalište želite ići. Napišite dijalog o tome.

11. lipnja 2018. u 19:00 sati

Vincenzo Bellini
NORMA
opera u dva čina

Libreto: Felice Romani prema tragediji *Norma* ili *Cefalorasto* Alessandro Soumetta

Dirigent: Stefano Rabaglia
Redatelj: Christian Romanowski
Umjetnička voditeljica projekta: Dunja Vejzović

ULOGE
POLIIONE, rimski prokonzul u Galiji: Mario Zeffiri
OROVESO, poglavar družda: Slavko Sekulić
NORMA, njegova kći, velika svećenica: Daria Masiero
ADALGISA, svećenica: Diana Haller
CLOTILDE, Normina družica: Emilia Rukavina
FLAVIO, rimski centurion: Matej Predojević Petric
NORMINI SINOVCI: Ivor Čučak i Filip Antunović
DJEVOJČICE: Hannah i Nadia Kircher, Elena Kolić
DJEČAK: Matija Antunović

DRUIDI, SVEĆENICE, GALSKI VOJNICI

Kostimografija: Dženisa Peotić
Scenografija: Christian Romanowski
Oblikovanje svijeta: Christian Romanowski
Asistentica režije: Sofija Cingula
Asistenti dirigenta: Davorin Brazić
Asistentica kostimografije: Sanja Jurešić
Asistentica scenografije: Paola Lugarić
Koncertni majstor: Anton Kyrilov
Vokalna priprema: Nicoletta Olivieri
Zborovoditelj: Nicoletta Olivieri i Domeniko Briški

Korepetitorica: Natalija Marycheva
Inspicijenti: Branka Kušen Kajdi, Valter Milavec
Šaptačica: Nina Simčić

Orkestar i zbor Opere, ansambl Baleta Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca te Akademski mješoviti zbor Muzičke akademije Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli

12 PREDSTAVA DRAMSKA PRETPLATA 2016.

4 PREDSTAVE PRETPLATA 4+

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE ZADAR

KAZALIŠNA SEZONA 2020./2021.

OTVARANJE SEZONE 20. LISTOPADA

GRADSKO DRAMSKO KAZALIŠTE RAVELLA
Lionello de Felipo
FILUMENA MARTURANO
redatelj: Branka Ferenčević

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE ZADAR
Michael Frayn
KAOS IZA KULISA
redatelj: Peda Grozdić

KAZALIŠTE VINDITICA
Alfred Jerri
KRALJ UBU
redatelj: Sano M. Strelac

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE ZADAR
Claudio Grigolini
BESPLATNI WI-FI
redatelj: Zoran Muzić

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE ZADAR
Ivan Kramarić
NA KRAJU TJEDNA
redatelj: Božo Jelić

SATIRIČNO KAZALIŠTE KEREMPUR
Đuđan Knežević
MARATONCI TRČE POČASNI KRUG
redateljica: Viki Mihaljević

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE ZADAR
Miroslav Kraljević
OSTAVLJAM TE

TEATAR GAVRAN
Mira Švarnec
PAROVI
redatelj: Robert Rapoza

PREMIJERNA PRETPLATA

1. Michael Wynne:
TULUM U SAMOSTANU, komedija
2. Mate Malčić:
LEGENDA O SVETOM MUHLI, farsa
3. Andrew Lloyd Webber – Tim Rice:
JESUS CHRIST SUPERSTAR, rock opera
4. Maic Norman – Tom Stoppard – Lee Hall – Paddy Cunneen:
ZALJUBLJENI SHAKESPEARE, komedija
5. Jason Robert Brown:
PROŠLIH PET GODINA, mjuzikl

*koprodukcija s HNK u Varaždinu

UPIS PRETPLATE

od 10. 9. do 21. 9. 2018.
za pretplatnike iz sezone 2017. / 2018.
Od 24. 9. do 5. 10. 2018.
za nove pretplatnike

Blagajna Kazališta „Komedija“, Oktogon, Ilica 5
Radnim danom 8 – 17, subotom 8 – 13 sati.

Zagrebačko gradsko kazalište „Komedija“
PP. 428, Kaptol 5, 10000 Zagreb
Telefon (centrale): 01 48 13 200

A: _____

B: _____

A: _____

B: _____

A: _____

B: _____

A: _____

B: _____

A: _____

B: _____

PRIMJERI: Neke ulaznice koštaju 120, a neke 100 kuna.
Neke koštaju 70 kuna.
Ulaznice su 42 kune s popustom.

U hrvatskom jeziku upotreba broja ispred imenice utječe na oblik imenice (padež). Npr. *Vidim djevojku*. (A), *Vidim dvije djevojke* (G.jđ), *Vidim pet djevojaka* (G.mn).
Uz broj 1 i brojeve kojima je zadnja znamenka 1 (21, 31, 41... 101... 1001...) upotrebljavaju se imenice u nominativu jednine ako je u rečenici upotrijebljen glagol *biti* (*Ovo je jedna kuna*). Ali kada glagol *biti* znači *koštati*, uz broj 1 (21, 31...) upotrebljavaju se imenice u akuzativu, ne u nominativu (*Vino je 21 kunu*).

Broj *jedan* ima tri roda kao i pridjevi (*jedan muškarac, jedna žena, jedno dijete*). Ako je u rečenici upotrijebljen glagol *imati* (ili neki drugi glagol koji zahtijeva akuzativ, npr. *trebati, platiti, koštati, dati...*), broj i imenica upotrebljavaju se u akuzativu (*Imam jednu kunu / jednu tisuću / jedan milijun / jednu milijardu*). Uz brojeve 2, 3, 4 i brojeve koji završavaju na 2, 3, 4 (22, 23, 24, 32, 33, 34... 102...), osim 12, 13 i 14, upotrebljavaju se imenice u genitivu jednine. Npr. *Imam dvije kune. Vidim dvadeset tri djevojke. Vidim trideset četiri mladića*. Broj 2 ima dva roda (*dva muškarca, dvije žene*).

In the Croatian language the use of a number in front of a noun affects the form of the noun (its case). For example, *Vidim djevojku*. (A), *Vidim dvije djevojke* (G.jđ), *Vidim pet djevojaka* (G.mn).
Nouns take the nominative case when used with the number 1 (21, 31, 41... 101... 1001...) if the sentence has the verb *biti* (*Ovo je jedna kuna*). But when the verb 'to be' (*biti*) is used to mean 'to cost' (*koštati*), nouns are put into the accusative, not the nominative form, when they are used in conjunction with the number 1 (21, 31...): *Vino je 21 kunu*.

The numeral *jedan* has three grammatical genders, just like an adjective (*jedan muškarac, jedna žena, jedno dijete*). If a sentence contains the verb *imati* (or any other verb which takes the accusative case, for example *trebati, platiti, koštati, dati...*), the numeral and the noun are in the accusative case (*Imam jednu kunu / jednu tisuću / jedan milijun / jednu milijardu*). Nouns take the genitive case when used with the numbers 2, 3 and 4, and with numbers that end in 2, 3 or 4 (22, 23, 24, 32, 33, 34... 102...), with the exception of 12, 13 and 14. For example, *Imam dvije kune. Vidim dvadeset tri djevojke. Vidim trideset četiri mladića*. The numeral 2 has two grammatical genders (*dva muškarca, dvije žene*).

En el idioma croata, el uso de un número delante del sustantivo afecta la forma del mismo (caso). Por ejemplo, *Vidim djevojku*. (A), *Vidim dvije djevojke* (G.jđ), *Vidim pet djevojaka*. (G.mn)
Con el número 1 y con los números que terminan en 1 (21, 31, 41... 101... 1001...) usamos los sustantivos en el caso nominativo si la oración tiene el verbo *biti* (*Ovo je jedna kuna*). Pero cuando el verbo *ser* (*biti*) significa *costar* (*koštati*) y los sustantivos vienen acompañados por el número 1 (21, 31...), se utilizan en forma acusativa: *Vino je 21 kunu*.
El número *jedan*, al igual que los adjetivos, tiene tres géneros gramaticales (*jedan muškarac, jedna žena, jedno dijete*). Si en la oración está utilizado el verbo *imati* (o cualquier otro verbo que requiera el uso del caso acusativo, por ejemplo, *trebati, platiti, koštati, dati...*), el número y el sustantivo se utilizan en acusativo (*Imam jednu kunu / jednu tisuću / jedan milijun / jednu milijardu*). Con los números 2, 3, 4 y con los números que terminan en 2, 3, 4 (22, 23, 24, 32, 33, 34... 102...), con la excepción de 12, 13 y 14, los sustantivos deberán estar en genitivo singular. Por ejemplo, *Imam dvije kune. Vidim dvadeset tri djevojke. Vidim trideset četiri mladića*. El número 2 tiene dos géneros gramaticales (*dva muškarca, dvije žene*).

T Uz brojeve *od 5 do 20* te brojeve kojima su zadnje znamenke 5, 6, 7, 8, 9, 0 (25, 26, 27, 28, 29, 30, 35... 105... 1005) upotrebljavaju se imenice u genitivu množine. Npr. *Imam pet kuna. Vidim pet mladića.* Pazite! Poslije brojeva *sto, tisuću, milijun, milijarda*, i kada se ne pišu brojkama, upotrebljavaju se imenice u genitivu množine (*tisuću kuna, milijun kuna, milijardu kuna*).

Nouns take the genitive plural when used with numbers **from 5 to 20** and with numbers that end in 5, 6, 7, 8, 9 or 0 (25, 26, 27, 28, 29, 30, 35... 105... 1005). For example, *Imam pet kuna. Vidim pet mladića.* Take note! After numbers *sto, tisuću, milijun* and *milijarda*, even if they are not written as numerals, nouns take the genitive plural (*tisuću kuna, milijun kuna, milijardu kuna*).

Con los números *del 5 al 20* y con los números que terminan en 5, 6, 7, 8, 9, 0 (25, 26, 27, 28, 29, 30, 35... 105... 1005), los sustantivos deberán estar en genitivo plural. Por ejemplo, *Imam pet kuna. Vidim pet mladića.* ¡Cuidado! Después de los números *sto, tisuću, milijun, milijarda*, incluso si no están escritos en números, se usan los sustantivos en el caso genitivo plural (*tisuću kuna, milijun kuna, milijardu kuna*).

2, 3, 4	+ genitiv <i>jednine</i>
22, 23, 24, 32, 33, 34...	+ genitiv <i>jednine</i>
5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 25, 26, 27, 28, 29, 30, 35, 36...	+ genitiv <i>množine</i>

Koliko košta kava?

Kava košta 8 kuna. = Kava je 8 kuna.

Koliko košta vino?

Vino košta 22 kune. = Vino je 22 kune.

Koliko koštaju sokovi?

Sokovi koštaju 12 kuna. = Sokovi su 12 kuna.

Koliko košta čokolada?

Čokolada košta 21 kunu. = Čokolada je 21 kunu.

Koliko ima mjesta (kuna, karata...)?

Ima dva mjesta.

1. Usporedite cijene. Koliko košta povrće na zagrebačkim tržnicama?

PRIMJER: *Krumpir košta od 3 kune do 10 kuna.*

9. 5. 2020.	Dolac	Kvatrić	Trešnjevka	Utrina	Jarun
POVRĆE	Cijene u kunama				
Rajčica	10–15	5–8	8–15	12–20	15–20
Paprika	8–15	4–10	12–20	25–30	25
Krastavac	5–7	5–7	10–12	12–15	15
Mladi krumpir	8–10	10	8–10	8–10	10
Stari krumpir	3–5	3–6	2–5	2–5	4–5
Mahune	20	15–20	20	20	30–40
Cikla	8–10	7–10	8–10	8–10	8–10
Grašak	20	30	20	20–30	25
Rotkvice	5	5	5	5–6	5
Šparoge	30	20	30	25–30	30
Patlidžan	10	8–12	10–15	25–30	20
Brokula	10–15	10–14	12–20	12–18	20

2. Koja tržnica je skupa, a koja je povoljnija? Objasnite zašto!

- Tržnica Jarun skupa je zato što mahune koštaju 30–40 kuna.
- Tržnica Kvatrić povoljnija je zato što mahune koštaju 15–20 kuna.

3. Posjetite tržnicu u svojem gradu. Preračunajte cijene u kune i recite koliko košta voće i povrće.

4. Pročitajte naglas iznose na računu.

PRIMJER: *Pet kuna i devedeset i devet lipa.
Osam kuna i četiri lipa.*

MRKVA	C	5.99
1.006 x	7.99	
GRAPOLO	C	8.04
1.107 x	16.99	
NEKTARINA	C	18.81
1.014 x	4.99	
LUK ŽUTI	C	5.06
1.012 x	2.49	
KRUMPIR MLADI	C	2.52
ZBR. SVJ. SIR 500G	C	15.79
ZBR. SVJ. SIR 500G	C	15.79
0.964 x	4.99	
KUPUS MLADI	C	4.81
1.088 x	5.99	
TIKVICE	C	6.52
1.004 x	8.99	
BANANA	C	9.03
CL. JAJA. L 10/1	C	12.49

5. Upišite imenicu.

2 _____	5 _____ (jabuka)
4 _____	10 _____ (fakultet)
3 _____	30 _____ (računalo)
22 _____	12 _____ (stol)
32 _____	65 _____ (knjiga)
3 _____	5 _____ (selo)

SLUŠANJE

SUSRET NA TRŽNICI

Martin:	Bok, Alvaro! Kakvo iznanađenje!
Alvaro:	Bok, Martine! Drago mi je što te vidim. Kako si?
Martin:	Dobro, hvala. Dolaziš li često na ovu tržnicu? Tražim ribarnicu i svježe povrće.
Alvaro:	Da, dolazim petkom ili subotom. Ribarnica je tamo lijevo, a desno ima povrća i voća.
Martin:	Hvala ti. Prvi put sam ovdje. Ima li krastavaca?
Alvaro:	Mislim da nema. Nisam ih vidio. Ali ima tikvica, brokule, blitve...
Martin:	I to zvuči dobro. Moja djevojka dolazi iz Berlina. Želim pripremiti neko hrvatsko jelo za nju.
Alvaro:	Ako imate vremena, možete s Andreom i sa mnom sutra u Varaždin.
Martin:	Hvala ti na pozivu. Vidjet ćemo.
Alvaro:	Koliko ćeš dugo još biti u Zagrebu i kako ti je na poslu?
Martin:	Bit ću još pet mjeseci pa idem opet u Njemačku. Na poslu mi je super, ali nažalost rijetko govorim hrvatski. U kompaniji ima puno stranaca i govorimo engleski ili njemački, a ja želim učiti i više govoriti hrvatski jezik.
Alvaro:	Onda trebaš učiti hrvatski na tečaju.

Martin:

Da, to je moj plan. Pet mjeseci će brzo proći. Šteta je ne iskoristiti to vrijeme za učenje. Ako znaš neku dobru školu, možeš mi je preporučiti.

Alvaro:

Znam jednu. Izvrсна je. Poslat ću ti informacije danas poslijepodne.

Martin:

Može! Drago mi je što smo se sreli!

Alvaro:

I meni. Čujemo se!

Odaberite T (točno) ili N (netočno).

RAZUMIJEVANJE

1. Martin i Alvaro su se sreli u trgovini.	T – N
2. Martin želi kupiti krastavce.	T – N
3. Alvaro poziva Martina i njegovu djevojku na izlet.	T – N
4. Martin rijetko govori hrvatski jezik.	T – N
5. Martin u kompaniji govori hrvatski jezik.	T – N
6. Martin planira učiti hrvatski jezik u školi.	T – N

BEZLIČNO *ima/nema* + GENITIV

GRAMATIKA

PRIMJERI: *Ima li tikvica?*

Nema krastavaca.

6. Upišite genitiv.

VJEŽBA

- Ima li _____? (sir)
- Nema _____ u kući, moramo ići u trgovinu. (mlijeko)
- Ima _____, ali nema _____ za kolač. (jabuka *mn*, šećer)
- Nema _____! (problem *mn*)
- Ove godine nema _____ za novu odjeću. (novac)
- Ima li _____ na tržnici? (riba)
- Nema _____, ali ima _____. (kava, sok)
- U mojoj kući uvijek ima _____. (kolač *mn*)
- U parku danas nema _____. (djeca)
- Koliko u učionici ima _____? (stol *mn*)

RAD U PARU Podijelite se u parove i razgovarajte o tome *čega* uvijek *ima* i *čega* nikad *nema* u Vašoj kući. Objasnite zašto!

PRIMJERI: Čega kod tebe uvijek ima? Kod mene uvijek ima...
Čega kod tebe nikad nema? Kod mene nikad nema...

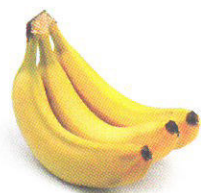
kava

čaj

čokolada

banane

pivo

sladoled

jabuke

Cedevita

keksi

sok

mineralna voda

kolači

NEPOSTOJANO a

Neke imenice muškoga roda imaju **nepostojano a** (Argentinac, Nijemac, policajac, pisac, kriminalac, krstavac, ministar...) – u zadnjem slogu u nominativu jednine imaju vokal **a** koji se gubi u ostalim padežima (N Argentinac, G Argentinca, D Argentinca, A Argentinca, V Argentinče, L o Argentinca, I s Argentinca). Taj je vokal **a** prisutan u genitivu množine (G Argentinaca, Nijemaca, policajaca, pisaca, kriminalaca, krstavaca, ministara...). U ostalim padežima u množini ga nema: N Argentinca, D Argentinca, A Argentinca, V Argentinca, L o Argentinca, I s Argentinca.

Some masculine nouns have a **nepostojano a** (Argentinac, Nijemac, policajac, pisac, kriminalac, krstavac, ministar...) – the vowel **a** appears in the last syllable in the nominative singular and it disappears in other cases (N Argentinac, G Argentinca, D Argentinca, A Argentinca, V Argentinče, L o Argentinca, I s Argentinca). The vowel **a** is present in the genitive plural (G Argentinaca, Nijemaca, policajaca, pisaca, kriminalaca, krstavaca, ministara...). Other cases do not have the vowel in the plural: N Argentinca, D Argentinca, A Argentinca, V Argentinca, L o Argentinca, I s Argentinca.

Algunos sustantivos masculinos tienen **nepostojano a** (Argentinac, Nijemac, policajac, pisac, kriminalac, krstavac, ministar...) – la vocal **a** que se encuentra en la última sílaba en singular nominativo, desaparece en los otros casos: (N Argentinac, G Argentinca, D Argentinca, A Argentinca, V Argentinče, L o Argentinca, I s Argentinca). Esa misma vocal **a** está presente en el genitivo plural (G Argentinaca, Nijemaca, policajaca, pisaca, kriminalaca, krstavaca, ministara...). Los demás casos en plural no tienen esa vocal: N Argentinca, D Argentinca, A Argentinca, V Argentinca, L o Argentinca, I s Argentinca.

1 Nijemac – 5 Nijemaca, 1 Amerikanac – 6 Amerikanaca...

Nepostojano **a** u GENITIVU množine imaju imenice muškoga roda koje imaju nepostojano **a** u NOMINATIVU jednine.

Neke imenice muškoga, srednjega i ženskoga roda na kraju osnove riječi imaju dva konsonanta (student, koncert, projekt; stablo, pismo; djevojka, zemlja, karta...). Te imenice također u genitivu množine dobivaju **nepostojano a** (studenta, koncerata, projekata; stabala, pisama; djevojaka, zemalja, karata...).

Some masculine, neuter and feminine nouns have two consonants at the end of the base of the word (student, koncert, projekt; stablo, pismo; djevojka, zemlja, karta...). Such nouns also receive a **nepostojano a** in the genitive plural (studenta, koncerata, projekata; stabala, pisama; djevojaka, zemalja, karata...).

Algunos sustantivos masculinos, neutros y femeninos tienen dos consonantes al final de la base de la palabra (student, koncert, projekt; stablo, pismo; djevojka, zemlja, karta...). En esos sustantivos también aparece una **nepostojano a** en genitivo plural (studenta, koncerata, projekata; stabala, pisama; djevojaka, zemalja, karata...).

1 zemlja – 5 zemalja, 1 student – 6 studenta, 1 stablo – 7 stabala...

Nepostojano **a** u GENITIVU množine imaju i imenice koje na kraju osnove imaju dva konsonanta (-mlj-, -nt-, -rt-, -bl-, -tr-, -šnj-, -jk-, -nk-, -šk-, -vk-, -sm-...).

VJEŽBA

7. Svake godine na *Croaticumu* mnogi studenti uče hrvatski. Dolaze iz Europe, Sjeverne i Južne Amerike, Azije, Afrike i Australije. Pogledajte popis studenata i recite koliko je studenata iz koje zemlje.

PRIMJER: Poljska – 20 studenata
Austrija – 4 studenta

STUDENTI NA CROATICUMU

ZEMLJA:	BROJ STUDENATA:
Poljska	20
Njemačka	19
Italija	18
Kina, Sjedinjene Američke Države	po 11
Čile, Južna Koreja	po 10
Australija, Sirija	po 6
Češka, Kanada, Peru, Venezuela	po 5
Austrija, Kosovo, Rusija, Slovačka, Turska	po 4
Brazil, Danska, Ujedinjeno Kraljevstvo	po 3
Belgija, Bolivija, Bugarska, Francuska, Japan, Libanon, Makedonija, Nizozemska, Rumunjska, Ukrajina	po 2
Finska, Južnoafrička Republika, Indonezija, Iran, Litva, Nigerija, Pakistan, Palestina, Paragvaj, Slovenija, Španjolska, Švedska, Turkmenistan	po 1
UKUPNO:	193

8. Napišite imenice uz brojeve. Pazite na nepostojano *a* u genitivu množine.

PRIMJER: 3 _____ 15 _____ (*Argentinac*)
2 *Argentinca* 10 *Argentinaca*

- 3 _____ 15 _____ (Nijemac)
2 _____ 25 _____ (Amerikanac)
4 _____ 6 _____ (Austrijanac)
4 _____ 5 _____ (Marokanac)
2 _____ 12 _____ (ministar)
3 _____ 13 _____ (tjedan)

9. Napišite imenice uz brojeve. Pazite na nepostojano *a* u genitivu množine.

PRIMJER: 2 _____ 10 _____ (*zemlja*)
2 *zemlje* 10 *zemalja*

- 2 _____ 5 _____ (olovka)
4 _____ 10 _____ (litra)
3 _____ 6 _____ (pjesma)
2 _____ 12 _____ (kruška)
4 _____ 19 _____ (karta)
3 _____ 5 _____ (sestra)
4 _____ 5 _____ (banka)
4 _____ 15 _____ (djevojka)
3 _____ 8 _____ (zemlja)
2 _____ 9 _____ (student)
3 _____ 13 _____ (projekt)
2 _____ 5 _____ (stablo)

10. Napišite imenice uz brojeve. Pazite na nepostojano *a* u genitivu množine. Pazite i na dugu množinu.

PRIMJER: 3 _____ 5 _____ (*trg*)
2 *trga* 5 *trgova*

- 2 _____ 8 _____ (kava)
50 _____ 3 _____ (ulica)
12 _____ 4 _____ (prijatelj)
2 _____ 5 _____ (nož)
17 _____ 2 _____ (knjiga)
5 _____ 3 _____ (most)
7 _____ 2 _____ (stol)
4 _____ 14 _____ (koncert)
14 _____ 3 _____ (životinja)
32 _____ 23 _____ (kuća)
2 _____ 7 _____ (pismo)
102 _____ 105 _____ (student)

Martin je iz Njemačke, iz Berlina. Kad je bio dijete, ljetovao je s roditeljima na otoku Krku. Zavolio je Hrvatsku i zato je u Njemačkoj učio hrvatski jezik. Njegova kompanija iz Berlina tražila je osobu za posao u Hrvatskoj. Martin je bio sretan! On je mislio da će u Zagrebu još bolje naučiti hrvatski. Nažalost, Martin nema priliku bolje naučiti hrvatski! U njegovoj kompaniji radi puno stranaca. Martin s njima govori samo engleski ili njemački. U Zagrebu je već 2 mjeseca, a rijetko govori hrvatski – samo na tržnici i u restoranu. On će biti u Zagrebu još samo 5 mjeseci. Ako želi bolje naučiti hrvatski, sada je pet do dvanaest! Ima plan: upisat će se na tečaj! Ići će na tečaj navečer, od 6 do 9 sati. U grupi će biti 10 ili 15 osoba iz Europe, Afrike, Azije, Južne i Sjeverne Amerike i Australije i svi će govoriti hrvatski.

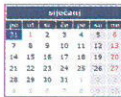

RAZUMIJEVANJE Odaberite T (točno) ili N (netočno).

1. Martin je učio hrvatski jezik jer mora raditi u Hrvatskoj. T – N
2. Martin samo ponekad govori hrvatski. T – N
3. Martin želi bolje naučiti hrvatski. T – N
4. Ići će na tečaj ujutro prije posla, od 6 do 9 sati. T – N

GRAMATIKA

GENITIV MNOŽINE ljudi, mjeseci, sati

PRIMJERI: U grupi će biti 10 ili 15 ljudi.
Martin je u Zagrebu već 2 mjeseca i bit će još 5 mjeseci.
Ići će na tečaj navečer, od 6 do 9 sati.

		
1 čovjek	2, 3, 4 čovjeka	5, 6, 7, 8... ljudi
		
1 mjesec	2, 3, 4 mjeseca	5, 6, 7, 8... mjeseci
		
1 sat	2, 3, 4 sata	5, 6, 7, 8... sati

PAZITE!

5 satova – duga množina

5 sati – kratka množina

11. Upišite točan oblik imenice čovjek/ljudi.

VJEŽBA

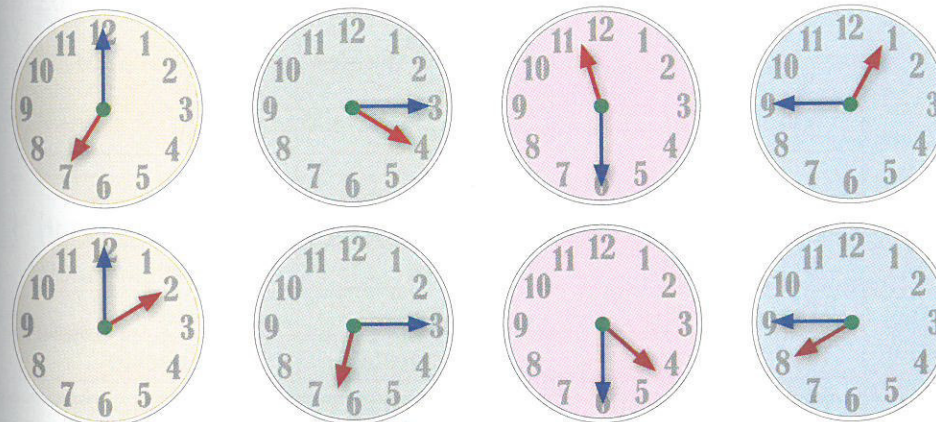
1. Čekam dva _____.
2. Čekam pet _____.
3. Vidim tri _____ ispred zgrade.
4. Vidim deset _____ pokraj fakulteta.

12. Upišite točan oblik imenice mjesec.

1. U Zagrebu sam tri _____. Ostat ću još šest _____.
2. Imamo stipendiju za pet _____.
3. Ivan uči hrvatski dva _____, a Stephanie osam _____.

13. Recite koliko je sati i koliko minuta.

PRIMJERI: Sada je 1 sat i 10 minuta. (1:10)
Sada su 2 sata i 15 minuta. (2:15)
Sada je 5 sati i 22 minute. (5:22)

Sandra Perković je hrvatska atletičarka. Ona baca disk. Sandra je prva u Hrvatskoj, u Europi i na svijetu.

Valent i Martin Sinković su veslači. Oni su bili prvi na Olimpijskim igrama u Brazilu i Tokiju.

Marin Čilić je hrvatski tenisač. On je bio šesti tenisač na svijetu.

Hrvatski vaterpolisti su bili drugi na Olimpijskim igrama u Brazilu.

Hrvatski rukometaši bili su prvi, drugi i treći na svijetu.

Hrvatska teniska reprezentacija bila je prva na svijetu.

Hrvatska nogometna reprezentacija bila je druga na svijetu.

Tin Srbić je hrvatski gimnastičar. Bio je drugi na svijetu i na Olimpijskim igrama u Tokiju.

GRAMATIKA

REDNI BROJEVI

	MUŠKI ROD	ŽENSKI ROD	SREDNJI ROD
1.	prvi	prva	prvo
2.	drugi	druga	drugo
3.	treći	treća	treće
4.	četvrti	četvrta	četvrto
5.	peti	peta	peto
6.	šesti	šesta	šesto
7.	sedmi	sedma	sedmo
8.	osmi	osma	osmo
9.	deveti	deveta	deveto
10.	deseti	deseta	deseto
11.	jedanaesti	jedanaesta	jedanaesto
12.	dvanaesti	dvanaesta	dvanaesto

13.	trinaesti	trinaesta	trinaesto
20.	dvadeseti	dvadeseta	dvadeseto
21.	dvadeset (i) prvi	dvadeset (i) prva	dvadeset (i) prvo
22.	dvadeset (i) drugi	dvadeset (i) druga	dvadeset (i) drugo
23.	dvadeset (i) treći	dvadeset (i) treća	dvadeset (i) treća
100.	stoti	stota	stoto

PAZITE! Kod složenih brojeva samo zadnji broj je redni broj: dvadeset (i) prvi, dvadeset (i) drugi, sto dvadeset (i) treći...

Kako se zovu poznati sportaši iz Vaše zemlje? Recite nešto o njima, njihovim sportovima i o mjestima koja su osvojili na natjecanjima.

RAZGOVOR

VJEŽBA

14. Upišite redni broj.

- Čestitam ti, Marija! Opet si _____ (1.)!
- Goran Ivanišević bio je _____ (1.) u Wimbledonu i _____ (2.) tenisač na svijetu.
- Tko želi čitati _____ (1.)?
- _____ (2.) mjesec u godini zove se veljača, a _____ (3.) ožujak.
- Zorka je _____ (4.) dijete u obitelji Marić.
- Zašto se ne javljaš na mobitel? Zovem te već _____ (5.) put!
- Ivana je na maratonu bila _____ (15.), a Klara _____ (45.).
- Hrvatska nogometna reprezentacija bila je _____ (2.) u svijetu.
- Marko je _____ (1.) put napravio grešku.

U parovima smislite nekoliko primjera kao u prvom zadatku.

RAD U PARU

ČITANJE

DATUMI

Alvaro je rođen 21. siječnja 1999. godine.	=	dvadeset i prvog siječnja tisuću devetsto devedeset (i) devete godine = dvadeset i prvog prvog tisuću devetsto devedeset (i) devete godine
Njegov tata rođen je 18. veljače 1961. godine.	=	osamnaestog veljače tisuću devetsto šezdeset (i) prve godine = osamnaestog drugog tisuću devetsto šezdeset (i) prve godine
Njegova mama rođena je 6. srpnja 1960. godine.	=	šestog srpnja tisuću devetsto šezdesete godine = šestog sedmog tisuću devetsto šezdesete godine
Andrea je rođena 15. listopada 1999. godine.	=	petnaestog listopada tisuću devetsto devedeset (i) devete godine = petnaestog desetog tisuću devetsto devedeset (i) devete godine

GRAMATIKA

GENITIV U DATUMIMA

PRIMJER: Alvaro je rođen 21. siječnja 1999. godine.
= dvadeset i prvog siječnja tisuću devetsto devedeset (i) devete godine
= dvadeset i prvog prvog → dvadeset i prvog DANA prvog MJESECA

T Kad se odgovara na pitanje kad je nešto bilo i kad će nešto biti, dani, mjeseci i godine su u genitivu.
Kad je rođen Alvaro?
Alvaro je rođen 21. siječnja 1999. godine.

When answering a question about when something happened or when something will happen, days, months and years are in the genitive case.
Kad je rođen Alvaro? Alvaro je rođen 21. siječnja 1999. godine.

Al responder a la pregunta cuándo sucedió algo y cuándo sucederá algo, los días, meses y años están en el caso genitivo.
Kad je rođen Alvaro? Alvaro je rođen 21. siječnja 1999. godine.

DANI U GENITIVU

1. prvog	9. devetog	17. sedamnaestog	25. dvadeset (i) petog
2. drugog	10. desetog	18. osamnaestog	26. dvadeset (i) šestog
3. trećeg	11. jedanaestog	19. devetnaestog	27. dvadeset (i) sedmog
4. četvrtog	12. dvanaestog	20. dvadesetog	28. dvadeset (i) osmog
5. petog	13. trinaestog	21. dvadeset (i) prvog	29. dvadeset (i) devetog
6. šestog	14. četrnaestog	22. dvadeset (i) drugog	30. tridesetog
7. sedmog	15. petnaestog	23. dvadeset (i) trećeg	31. trideset (i) prvog
8. osmog	16. šesnaestog	24. dvadeset (i) četvrtog	

MJESECI U GENITIVU

siječnja, veljače, ožujka, travnja, svibnja, lipnja, srpnja, kolovoza, rujna, listopada, studenog, prosinca

GODINE – REDNI BROJEVI U GENITIVU

1995. tisuću devetsto devedeset (i) pete
2013. dvije tisuće (i) trinaeste
2020. dvije tisuće (i) dvadesete

PAZITE! 2000. = dvijetisućite

TOČKA U REDNIM BROJEVIMA

PRAVOPIS

Godine u datumima su u hrvatskom jeziku redni brojevi. Pišu se s točkom.

Alvaro je rođen 1999. (tisuću devetsto devedeset i devete) godine.
To se dogodilo 2020. (dvije tisuće i dvadesete) godine.

15. Kada ste rođeni? Kada su rođeni vaši roditelji, sestra, brat, prijatelji...? Kada se dogodilo nešto važno za Vas?

VJEŽBA

PRIMJER: Udala sam se 17. siječnja 2004. godine.

16. Kada su oni rođeni? Pročitajte datume rođenja i smrti poznatih osoba!

PRIMJER: Rođen/rođena je... Umro/umrla je...

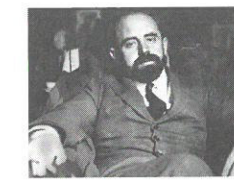
Vladimir Prelog
znanstvenik
23. 6. 1906.
– 7. 1. 1998.

Slava Raškaj
slikarica
2. 1. 1877.
– 29. 3. 1906.

Milka Trnina
pjevačica
19. 12. 1864.
– 18. 5. 1941.

Miroslav Krleža
pisac
7. 7. 1893.
– 29. 2. 1981.

FRAZEMI S BROJEVIMA

LEKSIK

To je za pet!

Sada je pet do dvanaest!

To je odlično!

Sada je zadnji čas!

Sve u šesnaest!

Tri, četiri, sad!

Brojim do tri!

Jako!

Trebaš odmah krenuti!

Moraš to brzo napraviti!

KULTURA HRVATSKI PRAZNICI I BLAGDANI

SIJEČANJ	VELJAČA	OZUJAK
4 11 18 25	1 8 15 22	1 8 15 22 29
5 12 19 26	2 9 16 23	2 9 16 23 30
6 13 20 27	3 10 17 24	3 10 17 24 31
7 14 21 28	4 11 18 25	4 11 18 25
8 15 22	5 12 19 26	5 12 19 26
9 16 23	6 13 20 27	6 13 20 27
10 17 24 31	7 14 21 28	7 14 21 28

1. siječnja: Nova godina

6. siječnja: Sveta tri kralja

TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28
6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29
7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30
1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24
2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25
3 10 17 24	8 15 22 29	5 12 19 26
4 11 18 25	9 16 23 30	6 13 20 27

1. siječnja: Uskrs

1. svibnja: Praznik rada

30. svibnja: Dan državnosti

22. lipnja: Dan antifašističke borbe

SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
5 12 19 26	2 9 16 23 30	6 13 20 27
6 13 20 27	3 10 17 24 31	7 14 21 28
7 14 21 28	4 11 18 25	1 8 15 22 29
1 8 15 22 29	5 12 19 26	2 9 16 23 30
2 9 16 23 30	6 13 20 27	3 10 17 24
3 10 17 24 31	7 14 21 28	4 11 18 25
4 11 18 25	8 15 22 29	5 12 19 26

5. kolovoza: Dan pobjede i domovinske zahvalnosti

15. kolovoza: Velika Gospa

LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27 30
5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28 31
6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29
7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30
1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31
2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25
	7 14 21 28	5 12 19 26

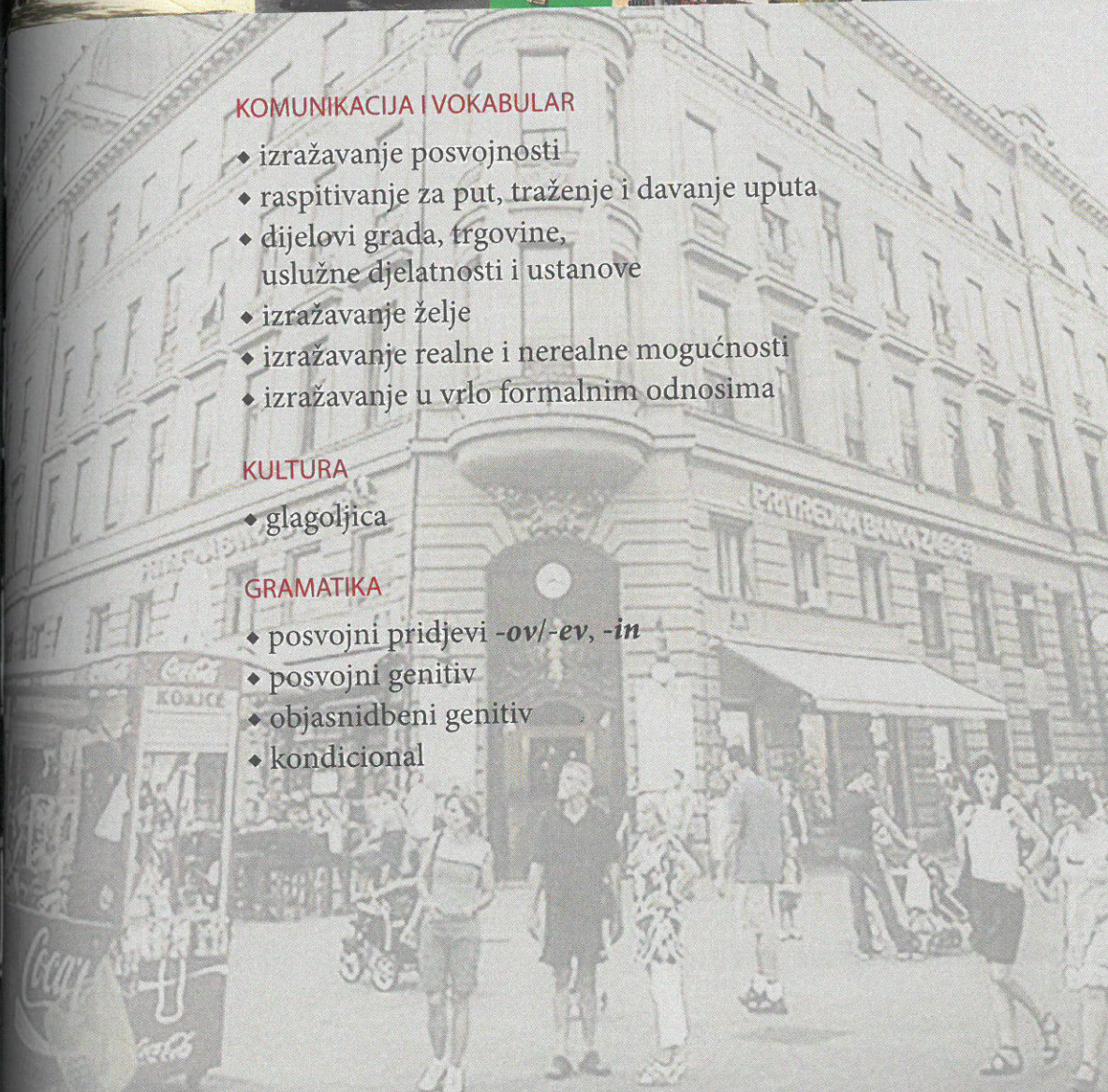
1. studenoga: Svi sveti

18. studenoga: Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata

25. prosinca: Božić

26. prosinca: Sveti Stjepan

15. cjelina OPET BISMO POSJETILI HRVATSKU

KOMUNIKACIJA I VOKABULAR

- ♦ izražavanje posvojnosti
- ♦ raspitivanje za put, traženje i davanje uputa
- ♦ dijelovi grada, trgovine, uslužne djelatnosti i ustanove
- ♦ izražavanje želje
- ♦ izražavanje realne i nerealne mogućnosti
- ♦ izražavanje u vrlo formalnim odnosima

KULTURA

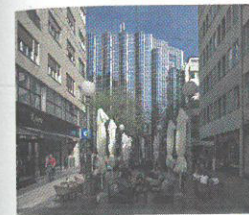
- ♦ glagoljica

GRAMATIKA

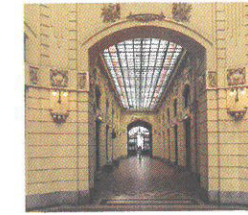
- ♦ posvojni pridjevi -ov/-ev, -in
- ♦ posvojni genitiv
- ♦ objasnidbeni genitiv
- ♦ kondicional

IDEMO KUPITI ULAZNICE ZA MJUZIKL

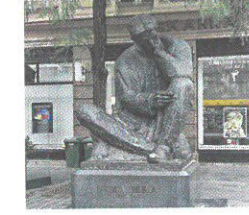
- Veronika:** Dečki, idemo po ulaznice za mjuzikl „Jalta, Jalta“. Rezervirali smo ih i danas ih moramo kupiti.
- Alvaro:** Imaš pravo, danas je zadnji dan. Gdje je kazalište *Komedija*?
- Erwan:** Piše da je adresa Kaptol 8, ali ulaznice možemo kupiti i u Oktogonu.
- Alvaro:** Gdje je Oktogon?
- Veronika:** Blizu Bogovićeve ulice. Oktogon je prolaz između Cvjetnog trga i Ilice.
- Alvaro:** Moram prvo ići na bankomat. Znaš li gdje je najbliži bankomat? Kako se zove ulica?
- Veronika:** Mislim da je to Preradovićeva ulica. Blizu je Teslin kip. Hoćemo li se naći kod kipa za pola sata?
- Erwan:** Može. Ja idem u Preradovićevu ulicu, moram vratiti knjige u knjižnicu.
- Veronika:** Dogovoreno. Ja idem u trgovinu po poklon za sestru – sutra je njezin rođendan.
- Alvaro:** OK, onda za pola sata kod Tesle! Bok!
- Erwan:** Bok! Vidimo se!
- Veronika:**

Bogovićeva ulica

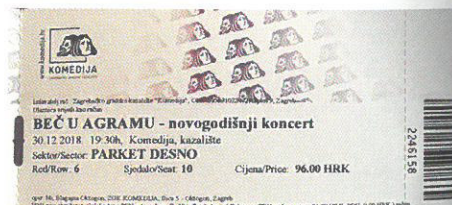
Oktogon

Teslin kip

RAZUMIJEVANJE **Odgovorite na pitanja.**

1. Jesu li Veronika, Alvaro i Erwan kupili karte za kazalište?
2. Gdje je kazalište *Komedija*? Koja je njegova adresa?
3. Gdje će Veronika, Alvaro i Erwan kupiti karte?
4. Gdje je Oktogon?
5. Što je Oktogon?
6. Kamo ide Alvaro?
7. Kamo ide Erwan?
8. Po što ide Veronika?
9. Gdje će se naći Erwan, Veronika i Alvaro?
10. Kada će se naći?

POSVOJNI PRIDJEVI ZA OSOBE

PRIMJERI: *Oktogon je blizu Bogovićeve ulice.*
Mislim da je to Preradovićeva ulica.
Blizu je Teslin kip.
Sutra je sestrin rođendan.

	muški rod -ov/-ev	ženski rod -in
<i>jd</i>	Josip ov prijatelj Josip ova prijateljica Josip ovo računalo	Sanj in prijatelj Sanj ina prijateljica Sanj ino računalo
<i>mn</i>	Josip ovi prijatelji Josip ove prijateljice Josip ova računala	Sanj ini prijatelji Sanj ine prijateljice Sanj ina računala

PAZITE! č, ć, dž, đ, j, lj, nj, š, ž, št (r, c) + **-ev**
 Perić**ev**, Marić**ev**, Vidaković**ev**...

Posvojni pridjevi mogu se napraviti od opće imenice (*bratov, sestrin*), imena (*Ivanov, Anin*) i prezimena (*Perićev, Horvatov*). Ali, ako želimo upotrijebiti ime i prezime, ne možemo upotrijebiti posvojni pridjev. Naprimjer, ako se osoba zove Petar Kraljić, možemo reći ili *Petrova mama* ili *Kraljićeva mama*. Ne možemo reći **Petrova-Kraljićeva mama*.

Possessive adjectives can be formed from a common noun (*bratov, sestrin*), personal names (*Ivanov, Anin*) and surnames (*Perićev, Horvatov*). But if we wish to use a name and a last name, we cannot use a possessive adjective. For example, if a person is named Petar Kraljić, we can say *Petrova mama* or *Kraljićeva mama*. We cannot say **Petrova-Kraljićeva mama*.

Los adjetivos posesivos pueden estar formados por un sustantivo común (*bratov, sestrin*), nombres personales (*Ivanov, Anin*) y apellidos (*Perićev, Horvatov*). Pero si queremos usar un nombre junto con un apellido, no podemos usar un adjetivo posesivo. Por ejemplo, si el nombre de la persona es Petar Kraljić, podemos decir *Petrova mama* o *Kraljićeva mama*. No podemos decir **Petrova-Kraljićeva mama*.

➔ **PAZITE!** tata tatin
 kolega kolegjin
 Tesla → Teslin
 Krleža Krležin...

➔ **PAZITE!** c + ev → **čev** stric → stričev
 c + in → **čin** Janica → Janičin

VJEŽBA

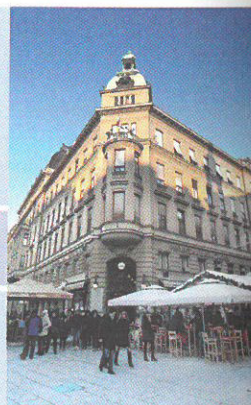
1. Upišite posvojni pridjev. Pazite na rod (muški, ženski, srednji) i broj (jednina, množina).

1. Simba je _____ pas. (sestra)
2. Jadranka je _____ kolegica. (brat)
3. Ovo je _____ prijatelj. (tata)
4. Gdje je _____ računalo? (Dragica)
5. Ovo su _____ izumi. (Tesla)
6. Ovo je _____ vrt. (Šimić)
7. Došli su _____ poznanici. (stric)
8. Je li ovo _____ pivo? (Goran)
9. Ovo su _____ knjige. (Krleža)
10. Ovo su _____ ključevi. (profesorica)

SLUŠANJE

GDJE JE OKTOGON?

Erwan:	(Alvaru) Hm, mislim da smo se malo izgubili...
Erwan:	(prolazniku) Oprostite, molim Vas, tražimo prolaz Oktogon, znate li gdje je?
Prolaznik:	Žao mi je, ne znam gdje je, nisam iz Zagreba.
Erwan:	(prolaznici) Oprostite, molim Vas, tražimo Oktogon, možete li nam na planu grada pokazati gdje je?

Prolaznica:

Naravno! Blizu ste! Sada smo ovdje. Ovo je Ulica Petra Berislavića. Trebate skrenuti lijevo pa ići ravno – to je Ulica Ljudevita Gaja. Opet trebate skrenuti lijevo, to je Bogovićeve ulica. U njoj su kafići i knjižare i poznata skulptura *Prizemljeno sunce*. Na kraju Bogovićeve ulice je ulaz u prolaz Oktogon. Što tražite u Oktogonu?

Erwan:

Trebamo kupiti ulaznice za predstavu u kazalištu *Komedija*.

Prolaznica:

Blagajna je s lijeve strane. Ne možete pogriješiti.

Erwan:

Hvala Vam, jako ste ljubazni! Doviđenja!

Prolaznica:

Nema na čemu! Doviđenja!

Alvaro:

Ali ovdje piše Ulica Ljudevita Gaja. Je li to ista ulica kao i Gajeva ulica?

Erwan:

Da, možeš reći i Ulica Ljudevita Gaja i Gajeva ulica, Ulica Petra Preradovića i Preradovićeve ulica... Gajeva ulica je kraće. Zato ljudi često kažu tako.

Alvaro:

Zanimljivo!

**GAJEVA
ULICA**

=

**ULICA
LJUDEVITA GAJA**

Dopunite tekst riječima koje nedostaju.

RAZUMIJEVANJE

Erwan i Alvaro traže _____ Oktogon zato što tamo žele kupiti ulaznice za _____ u kazalištu *Komedija*. Ne znaju gdje se nalazi Oktogon pa pitaju _____. Prolaznik ne zna jer nije iz Zagreba, ali _____ zna. Ona im je pokazala na karti gdje je Oktogon. Nije daleko, blizu je! Samo trebaju skrenuti lijevo i ići ravno Ulicom Ljudevita Gaja pa skrenuti _____ i ići do _____. Tamo je _____ u prolazu Oktogon, a blagajna je s _____ strane.

LEKSIK

DIJELOVI GRADA

naselje
 trg
 ulica
 šetalište
 prolaz
 park
 Ulica Viktora Kovačića
 Prilaz baruna Filipovića
 Prolaz sestara Baković
 Europski trg
 Šetalište Vladimira Preloga
 Trg bana Josipa Jelačića

TRGOVINE I USTANOVE

trgovina
 dućan (razg.)
 tržnica
 štand
 voćarnica
 cvjećarnica
 pekarnica
 drogerija
 mesnica
 kiosk
 frizerski salon
 kozmetički salon
 slastičarnica
 papirnica
 vrtić
 dječje igralište
 škola
 autobusna stanica
 autobusni kolodvor
 bolnica
 stadion
 parkiralište
 željeznički kolodvor
 ambulanta
 ljekarna
 crkva

cvjećarnica

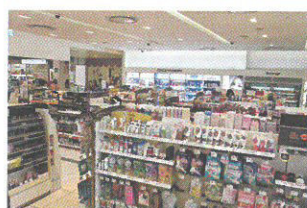
voćarnica

frizerski salon

knjižara

drogerija

pekarnica

Molim vas, znate li gdje je Europski trg? Trebate ići ravno.

Oprostite, možete li mi reći gdje se nalazi Trg bana Jelačića? Trebate skrenuti desno.

Kako mogu doći do kolodvora? Trebate skrenuti lijevo.

Je li to blizu?
Je li to daleko? To je blizu.
To je daleko.

Možete li mi pokazati put do Gajeve ulice? Trebate ići na tramvaj broj 6, dvije stanice.

Podijelite se u parove. Pronađite na internetu kartu centra grada u Hrvatskoj (Osijek, Rijeka, Split...). Napravite dijalog u kojem jedna osoba pita kako doći do neke ulice ili trga, a druga joj daje upute. Poslužite se sljedećim izrazima:

RAD U PARU

Molim vas, znate li gdje je... Trebate ići ravno pa lijevo...
 Možete li mi reći gdje se nalazi... Trebate skrenuti desno...
 Kako mogu doći do... To je blizu / daleko...

POSVOJNI GENITIV

GRAMATIKA

PRIMJERI: Ovo je Ulica Petra Preradovića.
 Blizu je Ulica Ljudevita Gaja.
 U Ulici Ivana Tkalčića je kip Marije Jurić Zagorke.

Posvojnost se u hrvatskom jeziku može izraziti na nekoliko načina:
 (a) pomoću posvojnih pridjeva (*Gajeva ulica*)
 (b) pomoću posvojnih zamjenica (*njegova ulica*)
 (c) pomoću posvojnoga genitiva (*Ulica Ljudevita Gaja*).

The concept of possession can be expressed in different ways in the Croatian language:
 (a) using possessive adjectives (*Gajeva ulica*)
 (b) using possessive pronouns (*njegova ulica*)
 (c) using the possessive genitive (*Ulica Ljudevita Gaja*).

El concepto de posesión en el idioma croata se puede expresar mediante diferentes maneras:
 (a) utilizando adjetivos posesivos (*Gajeva ulica*)
 (b) utilizando pronombres posesivos (*njegova ulica*)
 (c) utilizando genitivo posesivo (*Ulica Ljudevita Gaja*).

7

Posvojni genitiv se upotrebljava kada se posesor sastoji od dvije ili više riječi (Ulica *Ljudevita Gaja*, prijateljica *moje mame*, prijateljica *Josipove mame*, knjiga *profesora Marinkovića*, Trg *bana Jelačića*, kuća *obitelji Šimić*).

The possessive genitive is used when the possessor consists of two or more words (*Ulica Ljudevita Gaja*, *prijateljica moje mame*, *prijateljica Josipove mame*, *knjiga profesora Marinkovića*, *Trg bana Jelačića*, *kuća obitelji Šimić*).

El genitivo posesivo se utiliza cuando el poseedor consiste en dos o más palabras (*Ulica Ljudevita Gaja*, *prijateljica moje mame*, *prijateljica Josipove mame*, *knjiga profesora Marinkovića*, *Trg bana Jelačića*, *kuća obitelji Šimić*).

VJEŽBA

2. Upišite posvojni genitiv.

PRIMJER: To je škola _____ . (Ivan Mažuranić)
To je škola *Ivana Mažuranića*.

- Ana je sestra _____ . (Marija Marić)
- Branko je brat _____ . (Josip Petrović)
- Ovo je torba _____ . (Igor Dujmović)
- Gdje su prijatelji _____ ?
(Vesna Janković)
- Gospodin Josipović je prijatelj _____ .
(moja baka)
- To je knjiga _____ .
(Sandrina prijateljica)
- Uzeo sam loptu _____ . (trener Damir)
- Ovo je razglednica _____ .
(moja stara prijateljica Anđela)
- Ovo je kuća _____ . (stric Josip)
- Vidjeli smo u gradu _____ . (djed Jakov)
- Gdje je sportska dvorana _____ ?
(osnovna škola)
- Ovo je auto _____ . (susjed Dean)

VJEŽBA

3. Upišite posvojni genitiv imena i prezimena u zagradi.

PRIMJER:

Žena mačka

Marije Ujević Galetović
(Marija Ujević Galetović)

Prizemljeno sunce

(Ivan Kožarić)

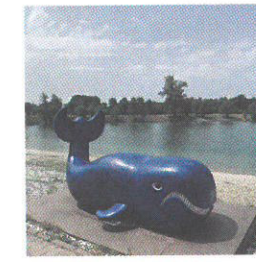
Putokaz

(Zvonimir Lončarić)

Čitač

(Ivan Ivoš)

Kit

(Denis Krašković)

Košarkaši

(Stanko Jančić)

Dječak

(Antun Augustinčić)

Povijest Hrvata

(Ivan Meštrović)

Ban Jelačić

(Anton Dominik Fernkorn)

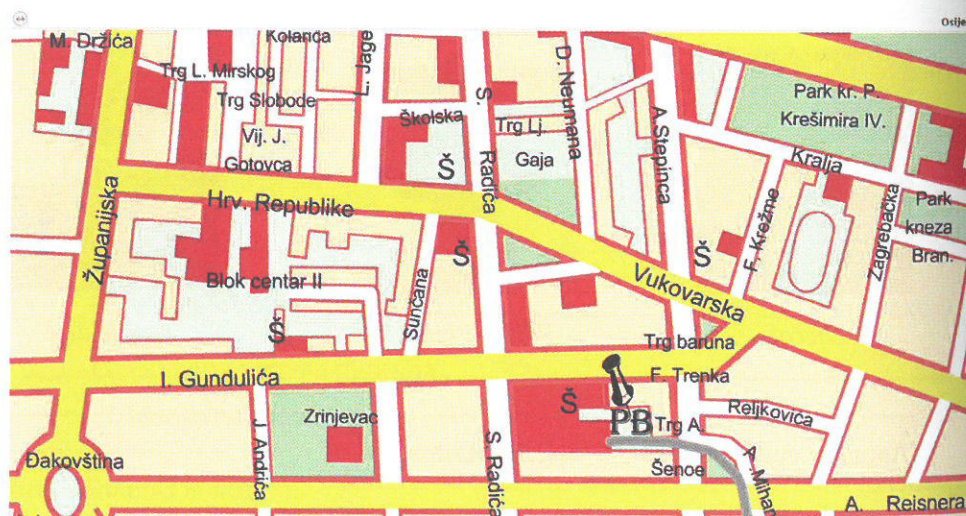
4. Napišite imena ulica – upišite posvojni pridjev i posvojni genitiv.

PRIMJER: *Gajeve ulica (Gaj)*

ili *Ulica Ljudevita Gaja (Ljudevit Gaj)*

- a) 1. _____ ulica (Tesla)
 ili Ulica _____ (Nikola Tesla)
2. _____ avenija (Držić)
 ili Avenija _____ (Marin Držić)
3. _____ ulica (Berislavić)
 ili Ulica _____ (Petar Berislavić)
4. _____ ulica (Držislav)
 ili Ulica _____ (kralj Držislav)
5. _____ ulica (Đorđić)
 ili Ulica _____ (Ignjat Đorđić)
6. _____ ulica (Zvonimir)
 ili Ulica _____ (kralj Zvonimir)
- b) 1. Ulica _____ (Dragojla Jarnević)
2. Ulica _____
 (Marija Jurić Zagorka)
3. Ulica _____ (Cvijeta Zuzorić)
4. Ulica _____ (Dora Pejačević)

5. Pronađite na planu Osijeka posvojni genitiv u nazivima ulica.

Opišite dio grada gdje stanujete. Napišite koje se ulice, parkovi, prolazi, trgovi i naselja tamo nalaze i što je u njima (trgovina, knjižnica, slastičarnica, kafić, restoran, tržnica, mesnica, pekarnica, kiosk, autobusna ili tramvajska stanica, škola, vrtić, parkiralište...). **Što je blizu (pokraj, daleko od...) čega?**

KAD BIH OPET DOŠAO U HRVATSKU...

Ja sam Erwan iz Francuske, iz Pariza. Dobro smo se već upoznali i lijepo družili u udžbeniku. Nažalost, sutra odlazim iz Hrvatske. Nadam se da ću uskoro opet doći – Francuska nije daleko! Četiri mjeseca su jako brzo prošla. Putovao sam po Hrvatskoj, ali nisam vidio sve što sam htio. Kad bih opet došao, išao bih na mjesta koja još nisam vidio: u park prirode Kopački rit, u nacionalni park Risnjak, na Paklinske otoke... Planinario bih po Velebitu i išao na rafting na Kupi. Vozio bih bicikl po Papuku. Želio bih jedriti i roniti oko Hvara! Posjetio bih Istru i Aleju glagoljaša. Učio bih glagoljicu. Ima još puno, puno mjesta koja nisam posjetio, a volio bih! Da, siguran sam da moram opet doći u Hrvatsku!

Odaberite T (točno) ili N (netočno).

1. Erwan uskoro odlazi iz Hrvatske.	T – N
2. On se nada da će opet posjetiti Hrvatsku.	T – N
3. Bio je u Hrvatskoj pola godine.	T – N
4. Kad bi opet došao, razgledavao bi Zagreb.	T – N
5. Erwan je upoznao cijelu Hrvatsku.	T – N

KONDITIONAL

PRIMJERI: *Ja bih planinario po Velebitu. Vozio bih bicikl po Papuku.*

S ličnom zamjenicom:		
	jednina	množina
1.	ja bih posjetio/posjetila	mi bismo posjetili/posjetile
2.	ti bi posjetio/posjetila	vi biste posjetili/posjetile
3.	on bi posjetio	oni bi posjetili
	ona bi posjetila	one bi posjetile
	ono bi posjetilo	ona bi posjetila

PAZITE! Vi biste posjetili... (jedna osoba, iz poštovanja)

Bez lične zamjenice:		
	jednina	množina
1.	posjetio/posjetila bih	posjetili/posjetile bismo
2.	posjetio/posjetila bi	posjetili/posjetile biste
3.	posjetio bi	posjetili bi
	posjetila bi	posjetile bi
	posjetilo bi	posjetila bi

T Kondicional se u hrvatskom jeziku tvori od posebnih oblika glagola **biti** i glagolskoga pridjeva radnog.

The conditional in the Croatian language consists of special forms of the verb **biti** and a participle.

El condicional en el idioma croata está formado por formas especiales del verbo **biti** y un participio.

bih, bi, bi, bismo, biste, bi	+	posjeti(ti) + -o, -la, -lo, -li, -le, -la
posebni oblici glagola biti		glagolski pridjev radni

T Kondicional je glagolski način koji se najčešće upotrebljava za izražavanje:
 a) želja (*Išao bih na rafting.*)
 b) mogućnosti (*Mogli bismo gledati utakmicu. Kad bih došao u Hrvatsku, posjetio bih Dubrovnik.*)
 c) vrlo formalnog načina obraćanja (*Biste li otvorili prozor?*)

The conditional is used to express:
 a) desire (*Išao bih na rafting.*)
 b) possibility (*Mogli bismo gledati utakmicu. Kad bih došao u Hrvatsku, posjetio bih Dubrovnik.*)
 c) a very formal way of addressing someone (*Biste li otvorili prozor?*)

El condicional es un modo verbal usado en su mayoría para expresar:
 a) deseo (*Išao bih na rafting.*)
 b) posibilidad (*Mogli bismo gledati utakmicu. Kad bih došao u Hrvatsku, posjetio bih Dubrovnik.*)
 c) forma formal de dirigirse a alguien (*Biste li otvorili prozor?*)

KONDICIONAL želje
 mogućnosti
 formalne molbe

VJEŽBA

6. Napišite kondicional.

- Marijan _____, ali nema vremena. (kuhati)
- Ja _____ film. (gledati)
- Tko _____ piti čaj? (htjeti)
- Mi _____ u kazalište. (ići)
- Vi _____ hrvatske knjige. (čitati)

- Marijan i Sara _____ k nama u goste, ali ne mogu. (doći)
- Ti i Zrinka _____ auto. (kupiti)
- Profesor _____ rado _____ novu knjigu. (čitati)
- Ti _____ čokoladu. (jesti)
- Sanja i ja _____ na Krku. (ljetovati)

KONDICIONAL – niječni oblik

GRAMATIKA

PRIMJERI: *Ja ne bih planinario po Velebitu.*
Ne bih vozio bicikl po Velebitu.

	jednina	množina
1.	(ja) ne bih posjetio/posjetila	(mi) ne bismo posjetili/posjetile
2.	(ti) ne bi posjetio/posjetila	(vi) ne biste posjetili/posjetile
3.	(on) ne bi posjetio	(oni) ne bi posjetili
	(ona) ne bi posjetila	(one) ne bi posjetile
	(ono) ne bi posjetilo	(ona) ne bi posjetila

7. Napišite kondicional.

- Ja danas _____ . (učiti, neg. žr)
- Mi sada _____ televiziju. (gledati, neg. mr)
- Anamarija _____ sok. (piti, neg.)
- One _____ na tržnicu. (ići, neg.)
- Vi _____ . (spavati, neg. mr)
- Mirna _____ ako ne mora! (kuhati, neg.)
- Slavko i Goran _____ danas _____ košarku. (igrati, neg.)
- _____, hvala. (jesti, neg. ja mr)
- Ozren _____ lijepu glazbu. (slušati, neg.)
- Mi danas _____ prijatelje u kino. (zvati, neg. žr)

VJEŽBA

PRIMJER: *Bi li (ti) planinario po Velebitu?*

	jednina	množina
1.	Bi li (ja) posjetio/posjetila...?	Bismo li (mi) posjetili/posjetile...?
2.	Bi li (ti) posjetio/posjetila...?	Biste li (vi) posjetili/posjetile...?
3.	Bi li (on) posjetio...?	Bi li (oni) posjetili...?
	Bi li (ona) posjetila...?	Bi li (one) posjetile...?
	Bi li (ono) posjetilo...?	Bi li (ona) posjetila...?

VJEŽBA

8. Napišite kondicional.

- _____ Sara i Senka _____ na plažu? (ići)
- _____ sutra k mami i tati? (ići, mi žr)
- _____ brat _____ s nama? (ručati)
- _____ još pršuta i sira? (htjeti, Vi)
- _____ još nešto naručiti? (željeti, Vi)
- _____ Ana _____ novu haljinu? (kupiti)
- _____ Mirna i njezina sestra _____ u slastičarnici?
(raditi)
- _____ Tonko _____ u čemu je problem? (reći)
- _____ malo sladoleda? (htjeti, ti mr)
- _____ sretna s poklonom? (biti, ona)

VJEŽBA

9. Odgovorite.

Što bi Veronika i Alvaro radili kad bi opet došli u Hrvatsku?

Kad bi Veronika opet došla u Hrvatsku, ona bi...

(razgledati Dubrovnik, kupati se na Korčuli, posjetiti Lonjsko polje, naučiti glagoljicu, posjetiti dvorce u Zagorju...)

Kad bi Alvaro opet došao u Hrvatsku, on bi...

(voziti bicikl po Istri, posjetiti muzej Nikole Tesle u Smiljanu, ići na izlet na Kornate, naučiti kuhati sarmu, probati vina u Baranji...)

10. Obilježite na karti Hrvatske mjesta na koja biste željeli ići i napišite zašto. Služite se kondicionalom. Naprimjer: *Željela bih ići u Pulu. Voljela bih vidjeti Arenu.*

